

Chili con care

Innehåll

3 OM ALFA LAVAL

Alfa Laval i korthet	3
Året i korthet	5
Koncernchefen har ordet	7
Strukturella drivkrafter	10
Vision, affärsidé, mål och strategi	12
Aktien	16
Stukturella drivkrafter – energi	18
Stukturella drivkrafter – globalisering	19
Forskning och utveckling	20
Nyckelteknologier	22
Stukturella drivkrafter – livsmedel	26
Stukturella drivkrafter – miljö	27
Divisioner	28
Equipmentdivisionen	30
Process Technologydivisionen	32
Marine & Dieseldivisionen	34
Operationsdivisionen	36
Service	38
Medarbetare	40

42 HÅLLBARHET

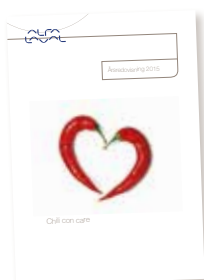
Rapport	42
---------	----

46 BOLAGSSTYRNING

Styrelseordförandens inledning	47
Bolagsstyrningsrapport 2015	48
Styrelse och revisorer	54
VD och verkställande ledning	56
Styrelsens rapport om intern kontroll	59
Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten	60

61 FINANSIELLA RAPPORTER

Förvaltningsberättelse	62
Koncernens kassaflöden	74
Kommentarer till koncernens kassaflöden	75
Koncernens totala resultat	76
Kommentarer till koncernens totala resultat	77
Koncernens finansiella ställning	80
Kommentarer till koncernens finansiella ställning	82
Förändringar i koncernens egna kapital	82
Kommentarer till förändringar i koncernens egna kapital	83
Moderbolagets kassaflöden	84
Moderbolagets resultat	84
Moderbolagets finansiella ställning	85
Förändringar i moderbolagets egna kapital	86
Kommentarer till boksluten	87
Redovisningsprinciper	87
Mål, riktlinjer och processer för förvaltning av kapital	96
Finansiella risker	97
Operationella risker	101
Noter	104
Förslag till vinstdisposition	134
Revisionsberättelse	135
Tioårsöversikt	136
Definitioner	138
Finansiell information	139
Årsstämma	139

Chili con care

Att bibehålla fräschören hos frukt och grönsaker, efter de skördats, är nyckeln till framgång för livsmedelstillverkare världen över.

Ta chili till exempel. Efter att chilifrukterna torkats måste denna starka krydda varsamt förvaras i kylålder för att behålla sin arom. Rätt temperatur och luftfuktighet är avgörande. Lika som att energiförbrukningen minimeras.

Den självklara lösningen: teknologi och utrustning från Alfa Laval. Vårt innovativa tänkande leder vägen för chiliprocessen. En symbol för vår omtanke.

Pure Performance. Livsmedel. Energi. Marin. Verkstad. Kemi. Miljö. Ta nästan vilken bransch som helst. Alfa Laval hjälper de flesta att rena och förädla sina produkter. Om och om igen. Vi finns på plats i fler än 100 länder med produkter, system och service. Vår drivkraft är att skapa ett bättre och bekvämare liv för människor. Och gärna också ge en liten extra krydda åt vardagen.

3 Alfa Laval i korthet

Alfa Laval är en världsledande leverantör av produkter och lösningar inom värmeöverföring, separering och flödeshantering. Företagets erbjudande är till nytta för de flesta industrier. Idag används Alfa Lavals utrustning inom allt från framställning av livsmedel och läkemedel till kraftproduktion och hantering av avloppsvatten. De bidrar till uppvärmningen av hem och kontorslokaler liksom till bränslehantering och produktion av färskvatten ombord på fartyg, för att ge några exempel.

Marknadsledande positioner

Värmeöverföring

Mer än 30 procent av världsmarknaden

De flesta industriella processer har behov av någon form av värmeöverföringslösning. Alfa Lavals värmväxlare överför värme eller kyla från, till exempel, en vätska till en annan och är av stor betydelse för effektiviteten i hela processen. Företagets kompakta värmväxlare kan återvinna värme, optimera kundernas energianvändning, reducera kostnaderna och minska deras miljöpåverkan.

Läs mer på sidan 23.

Separering

25–30 procent av världsmarknaden

Ända sedan företaget grundades 1883 har separatorer utgjort en central del av verksamheten. Tekniken används för att separera vätskor från andra vätskor samt fasta partiklar från vätskor eller gaser. Idag omfattar erbjudandet, förutom separatorer, även dekantercentrifuger, filter, silar och membran.

Läs mer på sidan 24.

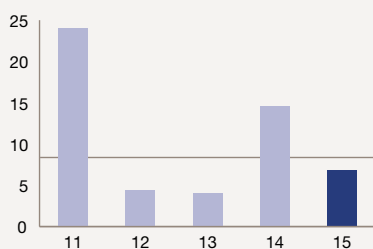
Flödeshantering

10–12 procent av världsmarknaden

Alfa Laval erbjuder pumpar, ventiler, tankrengöringsutrustning och installationsmaterial för industrier med stränga hygienkrav, som till exempel livs- och läkemedelsindustrin. Efter ett förvärv 2014, inkluderar produktportföljen även pumpsystem för den marina industrin och offshoremärknaden.

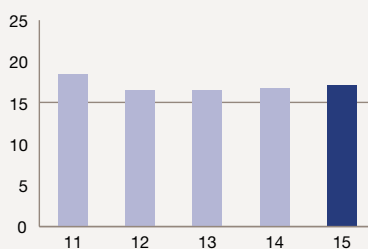
Läs mer på sidan 25.

Faktureringsstillväxt, %*

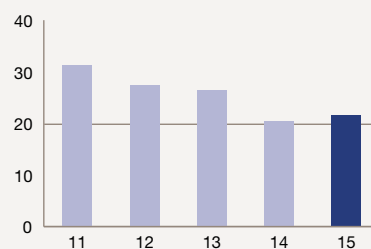
Målet är att växa minst åtta procent i genomsnitt per år över en konjunkturcykel.

Rörelsemarginal, %

Målet är en rörelsemarginal på 15 procent över en konjunkturcykel.

Avkastning på sysselsatt kapital, %

Målet är att ha en avkastning på sysselsatt kapital på minst 20 procent.

*Exklusive växelkursdifferenser

Tre säljande divisioner med en gemensam försörjningskedja

Alfa Laval når kunderna via tre säljande divisioner: Equipment, Process Technology och Marine & Diesel. Försörjningsstrukturen för de tre divisionerna är emellertid gemensam och utgör en fjärde division: Operations. Denna hanterar inköp, produktion och logistik för samtliga nyckelteknologier.

Equipment

Equipmentdivisionens affär är snabbriktig och omfattar komponentförsäljning, främst via kanaler, till kunder med återkommande och väldefinierade behov. För mer information om divisionens struktur, slutmarknader och utveckling, gå till sidorna 30–31.

Process Technology

Process Technologydivisionens affär är projekt-baserad och omfattar anpassade lösningar och system som säljs direkt till slutkund eller genom entreprenadföretag. Divisionens fyra segment, slutmarknader och utveckling kan ni läsa mer om på sidorna 32–33.

Marine & Diesel

Marine & Diesel har ett brett erbjudande av komponenter, moduler, system och service till kunder inom marin, offshore samt dieselmotorkraft. Läs mer om divisionens fyra segment samt utveckling på sidorna 34–35.

Operations

Divisionen ansvarar för koncernens totala produktionsrelaterade inköp, tillverkning, distribution och logistik. Denna centraliserade, koordinerade och globala försörjningskedja bidrar till att skapa de nödvändiga förutsättningarna för en tillförlitlig tillgång till företagets produkter, världen över. Läs mer på sidorna 36–37.

Vi är globala

Alfa Laval's försäljnings- och eftermarknadsorganisation verkar, tillsammans med externa partners, i fler än 100 länder och hjälper kunder där att optimera sina processer. Produktionsstrukturen omfattar 42 större produktionsenheter fördelade över Europa, Asien, USA och Latinamerika. Vid utgången av 2015 hade Alfa Laval cirka 17 400 anställda.

Innovation för lönsam tillväxt

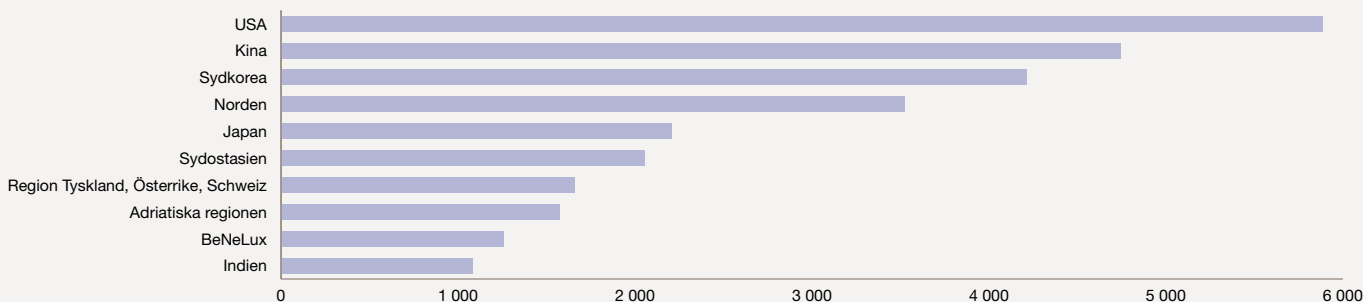
Att förse marknaden med nya och än mer effektiva produkter är avgörande för att uppnå lönsam tillväxt. Därför har Alfa Laval som riktvärde att spendera motsvarande 2–2,5 procent av omsättningen på forskning och utveckling varje år. Under 2015 satsades SEK 756 miljoner kronor, motsvarande 1,9 procent, på att utveckla nya produkter, liksom förädla befintliga.

Service – ett steg före

Service, Alfa Laval's eftermarknadsorganisation, erbjuder bland annat reservdelar, uppgraderingar och schemalagda underhållsåtgärder. Mot bakgrund av att företagets produkter finns installerade inom ett stort antal industrier, världen över, är det viktigt att eftermarknadserbjudandet är flexibelt. Alfa Laval kan därför skräddarsy serviceavtalen för att möta kundernas individuella behov och önskemål. Med fler än 100 serviceverkstäder finns Alfa Laval på plats när kunden behöver det. 2015, stod Service för 28,6 procent av gruppens totala ordergång.

De 10 största marknaderna (MSEK)

Ordergång på Alfa Laval's tio största marknader under 2015.

Året i korthet

- Orderingsången uppgick till 37,1 miljarder jämfört med 36,7 miljarder 2014.
- Omsättningen steg med 13 procent till 39,7 miljarder kronor.
- Den justerade EBITA-marginalen, rörelsemarginalen, uppgick till 17,1 procent 2015. Det kan jämföras med 16,8 procent under 2014.

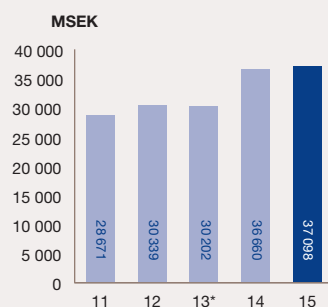
MSEK om inget annat anges	+/- % ⁶⁾	2015	2014	2013*	2012	2011
Orderingsång	1	37 098	36 660	30 202	30 339	28 671
Omsättning	13	39 746	35 067	29 801	29 813	28 652
Justerad EBITDA ¹⁾	16	7 478	6 456	5 360	5 381	5 736
Justerad EBITA ²⁾	16	6 811	5 891	4 914	4 934	5 287
Rörelsemarginal (justerad EBITA ²⁾), %		17,1	16,8	16,5	16,5	18,5
Resultat efter finansiella poster	32	5 444	4 117	4 172	4 529	4 676
Avkastning på sysselsatt kapital, %		21,6	20,5	26,4	27,4	31,3
Avkastning på eget kapital, %		21,7	17,6	20,4	22,9	22,9
Vinst per aktie, SEK	30	9:15	7:02	7:22	7:64	7:68
Utdelning per aktie, SEK	6	4:25 ³⁾	4:00	3:75	3:50	3:25
Eget kapital per aktie, SEK	7	43:92	41:01	38:53	34:46	36:10
Fritt kassaflöde per aktie, SEK ⁴⁾		12:25	-23:48	7:82	0:78	-4:93
Soliditet, %		35,5	30,8	46,3	41,3	43,9
Nettoskuld jämfört med EBITDA, ggr		1,56	2,46	0,49	0,80	0,59
Antal anställda ⁵⁾	-2	17 417	17 753	16 262	16 419	16 064

* Omräknad till IFRS 11.

- 1) Justerad EBITDA – Rörelseresultat före avskrivningar och goodwillavskrivningar samt avskrivningar på övriga övervärden, justerat för jämförelsestörande poster.
 2) Justerad EBITA – Rörelseresultat före goodwillavskrivningar och avskrivningar på övriga övervärden, justerat för jämförelsestörande poster.

- 3) Styrelsens förslag till årsstämman.
 4) Fritt kassaflöde är summan av kassaflödena från rörelse- och investeringsverksamheterna.
 5) Antal anställda i slutet av perioden.
 6) Procentuell förändring mellan 2014 och 2015.

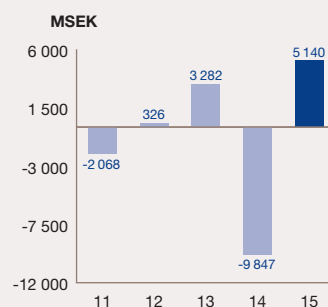
Orderingsång

Orderingsången uppgick till 37 098 MSEK 2015, en ökning med 1 procent. Exklusive växelkursdifferenser minskade orderingsången med 5 procent.

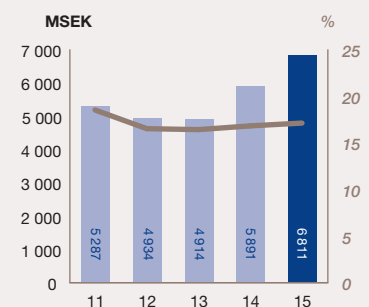
* Omräknad till IFRS 11.

Fritt kassaflöde

Alfa Laval genererade ett fritt kassaflöde på 5 140 MSEK (-9 847) under 2015.

Justerad EBITA

Justerad EBITA uppgick till 6 811 MSEK. Det kan jämföras med 5 891 MSEK under 2014.

■ Justerad EBITA — Rörelsemarginal

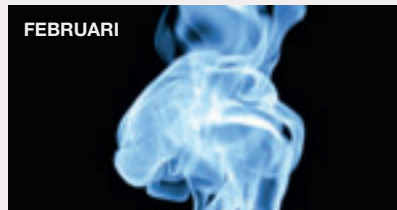
6 Året i korthet

JANUARI

30 år i Kina!

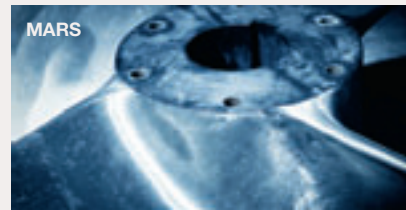
Alfa Laval var ett av de första utländska företagen att etablera sig i Kina. Sedan dess har bolaget aktivt deltagit i utvecklingen av värmeöverföring, separation och flödeshantering i landet, som vuxit till att bli företagets näst största marknad. I januari firades 30-årsjubileet med en middag i Shanghai för fler än 300 medarbetare.

FEBRUARI

Amerikansk naturgasorder

Order värd 85 miljoner kronor för leverans av luftkylarsystem för kylning av centrala processflöden i en naturgasanläggning i USA. I kylprocessen separeras naturgaskondensat från gas för att därefter destilleras till etan, propan och butan, som i sin tur kan användas som råvara i petrokemianläggningar, för uppvärmning av fastigheter eller som drivmedel.

MARS

Pumpsystem till FPSO-projekt i Angola

Alfa Laval tar en order, värd hela 260 miljoner kronor, för leverans av Framo pumpsystem. Ordern omfattar system för två FPSO-fartyg som, väl färdigbyggda, kommer att ligga förankrade utanför Angolas kust.

APRIL

Breddar erbjudandet till LNG

Alfa Laval vill erbjuda fartygsägare lösningar som möjliggör användning av renare bränslen. Som en del i detta engagemang tecknades en licensöverenskommelse avseende ett patent som möjliggör vidareutveckling av lösningar för naturgasdrivna fartyg. Avtalet följer på förvärvet av en Koreabaserad producent av värmewäxlare, lämpliga för bland annat LNG-baserade bränsleapplikationer med höga tryck.

MAJ

Ramavtal för PureBallast

Mediterranean Shipping Company, ett världsledande rederi för containerfartyg, utser Alfa Laval till huvudleverantör av ballastvattenreningsystem. Avtalet förväntas generera order till ett värde av cirka 230 miljoner kronor fram till juli 2016.

JUNI

Inviqning av nytt försäljningskontor i Ghana

För att möta efterfrågan i Västafrika, öppnade Alfa Laval ett försäljningskontor i Accra, huvudstad i Republiken Ghana. Det nya kontoret ska främst fokusera på marknaderna i Nigeria, Ghana, Kamerun, Elfenbenskusten och Senegal, samt industrier såsom olja, gas, livsmedel, marin och diesel.

JULI

Alfa Laval breddar eftermarknadsaffären

Alfa Laval utvecklar eftermarknadsaffären genom förvärv av ett nischbolag, som är specialiserat på separationsteknologi. Bolaget förblir en egen organisation och kommer att erbjuda service och reservdelar under eget varumärke.

AUGUSTI

Två stora order värda 150 miljoner

Två stora order bokas under månaden, med ett sammanlagt värde om 150 miljoner kronor. Den ena omfattar leverans av en processlösning till ett bryggeri i Indien, med en multinationell bryggerikoncern som kund. Den andra omfattar leverans av Alfa Laval Aalborg pannmoduler till ett FPSO-fartyg som ska byggas i Kina.

SEPTEMBER

Stora order inom livsmedel och energieffektivitet

Alfa Laval bokar en livsmedelsorder i Kina värd 75 miljoner kronor och en order värd 55 miljoner i Italien, för leverans av en energieffektivitetslösning. Dessutom utsåg en stor asiatisk skeppsägare Alfa Laval till huvudleverantör av ballastvattenreningsystem – ett avtal som sträcker sig till mars 2016 och är värt 70 miljoner kronor.

OKTOBER

Lars Renström klättrar på listan över världens 100 bästa VD:ar

Återigen har Alfa Laval VD, Lars Renström tagit plats på Harvard Business Reviews lista över världens 100 bästa VD:ar. Efter en 91:a placering 2014, slutade Lars Renström detta år på plats 48. Rankingen har tidigare främst baserats på finansiella parametrar, men detta år inkluderades även hållbarhetsfaktorer såsom miljömässig och social styrning.

NOVEMBER

Tom Erixon, ny VD och koncernchef för Alfa Laval

Efter 12 framgångsrika år aviserade Lars Renström att han planerar att avgå från sin position som VD och koncernchef. Tom Erixon, VD och koncernchef för OVAKO Group, utses till efterträdare och tillträder den första mars 2016.

DECEMBER

Stora order för 815 miljoner kronor

Åtta stora order bokas, med ett totalt värde om 815 miljoner kronor. Orderna täcker ett brett spektrum av slutmarknader såsom kraft, bryggeri, naturgas, offshore samt petrokemi och har även en god geografisk spridning.

A man with short grey hair and glasses, wearing a dark blue suit, white shirt, and purple tie, stands on a boat. In the background, the Kremlin's red brick walls and towers are visible across a body of water under a clear sky.

Koncernchefen har ordet

Ett rekordår i flera bemärkelser

2015 var ett starkt år för Alfa Laval, som slog rekord för både fakturering och resultat. Samtidigt var orderingsgången i stort sett oförändrad och det trots att året generellt sett kännetecknades av ökad osäkerhet kring den globala konjunkturen, effekterna av ett fallande oljepris samt en vikande varvskontraktering. Stöd kom bland annat från Frank Mohn AS, det bolag vi förvärvade i maj 2014. Skuldsättningen som uppstod efter förvärvet reducerades samtidigt snabbt, tack vare Alfa Lavals mycket starka kassaflöde. Vidare slutfördes det besparingsprogram som initierades under senare delen av 2014, ett program som innebär att kostnaderna reduceras med 300 miljoner kronor i årstakt från 2016.

8 Koncernchefen har ordet

Orderingången uppgick till 37,1 miljarder kronor, faktureringen ökade med 13 procent till 39,7 miljarder och rörelsemarginalen uppgick till 17,1 procent, en förbättring jämfört med 2014.

Sett geografiskt upplevde USA, vilket är vår största marknad, de negativa effekterna av oljeprisnedgången medan övriga delar av vår affär i landet var stabil. Kina påverkades av varvsindustrins kontrakteringsnedgång samt av en allmänt avvaktande hållning avseende stora projekt. Sydkorea befäste en tredjeplats tack vare förvärvet av Frank Mohn AS, något som även lyfte Japan. Landet avancerade till en fjärdeplats, med ytterligare stöd av den japanska industrin, vars konkurrenskraft stärktes under året.

Affärsdivisionernas utveckling

Sjunkande olje- och gaspriser fick följdverkningar för Process Technology som såg orderingången minska jämfört med 2014. Störst var den negativa effekten i början av värdekedjan, inom prospektering och utvinning. Längre ner i förädlingskedjan, inom raffinaderi och petrokemi, stärktes kundernas lönsamhet, vilket resulterade i god efterfrågan från petrokemi under det andra halvåret. Långsiktigt är vi övertygade om att olje- och gassektorn är en intressant marknad då dess aktörer kräver och fokuserar på det vi kan erbjuda: hög prestanda och kvalitet. Det är även rimligt att anta att världens energibehov, sett över tiden, kommer att öka. Divisionens nedgång dämpades av en stabil efterfrågan från livsmedels- och läkemedelsindustrin. Speciellt bra utvecklades efterfrågan på processlinjer för bryggeri och vegetabiliska oljor i Latinamerika och Asien. Divisionens eftermarknadsaffär var samtidigt i stort sett oförändrad, vilket var ytterligare en stabiliserande faktor.

För Equipmentdivisionen var orderingången stabil och eftermarknadsaffären, liksom efterfrågan från livsmedels- och läkemedelsindustrin, var oförändrad. Detsamma gällde utrustning till OEM-tillverkare medan efterfrågan från allmän industri och byggnation såg en något vikande trend.

Marine & Dieseldivisionen uppnådde god tillväxt tack vare förvärvet av Frank Mohn AS och en god orderingång från offshoresektorn. Den generella varvskontrakteringen mins-

kade däremot kraftigt under året. För Alfa Lavals del var den marina nedgången emellertid måttlig på grund av en gynnsam fartygsmix, med tillväxt för de fartygstyper som innehåller stora värden av Alfa Lavals produkter. Samtidigt var efterfrågan på marina miljölösningar fortsatt god, speciellt för system för ballastvattenrening ombord på existerande fartyg. Frank Mohn fortsatte att överträffa de förväntningar vi hade vid förvärvstillfället, beträffande både orderingång och resultat och integrationen fortlöpte enligt plan.

Prioritet: Service

Serviceverksamheten är ett prioriterat område där vi ser en fortsatt betydande potential, då vår installerade bas kontinuerligt växer. Vårt mål är att sälja in reservdelar och service till en större andel av denna bas och därmed öka våra marknadsandelar. Samtidigt vill vi sälja fler mantimmar och växa inom det vi kallar "service operations". Syftet är att skydda vår installerade bas och säkerställa att det är Alfa Laval som fångar upp tillväxtmöjligheterna. På medellång och lång sikt förväntas Service ge ett betydande bidrag till både lönsamhet och tillväxt. Under året visade Service en orderingångstillväxt om 3,8 procent.

Medarbetare – en sund företagskultur håller samman ett företag

En sund företagskultur är kittet som håller samman ett företag med cirka 17 000 anställda och 98 olika nationaliteter. Vi arbetar därför kontinuerligt med att kommunicera och förankra Alfa Lavals grundläggande värderingar hos samtliga medarbetare.

Alfa Laval ska vara en attraktiv arbetsgivare för motiverade och engagerade medarbetare, basen för vår fortsatta framgång. En viktig förutsättning är möjligheterna till personlig utveckling. Inom Alfa Laval finns det därför ett brett utbud av utbildningar, som man som anställd kan ta del av. En del drivs lokalt, men en stor del ingår i ett centralt program av kurser och utbildningar, tillgängliga för samtliga anställda via en intranetportal. Under 2015 erbjöds det fler än 400 kurser, av vilka drygt hälften var internetbaserade. Den höga andelen är ett resultat av att vi under de senaste åren snabbt expanderat användandet av just

internetbaserad utbildning. Under 2015 gick medarbetarna cirka 18 000 utbildningar, samtliga inom portalens kursutbud.

Hållbarhet – omvärldens krav och förväntningar gynnar Alfa Lavals affär

De förfrågningar vi får från kunder och investerare angående våra produkters inverkan på miljön och kring vårt arbetssätt, inte minst bekämpningen av korruption, ökar varje år. Vi ser dessutom att våra anställda ställer allt fler frågor kring hur vi arbetar med de olika hållbarhetsaspekterna – allt från mänskliga rättigheter till miljöpåverkan.

Ur Alfa Lavals perspektiv gynnar omvärldens krav och förväntningar på hållbarhetsområdet våra möjligheter till fortsatt framgång. Våra produkter minskar energiförbrukningen och optimerar användningen av resurser i många industriella processer. Vi erbjuder produkter för vattenreningsprocesser, liksom produkter som minskar den marina industrins utsläpp i luft och vatten. Samtidigt arbetar vi mycket aktivt med att implementera våra fyra affärsprinciper för att säkerställa att vi själva arbetar på ett sätt som uppfyller omvärldens hållbarhetskrav – i hela vår värdekedja.

För mer information om de specialområden vi valt att prioritera i vårt hållbarhetsarbete, läs i Hållbarhetsrapporten på sidorna 42–45.

Med Alfa Laval sedan 2004

Jag har haft förmånen att få vara med på en fantastisk resa tillsammans med Alfa Laval. Min företrädare och hans ledningsgrupp byggde en solid grund och skapade förutsättningar genom ett omfattande förändringsprogram som bland annat skapade en organisation baserad på kundsegment och kostnadseffektivitet.

Efter det har strukturell tillväxt, prissättning, flervarumärkesstrategi, produktutveckling och fokus på eftermarknad varit viktiga framgångsfaktorer. Detta, i kombination med ett fyrtyotal förvärv, har tagit Alfa Laval från drygt 15 miljarder kronor i omsättning till 40, samtidigt som aktiens värde ökat 500 procent. Förvärv har varit och är en viktig del i värdeskapandet då de ger möjlighet att snabbt ta upp nya positioner i marknaden. Skapandet 2012 av en tredje division, Marine & Diesel, har dessutom gett ett mer

”Jag har haft förmånen att få vara med på en fantastisk resa tillsammans med Alfa Laval.”

transparent och fokuserat Alfa Laval – än mer motståndskraftigt i konjunkturbedgångar.

Jag vill tacka kunder, aktieägare och styrelse för det förtroende ni visat Alfa Lavals ledning under dessa år.

Avslutningsvis vill jag dessutom framföra mitt stora och varma tack till samtliga medarbetare för ert fortsatta engagemang och er beslutsamhet att fortsätta bygga ett framgångsrikt Alfa Laval.

Lund i februari 2016

Lars Renström

VD och koncernchef

Drivkrafter för efterfrågan

Den långsiktiga efterfrågan på Alfa Laval produkter och lösningar inom värmeöverföring, separation och flödeshantering drivs av övergripande omvärldsförändringar. Alfa Laval arbetar aktivt med att analysera och förstå dessa, liksom underliggande strömningar, för att omsätta det i rätt närvaro och rätt erbjudande. Alfa Laval ser fyra övergripande förändringar som förväntas ha bäring på företagets verksamhet; ett växande energibehov, ökad medvetenhet och reglering på miljöområdet, en växande populations behov av livsmedel samt det transportbehov som uppstår i spåren av en globaliserad värld. Nedan ges en översiktlig beskrivning av de fyra områdena.

Ett växande energibehov

Världens energibehov ökar och mest ökar det i världens tillväxtekonomier. IEA (International Energy Agency) förutspår att efterfrågan år 2040 kommer ha vuxit med cirka 30 procent, från dagens nivåer. En så kraftig tillväxt kommer att innebära en utmaning för försörjningskedjan då det kommer att kräva ökad olje- och gasutvinning liksom utbyggnad av produktionen av energi från andra källor, inte minst förnybara sådana. Även distributionskedjorna behöver utvecklas. Samtidigt kommer fokus på energiåtervinning att behöva öka. Det vill säga, att utveckla och använda teknologier som möjliggör en mer effektiv användning av den energi som redan produceras.

Alfa Laval

Alfa Laval erbjuder produkter och lösningar för olje- och gasutvinning, kraftproduktion, förnybara bränslen, raffinering, energiåtervinning och mycket, mycket mer. Vid sidan av att Alfa Laval aktivt deltar i energisektorns expansion spelar företagets produkter även en viktig roll i att göra världens industriella processer mer energieffektiva, med de kompakta värmeväxlarna som själva hjärtat i affären.

Ökad reglering på miljöområdet

Människans påverkan på miljön står i fokus, med inte minst nya och skärpta lagar som följd. Dessa omfattar ett stort antal områden och inkluderar allt från avgasreningskrav för lastbilar och fartyg till förbud mot att släppa ut förorenat vatten i hav och sjöar. Som ett led i denna utveckling har det även vuxit fram ett hållbarhetstänkande, som fått företag att frivilligt ta egna steg för miljömässiga förbättringar.

Alfa Laval

Alfa Laval har ett stort utbud av produkter för hantering av olika miljöproblem. Samtidigt är företagets värmväxlare mycket energieffektiva, vilket är en miljövinst i sig. Alfa Laval erbjuder produkter som bland annat kan rena vevhusgaserna från lastbilar, reducera svavelhalten i avgaserna från fartyg, avvattna rötslam i reningsverk eller rena länsvatten ombord på fartyg.

Förbättrad levnadsstandard

Den ekonomiska tillväxten i världens utvecklingsländer har varit mycket stark det senaste decenniet. Trots viss avmattning förväntas dessa delar av världen växa dubbelt så fort som mer etablerade ekonomier under kommande år, enligt prognoser från såväl IMF som Världsbanken. Med en starkare ekonomi följer ökad efterfrågan på bättre livsmedel. Samtidigt accelererar urbaniseringen, vilket leder till ökad efterfrågan på allt från olika typer av färdigmat till effektivare försörjningskedjor och livsmedelsaffärer.

Alfa Laval

Produkter för livsmedelssektorn är Alfa Lavals ursprung och erbjudandet har kontinuerligt utvecklats sedan starten 1883. Idag säljs värmeväxlare, separatorer, pumpar och ventiler för hygieniska applikationer till världens livsmedels-, dryckes- och läkemedelsindustrier. Dessutom erbjuds värmeväxlare för kylkedjan, så att råvaror och förädlade livsmedel ska kunna transporteras och förvaras utan att något går till spillo.

En globaliserad värld skapar transportbehov

Världen knyts samman som aldrig förr. Råvaruutvinning i ett land, förädling i ett annat medan slutprodukterna sedan i sin tur behöver fraktas till globalt spridda kunder och konsumenter. För att detta kretslopp ska fungera behövs effektiva och ekonomiskt försvarbara transportlösningar – sjöfart. Cirka 90 procent av världshandeln skepas idag med hjälp av fartyg. Över en 20-årsperiod har världshandeln vuxit med i genomsnitt drygt 5 procent per år och så länge denna utveckling håller i sig kommer även behovet av marina transportlösningar att öka.

Alfa Laval

Sedan decennier levererar Alfa Laval utrustning till den marina industrin. Traditionellt har produkterna varit knutna till maskinrummet i form av t ex separatorer för rening av bränsle eller värmeväxlare för att kyla motorerna. I dagens produktportfölj ingår dessutom allt ifrån värmeväxlare för färskvattenproduktion till pumpsystem för effektiv lastning och lossning av olika typer av flytande last. Därtill kommer en rad miljölösningar som till exempel ballastvattenreningssystem samt system som sänker svavelhalten i fartygens avgaser.

Vision, affärsidé, mål och strategi

Vision och drivkraft

Att bidra till att skapa en bättre vardag för människor genom att erbjuda effektiva och miljömässigt ansvarsfulla produkter och lösningar inom värmeöverföring, separation och flödeshantering.

Affärsidé

Visionen är kärnan i arbetet att realisera affärsidén: ”att optimera prestanda i kundernas processer – om och om igen.” Detta uppnås genom att hjälpa kunderna bli mer produktiva och konkurrenskraftiga genom att leverera högkvalitativa produkter och lösningar inom de tre nyckelteknologierna.

Mål och riktvärden

Finansiella mål

Verksamheten styrs för att realisera affärsidén och samtidigt nå de finansiella mål som fastställts för tillväxt, lönsamhet och avkastning.

Tillväxt

8% Alfa Laval's omsättning ska över en konjunkturcykel växa med i genomsnitt minst åtta procent per år. Delar av det, 4–5 procentenheter, ska genereras organiskt medan förvärv ska stå för 3–4 procentenheter. Målet är satt utifrån vad som realiserats över en längre tidsperiod och även utifrån styrelsens bedömning av framtida möjligheter.

Lönsamhet

15% Alfa Laval ska nå en rörelsemarginal (justerad EBITA) på 15 procent över en konjunkturcykel. Detta mål är satt utifrån historiska marginaler samtidigt som det tar hänsyn till ambitionerna för omsättningstillväxt.

Kapitalanvändning

20% Målet är att uppnå en avkastning på sysselsatt kapital på minst 20 procent, en nivå som Alfa Laval ser som en realistisk ambition i ett medelfristigt perspektiv mot bakgrund av de stora förvärv som genomförts på senare år.

Finansiella riktvärden

Förutom de finansiella målen har styrelsen även fastställt riktvärden för tre finansiella nyckeltal, vilka ytterligare preciserar ramarna och målsättningen för företagets verksamhet.

Nettoskuld jämfört med EBITDA

2x Nettoskulden i förhållande till EBITDA, eller rörelseresultat före avskrivningar samt avskrivningar på övervärden, ska långsiktigt vara högst 2. I samband med större förvärv kan skuldsättningen överstiga målet, men det ska ses som en övergående situation då kassaflöden förväntas korrigerar detta.

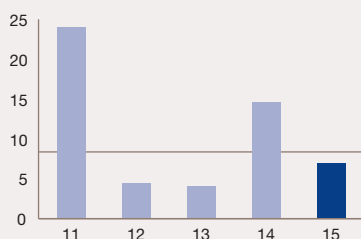
Investeringar

2% Riktvärdet är att 2 procent av omsättningen ska gå till investeringar. Mot bakgrund av de investeringar och den kapacitetsutbyggnad som genomförts de senaste åren, bedöms denna nivå ge utrymme för såväl ersättningsinvesteringar som en kapacitetsutbyggnad som matchar den organiska tillväxten för koncernens nyckelprodukter.

Kassaflöde från rörelseverksamheten

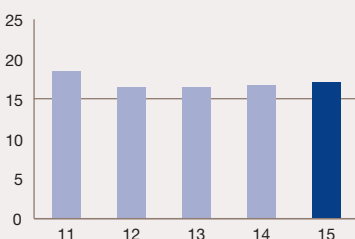
10% Kassaflödet från rörelseverksamheten ska ligga på 10 procent av omsättningen, inklusive investeringar i anläggningstillgångar. Nivån är satt lägre än målet för rörelsemarginalen eftersom organisk tillväxt normalt kräver en ökning av rörelsekapitalet. Dessutom sker betalning av skatter motsvarande cirka 28 procent av resultatet före skatt.

Tillväxt, %

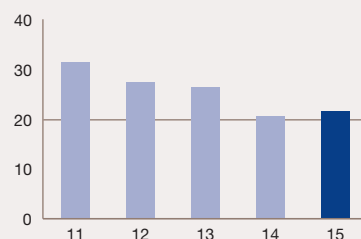
Under 2015 steg faktureringen med 6,9 procent* fördelat på -1,2 procent organisk tillväxt och 8,1 procent förvärvad.

Lönsamhet, %

Under 2015 uppnåddes en rörelsemarginal på 17,1 procent jämfört med 16,8 procent för helåret 2014.

Avkastning på sysselsatt kapital, %

Under 2015 nåddes en avkastning på sysselsatt kapital på 21,6 procent.

*Exklusive växelkursdifferenser

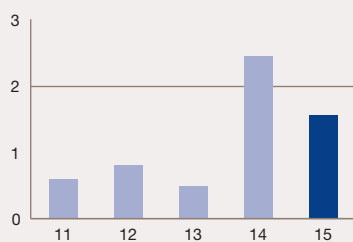

Hållbarhetsmål

Vid sidan om de rent finansiella målen har Alfa Laval även en rad målparametrar som är icke-finansiella. Dessa speglar bolagets ambition om en säker arbetsplats och en verksamhet som är så ren och energieffektiv som möjligt. Nyckeltalen omfattar bland annat: minskad vattenförbrukning, ökad energieffektivitet, minskad användning av så kallade grå kemikalier och minskade utsläpp av växthusgaser från godstransporter och resor. För mer information kring dessa mål samt olika hållbarhetsinitiativ gå till: www.alfalaval.com/about-us/sustainability

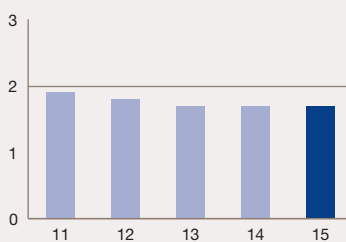

Nettoskuld/EBITDA

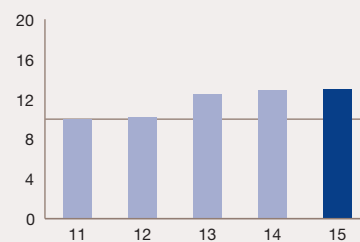
Vid utgången av 2015 låg nettoskuld/EBITDA på 1,56.

Investeringar, %*

Under 2015 låg investeringarna på 1,7 procent.

Kassaflöde från rörelseverksamheten, %*

Under 2015 blev kassaflödet från rörelseverksamheten 13 procent**.

* I procent av omsättningen

** Inklusive investeringar i anläggningstillgångar

Strategi

För att uppfylla visionen, fullfölja affärsidén och uppnå målen för tillväxt, lönsamhet och kapitalavkastning har Alfa Laval lagt fast strategiska prioriteringar, som i sin tur omfattar detaljerade och koncernövergripande nyckelinitiativ. De strategiska prioriteringarna omfattar produkter, närvaro samt det fortlöpande förbättringsarbete som sker inom bolagets alla delar.

Produkter

Grunden för att nå målet om lönsam tillväxt är Alfa Lavals erbjudande inom värmeöverföring, separation och flödeshantering. Produkternas höga kvalitet och energieffektivitet bedöms vara viktiga kriterier för kunder som vill förbättra sin konkurrenskraft och samtidigt minska påverkan på miljön. Företaget investerar årligen mellan 2 och 2,5 procent av omsättningen i forskning och utveckling för att säkerställa ett erbjudande som även kan möta kundernas framtida behov. Detta kan omfatta helt nya produkter likvärdiga som vidareutvecklade, än mer effektiva versioner av befintliga.

Att finna nya användningsområden för befintliga produkter och nyckelteknologier är en annan viktig strategisk väg. Samtidigt förstärks och breddas produkterbjudandet kontinuerligt genom förvärv. Då handlar det om kompletterande produkter inom de tre nyckelområdena samt, för bolaget, nya produkter som kompletterar erbjudandet inom applikationsområden där Alfa Laval redan är representerat.

Exempel produktstrategi:

– Alfa Laval letar kontinuerligt efter nya och banbrytande produkter och lösningar. Detta har bland annat resulterat i en helt unik värmeväxlare av tantal – en exceptionellt motståndskraftig metall då den endast reagerar med ett fåtal kemiska föreningar. Samtidigt är den mycket dyr, så en värmeväxlare helt i tantal skulle inte vara ekonomiskt försvarbar. Många kunder använder därför värmeväxlare av zirkonium eller höggradiga legeringar istället. Dessa är dock mindre motståndskraftiga och måste därför regelbundet bytas ut, vilket ger produktionsstopp och höga kostnader. Glas är ett annat alternativ, men det är ett skört material med låg värmeöverföringsförmåga, vilket kräver ökad storlek. Alfa Laval har därför tagit fram en helt unik lösning – en värmeväxlare med ett hårstråstunt lager tantal, metallurgiskt bundet till de ytor som kan komma i kontakt med frätande vätskor. Tantalskiktet är tillräckligt tjockt

för att klara arbetsuppgiften samtidigt som det möjliggör en kostnadseffektiv lösning. Den har ett minimalt rengöringsbehov, är extremt motståndskraftig och samtidigt mycket energieffektiv. En 30 cm hög tantalvärmeväxlare kunde hos en kund ersätta en tre meter hög grafitvärmeväxlare.

Närvaro

För Alfa Laval är den lokala närvaron mycket viktig. Det omfattar allt från produktion och nyförsäljning till eftermarknad. Att selektivt bygga ut och/eller förstärka i en viss geografi är därför ett övervägande som sker på kontinuerlig basis. Expansionen ska i första hand ske organiskt, antingen på bredden – till nya geografiska områden, eller på djupet – via fördjupad penetration av länder och regioner där Alfa Laval redan finns på plats. I andra hand kan det ske via förvärv – ett effektivt sätt att snabbt stärka den lokala närvaron. Ytterligare ett sätt att expandera, är att addera nya försäljningskanaler.

Exempel närvarostrategi:

– För att fånga upp och möta behov och affärsmöjligheter i Västafrika öppnade Alfa Laval under året ett försäljningskontor i Accra, Ghana. Kontoret fokuserar på marknaderna i Ghana, Nigeria, Kamerun, Elfenbenskusten samt Senegal. Västafrika är en region som vuxit snabbare än övriga Afrika de senaste åren. Samtidigt finns där en rad intressanta marknader för Alfa Laval såsom olja och gas, livsmedel, marin och dieselmotorkraft.

– Flervarumärkesstrategin, etablerad sedan flera år, innebär att förvärv genomförs av prominenta konkurrenter, för att addera kanaler till specifika marknader, geografiska såväl som industribaserade. Under året förvärvades ett nischbolag, specialiserat på separationsteknologi. Bolaget, som utgör en kompletterande kanal till marknaden, kommer att förbli fristående och erbjuda produkter under eget varumärke.

Lönsamhet och avkastning

Det finns grundläggande frågor om lönsamhet och avkastning. En rör inköp och produktion och handlar såväl om var Alfa Laval ska producera som vad som ska egenproduceras och vad som ska köpas in från leverantörer. En annan rör logistik och hur Alfa Laval kan tillfredsställa kraven på servicenivå, samtidigt som kapitalallokeringen är effektiv. Den tredje rör vilka affärsmodeller som ska appliceras inom företagets divisioner samt vilken bredd Alfa Laval ska ha på erbjudandet.

Exempel lönsamhetsstrategi:

– Alfa Lavals geografiska fotavtryck ses kontinuerligt över, innefattande bland annat fördelningen av produktion mellan olika enheter. Behovet av denna typ av översyn accentueras av att en rad fabriksenheter tillkommit via förvärv de senaste åren. Som ett led i ett tidigare aviserat besparingsprogram har flera strukturgrepp tagits under året. Bland annat lade det koreanska Alfa Lavalbolaget LHE ner sin produktion i Qingdao, Kina för att flytta tillverkningsenheten till en befintlig enhet i Busan, Sydkorea. Samtidigt flyttade Alfa Lavalbolaget Tranter produktionen av svetsade värmeväxlare från Artern, Tyskland till en annan produktionsenhet i Schopfheim. Anläggningen i Artern stängdes under året.

Förvärv

Under åren 2011–2015 förvärvade Alfa Laval tio bolag, med en sammanlagd omsättning på 8 540 miljoner kronor, motsvarande en genomsnittlig, årlig tillväxt på 1 708 miljoner kronor.

2011

FÖRVÄRV	MOTIV	OMSÄTTNING MSEK*
 P&S Multibrand	Kanal	100
 Aalborg Industries A/S, Danmark	Produkt	3 300
AVYTTRINGAR	MOTIV	OMSÄTTNING MSEK*
-	-	-

2012

FÖRVÄRV	MOTIV	OMSÄTTNING MSEK*
 Ytterligare 8,5 procent av aktiekapitalet i Alfa Laval India. (Total ägarandel 97,5%)	Geografi	Påverkade inte omsättningen
 Vortex Systems, USA	Produkt	100
 Ashbrook Simon-Hartley, USA	Produkt	500
 Gamajet Cleaning Systems, USA	Produkt/geografi	75
 Air Cooled Exchangers, LLC, USA	Produkt/geografi	350**
AVYTTRINGAR	MOTIV	OMSÄTTNING MSEK*
-	-	-

2013

FÖRVÄRV	MOTIV	OMSÄTTNING MSEK*
 Gasförbränningsenhet	Produkt	40***
 Niagara Blower Company	Produkt	425
AVYTTRINGAR	MOTIV	OMSÄTTNING MSEK*
-	-	-

2014

FÖRVÄRV	MOTIV	OMSÄTTNING MSEK*
 Frank Mohn AS	Produkt	3 600
AVYTTRINGAR	MOTIV	OMSÄTTNING MSEK*
-	-	-

2015

FÖRVÄRV	MOTIV	OMSÄTTNING MSEK*
Service Multibrand	Kanal	50****
AVYTTRINGAR	MOTIV	OMSÄTTNING MSEK*
-	-	-

* Avser omsättning året före förvärv eller avyttring.

** Omsättning för 2012.

*** Förväntad omsättning för 2013 vid tidpunkt för förvärvet.

**** Förväntad omsättning 2015 vid tidpunkten för förvärvet.

Kursuppgång och ökad omsättning

2015 steg Alfa Lavals aktiekurs. Aktien noterades till som högst 176,90 kronor den 23 april, vilket motsvarade en kursuppgång om 19 procent. Årets lägsta notering för Alfa Laval-aktien inträffade 24 september, då kursen noterades till 126,10 kronor. Aktien slutade året på 155,60 kronor (148,30), vilket innebar att aktiekursen för året som helhet steg 5 procent. Inräknat utdelningen om 4,00 kronor per aktie så uppgick Alfa Laval-aktiens totalavkastning till 7,5 procent under 2015. Alfa Laval-aktiens börsvärde var vid årets utgång 65,3 (62,2) miljarder kronor.

OMX Stockholm Industrials, det branschindex för industriaktier i vilket Alfa Laval ingår, steg 10 procent under 2015 medan Stockholmsbörsen som helhet endast steg 7 procent. Alfa Laval-aktien är noterad på Nasdaq OMX Stockholm och ingår också i börsens Large Cap-segment i Stockholm och Norden. Aktien ingår dessutom i flera index såväl i Sverige som utomlands. Några exempel är OMXN40, som består av de 40 bolag i Norden som både har störst börsvärde och tillhör de mest omsatta aktierna, samt OMXS30, som omfattar de 30 mest omsatta aktierna i Stockholm.

Långsiktigt god avkastning

Sedan Alfa Laval åternoterades på Stockholmsbörsen den 17 maj 2002 har aktien, inklusive återinvesterad aktieutdelning, avkastat 804 procent. Mätt över noteringsperioden så uppgår den genomsnittliga

årliga avkastningen till 16,4 procent, vilket kan jämföras med 7,8 procent för Stockholmsbörsen (SIX Return Index) under samma period.

Aktiens omsättning

Alfa Laval-aktien handlas inte bara på Nasdaq OMX Stockholm utan också på BATS Chi-X Europe, London Stock Exchange och Boat för att nämna några av de största alternativa marknadsplatserna. Under 2015 svarade Stockholmsbörsen för 40 (39) procent av all handel i aktien, men nästan lika mycket, 39 procent, omsattes på BATS Chi-X Europe (36). Likviditeten i Alfa Laval-aktien är god och under 2015 omsattes 988 (750) miljoner aktier till ett sammanlagt värde av 153 (122) miljarder kronor, inräknat samtliga marknadsplatser. Det motsvarar en omsättningshastighet på 2,4 (1,8) gånger antalet utestående aktier. Under året gjordes i genomsnitt 7 742 (6 273) avslut per dag i Alfa Laval-aktien.

Utdelningspolicy

Det är styrelsens målsättning att regelbundet föreslå utdelning som speglar koncernens utveckling, finansiella status, samt nuvarande och förväntade kapitalbehov. Med beaktande av koncernens förmåga till kassagenerering är målet att utdelningen över en konjunkturcykel ska motsvara 40–50 procent av justerad vinst per aktie. För 2015 har styrelsen föreslagit årsstämman en utdelning om 4,25

(4,00) kronor. Den föreslagna utdelningen motsvarar 38,6 (46,7) procent av vinst per aktie, justerat för övervärden.

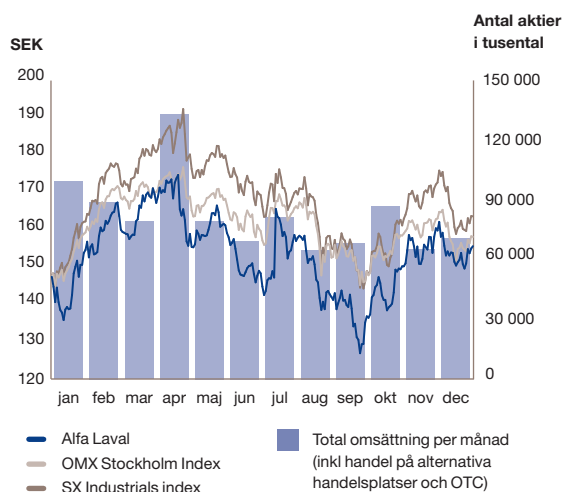
Aktiekapitalet

Kvotvärdet uppgick vid årets utgång till 2,84 (2,84) kronor per aktie. Alla aktier har lika röstvärde och ger lika rätt till andel i bolagets tillgångar. Det finns inga utställda optioner eller annat som kan innebära utspädning för aktieägarna. Det totala antalet aktier har varit oförändrat under året, 419 456 315.

Aktieägare

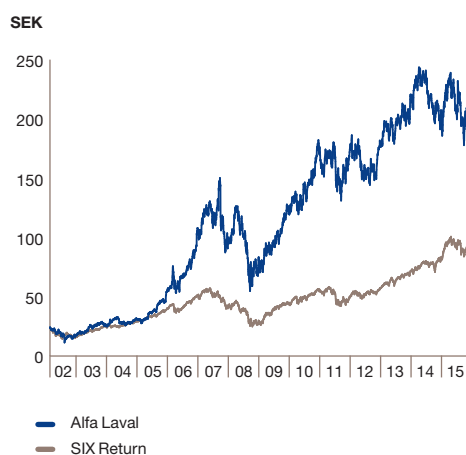
Vid 2015 års utgång hade Alfa Laval 37 097 (40 505) aktieägare, vilket innebär en minskning med 3 408 aktieägare (+4 293). De 10 största ägarna kontrollerade 57,4 (55,5) procent av aktierna vid utgången av 2015. Största aktieägare är Tetra Laval B.V., vars innehav under året var oförändrat 26,1 procent. Ägarbildens därutöver har också varit relativt stabil, Swedbank Robur har ökat sitt innehav något och är nu andra största ägare i stället för fjärde största som de var vid utgången av 2014. Första AP-fonden och SEB Investment Management har under året också ökat sina innehav och är nya på listan över de tio största ägarna. Handelsbanken fonder och Andra AP-fonden har däremot minskat sina innehav och hör därmed inte längre till de tio största ägarna.

Kursutveckling 2 januari – 30 december 2015

Källa: SIX / Fidessa

Totalavkastning 17 maj 2002 – 30 december 2015

Källa: SIX

Ägarstorleksfördelning per 30 december 2015

	Antal aktieägare	Antal aktieägare, %	Antal aktier	Ägarandel, %
1 – 500	26 035	70,2	4 017 267	1,0
501 – 1 000	4 713	12,7	3 922 734	0,9
1 001 – 5 000	4 574	12,3	10 630 256	2,5
5 001 – 10 000	706	1,9	5 197 057	1,2
10 001 – 20 000	380	1,0	5 653 270	1,3
20 001 – 50 000	282	0,8	8 950 588	2,1
50 001 –	407	1,1	381 085 143	90,9
Totalt antal aktieägare	37 097		419 456 315	

Källa: Euroclear

Ägarkategorier per 30 december 2015

	Antal aktier	Ägarandel, %
Finansiella företag	117 582 949	28,0
Övriga finansiella företag	25 885 368	6,2
Socialförsäkringsfonder	7 469 137	1,8
Staten	1 379 008	0,3
Kommunal sektor	63 685	0,0
Intresseorganisationer	4 908 575	1,2
Övriga svenska juridiska personer	8 730 360	2,1
Utlandsboende ägare (juridiska och fysiska)	214 863 952	51,2
Svenska privatpersoner	23 928 746	5,7
Ej kategoriserade juridiska personer	14 644 535	3,5

Källa: Euroclear

Data per aktie

	2015	2014	2013	2012	2011
Börskurs vid årets slut, SEK	155,60	148,30	165,00	135,30	130,30
Högst betalt, SEK	176,90	187,00	167,00	146,50	147,70
Lägst betalt, SEK	126,10	138,70	133,00	110,40	101,40
Eget kapital, SEK	43,92	41,01	38,53	34,46	36,10
Vinst per aktie	9:15	7:02	7:22	7:64	7:68
Utdelning, SEK	4:25 ¹⁾	4:00	3:75	3:50	3:25
Fritt kassaflöde, SEK ²⁾	12:25	-23:48	7:82	0:78	-4:93
Kursförändring under året, %	5	-10	22	4	-8
Utdelning som andel av vinst per aktie, %	46,0	57,0	51,9	45,8	42,3
Direktavkastning, % ³⁾	2,7	2,7	2,3	2,6	2,5
Börskurs / eget kapital, ggr	3,5	3,6	4,3	3,9	3,6
P/E-tal ⁴⁾	17	21	23	18	17
Antal aktieägare	37 097	40 505	36 212	34 629	36 567

Källa: SIX / Stockholmsbörsen

¹⁾ Styrelsens förslag till årsstämman.

²⁾ Fritt kassaflöde är summan av kassaflödena från rörelse- och investeringsverksamheten.

³⁾ Räknat som föreslagen utdelning i förhållande till slutkurs sista börsdag.

⁴⁾ Slutkurs sista börsdag i förhållande till vinst per aktie.

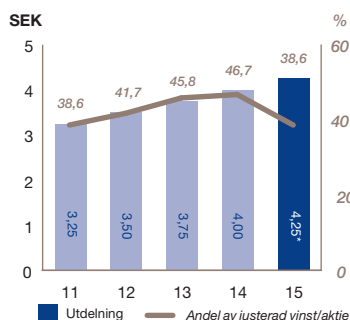
De tio största ägarna per 30 december 2015*

	Antal aktier	Andel kapital/röster, %	Förändring ägarandel under 2015, %-enheter
Tetra Laval BV	109 487 736	26,1%	+/- 0
Swedbank Robur fonder	27 150 724	6,5%	0,6
Alecta	26 459 962	6,3%	-0,2
Foundation Asset Managment	25 100 000	6,0%	+/- 0
AMF Försäkring och Fonder	21 658 183	5,2%	-0,2
Första AP-fonden	8 368 923	2,0%	1,4
Nordea Investment Funds	7 792 868	1,9%	0,1
SEB Investment Management	6 382 669	1,5%	1,1
Fjärde AP-fonden	5 515 601	1,3%	0,1
Folksam	2 822 617	0,7%	-0,1
Summa de 10 största	240 739 283	57,4%	

* Tabellen är justerad för custodian banker. Om dessa inkluderas står de för ett sammanlagt innehav om 6,33 procent.

Källa: Euroclear

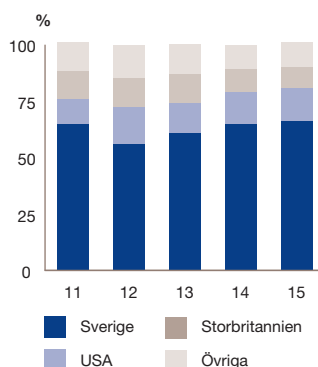
Utdelning och andel av justerad vinst/aktie**

*Styrelsens förslag till årsstämman.

**Justerat för övervärdesavskrivningar.

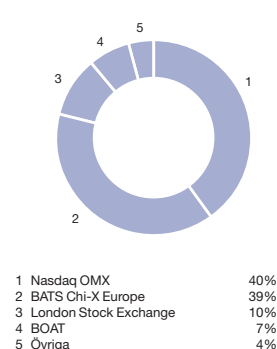
Geografisk fördelning av det fria flödet, % av kapital och röster

Exklusive Tetra Laval (Nederländerna) 26,1%

Källa: Euroclear

Aktiens omsättning på olika marknadsplatser

Källa: Fidessa

Ta det kallt

Föreställ dig ett liv utan internet. För många, speciellt för de som vuxit upp under det senaste decenniet, är tanken inte bara skrämmande – den är absurd. I takt med att vi allt mer lever våra liv via nätet, har behovet av hastighet och lagringsutrymme skjutit i höjden. I bakgrunden växer marknaden för datacenter snabbt och med den, behovet av att kyla utrustningen som gör allt möjligt.

Varje gång du "gillar" något på Facebook eller gör en sökning på Google, svarar en server, stående i en rad bland många, i ett datacenter någonstans i världen. Google beräknas ha cirka 2 miljoner servrar globalt, Amazon cirka 450 000 och Facebook fler än 200 000. Det snabbt växande beståndet av elektronisk utrustning hanterar gigantiska mängder data och alstrar samtidigt stora mängder värme.

Som en konsekvens skapas ett enormt behov av energi för kylning – så mycket som ett par procent av världens elektricitet, enligt vissa estimat. Det betyder i sin tur dyra elräkningar. Enbart i USA kostar kylningen av datacenter sex miljarder dollar årligen. Med en server-industri som växer cirka 12 procent per år, förväntas energibehovet fortsätta öka.

Mats Carselid är globalt ansvarig för data-centerkylning inom Alfa Laval. När han tillfrågas om hur mycket datacentersegmentet

kan växa och när kurvan kan komma att brytas, svarar han: "Detta är något helt unikt. Kurvan pekar rakt upp och den allmänna åsikten är att när den väl bryts så kommer vi att befinna oss i ett teknikskifte. Liksom då hästar byttes mot motordrivna fordon kanske vi en dag inte behöver servrar, eller kanske använder en annan typ av server. Ingen vet egentligen, men det kommer att bli en fantastisk resa."

Alfa Laval och serverrumskylning

För Alfa Laval är serverrumskylning en intressant applikation. Alfa Lavals LSV luftkylare är tunga, industriella luftkylare, speciellt designade för att kyla serverrum. Alfa Laval kan även leverera mycket av den utrustning som behövs "uppströms" för att kyla datacenter, oavsett lösning i det faktiska serverrummet, inklusive pumpar och värmeväxlare.

VISSTE DU ATT, VARJE SEKUND

- laddas 3 000 foton upp på Instagram,
- skickas det 10 600 Tweets,
- genomförs det 51 500 Googlesökningar,
- ses 112 000 YouTubeklipp,
- är 1,5 miljarder människor aktiva på Facebook,
- skickas det 2,4 miljoner e-postmeddelanden?

Källa: *Internet Live Stats*

En ny våg av renare bränslelösningar till havs

Det började för länge sedan med vind följt av kol och sedan tjockolja. Dagens sökande efter drivmedel som gör det möjligt att möta nya, allt striktare miljökrav innebär att den marina industrin söker sig tillbaka till sina rötter. Lösningen – alternativa bränslen och nya teknologier.

Den marina sektorn knyter ihop världen. Flera miljarder ton, eller cirka 90 procent av allt gods som transporteras under ett år, fraktas med fartyg. Det sker dock till priset av stora mängder utsläpp då fartyg vanligen drivs med tjockolja. Detta har fått den internationella sjöfartsorganisationen IMO att agera och gradvis initiera ny miljölagstiftning för att minska utsläppen av svaveloxid, kväveoxid och partiklar som bidrar till surt regn och respiratoriska sjukdomar. Fartyg som seglar i vissa geografiska områden måste, sedan den första januari 2015, reducera utsläppen av svavel till 0,1

procent. Kväveutsläppen kommer att regleras från 2016 och 2020 förväntas svavelutsläppen regleras på global basis. Lagstiftningen har lett till hög aktivitet i sektorn, som letar efter sätt att möta kraven.

En lösning är att använda flytande naturgas (LNG) som bränsle. LNG möter enkelt miljökraven då det i stort sett saknar svavelinnehåll. Dessutom minskas kväveutsläppen i vissa fall med upp till 85 procent jämfört med om man använder tjockolja. Resultaten man uppnår med LNG och andra alternativa bränslen som metanol, bränsleceller eller solpaneler kan emellertid även

nås med andra metoder. En fartygsägare kan välja att fortsätta bränna den billigare tjockoljan och istället investera i utrustning som hindrar utsläppen från att nå atmosfären. Med en så kallad rökgastvätt reduceras svavelutsläpp och partikelhalter så att avgaserna når lagstadgade nivåer.

Det finns flera lösningar tillgängliga, med olika för- och nackdelar. Fartygsägare kommer att välja lösning utifrån vad som passar dem bäst baserat på preferenser, seglatsmönster, fartygstyper eller verksamhetsprofil.

Alfa Laval

Alfa Laval har levererat utrustning till den marina industrin i nästan 100 år. Portföljen omfattar separatorer, värmeväxlare, pumpsystem, avsaltningssystem och värmeåtervinningssystem, för att ge några exempel. Flera miljölösningar ingår också i erbjudandet.

Det spelar ingen roll om en fartygsägare väljer LNG eller tjockolja – Alfa Laval har lösningar för båda. Alfa Laval PureSO_x är en rökgastvätt som genom att duscha avgaserna med vatten,

tvtvättar bort sot och andra partiklar så att renare ånga släpps ut genom skorstenen. Med denna lösning kan fartygsägaren fortsätta driva fartyget med den billigare tjockoljan.

För de fartygsägare som väljer LNG kan Alfa Laval istället erbjuda kryogenisk utrustning som kan förvara bränslet vid de extremt låga temperaturer som krävs. Via ett förvärv har Alfa Laval nyligen adderat en värmeväxlare som kan hantera kryogeniska temperaturer och höga tryck – långt utöver befintliga lösningar.

Forskning och utveckling

Det finns många anledningar till att företag satsar på forskning och utveckling. Genom att konsekvent vara först med att erbjuda kunderna det senaste ges möjligheter till stärkt konkurrenskraft, växande marknadsandelar och förbättrad lönsamhet.

Detta gäller för de flesta företag och branscher och givetvis även för Alfa Laval. Men det finns även skillnader. Alfa Lavals fokus på innovation sitter i ryggmärgen ända sedan Gustaf de Laval uppfunn separatorn och grundade AB Separator, starten för dagens Alfa Laval.

Sedan 1883 har företagets kultur präglats av innovationsglädje och resultatet har varit framgångsrikt. Så framgångsrikt att marknaden idag förväntar sig att Alfa Laval kontinuerligt ska lansera nya, än mer effektiva produkter och lösningar som kan bidra till att stärka kundernas konkurrenskraft samt minska deras vatten- och energiförbrukning.

För att möta dessa förväntningar måste Alfa Lavals innovationssatsningar ske kontinuerligt och proaktivt, snarare än stötvis och reaktivt. Varje år satsas motsvarande 2,0-2,5 procent av omsättningen i olika forsknings- och utvecklingsinitiativ, med målet att ligga steget före konkurrenterna och förbli kundernas förstahandsval för såväl ny utrustning som för reservdelar och service.

FoU kan innefatta utvecklandet av nya produkter och teknologier likväl som förändringar av befintliga produkter så att de passar för fler applikationer. Det kan även omfatta utvecklingen av nya produktionsteknologier vilka i sin tur öppnar dörren för att kunna konstruera nya typer av produkter. För Alfa Laval är huvudtesen att allt kan

vidareutvecklas och förbättras, något som präglar synen på hela produktutbudet. Nyckeln är att konsekvent ifrågasätta erbjudandet för att se vad som kan göras annorlunda, bättre eller mer effektivt.

FoU i praktiken

För att ge samtliga produktgrupper den fokus de förtjänar sker forskning och utveckling i specifika center, där varje center ansvarar för en produktgrupp. Idag har Alfa Laval center för allt från separatorer, luftvärmväxlare och ångpannor till flödeshanteringsprodukter, rökgassystem och svetsade, lödda och packningsförsedda värmväxlare. Alfa Laval är ingenjörstätt och med en kultur som fokuserar på innovation råder det ingen brist på nya idéer. Därför är det viktigt att vara restriktiv under utvärderingsstadiet och koncentrera ansträngningarna till de idéer och projekt som förväntas ha bäst potential. I slutändan brukar detta resultera i 35-40 nya produkter per år.

Idéer är en grundförutsättning men utförandet betyder allt

Så var kommer uppslagen och idéerna från? De kan bland annat komma från ny lagstiftning på väg att introduceras, åsikter och synpunkter från kunder – förmedlade av eftermarknadsorganisationen, direktkontakt med kunder

som är ute efter något speciellt, interna diskussioner om nya applikationsområden eller kontakt med andra företag för gemensamma projekt. Det svåra är inte att få inspiration. Det svåra är att utvärdera potentialen, skapa en stark produkt och lansera den på ett bra sätt. Därför omfattas FoU-processen av strikta och kontinuerliga utvärderingar.

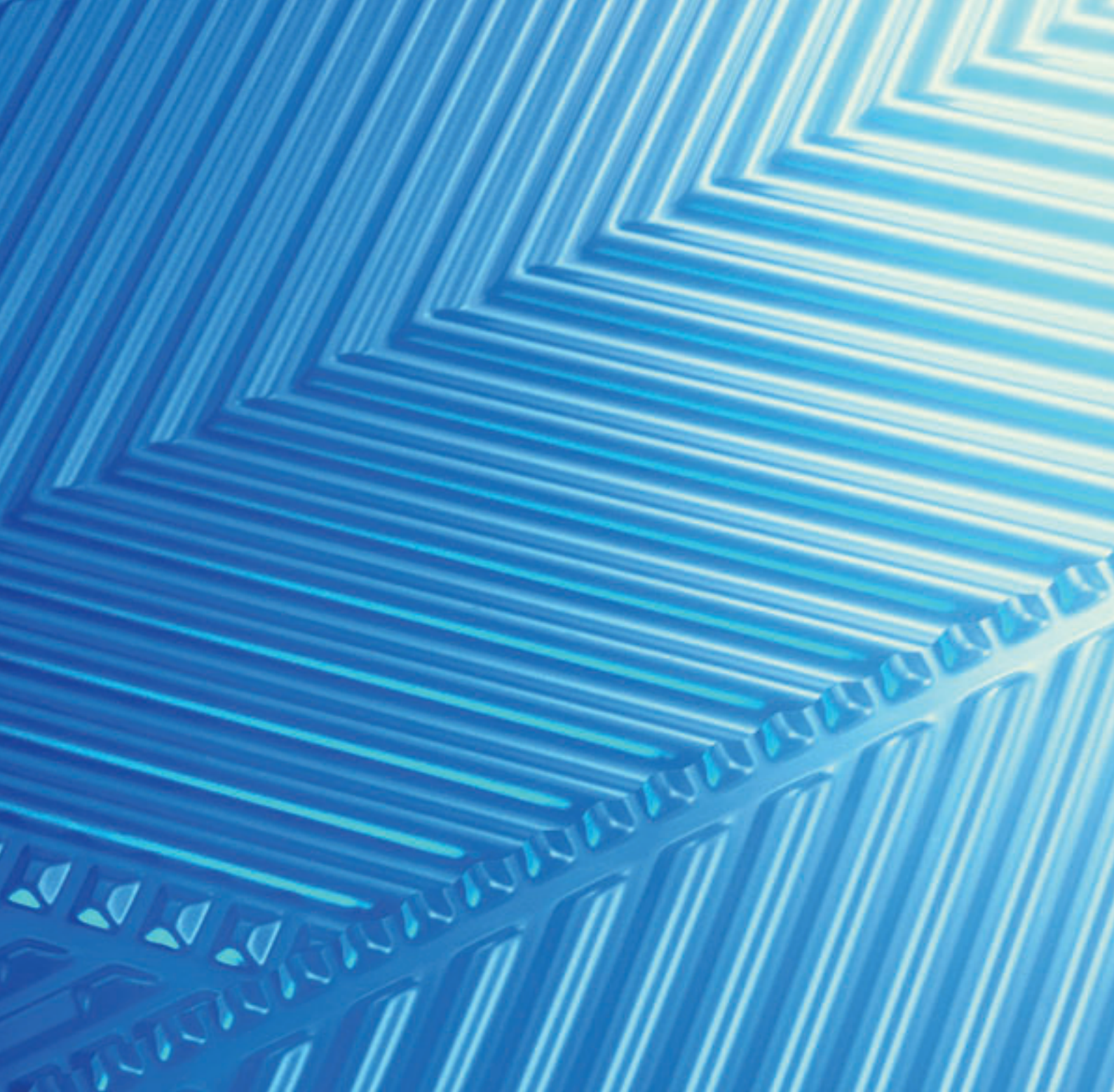
Verksamheten använder dessutom olika nyckeltal för att utvärdera hur framgångsrika tidigare investeringar har varit. För större projekt mäter Alfa Laval bland annat tiden det tar till dess att produkten tjänat in dess första miljon euro i bruttomarginal. För mindre projekt mäter man hur lång tid det tar innan produkten genererat två gånger den initiala investeringen. Dessutom mäts andelen av den totala försäljningen som kommer från produkter som lanserats de senaste fem åren. Samtliga nyckeltal är interna, satta för att säkerställa att Alfa Laval aldrig tappar fart i arbetet för att nå det övergripande målet: lönsam tillväxt.

Produkter lanserade under året

Alfa Laval DuroShell

En unikt konstruerad, svetsad platt- och rörmväxlare, byggd för höga tryck och temperaturer i påfrestande miljöer. Därmed passar den utmärkt för industrier såsom petrokemi, kraftproduktion samt olja & gas. DuroShell är mycket kompakt, exceptionellt robust och med överlägsen termisk prestanda. Den är utomordentligt väl lämpad för att öka kapaciteten vid såväl nyinstallation som vid ombyggnation i miljöer där det är ont om utrymme. Samtidigt har den låga installationskostnader och ett minimalt underhållsbehov.

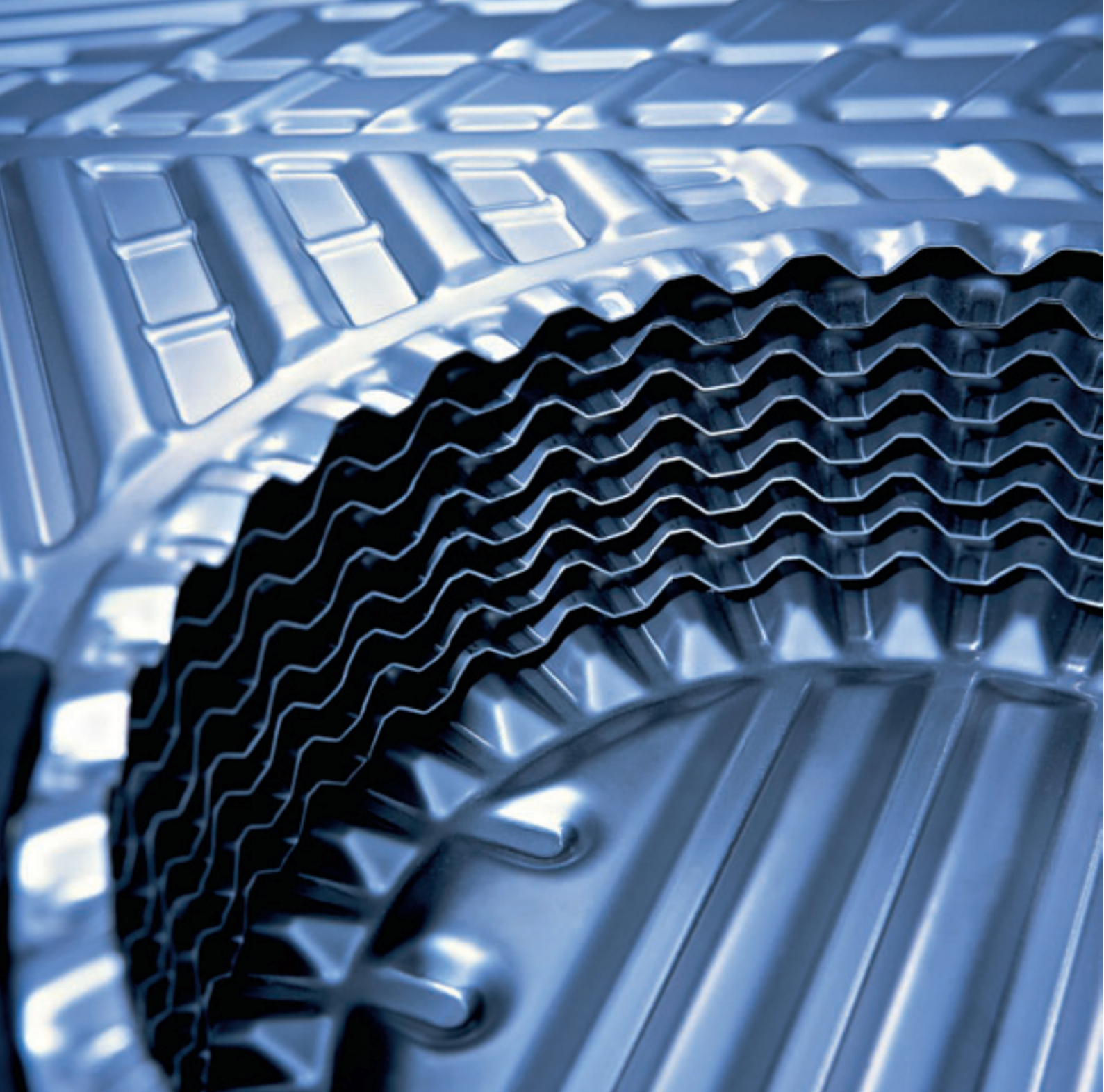

Alfa Laval Culturefuge 200

Alfa Laval Culturefuge 200 utökar sortimentet av hermetiska separatorer för bioteknikindustrin. Den har designats specifikt för varsam hantering av däggdjurs-celler, utfällt protein och andra skjuvkänsliga partiklar. Separatoren är utrustad med Alfa Laval's unika kulspindel-design, som säkerställer en mycket varsam acceleration av skjuvkänsliga partiklar. Vid designen av Culturefugeseparatoren har speciell hänsyn tagits till hygien och att separatoren kan steriliseras och rengöras utan isärtagning. Dessutom garanteras låga produktförluster tack vare den självtömmande designen med snabb och partiell tömning.

Tre teknologier med världsledande positioner

Alfa Laval verksamhet bygger på tre nyckelteknologier – värmeöverföring, separering och flödeshantering – som har en avgörande betydelse inom en rad industriella processer. Under 2015 stod värmeöverföringsprodukterna för 44 procent av försäljningen, separeringsprodukterna för 20 procent och flödeshanteringsprodukterna för 25 procent. Alfa Laval har en världsledande position inom samtliga tre områden.

Värmeöverföring

Olika lösningar för värmeöverföring används i de flesta industriella processer för uppvärmning, kylning, frysning, ventilering, förångning och kondensering. Användningsområdena är många och kunderna finns därför i en stor mängd olika industrier - kemisk industri, livsmedelsindustri, olja- och gasproduktion, kraftindustri, marinindustri samt byggindustri, för att nämna några.

Effektivare energianvändning

Värmeväxlare överför värme eller kyla, ofta från en vätska till en annan. Produkterna har en avgörande betydelse för effektiviteten i kundens totala tillverkningsprocess. Den kompakta plattvärmeväxlaren, huvudprodukten i Alfa Laval's erbjudande, ger en mycket effektiv energianvändning vilket reducerar såväl kostnaderna som påverkan på miljön. Plattvärmeväxlare består av metallplattor som är monterade tätt intill varandra. Mellan plattorna finns två kanaler med ett kallt respektive varmt medium. Dessa passerar på var sin sida om plattorna och i motsatt riktning mot varandra, med värme- och/eller kylaöverföring som resultat.

Erbjudandet

Det finns olika sorters plattvärmeväxlare – packningsförsedda, lödda och svetsade – designade för att klara olika tryck och temperaturer. Alfa Laval's erbjudande inom värmeöverföring är brett och omfattar även luftvärmeväxlare, tubvärmeväxlare, hetoljesystem och ångpannor, för att nämna några. Användningsområdena och slutmarknaderna är många då de flesta processer har behov av någon typ av uppvärmnings- eller nedkylningslösning.

Marknadssegment

- Industrial Equipment
- OEM
- Sanitary
- Marine & Diesel Equipment
- Marine & Offshore Systems
- Marine & Offshore Pumping Systems
- Food & Life Science
- Water & Waste Treatment
- Energy & Process

Konkurrenter

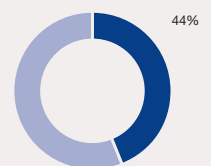
- Kelvion (Tyskland)
- HISAKA (Japan)
- SPX FLOW/APV (USA)
- SWEP (USA)
- KANGRIM (Korea)
- SAACKE (Tyskland)
- MIURA (Japan)
- HEATMASTER (Nederländerna)
- OSAKA (Japan)

Marknadsposition

Mer än 30 procent av världsmarknaden

Försäljning

Andel av koncernens försäljning

Separering

Sedan Alfa Laval grundades 1883 har separeringsteknologin varit en central del av verksamheten. Tekniken används för att skilja vätskor från varandra och fasta partiklar från vätskor. Teknologin kan även användas för att separera partiklar och vätskor från gaser.

Höghastighetsseparatorer och dekantercentrifuger

Alfa Lavals produkter inom denna teknologi domineras av höghastighetsseparatorer och dekantercentrifuger. Separatorer har en högre rotationshastighet, är generellt vertikalt monterade och används framför allt för att skilja vätskor från varandra. Dekantercentrifuger bygger vanligtvis på en horisontell

monterad separeringsutrustning som arbetar med lägre hastighet. De används till exempel för att avvattna rötslam i reningsverk. Ytterligare separationsprodukter är membranfilter, den etablerade lösningen för att separera mycket små partiklar, samt silbandspressar för mekanisk avvattnings av framförallt kommunalt avloppsvatten.

Avgörande för en rad processer

Separatorer och dekantrar spelar en avgörande roll i en rad industriella processer, till exempel:

- livsmedels-, läkemedels-, bioteknik-, kemi- och petrokemiprocesser
- utvinning och produktion av råolja, samt för rening och återvinning av borrar
- behandling och rening av bränsle och smörjolja till fartyg och diesel-/gaskraftverk
- avvattnings av rötslam i reningsverk.

Marknadssegment

- Industrial Equipment
- OEM
- Sanitary
- Marine & Diesel Equipment
- Marine & Offshore Systems
- Marine & Offshore Pumping Systems
- Food & Life Science
- Water & Waste Treatment
- Energy & Process

Konkurrenter

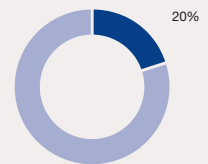
- Separatorer**
- GEA (Tyskland)
  - MITSUBISHI KAKOKI KAISHA (Japan)
  - PIERALISI (Italien)
  - SPX FLOW/Seital (USA)
- Dekantrar**
- GEA (Tyskland)
  - GUINARD/ANDRITZ (Frankrike, Österrike)
  - Flottweg (Tyskland)
  - PIERALISI (Italien)

Marknadsposition

25–30 procent av världsmarknaden

Försäljning

Andel av koncernens försäljning

Flödeshantering

Att transportera vätskor och styra flöden på ett effektivt och säkert sätt är av central betydelse för många industrier. Alfa Laval fokuserar på flödesprodukter för industrier där de hygieniska kraven är höga samt på pumpsystem för den marina industrin och offshoremarknaden.

För exakta och effektiva flöden

Företagets pumpar, ventiler och installationsmaterial används vid produktionsprocesser med stränga hygienkrav, som till exempel drycker, mejeriprodukter, livsmedel och läkemedel. Vidare omfattar erbjudandet hygienisk tankutrustning, som omfattar allt från blandare till rengöringsutrustning.

För den marina sektorn erbjuds dränkta, hydrauliska pumpsystem till produkt- och kemikalietankers. Dessa system möjliggör en säker och flexibel lasthantering vilket ger kortare tid i hamn och färre resor utan kommersiell last.

Marknadssegment

- Industrial Equipment
- OEM
- Sanitary
- Marine & Diesel Equipment
- Marine & Offshore Systems
- Marine & Offshore Pumping Systems
- Food & Life Science
- Water & Waste Treatment
- Energy & Process

Konkurrenter

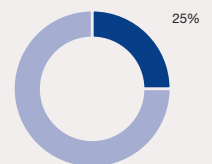
- GEA (Tyskland)
- SPX FLOW/APV/Waukesha
Cherry-Burrell (USA)
- Fristam (Tyskland)
- Hamworthy/WÄRTSILÄ (Finland)
- SULZER (Schweiz)

Marknadsposition

10–12 procent
av världsmarknaden

Försäljning

Andel av koncernens
försäljning

Utmaningen

Aldrig har så många människor kunnat leva välmående liv samtidigt som fler än någonsin går hungriga. Att utveckla en säker och mer effektiv livsmedelsproduktion och därmed förbättrad tillgång till näring, är kritiskt i en tid av kraftig populationstillväxt och snabb urbanisering. Att mätta dem alla – än mindre de 9.6 miljarder människor som förväntas leva 2050 – är en sann utmaning. Teknologi är en del av lösningen.

Mot bakgrund av att cirka en tredjedel av all mat som årligen produceras går förlorad, cirka 1,3 miljarder ton, står vi inför en rejäl utmaning. För samtidigt som vi har ett stort spill bidrar populationstillväxt, kvinnans intåg på arbetsmarknaden, en snabb urbanisering samt andra makrotrender till att förändra konsumtionsmönstren, vilket ställer allt större krav på livsmedelsförsörjningskedjan. En växande disponibel inkomst, ökad köpstyrka samt ökad medvetenhet kring kvalitet och hygien i växande ekonomier, speciellt i Kina och Indien, leder till en snabb ökning av efterfrågan på förädlade livsmedel. Därför måste livsmedelskedjan bli mer effektiv, från förbättrad skördehantering till nya livsmedelsprocesser och smartare distributionslösningar.

Cirka 80 procent av alla livsmedel som konsumeras i västvärlden är förädlade, jämfört med 25 procent i Kina och cirka 30 procent i Indien. Så speciellt i snabbväxande ekonomier – där produktionen av förädlade livsmedel ännu så länge är i sin linda – finns det stora möjligheter till utveckling genom att etablera eller förbättra infrastrukturen för förvaring, transport och paketering av livsmedel.

I Indien växer livsmedelsindustrin med mer än 10 procent per år, om än från en blygsam nivå. Den indiska regeringen ser livsmedelsindustrins tillväxt som avgörande och etablerar därför nationella så kallade mega food parks, för att skapa en infrastruktur "från jord till bord". Dessa områden

revolutionerar landets livsmedelskedja genom att integrera jordbruk med olika steg i livsmedelsproduktionskedjan. Genom att sammanföra livsmedelsproducenter, köpare och lantbrukare på ett ställe minskas spillet, ett stort problem i ett land där upp till 25 procent av all mat går förlorad på grund av en otillräcklig infrastruktur.

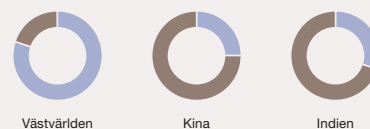
Som sig bör, läggs det allt mer fokus på utmaningen att mätta världens växande befolkning. Men, liksom under hela människans historia – från plog till jäsning, från den vattendrivna kvarnen till fryslösningar – teknologi kommer definitivt att vara en del av lösningen.

Alfa Laval

Alfa Laval kombinerar mer än 130 års erfarenhet från livsmedelsindustrin med produktionsteknologier i framkant. Erbjudandet omfattar såväl komponenter för samtliga livsmedels- och dryckesapplikationer som kompletta processlinjer inom utvalda applikationsområden. Alfa Lavals produkter möter branschens striktaste hygienkrav och kan samtidigt minska såväl spill som vatten- och energiförbrukning. Läs mer på vår hemsida: www.alfalaval.com/food.

ANDEL FÖRÄDLADE LIVSMEDEL

Västvärlden

Kina

Indien

○ Förädlade livsmedel

Avloppsvatten som resurs

Med en allt större vattenbrist i världen läggs det mer och mer resurser på att hitta nya sätt att återanvända både kommunalt och industriellt avloppsvatten för till exempel bevattning eller för industriella processer. Men redan nu finns det avancerad teknologi som till och med kan göra avloppsvatten drickbart.

Enligt FN lever nästan en femtedel av världens befolkning i områden där det råder brist på vatten. År 2025 förväntas två tredjedelar uppleva vattenbrist. Samtidigt genereras det varje dag stora mängder avloppsvatten, varav större delen dumpas i floder och hav, utan adekvat rening, vilket ger upphov till både miljö- och hälsorisker. Orenat avloppsvatten är ett globalt miljöproblem. Urbaniserade områden släpper dagligen ut mellan 150 och 250 miljoner kubikmeter vatten i matjord,

floder, sjöar och hav, enligt en FN-rapport. Detta bidrar till sjukdom, hotar livsmedelsproduktionen och ger upphov till så kallade döda zoner i haven.

Därför har fokus ökat, inte bara på återvinning av vatten utan även på effektiv vattenrening, med allt striktare lagar och regler som följd.

Alla mänskliga, kommersiella och industriella aktiviteter genererar avfall som utgör en fara för miljön om det lämnas obehandlat.

Därför sker det ett oavbrutet sökande efter sätt att reducera utsläppen, rena vatten, minska energiförbrukningen och återanvända energi. En växande population och förbättrad levnadsstandard, kombinerat med vattenbrist i många delar av världen, ökar behovet av att börja återanvända vatten.

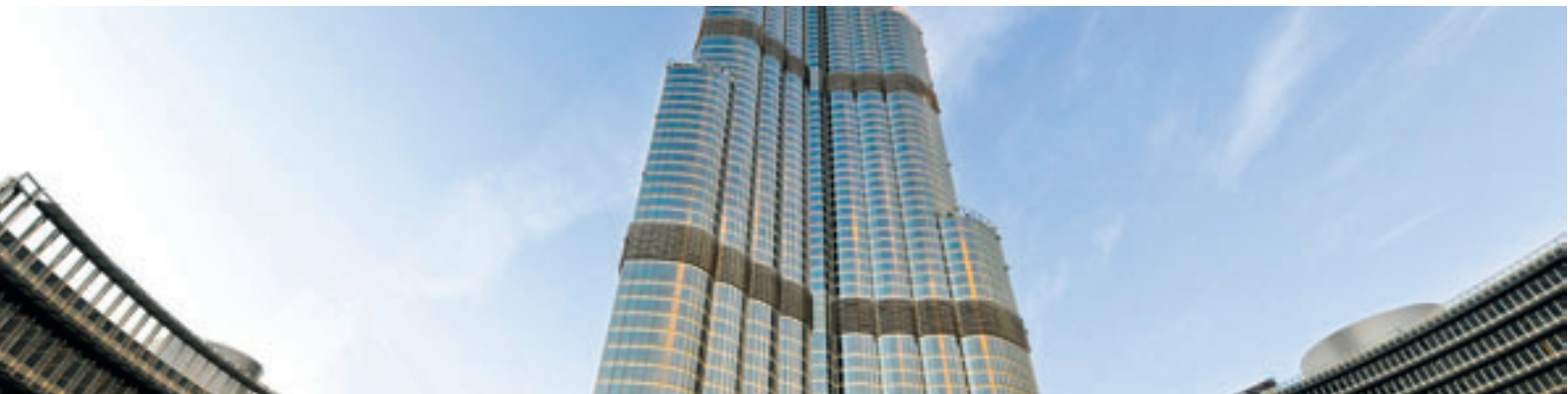
MÅNGA LÄNDER ARBETAR MED ATT ÖKA ANDELEN BEHANDLAT VATTEN.

● Behandlat   ● Obehandlat

Alfa Laval

På vägen mot eliminering av utsläppen, bidrar Alfa Laval till att reducera miljöpåverkan från vatten- och avloppsströmmar genom att maximera återanvändningen av vatten och genom att minimera såväl energikonsumtion som avfall. Alfa Laval erbjuder en rad olika produkter och lösningar som kan bidra till vatten- och avfallshantering samt vattenåtervinning, som till exempel dekantercentrifuger, filter, membran och värmeväxlare.

En organisation som stödjer affärsidén

Alfa Lavals organisation utgår från affärsidén: att optimera prestanda i kundernas processer – om och om igen. För att förverkliga detta behövs en struktur som bottnar i kunskap om kundernas behov och processer, något som förverkligas genom medarbetarnas specialistkompetens. Dessa kunskaper, kombinerade med insikt i hur kunderna genomför sina upphandlingar och inköp, ligger bakom Alfa Lavals försäljningsorganisation, med de tre divisionerna: Equipment, Process Technology och Marine & Diesel.

Equipment

Affärsmodell

Equipment erbjuder komponenter till kunder som har ett väldefinierat och regelbundet återkommande behov av Alfa Laval's produkter.

Försäljning

Försäljning sker främst via systembyggare och entreprenadföretag samt via återförsäljare, agenter och distributörer. Divisionen ökar löpande antalet säljkanaler eftersom tillgänglighet är ett nyckelord. Tillgänglighet genom flera/många kanaler, geografiskt och för olika industrier. Med affärsmodellens fokus på tillgänglighet är det naturligt att även e-handelserbjudandet kontinuerligt utvecklas.

Segment:

- Sanitary
- Industrial Equipment
- OEM
- Service

Andel av koncernens ordergång 28%

Eftermarknadens andel av divisionen 18%

Läs mer på sidorna 30–31.

Process Technology

Affärsmodell

Process Technology vänder sig till kunder som behöver specialanpassade lösningar inom värmeöverföring, separering eller flödeshantering, för att effektivisera sina processer och öka kapaciteten.

Försäljning

Försäljning sker i huvudsak via koncernens egna säljbolag samt genom entreprenadföretag, direkt till kund. Divisionen kombinerar expertis inom nyckelteknologierna med gedigen kunskap om kundernas processer och erbjuder paketlösningar som omfattar allt från enskilda produkter till system, kompletta lösningar och effektiv kundservice.

Segment:

- Energy & Process
- Water & Waste Treatment
- Food & Life Science
- Service

Andel av koncernens ordergång 35%

Eftermarknadens andel av divisionen 35%

Läs mer på sidorna 32–33.

Marine & Diesel

Affärsmodell

Divisionen erbjuder produkter, lösningar och system inom områdena energi, miljö och säkerhet till kunder inom marin och offshore samt landbaserad dieselmotorkraft.

Försäljning

Försäljning sker via den egna organisationen direkt till redare, varv och dieselmotorproducenter samt offshorekunder. Erbjudandet omfattar olika huvudproduktgrupper som i sin tur innefattar komponenter, moduler, anpassade system, ångpannor, separatorer, värmeväxlare, pumpsystem, inertgassystem, färskvattengeneratorer, avgasreningssystem, värmeåtervinningssystem samt system för rening av ballastvatten.

Segment:

- Marine & Diesel Equipment
- Marine & Offshore Systems
- Marine & Offshore Pumping Systems
- Service

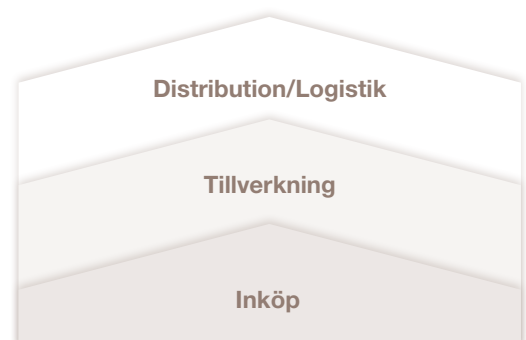
Andel av koncernens ordergång 37%

Eftermarknadens andel av divisionen 30%

Läs mer på sidorna 34–35.

Operations

Koncernen har en gemensam försörjningskedja, som tjänar samtliga tre säljande divisioner; Operationsdivisionen, en centraliserad enhet med ansvar för produktionsrelaterade inköp, tillverkning och distribution. Tid, kostnad, kvalitet samt hållbarhet är ledord för denna division eftersom optimerad prestanda i försörjningskedjan utgör ett viktigt steg, av flera, för att leverera produkter som i sin tur kan bidra till att optimera prestanda i kundernas processer, om och om igen. Slutlig leverans ska omfatta rätt produkt, rätt kvalitet, rätt dokumentation och ske i rätt tid. Därmed är det Operations insatser, kombinerat med de säljande divisionerna, som bidrar till att Alfa Laval kan leva upp till affärsidén. Läs mer på sidorna 36–37.

Equipmentdivisionen

Divisionens kunder karaktäriseras av att de har ett väldefinierat och regelbundet återkommande behov av Alfa Laval's produkter. I en majoritet av fallen sker försäljningen via systembyggare och entreprenadföretag samt via återförsäljare, agenter och distributörer – försäljningen direkt till slutkund sker endast i begränsad omfattning. Equipmentdivisionen ökar löpande antalet säljkanaler eftersom det är strategiskt viktigt att produkterna finns tillgängliga genom ett flertal kanaler över hela världen. Med affärsmodellens fokus på tillgänglighet är det naturligt att det även finns en ambition att ytterligare utveckla och stärka e-handelserbjudandet.

Susanne Pahlén Åklundh
Direktör, Equipmentdivisionen.

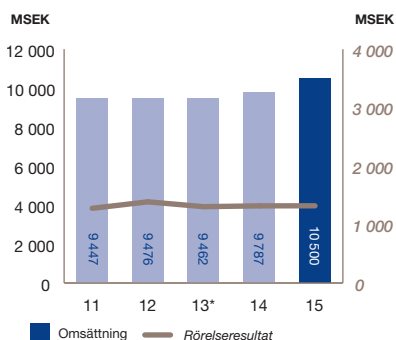
Viktiga händelser under 2015

- Divisionen som helhet såg i stort sett oförändrade ordervolymer jämfört med 2014, vilket reflekterade en blandad utveckling för de underliggande marknadssegmenten. För ett antal områden av strategisk betydelse noterades en fortsatt stabil tillväxt, som exempelvis marknadssegmenten för personvårdsprodukter samt mejeri. Däremot tyngdes segmentet Industrial Equipment av den geopolitiska utvecklingen i Ryssland respektive Brasilien.
- Vår e-handelsplattform, som lanserades 2013 och som 2014 vidgades till att även omfatta kunder i EU och Nordamerika, blev globalt tillgänglig – med några få undantag. Under året visade e-handeln betydande tillväxt och den står nu för en avsevärd andel av volymen i många av

våra traditionella marknader. Under 2016 kommer vi att fokusera på fortsatt geografisk expansion och vi räknar med att den starka utvecklingen fortsätter, det vill säga att allt fler av våra distributörer väljer att göra affärer via nätet.

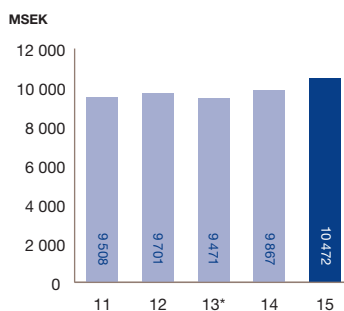
- Under året tog vi vår största order hittills. Orderns värde var 100 miljoner kronor och den omfattade leverans av kompakta värmeväxlare till ett fjärrvärmeprojekt i Kina.
- Vi såg en generell stark utveckling med ökad ordergång från våra nyckelkunder i flera segment, bland dem OEM. I det segmentet bidrog lyckade lanseringar av nya produkter till den positiva utvecklingen, något som i sin tur ledde till investeringar i ökad kapacitet för tillverkning av lödda värmeväxlare.

Omsättning och rörelseresultat

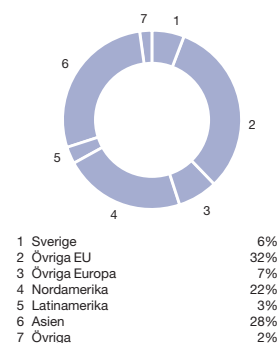

* Omräknad till IFRS 11.

Ordergång

* Omräknad till IFRS 11.

Industrial Equipment

Verksamhet

Försäljningen omfattar värmeväxlare för fjärrvärme och fjärrkyla, luftkonditionering av fabriker, kontor och butikscomplex, nedkyllning och nedfrysningslösningar för såväl livs-, läkemedels- och dryckesindustrin som för mataffärer. Vidare återfinns segmentets kunder inom den tillverkande industrin dit Alfa Laval säljer såväl värmeväxlare som separatorer för att temperaturreglera och/eller rena vätskor så att de kan återanvändas, vilket sänker driftkostnaderna och skyddar miljön.

Drivkrafter för efterfrågan

Aktivitetsnivån inom byggindustrin, energiprisernas utveckling, behovet av energieffektiva lösningar, förändringar i efterfrågan till att omfatta mer miljövänliga kylmedier, miljölagstiftning, industrins kapacitetsutnyttjande, råvaru- och energiprisernas utveckling, ökat fokus på miljön, utbyggnad av elförsörjningen.

Orderingång

Andel av divisionens orderingång 31%

Förändring i orderingång* 2015 2014 2013

Sanitary

Verksamhet

Alfa Lavals produkter används för att producera flytande och viskösa livsmedel samt läkemedel och hygienprodukter. Kunderna finns i dryckes-, mejeri-, livsmedels- och bioteknikindustrin, samtliga med höga krav på hygien och säkerhet.

Drivkrafter för efterfrågan

Förändrade konsumtionsvanor till följd av urbaniseringen i växande ekonomier, utvecklingen av nya läkemedel, ökad levnadsstandard, demografiska förändringar, behov av energieffektiva lösningar, utbyggd livsmedelsproduktion.

Orderingång

Andel av divisionens orderingång 35%

Förändring i orderingång* 2015 2014 2013

OEM

Verksamhet

Kunderna omfattar tillverkare av luftkonditioneringssystem, luftkompressorer, värmepumpar, lufttorkare och gaspannor. Alfa Laval säljer bland annat lödda värmeväxlare som sedan integreras i kundernas slutprodukt.

Drivkrafter för efterfrågan

Ökad fokus på miljön, behov av energieffektiva lösningar, statliga subventioner, energiprisernas utveckling.

Orderingång

Andel av divisionens orderingång 16%

Förändring i orderingång* 2015 2014 2013

Service

Verksamhet

Kunderna finns inom samtliga av divisionens segment, med undantag för OEM. Eftermarknaden är ett prioriterat område. En övergripande strategi är att ytterligare utveckla och expandera reservdels- och serviceverksamheten. Läs mer på sidorna 38–39.

Drivkrafter för efterfrågan

Det industriella kapacitetsutnyttjandet, tillväxt i den installerade basen.

Orderingång

Andel av divisionens orderingång 18%

Förändring i orderingång* 2015 2014 2013

Process Technologydivisionen

Divisionen vänder sig till kunder som har behov av specialanpassade lösningar för att effektivisera sina processer och öka kapaciteten. Försäljningen sker i huvudsak via koncernens egna säljbolag samt genom entreprenad-företag, direkt till kund. Alfa Laval kombinerar expertis inom nyckelteknologierna med en gedigen kunskap om kundernas processer och erbjuder paketlösningar som omfattar allt från enskilda produkter till system, kompletta lösningar och effektiv kundservice.

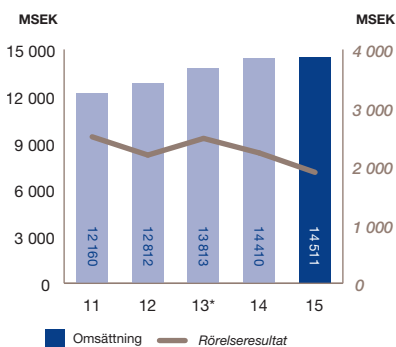

Svante Karlsson
Direktör, Process Technologydivisionen.

Viktiga händelser under 2015

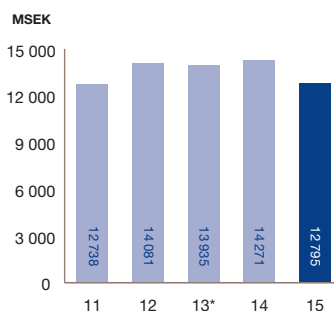
- Året präglades av en nedgång i olja- och gasaffären, orsakad av ett svagt oljepris, med färre stora order och även en lägre basaffär som följd – speciellt i Nordamerika. Industriella avfallsapplikationer noterade däremot en positiv utveckling till följd av de satsningar och organisationsförändringar som påbörjades 2014. Under året lanserades DuroShell – en svetsad och robust värmewäxlare för krävande applikationer med höga tryck och temperaturer – för bland annat olja- och gasssektorn samt kraftmarknaden. Vidare skedde ett genombrott för separatorer till offshoreapplikationer inom oljeindustrin.
- Energy & Process såg en svag utveckling i affären som är exponerad mot kolvätekedjan, med en generell avvaktande hållning avseende investeringar, relaterad till den osäkerhet som präglade marknaden under året.
- Food & Life Science såg fortsatt gynnsamma förutsättningar i bryggerisektorn, inte minst för så kallade craftbryggerier. Samtidigt gynnades vi av vår position hos de stora bryggerigrupperna, vilka genomförde flera stora kapacitetsinvesteringar under året.
- Water & Waste Treatment utvecklades väl, med tillväxt i flera delar av världen. Den del av affären som riktas mot kommunal avloppshantering växte, delvis som en följd av satsningen på lokalt producerade dekantercentrifuger för den kinesiska marknaden.
- Service påverkades av avmattningen inom olja och gas samtidigt som fokuseringen på en högre serviceandel i eftermarknadsaffären, fortsatte att ge resultat.

Omsättning och rörelseresultat

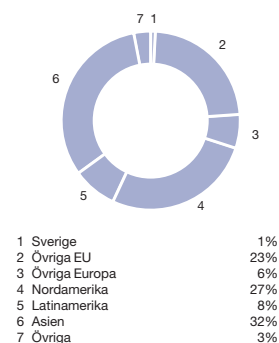

* Omräknad till IFRS 11.

Orderingång

* Omräknad till IFRS 11.

Energy & Process

Verksamhet

Alfa Lavals produkter, moduler och system är av stor betydelse vid såväl olje- och gasutvinning som kraftproduktion. De kan även användas vid framställning av petrokemiska produkter, plaster, polymerer, metaller, mineraler, biobränsle, läkemedel, stärkelse, papper, socker och mycket mer.

Drivkrafter för efterfrågan

Världsmarknadspriserna på råvaror så som socker, etanol, majs, olja, gas och stål. Energipriser, miljölagstiftning, behov av energieffektiva lösningar, behov av produktivitetsoökningar, efterfrågan på drivmedel samt tekniskskiftet. Ett växande behov av energi i utvecklingsländer, nationellt oberoende och utveckling av energiproduktion med förnybara bränslen är några av de faktorer som driver efterfrågan.

Orderingång

Andel av divisionens orderingång 33%

Förändring i orderingång* 2015 2014 2013

Water & Waste Treatment

Verksamhet

Alfa Laval erbjuder produkter som kan hjälpa kunderna att leva upp till allt hårdare lagar och miljökrav. Bland annat levereras dekantercentrifuger för avvattnings av rötslam i kommunala reningsverk, världen över.

Drivkrafter för efterfrågan

Nya lagar och regler, ökat behov av färskvatten på grund av en växande population, ökad urbanisering.

Orderingång

Andel av divisionens orderingång 4%

Förändring i orderingång* 2015 2014 2013

Food & Life Science

Verksamhet

Alfa Laval levererar processlösningar till dryckes- och livsmedelsindustrin samt för biotekniksektorn. Lösningarna används bland annat vid produktion av öl, vin, juice, frukt-koncentrat, läkemedel, mjölkproteiner, socker, halvfabrikat, vegetabiliska oljor och olivoljor, samt kött- och fiskproteiner.

Drivkrafter för efterfrågan

Demografiska förändringar, populationstillväxt, förbättrad levnadsstandard, förändrade konsumtionsmönster, ökat fokus på hälsosam mat, subventioner, råvaruprisernas utveckling.

Orderingång

Andel av divisionens orderingång 28%

Förändring i orderingång* 2015 2014 2013

Service

Verksamhet

Kunderna finns inom samtliga av divisionens segment. Eftermarknaden är ett prioriterat område och en övergripande strategi är att utveckla och expandera reservdels- och serviceverksamheten. Den tillför kundnytta, knyter kunderna närmare Alfa Laval och är mindre konjunkturkänslig. Genom att skapa kontinuerliga kundkontakter ger den draghjälp åt nyförsäljningen. Läs mer på sidorna 38–39.

Drivkrafter för efterfrågan

Den generella aktivitetsnivån inom olika industrier, behov av att uppgradera äldre utrustning, ökat behov av effektivitet, behov av service och reservdelar för att förebygga oplanerade driftsstopp samt minimera tiden för planerade driftsstopp.

Orderingång

Andel av divisionens orderingång 35%

Förändring i orderingång* 2015 2014 2013

Marine & Dieseldivisionen

Divisionen har ett stort och varierat utbud av produkter, inom områdena energi, miljö och säkerhet, till kunder inom den marina industrin, dieselmotorproducenter samt offshorekunder. Försäljningen sker via den egna säljorganisationen direkt till kund. Erbjudandet omfattar bland annat försäljning av komponenter, moduler och anpassade system såsom ångpannor, separatorer, värmeväxlare, pumpsystem, färskvattengeneratorer, avgasreningssystem, värmeåtervinningssystem och system för rening av ballastvatten. Dessutom har divisionen en väl utbyggd eftermarknadsorganisation.

Peter Leifland
Direktör, Marine & Dieseldivisionen.

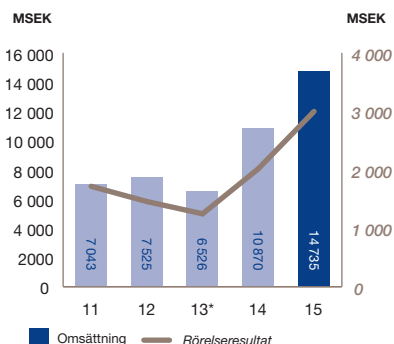
Viktiga händelser under 2015

- Medan fartygskontrakteringen rent generellt var på en låg nivå var mixen mellan de olika fartygstyper som beställdes gynnsam för Alfa Laval. Divisionens ordergång stöddes särskilt av en uppgång i efterfrågan för tanker- och containerfartyg. Serviceaffären var oförändrad, trots att aktiviteten i offshoresektorn tappade fart, samtidigt som en generellt låg aktivitet i marknaden för dieselmotorverk bidrog till att hålla kvar efterfrågan på en låg nivå hela året.
- Miljölösningarna visade en blandad utveckling. Efterfrågan på system för avgasrening minskade som en följd av bränsleprisernas utveckling medan efterfrågan på ballastvattenreningssystem växte, främst på

grund av större order på system för installation ombord på befintliga fartyg.

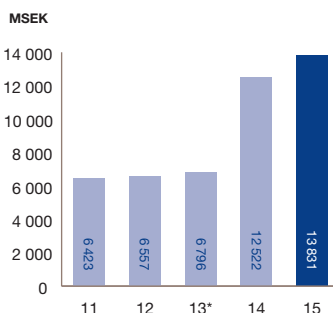
- Den förvärvade pumpsystemsverksamheten Frank Mohn AS går nu under varumärket Framo. Integrationen var fortsatt framgångsrik och synergier realiserades planenligt.
- Alfa Laval kommer att fortsätta att utveckla produkter och system som stöder den ökade användningen av alternativa bränslen såsom LNG. Under året fattades det därför beslut om att investera i en expansion av testanläggningen i Aalborg, Danmark, för att skapa ett avancerat testcenter för miljö- och förbränningsteknologi, oavsett bränsletyp.

Omsättning och rörelseresultat

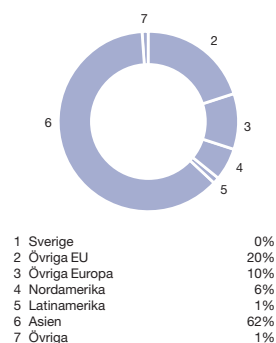

* Omräknad till IFRS 11.

Ordergång

* Omräknad till IFRS 11.

Marine & Diesel Equipment

Verksamhet

Segmentet förser redare, varv och dieselmotorproducenter med ett stort urval av produkter inom områdena energi, miljö och kraft. Produktportföljen inkluderar bland annat separatorer, värmeväxlare, färskvattengeneratorer, tankreningsutrustning, ballastvattenreningsystem samt mycket mer.

Drivkrafter för efterfrågan

Marine: Det globala transportbehovet, konsolidering inom varvsindustrin, statliga insatser för att stötta lokala varv, miljölagstiftning, fokus på energieffektivitet.

Diesel: Behov av elektricitet på avsides belägna platser, det globala energibehovet, behov av reservkraft för till exempel kärnkraft- och vindkraftverk.

Orderingång

Andel av divisionens orderingång 20%

Förändring i orderingång* 2015 2014 2013

Marine & Offshore Systems

Verksamhet

Förser kunder inom den marina industrin samt offshoresektorn med en rad komponenter, moduler och anpassade system ämnade att optimera deras processer, spara energi samt reducera utsläpp. Erbjudandet inkluderar ångpannor, inertgassystem, system för rening av avgaser samt hetoljesystem.

Drivkrafter för efterfrågan

Det globala transportbehovet, statligt stöd till lokala varv, miljölagstiftning, ökad fokus på energieffektivitet, lagar som reglerar säkerheten vid transport av lättantändligt gods, investeringar i offshoreutvinning av olja och gas samt förbättrade teknologiska lösningar för offshoreutvinning.

Orderingång

Andel av divisionens orderingång 16%

Förändring i orderingång* 2015 2014 2013

Marine & Offshore Pumping Systems

Verksamhet

Att förse kunder inom den marina industrin samt offshoresektorn med pumpsystem. För den marina industrin erbjuds bland annat dränkta pumpsystem till kemikalie- och produkt-tankers för optimerad lastning och lossning. Inom offshore olja och gas erbjuds pumpsystem som bidrar till en säker och effektiv drift. I det erbjudandet ingår bland annat pumpsystem för brandsläckning.

Drivkrafter för efterfrågan

Det globala transportbehovet av till exempel raffinerade oljeprodukter och kemikalier, fartygsägarnas växande behov av lösningar för optimerad lastning och lossning, utbyggnaden av FPSOs, trenden att raffinaderier ligger närmare källan, utbyggnaden av skiffergas i USA och behovet av fossila bränslen. Behovet av säkerhetslösningar för offshoremarknaden.

Orderingång

Andel av divisionens orderingång 34%

Förändring i orderingång* 2015 2014

* Segmentet bildades under 2014 och saknar jämförelsetal.

Service

Verksamhet

Har ett brett erbjudande till divisionens kunder omfattande reservdelar, service, reparation, uppgraderingar samt ersättningsprodukter. Nätverket är väl utvecklat, redo att hjälpa kunder när de behöver det och där de behöver det. Läs mer på sidorna 38–39.

Drivkrafter för efterfrågan

Ökad handel, kapacitetsutnyttjandet inom den globala fartygsflottan.

Orderingång

Andel av divisionens orderingång 30%

Förändring i orderingång* 2015 2014 2013

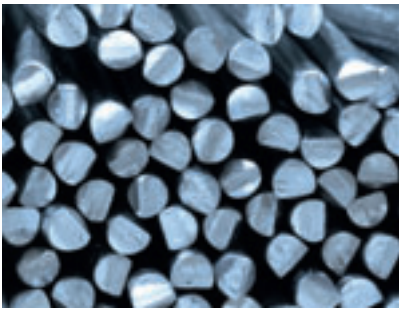
Operations

Operations ansvarar för koncernens försörjningskedja vilket omfattar produktrelaterade inköp, tillverkning, logistik och distribution. Upplägget är effektivt då det innebär att det konsoliderade produktbehovet från koncernens säljande divisioner hanteras på ett ställe vilket möjliggör skalfördelar samt en jämnare fabriksbeläggning. Operations ansvarar för att order tagna av de tre säljande divisionerna – Equipment, Process Technology och Marine & Diesel – möts av rätt produkter som levereras med kort ledtid, rätt kvalitet, på rätt plats och med rätt dokumentation. Det låter enkelt, men att få alla delar av försörjningskedjan att löpa välojlat är en komplex uppgift.

Inköp

Tillverkning

Distribution/Logistik

Varje dag konfronteras Operations-organisationen av olika frågor. Det kan handla om kvalitet, effektivitet, kostnad, kapacitetsutnyttjande, leveranssäkerhet, leveranstider, säkrad tillgång till råvaror eller hållbarhetsaspekter såsom miljö- och säkerhetsfrågor, för att ge några exempel. För Alfa Laval ska inte bara leverera konkurrenskraftiga produkter som minskar kundernas energi- och vattenförbrukning utan även säkerställa att företagets eget fotavtryck är så rent och energieffektivt som möjligt. Med så många frågor på sitt bord står Operations inför kontinuerlig

förändring och det är därför viktigt att divisionen kan reagera snabbt och anpassa sig för att säkerställa bolagets fortsatta framgång.

En division som arbetar för kontinuerlig utveckling

Inom divisionen finns det därför en enhet, Operations development, vars uppgift det är att genom kontinuerlig utveckling optimera divisionens processer och system. Enheten utvärderar, initierar och hanterar förändringar inom hela försörjningskedjan, från inköp och produktion till distribution och logistik.

Det handlar om allt från vidareutveckling av inköpsprocesser och nya produktionsteknologier till att optimera flödet av såväl fysiska material som information från kund, via Alfa Laval och vidare till leverantören. Många gånger handlar det om små och snabba justeringar, men det kan även omfatta större strukturförändringar såsom flytt av produktion och konsolidering av produktionsenheter. Enheten har ett mål för ögonen: att se till att Operations bidrar till att stärka Alfa Lavals konkurrenskraft.

Produktionsenheter

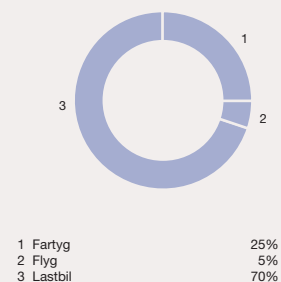
Inom Alfa Lavals produktion finns 42 större tillverkningsenheter:

 USA (8)	 Korea (2)
 Brasilien (2)	 Kina (3)
 Sverige (4)	 Japan (1)
 Norge (3)	 Storbritannien (1)
 Danmark (3)	 Frankrike (5)
 Finland (1)	 Tyskland (1)
 Ryssland (1)	 Italien (2)
 Indien (4)	 Polen (1)

Distributionscentra

 USA (2)
 Sverige (2)
 Danmark (1)
 Kina (1)
 Singapore (2)
 Japan (1)
 Indien (1)
 Nederländerna (1)
 Norge (1)

Distribution 2015

Inköp

Produktionsrelaterade inköp utgör en stor post för Alfa Laval. Det är rentav den enskilt största posten inom kostnader för sålda varor. Därför är allt arbete som bedrivs inom inköpsorganisationen väldigt viktigt. Det handlar inte bara om prisförhandlingar avseende komponenter och råmaterial såsom stål, nickel, koppar, aluminium och titan. Det handlar om att utveckla hela inköpsprocessen, där pris är en faktor av många. Andra viktiga delar är leveranser med rimliga ledtider och rätt kvalitet samt att leverantörerna lever upp till Alfa Lavals affärsprinciper för säkerhet, hälsa, miljö och etik. Det senare har lett till utvecklingen av en plattform för revision av leverantörer, med en global standard, som möjliggör enhetliga och jämförbara revisioner. Med fokus på att effektivisera och utveckla både inköp och leverantörer skapas möjligheter för Alfa Laval att i sin tur leva upp till kundernas förväntningar.

Tillverkning

Alfa Lavals tillverkningsorganisation är global med enheter i Europa, Asien, Nordamerika och Latinamerika. Strukturen baseras på tillverkningsteknologi, produktgrupp och storlek på produkten. Stora separatorer, för att ta ett exempel, produceras i Eskilstuna medan små- och medelstora produceras i bland annat Krakow, Polen eller Pune, Indien. Det innebär att den enskilda produktionsenheten möter en konsoliderad efterfrågan från flera slutmarknader, snarare än bara en, vilket lägger grunden för en jämnare beläggning. Den geografiska strukturen reflekterar samtidigt både praktiska och kostnadsmässiga överväganden. Det är bra att möta lokal

efterfrågan med lokal tillverkning samtidigt som det finns fördelar med att förlägga produktion till regioner med lägre kostnader. För att säkerställa att Alfa Laval hela tiden ska kunna leva upp till kundernas förväntningar ses såväl tillverkningsprocesser som den geografiska strukturen över kontinuerligt. En sådan översyn kan omfatta utvärdering, utveckling och implementering av nya produktionsteknologier eller flytt av produktion från en enhet till en annan.

Distribution/logistik

Denna koncerngemensamma resurs rymmer allt från orderhantering och lagerhållning till lagerplock, leveranser och fakturering. Basen är koncernens distributionscenter i Sverige, Danmark, Kina, USA, Singapore, Japan, Indien, Nederländerna och Norge. Dessa ansvarar för leveranssäkerheten av stora volymer av produkter samt tillgången, lagerhållningen och leveranserna av reservdelar. Ansvaret för det totala transportbehovet hanteras också här, vilket möjliggör effektiva samt kostnads- och miljömedvetna transportlösningar. Det görs bland annat kontinuerliga insatser för att reducera koldioxidutsläppen från frakt genom att skeppa så lite som möjligt med flyg. Under 2015 fraktades 25 (25) procent med fartyg, 70 (69) procent med lastbil och 5 (6) procent med flyg.

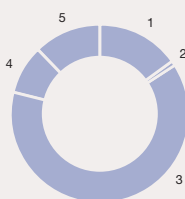
Viktiga händelser under 2015

- Inom divisionen behöll vi vår fokus på en fortsatt optimering av såväl försörjningsflöden som processer. Detta inkluderade bland annat en omstrukturering av luftvärmväxlarförsörjningen inom Europa samt en flytt av produktionen av pannor från Aalborg, Danmark, till Kina.
- Vi såg en god utveckling inom inköpsorganisationen, som uppnådde bra resultat i arbetet med att säkra att försörjningen av material och komponenter sker till rätt pris, med rimliga ledtider och är av rätt kvalitet.
- Organisationens fokus på ledarutveckling och kompetens gav resultat i form av ytterligare ökat engagemang bland såväl ledare som medarbetare, enligt en undersökning som genomfördes mot slutet av året.

Göran Mathiasson

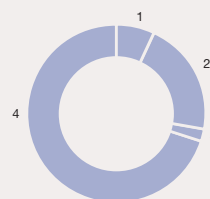
Direktör, Operationsdivisionen

Investeringar per geografisk marknad, %

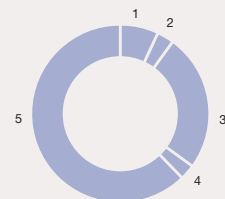
1 Nordamerika	15%
2 Latinamerika	1%
3 Västeuropa	63%
4 Central- och Östeuropa	9%
5 Asien	12%

Inköp per geografisk marknad, %

1 Nord- och Latinamerika	7%
2 Asien	21%
3 Central- och Östeuropa	2%
4 Västeuropa	70%

Geografisk fördelning av antalet direkta arbetade timmar i produktionen, %

1 Nordamerika	7%
2 Latinamerika	3%
3 Västeuropa	25%
4 Central- och Östeuropa	3%
5 Asien	62%

Med Service till nästa nivå

Alfa Laval's affärsidé är ”att optimera prestanda i kundernas processer – om och om igen”. Denna idé genomsyrar företaget; från den individuella produktens utformning, kvalitet och kapacitet till den kompletta serviceportföljen. Det bästa resultatet uppnås genom en kombination av de båda. Är toppprestanda viktigt liksom minimerad risk för oplanerade driftstopp? Att välja utrustning från Alfa Laval är en bra utgångspunkt. Inkludera ett serviceavtal för maximerad avkastning på investeringen – och det blir bättre. Dessutom kommer Alfa Laval's eftermarknadserbjudande med en inbyggd bonus. Sinnesro!

Kundanpassad Service

När kunder investerar i utrustning och service från Alfa Laval har de möjlighet att spara både tid och pengar. Tid att fokusera på kärnverksamheten, snarare än att oroa sig för oplanerade driftstopp, hög energianvändning eller låg prestanda. Pengar, därför att välplanerad service och förebyggande underhåll kostar mindre än plötsliga driftstopp och efterföljande krisutryckningar. Erbjudandet är brett och kan skräddarsys för den enskilda kundens unika behov. En del kunder bedriver säsongsbetonad verksamhet såsom olivoljeproduktion där utrustningen körs några månader om året, andra kör stora processanläggningar – dygnet runt året om. Vissa har stora organisationer som inkluderar en serviceenhet och behovet begränsas till reservdelar. Andra driver små familjeägda verksamheter och behöver köpa in allt som har med service och underhåll att göra. Oavsett storlek, slutmarknad, produkt eller process – Alfa Laval har något för alla. 50 000 unika reservdelar i lager, åtta strategiskt placerade distributionscenter och fler än 100 globalt spridda servicecenter med lokalt förankrade serviceingenjörer som har djupa kunskaper om kundernas processer. Alfa Laval finns nära sina kunder, redo att rycka ut och erbjuda dem det de vill ha, när de vill ha det. Alfa Laval's breda närvaro är unik och snabb tillgänglighet – vare sig det rör sig om reservdelar eller servicepersonal – betyder allt.

Service ur Alfa Laval's perspektiv

Det finns klara fördelar för en kund att ta väl hand om sin utrustning. Men även för Alfa Laval erbjuder eftermarknadsverksamheten en klar fördel då den gör det möjligt att fånga upp intäktpotentialen som ryms i bolagets stora installerade bas. Den kan även fånga upp tecken på nya trender hos kunderna, kommunicera detta till Alfa Laval's enheter för forskning och utveckling, som i sin tur kan använda informationen som idékälla för nya produkter eller för vidareutveckling av befintliga.

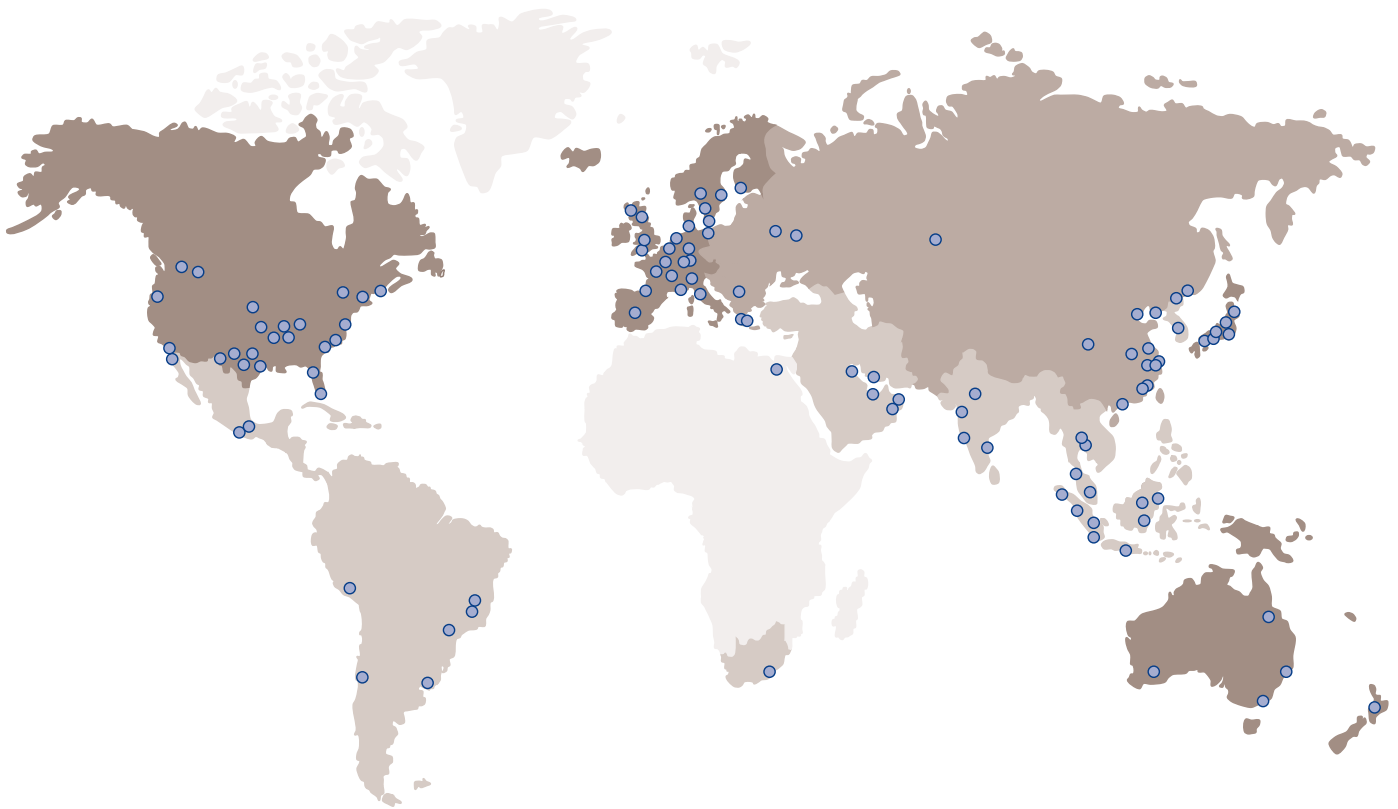
Service delen är lönsam och samtidigt mindre konjunkturkänslig vilket har en stabiliserande effekt på faktureringen. Samtidigt bidrar de kontinuerliga kundkontaktarna till att ge draghjälp åt nyförsäljningen. Många kunder uppger att Serviceerbjudandet är en så viktig faktor att det påverkar deras leverantörsväl vid nyinvesteringar. Därför är det viktigt att fältserviceingenjörerna, som är några av bolagets främsta varumärkesambassadörer, både är tekniskt uppdaterade och bra på att kommunicera med kunderna. Den totala upplevelsen, ur kundens perspektiv, kan vara det som säkerställer att Alfa Laval får chansen vid nästa nyinvesteringsprojekt.

Namnet på verksamheten – Service – omfattar allt från reservdelar och uppgraderingar till renodlade servicetjänster och serviceavtal, för att ge några exempel. Ur ett historiskt perspektiv har reservdelar (hårdvara) utgjort den största delen. Detta är dock under

gradvis förändring. För samtidigt som det finns uttalade mål om att öka den totala försäljningen inom Serviceverksamheten finns det även en ambition att öka mantimmarnas andel av totalen (mjukvara). I arbetet med att nå dessa mål använder organisationen olika mätetal. Det finns nyckeltal för att mäta kundtäckningen liksom hur stor andel av den installerade basen som täcks av företagets eftermarknadserbjudande. Nyckeltalen är interna och satta för att ge organisationen en bra överblick över utvecklingen. Som hjälp att nå målen finns dessutom olika verktyg, bland annat en databas med detaljer om den installerade basen av produkter. Vägen är tydligt utstakad: Alfa Laval Service ska kontinuerligt växa i absoluta tal.

För mer information om vårt kompletta erbjudande, gå till www.alfalaval.com/service-and-support/global-service-network/

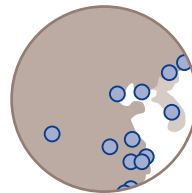
Servicecenter ●

107

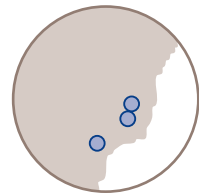
Installerad bas

Stor och mogen installerad bas som behöver underhållas och förnyas.

En kombination av snabbt växande marknader och etablerade nischapplikationer.

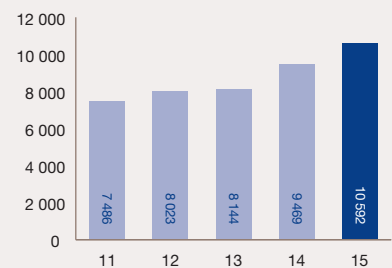

Installerad bas som växer snabbt.

Långsiktig potential – Värdet på eftermarknaden i förhållande till nyförsäljning

Ordergång, MSEK

Medarbetare

Medarbetarna är en av ett företags viktigaste konkurrensfördelar och det är framförallt medarbetarna som kan få det att växa. Utmaningen är därför att skapa en attraktiv arbetsmiljö som kan utmana och vidareutveckla, oavsett den enskilde individens förutsättningar, drivkrafter och behov. Nöjda medarbetare skapar en positiv atmosfär som sprider sig som ringar på vattnet, både internt och externt.

Det är de enskilda cheferna, med stöd av HR-funktionen, som tar sig an utmaningen. Uppgiften omfattar inte bara arbetet med att attrahera nya personer utan även ansträngningarna för att säkerställa att såväl befintliga medarbetare som anställda i nyförvärvade enheter involveras på bästa sätt. Genom att fokusera på insatser som kan lyfta individen till nästa nivå, skapas även förutsättningar för att lyfta verksamheten. Det innebär att även ledarskap står i fokus. Det är avgörande att utveckla chefer till goda ledare som kan engagera, motivera och bidra till att skapa rätt fokus. Alfa Laval ska även erbjuda goda arbetsvillkor, möjlighet till personlig utveckling och karriärvägar som är öppna för alla. Vidare slår företaget affärsprinciper fast rätten till facklig anslutning, förbud mot diskriminering, mänskliga rättigheter, förbud mot barnarbete och rent generellt – att Alfa Laval ska erbjuda en hälsosam och säker arbetsplats.

Hälsa och säkerhet

Det är grundläggande att man som anställd i Alfa Laval inte ska behöva oroa sig för sin hälsa eller säkerhet. Många hälso- och säkerhetsfrågor täcks av lagar och regler som kompletteras av företagets affärsprinciper vilka i vissa fall sträcker sig längre än lokala regelverk.

Visionen är en arbetsplats fri från olyckor samt arbetsrelaterad ohälsa. Arbetet med hälsa och säkerhet är kontinuerligt och stöds av ett program som heter OHS (Occupational Health & Safety), vilket syftar till att förankra säkerhetsfrågor och säkerhetstänkande, liksom olika hälsofrågor, i de dagliga rutinerna. Det innebär att inte bara Alfa Lavals medarbetare omfattas, utan även besökare, entreprenörer och andra personer som av någon anledning befinner sig i företagets anläggningar.

OHS har ett råd som utvecklar riktlinjer, globala prioriteringsområden och åtgärdsplaner. Rådet anger därmed inte bara riktningen, utan bidrar även med de verktyg som ska stödja förverkligandet av visionen. I rådet ingår bland annat Alfa Lavals HR-direktör,

chefen för Operationsdivisionen och även hållbarhetschefen. Sedan sker själva implementeringen i linjeorganisationen. Alfa Laval har satt upp flera mål avseende hälsa och säkerhet. Läs mer om detta i den GRI rapport och den framstegsrapport som finns publicerade i hållbarhetssektionen på www.alfalaval.com.

Variation skapar nytänkande

Sedan starten 1883 har Alfa Laval varit ett företag som fokuserar på utveckling och innovation. För att säkerställa en fortsättning på detta, krävs en miljö som gynnar och främjar kreativitet och nytänkande. Bästa sättet att åstadkomma detta är att sammanföra medarbetare som är olika, som tänker olika och som har olika perspektiv. Personer med nya idéer och angreppssätt, av olika kön, nationalitet, åldrar, erfarenheter och åsikter. För att möjliggöra detta får det inte finnas några hinder – alla medarbetare måste känna att det finns karriärvägar öppna för dem. Alfa Laval arbetar därför med en öppen internrekrytering. Samtliga lediga positioner internannonseras och alla anställda är välkomna att söka. På så sätt breddas basen av sökande och rörlighet, variation och individuell utveckling främjas. Vid utgången av 2015 fanns 98 (93) nationaliteter representerade inom Alfa Laval. Andelen kvinnor var 19 (19) procent i företaget som helhet och 18,2 (17,5) procent inom den grupp av chefer som rapporterar direkt till personer i koncernledningen.

Att ta sig till nästa nivå

Personlig utveckling kan ske på många olika sätt och receptet är inte alltid kurser och utbildning. Det kan ske i den befintliga positionen, eller genom att man byter position eller land och lär sig under arbetets gång. Men inom Alfa Laval finns det självklart även ett brett utbud av utbildningar, som man som anställd kan ta del av. En del drivs lokalt, men en stor del ingår i ett centralt program som finns tillgängligt för samtliga anställda via en intranetportal, som samlar information om samtliga kurser och

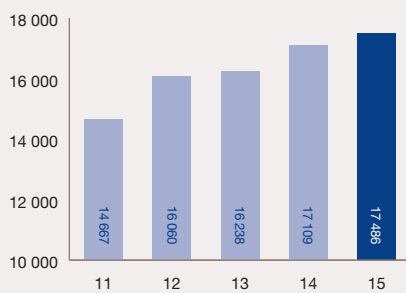
utbildningar. Under 2015 fanns det fler än 400 kurser, av vilka drygt hälften var internetbaserade. Dessa bedrivs i grupp i realtid, eller fristående där deltagarna själva styr när och i vilken takt utbildningen ska ske. Det är HR-organisationen som ansvarar för detta och som säkerställer att erbjudandet ändras, utvecklas och utökas, utifrån såväl företagets som de anställdas behov. Under 2015 deltog drygt 6,000 medarbetare i någon av de kurser som erbjöds via portalen. Det totala antalet utbildningar som genomfördes var emellertid hela 18,000.

Alfa Laval är exponerat mot många industrier och ett stort antal geografier. Dessa är dynamiska och föränderliga och kräver att även Alfa Laval kontinuerligt utvecklas. Inom Alfa Laval finns det därför ett fokus på såväl prestation som utveckling, nödvändiga faktorer för att skapa en stimulerande miljö och som slutresultat, tillväxt och lönsamhet för företaget som helhet.

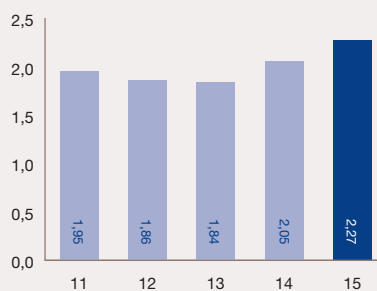

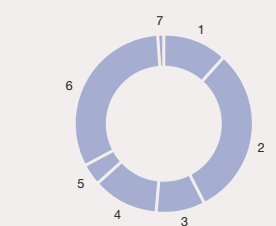
Medelantal anställda

Omsättning per anställd, MSEK

Anställda per region

Utfallet 2009–13 påverkades av kronförstärkningen. Utfallet 2011–12 påverkades av förväret av Aalborg Industries samt Eurokrisen. Aalborg har en lägre omsättning per anställd än Alfa Laval. Utfallet 2014 påverkades av en svagare krona samt förväret av Frank Mohn.

Omvärldens krav och förväntningar gynnar Alfa Lavals affär

I september 2015 lanserades FNs nya mål inom hållbar utveckling och i Paris diskuterades alternativa lösningar för att minska klimatutsläppen. Under året lades det även fram förslag på ny lagstiftning inom bl a hållbarhetsredovisning, EU-lagstiftning kring konfliktmineraler samt nationella handlingsplaner för företagande och mänskliga rättigheter. De förfrågningar vi får från kunder och investerare angående våra produkters inverkan på miljön och kring vårt arbetssätt, inte minst bekämpningen av korruption, ökar varje år. Vi ser dessutom att våra anställda ställer allt fler frågor kring hur vi arbetar med olika hållbarhetsaspekter – allt från mänskliga rättigheter till miljöpåverkan.

Ur Alfa Lavals perspektiv gynnar omvärldens krav och förväntningar på hållbarhetsområdet våra möjligheter till fortsatt framgång. Våra produkter minskar energiförbrukningen och optimerar användningen av resurser i många industriella processer. Vi erbjuder produkter för vattenreningsprocesser liksom produkter som minskar den marina industrins utsläpp i luft och vatten. Utöver detta erbjuder vi servicelösningar som säkrar produkternas prestanda under hela dess livstid och vi erbjuder rekonditionering av vissa produkter i syfte att återanvända material. Vi är övertygade om att våra produkter och vårt serviceerbjudande är väl positionerade för att möta framtidens utmaningar.

Vi arbetar mycket aktivt med att implementera våra fyra affärsprinciper för att säkerställa att vi arbetar på ett sätt som uppfyller omvärldens hållbarhetskrav – i hela vår värdekedja. Det är kombinationen av det vi gör och hur vi gör det som kommer att säkra att vi är framgångsrika på både kort och längre sikt.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Lars Renström'. The signature is fluid and cursive.

Lars Renström

Hållbarhetsrapport 2015

Våra affärsprinciper:

I våra affärsprinciper ingår ramverket "Protect, Respect and Remedy" (skydda, respektera och åtgärda), som ingår i FN:s vägledande principer om företag och mänskliga rättigheter, samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Vi är även undertecknare av FN:s Global Compact.

Vårt angreppssätt: fokus, genomförande och granskning

Fokus på områden där vi har möjlighet att göra skillnad

Affärsprincipernas omfattning gör det möjligt för oss att identifiera många potentiella risker, men det är realistiskt att utgå ifrån att företaget kan hantera alla samtidigt. Vi prioriterar därför för att uppnå en balans mellan hur allvarliga riskerna är och våra möjligheter att påverka och åstadkomma förändringar.

Genomförande: ett linjeansvar

Det är linjeorganisationen som bär det huvudsakliga ansvaret för att integrera affärsprinciperna i det löpande arbetet i hela Alfa Lavalns värdekedja.

Ledningsstruktur

Implementeringsprocessen vägleds av olika råd, ledda av personer ur koncernledningen och därutöver bestående av chefer från berörda avdelningar.

Affärsetiska rådet

Försäljningsorganisationernas ledningar bär huvudansvaret för riskbedömning och riskbegränsande åtgärder vad gäller våra affärskontakter. De stöds och vägleds av ett affärsetiskt råd, som leds av Koncernchefen och inkluderar ytterligare tre personer från koncernledningen. Eftersom brott mot mänskliga rättigheter ofta ligger till grund för internationella handelsembargon, är exportkontroll ett viktigt fokusområde. Det affärsetiska rådet ska säkerställa att alla relevanta embargon respekteras och följs i samtliga säljkanaler som används för Alfa Lavalns produkter. Rådet ska även hantera kommersiella dilemman som härrör från konflikter och brott mot mänskliga rättigheter

men som inte resulterat i handelsembargon. Det etiska rådet arbetar även med riskbedömningar och riskbegränsande processer medan linjecheferna ska säkerställa efterlevnaden av koncernpolicyer, tillämpliga lagar, regler och förordningar.

Miljørådet

Miljørådet beslutar om företagets miljöstrategi, sätter koncernövergripande miljömål samt övervakar arbetet med att minimera företagets miljöpåverkan. Rådet leds av direktören för Operationsdivisionen och inkluderar chefer från de organisationer inom företagets värdekedja som bedöms ha störst miljöpåverkan.

Arbetsmiljørådet

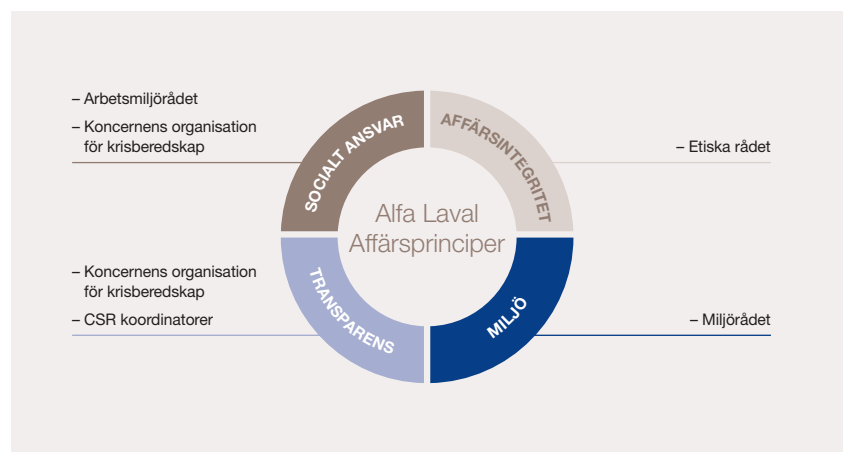
Arbetsmiljørådet fastställer policyer och prioriterar koncernövergripande initiativ. Det leds av personaldirektören och inkluderar även ledande chefer från organisationer

som är exponerade för de största riskerna, som Operationsdivisionen och serviceverksamheten.

Koncernens organisation för krisberedskap
Kundsäkerhet är av primär betydelse. Därför hänförs alla produktrelaterade säkerhetsproblem automatiskt till koncernens organisation för krisberedskap. Detta för att säkerställa att en grundlig orsaksanalys genomförs och att lämpliga avhjäljande åtgärder implementeras, inklusive återkallande av produkter om så krävs. Denna organisation sammankallas även för att hantera inkommande varningar från vårt "visselblåsarsystem".

Granskning: styrelse och ledning

En gång om året genomför styrelse respektive koncernledning separata granskningar av såväl framsteg som de mål och prioriteringar som är satta för att uppnå de ambitioner som uttrycks i affärsprinciperna.

Affärsprinciperna – status

Socialt ansvar:

Affärsprincipen som rör socialt ansvar har det största täckningsområdet och baseras på FN:s vägledande principer och OECD:s riktlinjer. I vår riskbedömning undersöks den möjliga förekomsten av brott mot mänskliga rättigheter i vår försörjningskedja, i vårt företag och i våra kunders organisationer.

Vårt fokus ligger på:

- Förbättring av arbetsvillkoren hos högrisk-leverantörer
- Att minska förekomsten av arbetsplatsolyckor i våra verkstäder och dessutom reducera andelen allvarliga olyckor.

Leverantörer och försörjningskedjan – status 2015

Inköpsavdelningarna bär huvudansvaret för såväl riskbedömning som riskbegränsande åtgärder. Under 2015 etablerades en ny process som ska säkerställa att våra leverantörer arbetar med ständiga förbättringar, i linje med våra affärsprinciper.

Vår process börjar med en kartläggning av såväl leverantörer som deras processer. Vi har funnit att de främsta riskerna uppstår i länder med ett ineffektivt verkställande av såväl nationell arbetslagstiftning som internationella standarder för mänskliga rättigheter. Men, vi fokuserar även på leverantörer som har inbyggda hälso-, säkerhets- eller miljörisiker på grund av arbetets karaktär (exempelvis metallpolering eller gjuteriarbete). Vi granskar hur väl leverantörer i högriskzonen uppfyller våra affärsprinciper, för att sedan – tillsammans – upprätta en förbättringsplan, som sedan följs upp. De leverantörer som påvisar allvarliga brister får mellan en och sex månader på sig att genomföra förbättringar. Om de vid periodens slut fortfarande inte kan uppvisa några framsteg, kan de komma att fasa ut.

Utbildning är en viktig del av förbättringsprocessen. Därför ska samtliga inom Alfa Laval's inköpsorganisation få utbildning i företagets affärsprinciper. Inköpsansvariga måste även genomgå en obligatorisk utbildning i antikorrupcion. Leverantörer i länder som bedöms som högriskländer erbjuds också utbildning inom de områden som berörs av affärsprinciperna.

En säker arbetsplats – status 2015

En ny säkerhetsmanual arbetades fram i syfte att bättre belysa hur Alfa Laval's organisation skall arbeta med säkerhetsfrågor samt vilka riktlinjer som bör följas och vilka arbetssätt som förväntas. Under 2015 har vi även arbetat på att utveckla olika verktyg för att

minska arbetsmiljöriskerna i våra serviceverkstäder och bland våra fältingenjörer som arbetar på plats hos kund. Verktygen inkluderar bl a riskutvärdering, prioritering, säkerhetsplaner och utbildning.

Affärsintegritet:

Denna princip omfattar intressekonflikter, politiska bidrag, arbete mot mutor och korrupcion (ABAC), rättvis konkurrens, överensstämmelse med lagar samt ägarstyrning. Etikrådet arbetar med riskbedömningar och riskbegränsande processer medan linjecheferna ska säkerställa att koncernpolicyer och tillämpliga lagar, regler och förordningar efterlevs. Interna revisioner genomförs regelbundet och ska bl a säkerställa att tillämpliga processer finns på plats och fungerar.

Antikorrupcionsprocesser – status 2015

Under 2014 lanserades förbättrade ABAC-processer, inklusive moduler för e-utbildning på flera språk för försäljningspersonalen. Under 2015 lanserade vi även en obligatorisk utbildning för all personal som arbetar med inköp.

Miljö:

Våra produkter är vårt främsta hållbarhetsbidrag då de spelar en allt viktigare roll i minimeringen av energianvändning och därmed utsläppen av växthusgaser, samtidigt som de optimerar användningen av naturtillgångar, inklusive återanvändning av vatten i industriella processer. I vissa fall är Alfa Laval's miljölösningar avgörande för att industriella processer ska kunna uppfylla utsläppslagar.

Vårt fokus inom miljöområdet är att:

- Säkerställa att nya produkter har en lägre miljöpåverkan än produkterna de ersätter.
- Minimera utsläppen av växthusgaser från egen tillverkning och varutransporter.
- Säkerställa att vi har god kontroll över användningen av kemikalier förknippade med miljö- eller hälsorisker.

Nya produkters miljöpåverkan – status 2015

Alfa Laval's produkter är av naturen utformade så att de minskar effekterna på miljön. Det innebär att den positiva miljöpåverkan från våra produkter som uppstår när de har installerats, är avsevärt större än den negativa påverkan från företagets verksamhet. Alfa Laval's ambition är att konsekvent förbättra produkterna ytterligare så att alla nya produkter är bättre ur miljöhänseende än produkterna de ersätter. Därmed är en effektiv implementering av ett livscykelperspektiv en väsentlig del av produktdesignprocessen.

Under 2015 utfördes 145 livscykelanalyser. De livscykelanalyser som gjordes på produkter som ersatte existerande produkter medförde förbättringar med upp till 42 procent.

Utsläpp av växthusgaser – status 2015

Vår ambition är att kontinuerligt minska utsläppen av växthusgaser från tillverkning och varutransporter. Vi har haft speciell fokus på varutransporter under 2015 och vi ser att de projekt vi arbetat med gett resultat i form av minskade utsläpp under året.

Kemikalier – status 2015

Samtliga av Alfa Laval's produktions- och serviceanläggningar skall ha god kontroll över de kemiska substanser som används. De ska även ha säkerhetsdatablad tillgängliga som tydligt visar om det förekommer kemikalier som finns med på företagets så kallade "svarta och gråa lista". Denna lista uppdateras kontinuerligt i linje med rådande kemikalielagstiftning. Leverantörer ombeds följa denna lista och fasa ut kemikalier enligt den.

Transparens:

Alfa Laval's ambition är att bygga förtroende genom en öppen dialog. Detta gäller i alla högsta grad dialogen med olika parter rörande såväl framsteg som utmaningar på hållbarhetsområdet.

Vårt fokus inom transparens är:

- Att förbättra dialogen kring hållbarhetsresultat med våra kunder.

Ökad dialog kring affärsprinciperna – status 2015

Sedan några år har mängden förfrågningar från kunder angående vårt hållbarhetsarbete ökat.

Med målet att vara transparenta, och på förfrågan från våra kunder, började vi därför rapportera i Eco Vadis. Med ett ökat tryck på publik hållbarhetsinformation strävar vi efter att vara så transparenta som möjligt kring våra riktlinjer, vårt arbetssätt och även resultatet av vårt arbete.

Det sker även ett aktivt arbete med att förstärka samarbetet med våra kunder kring hållbarhetsfrågor. Till exempel deltar Alfa Laval i ett samarbete kring hållbara leverantörskedjor i den marina industrin.

Under 2015 arbetade vi även på att öka den interna kunskapen om våra affärsprinciper – dess innehåll och bakgrund.

Alfa Laval's arbete, produkter och lösningar bidrar på ett direkt sätt till många av FN:s nyligen antagna hållbarhetsmål. Nedan följer några exempel:

HÅLLBARA UTVECKLINGSMÅL

EXEMPEL PÅ HUR ALFA LAVAL BIDRAR TILL ATT UPPFYLLA DEM

<p>Mål 2: Avskaffa hunger, åstadkomma en säker matförsörjning med förbättrad näring samt främja ett hållbart jordbruk.</p>	<p>Alfa Laval's produkter och lösningar kan förbättra hållbarheten, minska avfallet och bidra till en säker och hygienisk livsmedelsproduktion. I anläggningar med mat- och fruktprocesser kan Alfa Laval's pumpar generera en energibesparing om 50 procent. Alfa Laval's pumpar, ventiler, separatorer och värmewäxlare är viktiga komponenter i produktionen av livsmedel samtidigt som våra kyllosningar bidrar till att hålla maten färsk vid lagerhållning och distribution.</p>
<p>Mål 6: Säkerställa tillgång till och en hållbar hantering av vatten, samt sanitet för alla.</p>	<p>Alfa Laval tillhandahåller teknologier för behandling av avloppsvatten. Dekantercentrifuger, till exempel, avvattnar rötslam i vattenreningsverk och bidrar därmed till produktionen av rent vatten, världen över.</p>
<p>Mål 7: Säkerställa att tillgången till energi är prisvärd, pålitlig och hållbar samt att moderna energiformer görs tillgängliga för alla.</p>	<p>Världens växande efterfrågan på energi sporrar utvecklingen av alternativa energikällor som till exempel utvinningen av biobränsle från avfall. Alfa Laval's produkter är involverade i hela produktionsprocessen för biobränslen, från uppvärmning och kylning till blandning och separering.</p>
<p>Mål 11: Göra städer och mänskliga bosättningar inkluderande, säkra, resilienta och hållbara.</p>	<p>Alfa Laval bidrar med energieffektiva lösningar för fjärrvärme och fjärrkyla – ofta genom att använda spillvärme från andra processer – liksom lösningar för att kunna lagra den energi som genereras av solen. Inom båda dessa områden kan Alfa Laval's utrustning bidra till att spara såväl energi som pengar. Erbjudandet omfattar även produkter som spelar en viktig roll i reningen av avloppsvatten i reningsverk, världen över.</p>
<p>Mål 13: Agera omedelbart för att hindra klimatförändringar och dess konsekvenser.</p>	<p>I vår värdekedja fokuserar vi på att minska utsläppen av CO₂ – i allt från våra egna anläggningar till våra godstransporter. Hos våra kunder bidrar våra produkter till ökad energieffektivitet och även till återanvändning av spillvärme vilket minskar behovet av fossila bränslen och därmed också utsläppen av CO₂.</p>
<p>Mål 14: Bevara samt använda hav, sjöar och marina resurser på ett hållbart sätt.</p>	<p>Alfa Laval's Marine & Dieseldivision har ett brett sortiment av produkter inom energi och miljö, speciellt för kunder inom den marina industrin. Avgasrening, värmeåtervinningssystem och ballastvattensystem är exempel på produkter som ingår i sortimentet.</p>

Innehåll – bolagsstyrningsrapport

Styrelseordförandens inledning	47
Bolagsstyrningsrapport 2015	48
En introduktion till Alfa Laval	48
Aktien och ägarbild	48
Årsstämman	50
Årsstämma för 2014	50
Valberedning	50
Styrelse	51
Utskott	52
Bolagets revisorer	53
Ersättning till revisorer	53
Styrelse och revisorer	54
VD och övriga i den verkställande ledningen	56
Ansvarsområden	58
Ledningsgruppsmöten under 2015	58
Ersättning till ledande befattningshavare	58
Styrelsens rapport om intern kontroll	59
Kontrollmiljö	59
Riskbedömning	59
Kontrollstrukturer	59
Information och kommunikation	59
Uppföljning	60
Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten	60

Styrelseordförandens inledning

Alfa Laval och dess styrning

Alfa Laval ska visa lönsam tillväxt och vara världsledande inom de tre nyckelteknologierna värmeöverföring, separation och flödeshantering. Det är det övergripande målet och det som präglar samtliga diskussioner och beslut i styrelsen, liksom allt arbete i organisationen. Men lika stor vikt läggs vid hur företaget, dess styrelse, ledning och anställda, betar sig för att nå dit. Därför är det avgörande att våra beslutsprocesser, vår ansvarsfördelning och våra kontrollaktiviteter, såväl i styrelsen som i företagets löpande verksamhet, följer relevanta lagar och regler samt bolagets egna affärsprinciper. Med denna rapport försöker vi underlätta omvärldens bedömning av vår styrning genom att beskriva hur olika organ agerar och interagerar, hur ansvarsfördelningen ser ut, samt vilka kontroll- och uppföljningsstrukturer som finns på plats. Förhoppningsvis tydliggör det att vi arbetar med ägarnas bästa för ögonen.

Året som gått

Under 2015 präglades styrelsens arbete av fortsatt strategifokusering, för att stämma av att företaget, ur såväl ett kort- som långsiktigt perspektiv, är väl positionerat för den utveckling vi ser i vår omvärld. Mycket kretsade även kring Alfa Lavals miljö- och hållbarhetsarbete – allt ifrån implementeringen av nya regelverk till arbetet med att internt sprida kunskap om företagets affärsprinciper, inte minst de delar som avhandlar arbetet mot mutor och korruption.

Vidare låg fokus på att säkerställa en fortsatt god integrering av Frank Mohn AS, vilket bland annat inkluderade ett styrelsebesök i Bergen, Norge, för att vinna ytterligare insikt i dess verksamhet. Styrelsen besökte också Alfa Lavals anläggningar i Singapore för att ytterligare fördjupa insikten i rådande marknadsförhållanden på marinsidan.

Investeringsbehov och investeringsplaner gick igenom, liksom önskemål och möjligheter avseende förvärv och uppköp och det genomfördes även en uppföljning av det besparingsprogram som initierades under hösten 2014. Utöver det, och som en ordinarie del av arbetet, låg fokus på den löpande anpassningen av företagets resurser till efterfrågebilden, något som sker kontinuerligt för att säkerställa produktivitet, effektivitet och lönsamhet. Det kontinuerliga förbättringsarbetet, kombinerat med en diversifierad exponering mot såväl olika industrier som geografier, gör Alfa Laval väl positionerat samt motståndskraftigt, vilket bekräftas av företagets stabila utveckling över tiden.

Årets arbete präglades även av den successionsprocess som föranleddes av att vår nuvarande VD uppnår pensionsåldern i början av 2016. Ny VD, Tom Erixon, utnämndes i november med tillträde den 1 mars 2016.

Jag vill ta tillfället i akt att uttrycka mitt och styrelsens stora tack till Lars Renström för det framgångsrika och värdeskapande arbete som skett under hans ledning.

Lund i februari 2016

Anders Narvinger

Styrelsens ordförande

Bolagsstyrningsrapport 2015

Alfa Laval ska styras på ett sätt som är långsiktigt hållbart, för ägare såväl som för anställda, kunder, leverantörer och andra intressenter. Basen utgörs av lagar, regler och riktlinjer samt även bolagets egna affärsprinciper avseende miljö, mänskliga rättigheter, etik och transparens. Bolagsstyrningsrapporten för 2015 syftar till att beskriva dessa ramar, fördelningen av ansvar inom bolaget samt interaktionen mellan årsstämma, styrelse och verkställande direktör.

En introduktion till Alfa Laval

Vision

Att "bidra till att skapa en bättre vardag för människor", genom att erbjuda effektiva och miljömässigt ansvarsfulla produkter och lösningar inom de tre nyckelteknologierna värmeöverföring, separation och flödeshantering.

Affärsidé

Med avstamp i de tre nyckelteknologierna erbjuder Alfa Laval produkter och lösningar för att "optimera prestanda i kundernas processer – om och om igen." I realiteten innebär det att hjälpa kunderna bli mer produktiva, energieffektiva och konkurrenskraftiga.

Finansiella mål

Alfa Laval är ett resultatnriktat företag, med tydliga finansiella mål. Verksamheten styrs för att möta såväl affärsidén som de finansiella mål som fastställts för tillväxt, lönsamhet och avkastning. Genom att nå, eller gärna överträffa, målen ges utrymme för fortsatt utveckling, i linje med de strategiska prioriteringarna. Ett gott utfall skapar även värde för aktieägarna, dels genom en årlig utdelning, dels genom att bolagets värde ökar. För mer information om Alfa Lavals finansiella mål, läs på sidan 12.

Strategi

För att uppfylla visionen, fullfölja affärsidén och uppnå de finansiella målen har Alfa Laval strategiska prioriteringar. Dessa omfattar utvecklingen av produkter och närvaro, i första hand organiskt, men även via förvärv – samt strategier för ökad effektivitet.

Vägen till målen

Men lika viktigt som det är att nå målen och uppfylla affärsidén, lika grundläggande är det beteende som bolaget och dess anställda uppvisar på vägen dit. Som publikt bolag lyder Alfa Lavals styrning under en rad lagar och regler. De viktigaste omfattar svensk aktiebolagslag, årsredovisningslagen, börsens regler samt Svensk Kod för bolagsstyrning (i fortsättningen kallad Koden). Vidare har bolaget interna regler vilka inkluderar styrdokument med riktlinjer och instruktioner samt processer för kontroll och riskhantering. Styrelsens och VD:s arbete regleras av deras respektive arbetsordningar. Som en röd tråd löper Alfa Lavals affärsprinciper. För mer information om dessa, läs på www.alfalaval.com.

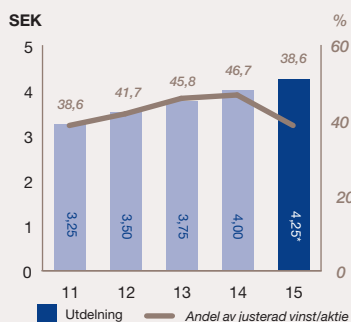
Alfa Lavals bolagsstyrningsrapport för 2015 är granskad av bolagets revisorer.

Aktien och ägarbild

Alfa Laval hade, per den sista december 2015, 419 456 315 utestående aktier, fördelade på 37 097 aktieägare, enligt Euroclear Swedens aktiebok. Varje aktie motsvarar en röst. Den enskilt största ägaren och den enda med ett innehav överstigande 10 procent, var Tetra Laval som per utgången av året ägde 26,1 procent av Alfa Lavals aktier. Näst största ägare var Swedbank Robur Fonder med 6,5 procent, följt av Alecta Pensionsförsäkring med ett innehav på 6,3 procent. Juridiska personer stod för drygt 94 procent av ägandet, medan fysiska personer stod för återstoden.

Geografiskt sett stod följande fem länder för totalt 94,7 procent av ägandet: Sverige, Nederländerna, USA, Storbritannien och Luxemburg. För mer information om Alfa Lavals aktie, dess utveckling samt ägarbild, gå till aktieavsnittet på sidorna 16 och 17.

Utdelning och andel av justerad vinst/aktie**

*Styrelsens förslag till årsstämma.

**Justerat för övervärdesavskrivningar.

De tio största ägarna per 30 december 2015*

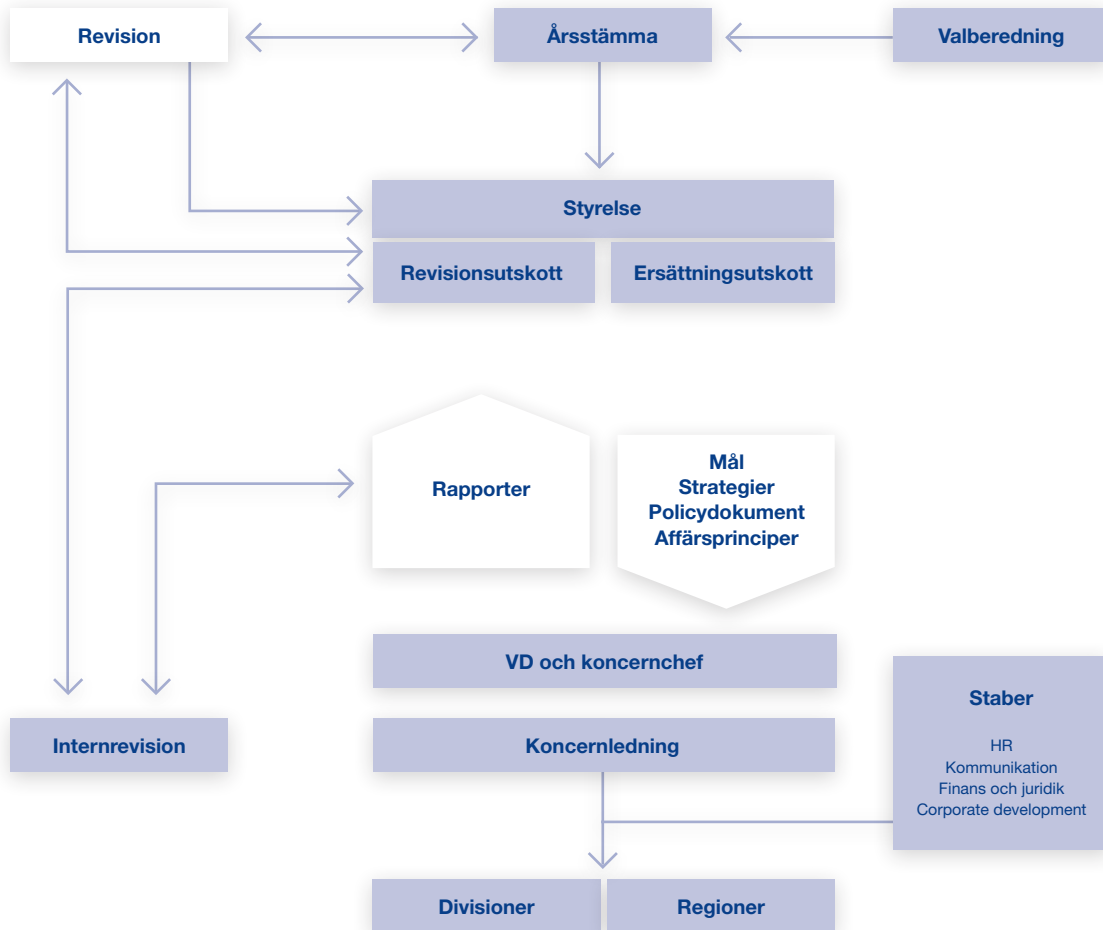
	Antal aktier	Andel kapital/ röster, %	Förändring ägarandel under 2015, %-enheter
Tetra Laval BV	109 487 736	26,1%	+/- 0
Swedbank Robur fonder	27 150 724	6,5%	0,6
Alecta	26 459 962	6,3%	-0,2
Foundation Asset Management	25 100 000	6,0%	+/- 0
AMF Försäkring och Fonder	21 658 183	5,2%	-0,2
Första AP-fonden	8 368 923	2,0%	1,4
Nordea Investment Funds	7 792 868	1,9%	0,1
SEB Investment Management	6 382 669	1,5%	1,1
Fjärde AP-fonden	5 515 601	1,3%	0,1
Folksam	2 822 617	0,7%	-0,1
Summa de 10 största	240 739 283	57,4%	

* Tabellen är justerat för custodian banker. Om dessa inkluderas står de för ett sammanlagt innehav om 6,33 procent.

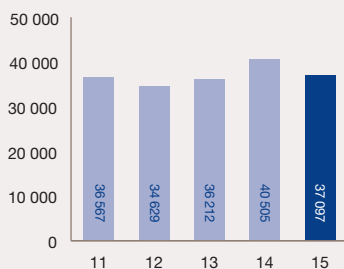
Källa: Euroclear

Bolagets styrning

Totalt antal aktieägare

Källa: Euroclear

Bolaget Alfa Laval

Bolagets firma är Alfa Laval AB (publ) och dess styrelse har sitt säte i Lunds kommun, Sverige. Aktiekapitalet ska uppgå till lägst 745 000 000 kronor och högst 2 980 000 000 kronor. Antalet aktier ska vara lägst 298 000 000 och högst 1 192 000 000. Räkenskapsår är kalenderår. Föremålet för bolagets verksamhet är att direkt, eller genom dotter- och samriskföretag i Sverige och utomlands, bedriva utveckling, tillverkning och försäljning av utrustning och anläggningar, företrädesvis inom områdena separering, värmeöverföring och flödesteknik, att förvalta fast och lös egendom samt annan därmed förenlig verksamhet. Bolagsordningen innehåller inga begränsningar vad gäller hur många röster varje aktieägare kan avge vid en bolagsstämma. Den saknar vidare särskilda bestämmelser om tillsättande och entledigande av styrelseledamöter samt om ändring av bolagsordningen. Alfa Laval's nu gällande bolagsordning antogs vid årsstämman den 20 april 2009 och finns i sin helhet publicerad på www.alfalaval.com

Årsstämman

Årsstämman är bolagets högsta, beslutande organ. Alla aktieägare har rätt att delta och varje aktie har en röst. De flesta förslag som tas upp till stämman beslutas med enkel majoritet. Det finns emellertid punkter som kräver kvalificerad majoritet, som till exempel ändringar i bolagsordningen eller beslut om återköp av aktier. Årsstämman ska hållas inom sex månader från räkenskapsårets utgång i Lund eller Stockholm. Normalt hålls den i Lund, runt månadsskiftet april/maj. Datum och plats meddelas senast i samband med att delårsrapporten för det tredje kvartalet offentliggörs. För rätt att delta och rösta vid stämman måste aktieägare vara införd i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken. Aktieägare som inte kan delta personligen, har rätt att delta via ombud med fullmakt. Ägare som har aktier förvaltarregistrerade måste tillfälligt registrera aktierna i eget namn. Årsstämman hålls på svenska och dokumentationen finns tillgänglig på såväl svenska som engelska. Alfa Laval strävar efter att samtliga stämmevalda styrelseledamöter ska delta, samt i möjligaste mån samtliga medlemmar av koncernledningen. Bolagets revisorer är alltid närvarande.

Årsstämma för 2014

Årsstämma för räkenskapsåret 2014 hölls den 23 april 2015 på Sparbanken Skåne Arena i Lund. Vid stämman deltog 329 personer – inkluderande ägare, ombud, biträden, gäster och funktionärer. Det totala röstetalet representerat var 59,9 procent. Till stämmans ordförande valdes styrelsens ordförande Anders Narvinger. Protokoll från årsstämman, liksom all övrig stämmorelaterad information,

finns att läsa på www.alfalaval.com/sv/investerare. Nedan återfinns några av de beslut som fattades vid stämman:

- Fastställande av resultat- och balansräkning samt beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen och den verkställande direktören.
- Utdelning, i enlighet med styrelsens förslag, om 4:00 kronor per aktie.
- Beslut om omval av styrelseledamöterna Gunilla Berg, Arne Frank, Anders Narvinger, Finn Rausing, Jörn Rausing, Lars Renström, Ulla Litzén och Ulf Wiinberg. Beslut om nyval av Margareth Øvrum. Vidare antogs valberedningens förslag av revisorer. Auktoriserade revisorerna Håkan Olsson Reising och Helene Willberg valdes som ordinarie revisorer för det kommande året. Vidare valdes de auktoriserade revisorerna David Olow och Duane Swanson till bolagets revisorssuppleanter.
- Arvodet fastställdes, för de ledamöter i styrelsen som inte är anställda i bolaget, till 4 850 000 kronor. Därtill utgår arvode för arbete i styrelsens utskott.
- Fastställande av riktlinjer för ledande befattningshavare, i linje med styrelsens förslag. Dessa riktlinjer omfattade såväl fast kompensation, som ett kortsiktigt och ett långsiktigt program för rörlig ersättning.

Valberedning

Dess arbete

Valberedningen, som består av representanter för de största ägarna, bereder och

lägger fram förslag på kandidater till styrelsen samt i förekommande fall, revisorer. Som grund används bland annat den årliga utvärdering av styrelsens arbete, som styrelsens ordförande initierar. Andra viktiga faktorer som vägs in är vilken typ av kompetens som behövs, mot bakgrund av företagets strategi. Valberedningen kan ta hjälp av externa resurser i arbetet med att finna lämpliga kandidater och även genomföra intervjuer med individuella styrelseledamöter. Vidare omfattar dess arbetsuppgifter att lägga fram förslag på ersättningsnivåer till ledamöter i styrelsen och dess utskott.

Dess sammansättning

Valberedningens sammansättning bereds enligt en av årsstämman godkänd process.

För Alfa Lavals del innebär detta att styrelsens ordförande kontaktar representanter för de största aktieägarna vid tredje kvartalets utgång och uppmanar dessa att utse var sin ledamot. Valberedningen kan sedan besluta att även styrelseordföranden och ytterligare styrelseledamöter ska ingå. När sammansättningen är klar kommuniceras denna med ett pressmeddelande, i rapporten för det tredje kvartalet samt på Alfa Lavals hemsida. Inför stämman 2016, skedde offentliggörandet den 12 oktober 2015. Informationen fanns även med i Alfa Lavals rapport för det tredje kvartalet, som publicerades den 27 oktober.

Inför årsstämman för räkenskapsåret 2015

Inför årsstämman ingår följande personer i valberedningen: Finn Rausing (Tetra Laval), Claes Dahlbäck (Foundation Asset Management), Ramsay Brufer (Alecta),

Valberedningens sammansättning inför årsstämman 2016

Namn	Representerande	Ägarandel i Alfa Laval, %*
Finn Rausing	Tetra Laval	26,1
Claes Dahlbäck	Foundation Asset Management	6,0
Ramsay Brufer	Alecta	5,8
Jan Andersson	Swedbank Robur Fonder	5,6
Lars-Åke Bokenberger	AMF Försäkring & Fonder	5,1

* Per den sista september 2015.

Förslag till valberedningen

Aktieägare som önskar lämna förslag till valberedningen inför årsstämman kan vända sig till Alfa Lavals styrelseordförande Anders Narvinger eller till någon av ägarrepresentanterna. Kontakt kan också ske direkt via e-post till valberedningen@alfalaval.com

Jan Andersson (Swedbank Robur Fonder) samt Lars-Åke Bokenberger (AMF). Valberedningens innehav representerade 48,6 procent av antalet utestående aktier per den sista september 2015. Styrelsens ordförande, Anders Narvinger, valdes till ledamot samt sekreterare och Finn Rausing till ordförande. Den senares position som styrelseledamot gör rollen som ordförande till en avvikelse från Koden. Bakgrunden är att valberedningen ansåg Finn Rausing som utomordentligt lämpad att leda dess arbete och nå bästa möjliga resultat för bolagets ägare.

Valberedningens arbete inför årsstämman
Valberedningen höll tre möten inför årsstämman och därutöver gjordes ett antal avstämningar via telefon och e-post. Mötena omfattade bland annat en utvärdering av styrelsens sammansättning, baserat på den utvärdering av styrelsearbetet som styrelseordföranden genomfört, samt vilken kompetens som kan komma att behövas framöver.

Styrelse

Styrelsens arbete och ansvar

Styrelsen förvaltar bolaget å ägarnas räkning och bär därmed det yttersta ansvaret för såväl bolagets organisation som förvaltning. Styrelsens arbete och ansvar regleras bland annat av svensk aktiebolagslag, lagen om styrelserepresentation för privatanställda, bolagsordningen, styrelsens egen arbetsordning, börsens regelverk för emittenter samt Koden. Styrelsen upprättar och utvärderar bolagets långsiktiga mål och strategier, vilket bland annat inkluderar att fastställa affärsplaner och ekonomiska planer, granska och

godkänna bokslut, anta riktlinjer, fatta beslut i frågor rörande förvärv och avyttringar samt besluta om större investeringar eller betydande förändringar i Alfa Lavals organisation och verksamhet. Vidare fastställer den instruktioner för den verkställande direktören gällande den dagliga verksamheten. Genom revisionsutskottet handlar styrelsen upp revisionstjänster, håller löpande kontakt med bolagets revisorer och arbetar för att säkerställa en god intern kontroll samt formaliserade rutiner. Styrelsen utser den verkställande direktören och genom ersättningsutskottet hanteras löner och ersättningar till ledande befattningshavare.

Styrelsens sammansättning

Styrelsen ska bestå av lägst fyra och högst tio ledamöter, med högst fyra suppleanter. Idag består styrelsen av nio ledamöter, utan suppleanter. Ledamöterna väljs årligen för perioden fram till nästa årsstämma och de är skyldiga att ägna uppdraget den tid och omsorg och ha den kunskap som krävs för att på bästa sätt tillvarata bolagets och dess ägares intressen. Vidare utser de fackliga organisationerna tre personalrepresentanter samt tre suppleanter. Till styrelsens sammanträden bjuds bolagets tjänstemän in som föredragande och experter. Bolagets ekonomi- och finansdirektör deltar vid samtliga möten, liksom Alfa Lavals chefsjurist, som är styrelsens sekreterare.

Styrelsens oberoende

Samtliga ledamöter i Alfa Lavals styrelse, som valts av årsstämman, anses oberoende i förhållande till bolaget, utom Lars Renström

– bolagets VD och koncernchef. Vidare anses samtliga ledamöter oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare, utom Finn Rausing, Jörn Rausing och Lars Renström. Dessa kan inte anses vara oberoende på grund av deras relation till Tetra Laval, som per den 31 december 2015 ägde 26,1 procent av aktierna i bolaget.

Styrelsens arbetsordning

Styrelsens arbete regleras i en arbetsordning, som årligen fastställs vid det konstituerande mötet. Arbetsordningen beskriver bland annat styrelsens arbetsuppgifter samt ansvarsfördelningen mellan styrelse, utskott och bolagets verkställande direktör. Vidare definieras styrelseordförandens roll och den innehåller även en särskild instruktion för bolagets VD rörande vilken ekonomisk rapportering som ska ske till styrelsen för att denna löpande skall kunna bedöma den ekonomiska situationen.

Styrelsens arbete 2015

Under 2015 uppgick antalet styrelsemöten till 10, varav 9 var ordinarie. Två möten var per telefon medan övriga ägde rum i Lund, Stockholm och Malmö. De ordinarie punkterna på mötesagendan omfattade resultatutfall, orderutveckling, investeringar och förvärv. Inför varje möte förbereder bolagets VD en agenda i samråd med styrelsens ordförande. Styrelsemedlem som vill diskutera ett speciellt ärende ska informera styrelsens ordförande i god tid så att nödvändig material kan förberedas. Kallelser med agenda, informations- och beslutsunderlag ska vara ledamöterna tillhanda senast en vecka före

Årsstämma för räkenskapsåret 2015

Årsstämma i Alfa Laval AB (publ) hålls måndagen den 25 april 2016 klockan 16.00 i Sparbanken Skåne Arena, Klostergårdens idrottsområde, Stattenavägen, i Lund. Efteråt bjuds det på lättare förtäring. Kallelsen till årsstämman införs, i enlighet med bolagsordningen, som en kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar samt på bolagets webbplats tidigast sex och senast fyra veckor innan stämman. Att kallelse skett annonseras i Dagens Nyheter. Som en service till befintliga aktieägare kan de även få information om årsstämman hemskickad per post.

Utbildning av styrelsen

Varje år genomförs en kombinerad utbildnings- och studieresa till någon av Alfa Lavals anläggningar. Under 2015 gick resan till Alfa Lavals enhet i Singapur.

mötet. Beslut fattas efter en öppen diskussion, som leds av ordföranden.

Utbildning av styrelsen

Samtliga nya styrelseledamöter får ett omfattande introduktionsprogram. Vidare genomförs varje år en kombinerad utbildnings- och studieresa till någon av Alfa Laval's anläggningar. Under 2015 gick resan till Alfa Laval's enhet i Singapore.

Utvärdering av styrelsens arbete

Styrelsens ordförande initierar årligen en utvärdering av styrelsens arbete. Denna fokuserar på styrelsens arbetsformer, arbetsklimat samt tillgången till och behovet av särskild styrelsekompetens, för att lägga grunden för en väl fungerande styrelse. Med jämna mellanrum anlitas även externa resurser för att utvärdera styrelsens arbete. Utvärderingen, vare sig den sköts internt eller hanteras av en extern resurs, utgör ett underlag till valberedningen i dess arbete att nominera styrelseledamöter och föreslå ersättningsnivåer.

Styrelsens ordförande och dennes ansvar
Ordförande leder styrelsearbetet så att det utövas i linje med gällande lagar och regler, Koden samt styrelsens egen arbetsordning. Ordförande ska se till att arbetet är välorganiserat, bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina uppgifter. I dialog med bolagets VD följer ordföranden verksamhetens utveckling och ansvarar för att övriga ledamöter fortlöpande får den information som krävs för att styrelsearbetet skall kunna

bedrivas på bästa sätt. Förutom att ansvara för att styrelsens arbete utvärderas deltar styrelseordföranden i utvärderings- och utvecklingsfrågor avseende koncernens ledande befattningshavare. Han kontrollerar att styrelsens beslut verkställs och är även företagets företrädare i ägarfrågor.

Arvodering av styrelsen

Styrelsens arvoden beslutas av årsstämman efter förslag från valberedningen. Till ordförande och ledamöter i revisions- samt ersättningsutskott, utgår tillägg. Arvodena för styrelse- och kommittéuppgifter är inte pensionsgrundande.

Utskott

Enligt Alfa Laval's bolagsordning ska det finnas ett ersättningsutskott och ett revisionsutskott som rapporterar till styrelsen. Utskottsledamöterna utses bland styrelsemedlemmarna, ett år i taget.

Revisionsutskottet

Ansvarsområden

Revisionsutskottet ska säkerställa att principerna för finansiell rapportering och intern kontroll efterlevs. Det utformar riktlinjer för bolagets ekonomiska rapportering och uppföljning och äger beslutanderätt om den interna revisionen. Utskottet granskar vidare rutinerna för redovisning och finansiell kontroll samt de externa revisorernas arbete, deras kvalifikationer och oberoende. För ytterligare information om vilka uppgifter som åligger revisionsutskottet se "Styrelsens rapport om intern kontroll" på sidan 59.

Ledamöter och möten 2015

Ledamöterna utses årsvis vid styrelsens konstituerande möte. Under 2015 utgjordes dessa av Finn Rausing (ordförande), Gunilla Berg och Ulla Litzén. Alfa Laval's chefsjurist var utskottets sekreterare. Under året hölls tre möten, varav ett per telefon. Närvarande var även bolagets ekonomi- och finansdirektör, den ansvarige för internrevisionen samt bolagets revisorer. Under årets möten avhandlades bland annat följande: genomgång av rutinerna för bolagsstyrning, genomgång och resultatuppföljning av den årliga återrapporteringen från för närvarande drygt 200 chefer avseende styrning; uppdatering av utvecklingen inom IFRS; förändringar i Koden, genomgång av avsättningar och reserveringar i koncernen, transferprissättning samt IT-säkerhet.

Ersättningsutskottet

Ansvarsområden

Ersättningsutskottet agerar i samband med anställningar och utnämningar, samt i andra villkorsfrågor som rör VD och övriga personer i koncernledningen. Utskottets uppgift är att bereda riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare, som sedan beslutas av årsstämman samt ge förslag till styrelsen beträffande löne- och anställningsvillkor för VD. Utskottet ska även hantera löne- och anställningsvillkor för de ledande befattningshavare som rapporterar direkt till VD.

Ledamöter och möten 2015

Ersättningsutskottet utses årsvis vid styrelsens konstituerande möte. Under 2015 bestod

Arvodering av styrelsen och närvaro vid styrelsemöten

● Ordförande

	Namn	Styrelsen	
		Närvaro	Ersättning
Utsedd av årsstämman	Anders Narvinger	● 10	1 350 000
	Gunilla Berg	9	500 000
	Arne Frank	9	500 000
	Björn Häggglund *	2	
	Margareth Övrum **	7	500 000
	Ulla Litzén	9	500 000
	Finn Rausing	10	500 000
	Jörn Rausing	9	500 000
	Lars Renström	9	
	Ulf Winberg	10	500 000
	Totalt		
Arbetstagarrepresentanter	Jan Nilsson ***	5	
	Susanna Norrby	9	
	Henrik Nielsen ****	5	
Suppleant för arbetstagarrepresentanter	Bror García Lantz	10	
	Leif Norkvist	1	
	Antal möten	10	

* Avgick i samband med årsstämman.

** Tillträdde i samband med årsstämman.

*** Avgick per den 3 juni 2015.

**** Tillträdde per den 3 juni 2015.

utskottet av Anders Narvinger (ordförande), Jörn Rausing samt Arne Frank. Utskottet höll två möten under året. Därutöver hölls telefonmöten angående löpande frågor. Varje möte protokollförs separat och innehållet delges styrelsen, förutom i vissa fall då beslutet protokollförs direkt i motsvarande styrelseprotokoll. Utskottets möten omfattade genomgång och uppföljning av riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare, övriga koncernriktlinjer och internationella frågeställningar inom området samt personalfrågor avseende integration av förvärvade bolag. Uppföljning av chefsutvecklingen skedde och villkoren för koncernledningen samt koncernens incitamentsprogram hanterades.

Bolagets revisorer

Revisorerna är ett kontrollorgan som utses av årsstämman. Uppdraget omfattar att granska redovisning och bokslut i enskilda bolag, värdera applicerade redovisningsprinciper, bedöma företagsledningens förvaltning, översiktligt granska delårsrapporten för det tredje kvartalet samt utvärdera den övergripande presentationen i årsredovisningen. Resultatet – revisionsberättelsen – delges aktieägarna i årsredovisningen och vid årsstämman. Vidare ger revisorerna ett utlåtande om förslaget till styrelsens ansvarsfrihet, ett uttalande till årsstämman huruvida denna bör fastställa balans- och resultaträkning samt ett uttalande om bolagsstyrningsrapporten. Antalet revisorer ska vara lägst en och högst två, med högst två suppleanter. Till revisor och i förekommande fall revisorssuppleant, utses auktoriserad revisor eller registrerat revisionsbolag.

Vid årsstämman den 23 april 2015, valdes de auktoriserade revisorerna Håkan Olsson Reising samt Helene Willberg till ordinarie revisorer. David Olow och Duane Swanson valdes till revisorssuppleanter. Alfa Laval bedömer att ingen av revisorerna har någon relation till Alfa Laval eller till Alfa Laval närstående bolag vilken kan påverka deras oberoende. Under 2015 fick styrelsen i sin helhet rapporter från bolagets revisorer vid två tillfällen. Vid ett tillfälle skedde det utan att VD, eller annan person från koncernledningen, var närvarande. Separat rapportering till revisionsutskottet ägde rum vid fyra tillfällen.

Ersättning till revisorer

(se not nr 7 på sidan 109).

Arvodering och närvaro vid utskottsmöten

● Ordförande

	Namn	Ersättningsutskott		Revisionsutskott	
		Närvaro	Ersättning	Närvaro	Ersättning
Utsedd av årsstämman	Anders Narvinger	● 2	50 000		
	Gunilla Berg			3	100 000
	Arne Frank	2	50 000		
	Björn Häggglund *				
	Margareth Övrum **				
	Ulla Litzén			2	100 000
	Finn Rausing			● 3	150 000
	Jörn Rausing	1	50 000		
	Lars Renström				
	Ulf Wiinberg				
	Totalt		150 000		350 000
Arbetstagarrepresentanter	Jan Nilsson ***				
	Susanna Norrby				
	Henrik Nielsen ****				
	Bror Garcia Lantz				
	Antal möten	2		3	

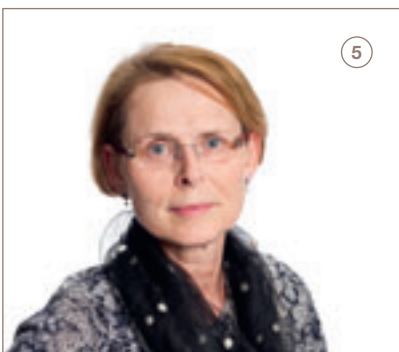
* Avgick i samband med årsstämman.

** Tillträdde i samband med årsstämman.

*** Avgick per den 3 juni 2015.

**** Tillträdde per den 3 juni 2015.

Styrelse och revisorer

Valda av årsstämman

① Anders Narvinger

Ordförande sedan 2003.

Född: 1948.

Tidigare VD för Teknikföretagen, tidigare VD och koncernchef för ABB Sverige.

Utbildning: Civilingenjörsexamen från Lunds Tekniska Högskola. Ekonomexamen från Uppsala Universitet.

Styrelseordförande i ÅF AB, Coor Service Management AB och Capio AB.

Styrelsemedlem i JM AB.

Oberoende av bolag och större ägare.

Antal aktier i Alfa Laval: 40 000* (40 000**).

② Gunilla Berg

Styrelsemedlem sedan 2004.

Född: 1960.

CFO för PostNord koncernen.

Tidigare bland annat Vice VD och CFO för SAS koncernen samt Vice VD och CFO för KF koncernen.

Utbildning: Civilekonom från Handelshögskolan i Stockholm.

Styrelsemedlem i Vattenfall AB.

Oberoende av bolag och större ägare.

Antal aktier i Alfa Laval: 3 400* (3 400**).

③ Björn Hägglund ***

Styrelsemedlem sedan 2005.

Född: 1945.

Tidigare bland annat vice koncernchef i Stora Enso.

Utbildning: Skog dr.

Styrelseordförande i SweTree Technologies och Wallenberg Wood Science Centre.

Styrelsemedlem i bland annat Bergvik Skog AB, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse samt AB Karl Hedin.

Oberoende av bolag och större ägare.

Antal aktier i Alfa Laval: 12 000* (12 000**).

④ Margareth Øvrum

Styrelsemedlem sedan 2015

Född: 1958

Koncerndirektör i Statoil ASAs koncernledning.

Tidigare flera ledande positioner på Statoil, samtliga i Norge, inom teknologi, projekt, produktion, underhåll, hälsa, säkerhet, miljö och inköp.

Utbildning: Civilingenjör i teknisk fysik från Norges Tekniska Högskola i Trondheim, Norge.

Styrelsemedlem i Atlas Copco.

Oberoende av bolag och större ägare.

Antal aktier i Alfa Laval: –

⑤ Ulla Litzén

Styrelsemedlem sedan 2006.

Född: 1956.

Tidigare bland annat VD i W Capital Management och olika ledande befattningar inom Investor.

Utbildning: Civilekonom från Handelshögskolan i Stockholm, MBA från Massachusetts Institute of Technology.

Styrelsemedlem i bland annat Atlas Copco AB, Boliden AB, Husqvarna AB och NCC AB.

Oberoende av bolag och större ägare.

Antal aktier i Alfa Laval: 29 000* (15 600**).

⑥ Finn Rausing

Styrelsemedlem sedan 2000.

Född: 1955.

Utbildning: Jur. kand., MBA (INSEAD).

Styrelsemedlem i Tetra Laval Group, DeLaval Holding AB, EQT AB och Swede Ship Marine AB.

Oberoende av bolag.

⑦ Lars Renström

Styrelsemedlem sedan 2005.

Född: 1951.

Verkställande direktör och koncernchef i Alfa Laval.

Utbildning: Civilingenjör och ekonomie kandidat.

Styrelseordförande i ASSA ABLOY AB.

Styrelsemedlem i Tetra Laval Group.

Antal aktier i Alfa Laval: 40 400* (40 400**).

⑧ Ulf Wiinberg

Styrelsemedlem sedan 2013.

Född: 1958.

Tidigare koncernchef för H. Lundbeck A/S. Tidigare bland annat direktör för Wyeth Pharmaceuticals, EMEA/Canada & BioPharma, samt en rad andra ledande positioner inom Wyeth.

Ordförande i Avillion, ett läkemedelsutvecklingsföretag.

Styrelsemedlem i Nestlé Health Science.

Oberoende av bolag och större ägare.

Antal aktier i Alfa Laval: 20 000* (20 000**).

⑨ Arne Frank

Styrelsemedlem sedan 2010.

Född: 1958.

VD och koncernchef för AAK AB.

Utbildning: Civilingenjör i industriell ekonomi från Linköpings Tekniska Högskola.

Styrelseordförande i Inwido AB.

Oberoende av bolag och större ägare.

Antal aktier i Alfa Laval: 16 000* (16 000**).

⑩ Jörn Rausing

Styrelsemedlem sedan 2000.

Född: 1960.

Ansvarig för sammanslagningar och förvärv inom Tetra Laval Group.

Utbildning: Civilekonom.

Styrelsemedlem i Tetra Laval Group, Ocado PLC och DeLaval Holding AB.

Oberoende av bolag.

Arbetstagarrepresentanter

⑪ Jan Nilsson

Arbetstagarrepresentant sedan 2000.

Född: 1952.

Anställd inom Alfa Laval sedan 1974.

Arbetstagarrepresentant för IF Metall.

Avgick den 3 juni 2015.

⑫ Henrik Nielsen

Arbetstagarrepresentant sedan 2015.

Född: 1968.

Anställd inom Alfa Laval sedan 1994.

Arbetstagarrepresentant för IF Metall.

Tillträdde den 3 juni 2015.

⑬ Susanna Norrby

Arbetstagarrepresentant sedan 2003.

Född: 1967.

Anställd inom Alfa Laval sedan 1992.

Arbetstagarrepresentant för SACO.

Antal aktier i Alfa Laval: 5 000* (5 000**).

⑭ Bror García Lantz

Arbetstagarrepresentant sedan 2012.

Född: 1965.

Anställd inom Alfa Laval sedan 1990.

Arbetstagarrepresentant för Unionen.

Suppleanter för arbetstagarrepresentanter

Leif Norkvist

Styrelsesuppleant sedan 2009.

Född: 1961.

Anställd inom Alfa Laval sedan 1993.

Styrelsesuppleant för IF Metall.

Stefan Sandell

Styrelsesuppleant sedan 2005.

Född: 1971.

Anställd inom Alfa Laval sedan 1989.

Styrelsesuppleant för Ledarna.

Christer Olofsson

Styrelsesuppleant sedan 2015.

Född: 1972

Anställd inom Alfa Laval sedan 1998.

Styrelsesuppleant för IF Metall.

Tillträdde den 3 juni 2015.

Revisorer

Håkan Olsson Reising

Auktoriserad revisor, KPMG.

Född: 1961.

Vald till ordinarie revisor vid stämman 2015.

Helene Willberg

Auktoriserad revisor, KPMG.

Född: 1967.

Vald till ordinarie revisor vid stämman 2015.

Revisorssuppleanter

David Olow

Auktoriserad revisor, KPMG.

Född: 1963.

Revisorssuppleant i Alfa Laval sedan 2014.

Duane Swanson

Auktoriserad revisor, KPMG.

Född: 1959.

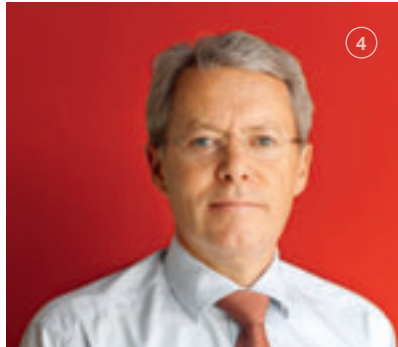
Revisorssuppleant i Alfa Laval sedan 2014.

* Innehav per den 31 december 2015.

** Innehav per den 31 december 2014.

*** Avgick i samband med årsstämman.

VD och övriga i den verkställande ledningen

1 Lars Renström*VD och koncernchef***Född:** 1951.

Koncernchef sedan 1 oktober 2004.

Tidigare bland annat VD och koncernchef för Seco Tools AB, divisionschef i Ericsson AB och Atlas Copco AB.

Styrelseordförande i ASSA ABLOY AB.**Styrelsemedlem** i Tetra Laval Group.**Utbildning:** Civilingenjör och ekonomie kandidat.**Antal aktier:** 40 400* (40 400**).**7 Nish Patel***Direktör, region Västeuropa och Nordamerika***Född:** 1962

Anställd i Alfa Laval sedan 1984

Regionansvarig sedan 2011. Tidigare bland annat chef för Indien och Storbritannien.

Utbildning: Civilingenjör**Antal aktier:** 47 552* (47 552**).**2 Joakim Vilson***Direktör, region Central- och Östeuropa, Latinamerika, Mellanöstern samt Afrika***Född:** 1965.

Anställd i Alfa Laval sedan 1990.

Regionansvarig sedan den 1 januari 2013. Innan dess bland annat chef för regionen Mid Europe och segmentet Process Industry.

Utbildning: Civilingenjör.**Antal aktier:** 6 520* (6 520**).**8 Göran Mathiasson***Direktör, Operationsdivisionen***Född:** 1953.

Anställd i Alfa Laval sedan 1979.

Chef för Operationsdivisionen sedan april 2003. Tidigare bland annat ansvarig för Alfa Laval Manufacturing och Thermal Technology inklusive Forskning & Utveckling, produktionsutveckling, systemutveckling och inköp.

Styrelsemedlem i Heatex AB.**Utbildning:** Civilingenjör.**Antal aktier:** 6 588* (6 588**).**3 Peter Torstensson***Informationsdirektör***Född:** 1955.

Anställd i Alfa Laval sedan 1999.

Informationsdirektör sedan 1999. Tidigare bland annat VD för Borstahuset Informationsdesign.

Antal aktier: 66 000* (66 000**).**9 Svante Karlsson***Direktör, Process Technologydivisionen***Född:** 1955.

Anställd i Alfa Laval sedan 1984.

Tidigare bland annat chef för Equipmentdivisionen, för affärsområde Thermal samt VD för Marine & Power.

Utbildning: Civilekonom.**Antal aktier:** 60 344* (60 344**).**4 Thomas Thuresson***Ekonomi- och finansdirektör***Född:** 1957.

Anställd i Alfa Laval sedan 1988.

Ekonomi- och finansdirektör sedan 1995. Tidigare bland annat controller inom affärsområde Flow och koncerncontroller för Alfa Laval-koncernen.

Utbildning: Civilekonom, IMD (BPSE)**Antal aktier:** 130 170* (130 170**).**10 Peter Leifland***Direktör, Marine & Dieseldivisionen***Född:** 1954.

Anställd i Alfa Laval sedan 1985

Chef för divisionen sedan 2011. Tidigare bland annat regionansvarig för Västeuropa och Nordamerika 2004–2011, Asien och Latinamerika 2001–2004 och Östeuropa och Latinamerika 1999–2001.

Utbildning: Jur. kand. lic. spec., IMD (PED)**Antal aktier:** 430 000* (430 000**).**5 Susanne Pahlén Åklundh***Direktör, Equipmentdivisionen***Född:** 1960.

Anställd i Alfa Laval sedan 1983.

Chef för Equipmentdivisionen sedan 2009.

Tidigare bland annat chef för regionerna Mid Europe och Nordic samt segmentet Process Industry.

Styrelsemedlem i Nederman AB.**Utbildning:** Civilingenjör.**Antal aktier:** 8 000* (8 000**).**11 Peter Bailliere***Personaldirektör***Född:** 1963.

Anställd i Alfa Laval sedan 2007.

Personaldirektör sedan den 1 juli 2007.

Mångårig erfarenhet från Volvo Cars närmast som koncernövergripande personaldirektör.

Utbildning: Mastersexamen i sociologi. Juris kandidatexamen med inriktning i skatterätt.**6 Ray Field***Direktör, region Asien, Indien och Oceanien***Född:** 1954.

Anställd i Alfa Laval sedan 1985.

Regionansvarig sedan den 1 september 2004.

Innan dess bland annat VD för Alfa Laval i Kina i drygt tio år.

Utbildning: Civilingenjör.**Antal aktier:** 54 588* (54 588**).

*Innehav per den 31 december 2015.

**Innehav per den 31 december 2014.

Ansvarsområden

VD styr den dagliga, operativa verksamheten och ansvarar för att styrelsen får tillgång till nödvändig information och beslutsunderlag. VD ansvarar för att företagets redovisning följer gällande lagar och bestämmelser samt att de etiska riktlinjer som ingår i Alfa Lavals affärsprinciper präglar bolagets uppträdande. VD stöds av en ledningsgrupp, till vilken ansvar och befogenheter delegeras. Personerna i ledningsgruppen omfattar tre regionschefer, fyra divisionschefer samt ansvariga för HR, kommunikation samt finans/juridik/IT.

Ledningsgruppsmöten under 2015

Ledningsgruppen höll sex protokollförda möten under 2015. Det genomfördes även kvartalsvisa genomgångar av verksamhetsutvecklingen i såväl divisioner som regioner, omfattande affärsläge, resultat, resultatbedömning de närmaste tolv månaderna och specifika frågor för respektive verksamhetsdel. Vidare hölls särskilda strategimöten som bland annat hanterade ledningens förslag till framtida inriktning avseende såväl den organiska utvecklingen som förvärv. Under 2015 koncentrerades genomgången till risker och möjligheter inom enskilda segment,

applikationsområden och geografier, samt konsekvenserna för försörjningskedjan. Vidare genomfördes en genomgång av inriktningen vad gäller förvärv avseende produkt, teknologi, kanal och geografi.

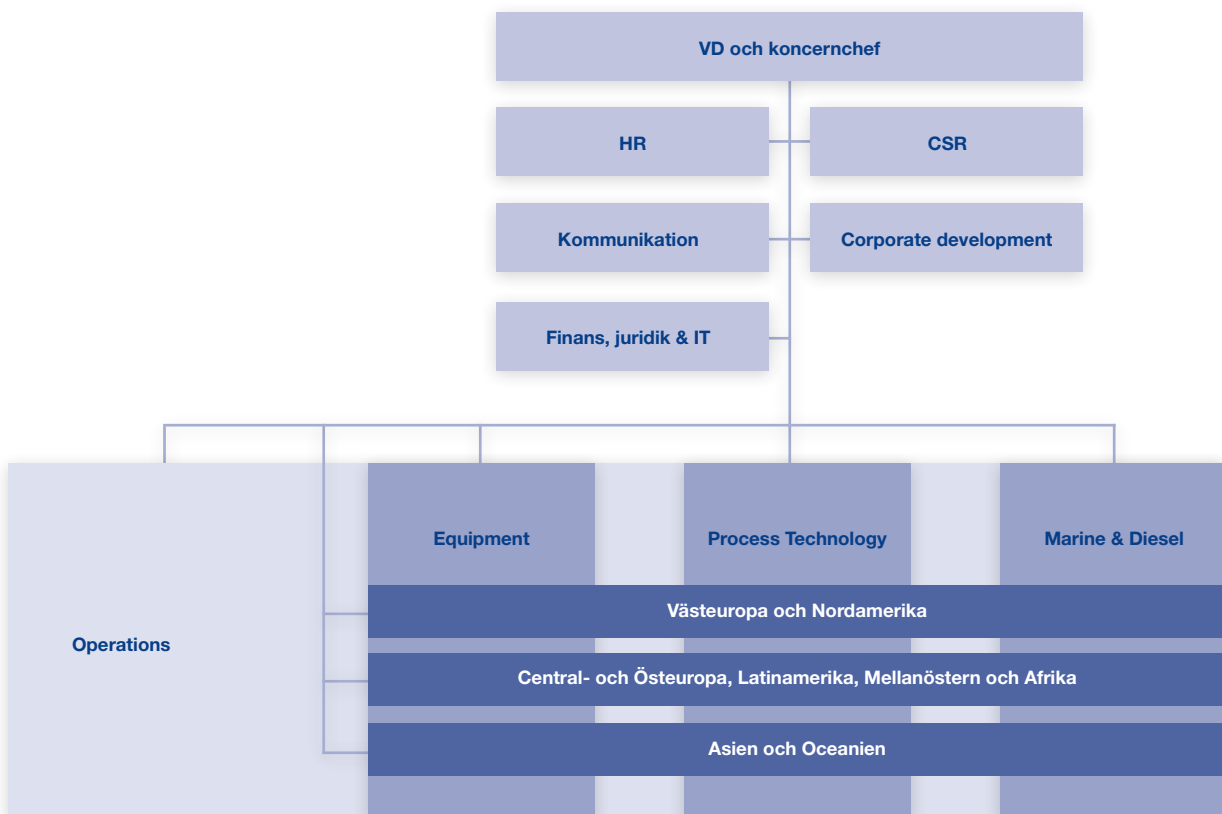
Ersättning till ledande befattningshavare, pensioner samt avgångsvederlag/upsägning

Ersättningsprinciperna för VD och den verkställande ledningen bestäms av årsstämman.

För ytterligare information, se sidorna 107–108.

Operativ styrning

Alfa Lavals modell för operativ styrning är en matris där divisioner och segment går lodrätt genom den vågräta, geografiska delen. Operationsdivisionen, som hanterar produktionsrelaterade inköp, produktion, logistik och distribution, utgör en gemensam försörjningskedja för de säljande divisionerna.

Styrelsens rapport om intern kontroll

Styrelsen ansvarar för bolagets interna kontroll, med målet att skydda bolagets tillgångar och därmed ägarnas intressen. Med en god intern kontroll säkerställer styrelsen att Alfa Laval's rapportering är tillförlitlig och att lagar, regler, tillämpliga redovisningsstandarder samt bolagets affärsprinciper följs. Kommunikation och finansiell rapportering ska vara korrekt, relevant, saklig och transparent.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön inkluderar de interna styrinstrument som styrelsen antagit för den dagliga verksamheten. Styrinstrumenten utgörs av policydokument, vilka fortlöpande prövas, omarbetas och uppdateras. Dessa dokument omfattar bland annat styrelsens arbetsordning, VD:s instruktioner, rapportinstruktioner, bolagets finanspolicy, affärsprinciper, investeringspolicy samt kommunikationspolicy.

Kontrollstruktur

Basen för strukturen utgörs av styrelse, revisionsutskott och VD samt hur arbetsuppgifter och ansvar fördelas dem emellan.

Styrelsen ska se till att bolagets organisationsstruktur är logisk och transparent med tydliga roller, ansvar och processer. Även dess eget arbete täcks av processer och arbetsordningar, med en tydlig inbördes arbetsfördelning. Styrelsen har bland annat det övergripande ansvaret för den ekonomiska rapporteringen och ska utvärdera verksamhetens prestationer och resultat genom ett rapportpaket som innehåller utfall, prognoser samt analys av viktiga nyckelfaktorer. Den behandlar även bolagets delårsrapporter samt bokslutskommuniké.

Styrelsens revisionsutskott ska säkerställa att principerna för finansiell rapportering och intern kontroll efterlevs. Det följer upp effektiviteten i de interna kontrollsystemen samt går igenom de finansiella processerna för att säkerställa att informationen kan härledas till underliggande finansiella system, att den är enligt lag och i linje med relevanta standarder. Det granskar rutinerna för redovisning och finansiell kontroll samt behandlar bolagets finansiella rapporter. Vidare övervakar, utvärderar och diskuterar det väsentliga frågeställningar inom områdena redovisning och rapportering. Det utvärderar och hanterar även information om tvister och eventuella oegentligheter och bistår ledningen i att identifiera och utvärdera främst de finansiella och jämförbara risker

som kan ha bäring på verksamheten för att se till att arbetet inriktas på att hantera dessa. Revisionsutskottet har beslutanderätt om den interna revisionen och granskar även de externa revisorernas arbete, kvalifikationer och oberoende. Interna möten, möten med internrevisionen, de externa revisorerna och olika specialister i den verkställande ledningen och dess supportfunktioner återrapporteras till styrelsen.

VD lyder under styrelsens utfärdade instruktioner och ska säkerställa en effektiv kontrollmiljö. VD ansvarar för det löpande interna kontrollarbetet, för att bolagets bokföring är enligt lag och att hanteringen av tillgångar sköts på ett tillfredställande sätt.

Den verkställande ledningen ska förvalta och underhålla det interna kontrollsystem som krävs för att hantera väsentliga risker i den löpande verksamheten. Ledningen ska även tydligt verka för att alla anställda förstår kraven på, och den enskilda individens roll i, upprätthållandet av god intern kontroll.

Internrevisionen granskar och verkar för förbättring av internkontrollen, genomför interngranskningar – som rapporteras till revisionsutskottet – samt föreslår planeringen för de kommande sex till åtta månaderna. Internrevisionen distribuerar rapporter från enskilda revisioner till berörda medlemmar av koncernledningen. För att garantera att konkreta åtgärder vidtas efter en internrevision, finns rutiner för löpande uppföljning av överenskomna åtgärder. Dessa baseras på att man lägger en överenskommen tidplan med respektive ansvarig för enskilda aktiviteter. Internrevisionen består av två interna revisorer, interna specialistresurser samt externa revisorer. Internrevisioner täcker ett brett spektrum av funktioner och frågeställningar fastställda av styrelsen. Bland annat granskas: efterlevnaden av de system, riktlinjer, policies och processer som etablerats för koncernens affärsverksamhet, att det finns system som ser till att ekonomiska

transaktioner genomförs, arkiveras och rapporteras på ett noggrant och lagenligt sätt, möjligheter till att förbättra ledningens kontroll, bolagets lönsamhet samt organisation, vilka kan komma att identifieras under revisionerna. Under 2015 genomfördes 36 internrevisioner.

Riskbedömning

Inom ramen för löpande verksamhet och uppföljning finns rutiner för riskbedömning vad gäller den finansiella rapporteringen. Dessa syftar till att identifiera och utvärdera risker som kan påverka den interna kontrollen. Rutinerna omfattar bland annat riskbedömning i samband med strategisk planering och förvävsaktiviteter samt processer för att fånga upp förändringar i redovisningsregler så att dessa på ett korrekt sätt återspeglas i den finansiella rapporteringen.

Kontrollstrukturer

Kontrollstrukturer finns inom alla delar av organisationen för att förebygga, upptäcka och korrigera felaktigheter eller avvikelser. De hanterar de risker som styrelse och ledning bedömer är relevanta för verksamheten, för den interna kontrollen och för den finansiella rapporteringen. Strukturen omfattar både en organisation med tydliga roller som möjliggör en effektiv, och ur ett internkontrollperspektiv lämplig, ansvarsfördelning och även specifika kontrollaktiviteter för att upptäcka och i tid förebygga att en risk realiserar. Vidare ingår tydliga beslutsprocesser samt beslutsordningar för till exempel investeringar, avtal, förvärv och avyttringar, resultatanalyser och andra analytiska uppföljningar, avstämningar, inventeringar samt automatiska kontroller i IT systemen.

Information och kommunikation

Bolagets regler, riktlinjer och manualer kommuniceras via flera interna kanaler och effektiviteten i denna kommunikation följs löpande upp. Medarbetare kan kommunicera betydelsefull information till relevanta mottagare, ytterst styrelsen vid behov, genom både

formella och informella kanaler. Det finns även tydliga riktlinjer för den externa kommunikationen, vilka syftar till att ge en så korrekt bild som möjligt samtidigt som alla skyldigheter efterlevs.

Uppföljning

Uppföljning av den interna kontrollen sköts av främst två organ – Revisionsutskottet och Internrevisionen. Revisionsutskottet lägger fast de principer som skall gälla avseende redovisning och finansiell rapportering och utövar uppföljning av detta regelverk. Utskottet träffar externrevisorerna för att informera sig om revisionens inriktning och omfattning, diskutera utfall samt samordningen av den

externa och interna revisionen. Det lägger även fast inriktning, omfattning och tidplaner för Internrevisionens arbete, vars granskningar rapporteras till revisionsutskottet och fortlöpande även till ledningen för eventuella åtgärder. Omfattningen av Internrevisionens arbete innefattar bland annat operationell effektivitet, efterlevnad av regler och riktlinjer samt kvaliteten på dotterbolagens finansiella rapportering. Vidare finns det en årlig återkopplingsfunktion som riktar sig till bolagets ledande befattningshavare. Denna ska se till att Alfa Laval's interna instruktioner och regler är fullt tillämpade. Samtliga chefer som rapporterar direkt till en person i koncernledningen ska gå igenom de riktlinjer och

regler som berör deras respektive område. De ska underteckna dokument som bekräftar att de är insatta i innebörden av dessa riktlinjer samt att de tillämpas inom deras ansvarsområde. Om det framkommer avvikelser jämfört med instruktionerna ska de specificera vilka åtgärder de ämnar vidta för att säkerställa uppfyllelse. Processen syftar även till att öka transparensen och därmed underlätta de externa och interna revisorernas bedömning.

Lund i februari 2016

Styrelsen

Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten

Till årsstämman i Alfa Laval AB, org.nr 556587-8054

Uppdrag och ansvarsfördelning

Vi har granskat bolagsstyrningsrapporten för år 2015 på sidorna 47–60. Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen. Vårt ansvar är att uttala oss om bolagsstyrningsrapporten på grundval av vår revision.

Granskningens inriktning och omfattning

Granskningen har utförts i enlighet med RevU 16, Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med rimlig säkerhet uttala oss om att bolagsstyrningsrapporten inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett

urval av underlagen för informationen i bolagsstyrningsrapporten. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Uttalanden

Vi anser att en bolagsstyrningsrapport har upprättats och att den är förenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen.

Lund, den 4 mars 2016

Håkan Olsson Reising
Auktoriserad revisor

Helene Willberg
Auktoriserad revisor

Finansiella rapporter

Förvaltningsberättelse	62
Koncernens kassaflöden	74
Kommentarer till koncernens kassaflöden	75
Koncernens totala resultat	76
Kommentarer till koncernens totala resultat	77
Koncernens finansiella ställning	80
Kommentarer till koncernens finansiella ställning	82
Förändringar i koncernens egna kapital	82
Kommentarer till förändringar i koncernens egna kapital	83
Moderbolagets kassaflöden	84
Moderbolagets resultat	84
Moderbolagets finansiella ställning	85
Förändringar i moderbolagets egna kapital	86
Kommentarer till boksluten	87
Redovisningsprinciper	87
Mål, riktlinjer och processer för förvaltning av kapital	96
Finansiella risker	97
Operationella risker	101
Noter	104
Förslag till vinstdisposition	134
Revisionsberättelse	135
Tioårsöversikt	136
Definitioner	138

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Alfa Laval AB (publ) får härmed avge sin årsredovisning för verksamhetsåret 2015.

Informationen i denna årsredovisning är sådan information som Alfa Laval AB (publ) skall offentliggöra i enlighet med lagen om värdepappersmarknaden. Informationen lämnades för offentliggörande genom att årsredovisningen publicerades på Alfa Laval's hemsida den 31 mars 2016 klockan 10.00 och genom att den tryckta årsredovisningen skickades ut till aktieägarna i vecka 14, 2016 med start den 5 april 2016.

Alfa Laval AB är ett publikt aktiebolag. Bolagets säte är i Lund och bolaget är registrerat i Sverige under organisationsnummer 556587-8054. Huvudkontoret har besöksadressen Rudeboksvägen 1 i Lund och postadressen Box 73, 221 00 Lund, Sverige. Alfa Laval's hemsida är: www.alfalaval.com.

Finansiella rapporter

Följande delar av årsredovisningen är finansiella rapporter: förvaltningsberättelsen, tioårsöversikten, koncernens kassaflöden, koncernens totala resultat, koncernens finansiella ställning, förändringar i koncernens egna kapital, moderbolagets kassaflöden, moderbolagets resultat, moderbolagets finansiella ställning, förändringar i moderbolagets egna kapital samt notapparaten. Samtliga dessa har reviderats av revisorerna.

Bolagsstyrningsrapporten, som också har reviderats av revisorerna, återfinns på sidan 46.

Ägare och legal struktur

Alfa Laval AB (publ) utgör moderbolag för Alfa Laval koncernen.

Bolaget hade 37 097 (40 505) aktieägare den 31 december 2015. Den största ägaren är Tetra Laval B.V., Nederländerna som äger 26,1 (26,1) procent. Efter den största ägaren kommer nio institutionella ägare med andelar mellan 6,5 till 0,7 procent. Dessa tio största aktieägare innehade 57,4 (55,5) procent av aktierna.

Verksamhet

Alfa Laval koncernen bedriver utveckling, produktion och försäljning av produkter och anläggningar baserat på tre huvudteknologier: separering/filtrering, värmeöverföring och flödeshantering.

Alfa Laval's verksamhet är indelad i tre affärsdivisioner "Equipment", "Process Technology" och "Marine & Diesel" som säljer

till externa kunder och en division "Operations & Övrigt" som täcker inköp, produktion och logistik liksom företagsledning och icke kärnverksamheter. Dessa fyra divisioner utgör Alfa Laval's fyra rörelsesegment.

De tre affärsdivisionerna (rörelsesegmenten) är i sin tur indelade i ett antal kundsegment. Kunderna till Equipment-divisionen köper produkter, medan kunderna till Process Technology-divisionen köper system för processapplikationer. Kunderna till Marine & Diesel divisionen köper produkter och system för marina och offshore applikationer samt för dieselmotorkraftverk. Equipment-divisionen består av fyra kundsegment: Industrial Equipment, OEM (Original Equipment Manufacturers), Sanitary Equipment och eftermarknadssegmentet Service. Process Technology-divisionen består av fyra kundsegment: Energy & Process, Food & Life Science, Water & Waste Treatment och eftermarknadssegmentet Service. Marine & Diesel divisionen består av fyra kundsegment: Marine & Diesel Equipment, Marine & Offshore Systems, Marine & Offshore Pumping Systems och eftermarknadssegmentet Service.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

De huvudsakliga risker och osäkerhetsfaktorer som koncernen står inför har att göra med prisutvecklingen på metaller, fluktuationer i större valutor och konjunkturutvecklingen. För ytterligare information, se avsnittet om finansiella och operationella risker och avsnittet om redovisningsprinciper som är kritiska för bolagets resultat och ställning, avsnittet om huvudsakliga källor till osäkerhet i uppskattningar och avsnittet om bedömningar under redovisningsprinciperna.

Företagsförvärv

Den kompletta informationen om förvärven återfinns i not 16. Nedan följer en kortare sammanfattning av respektive förvärv under 2015.

Ett eftermarknadsbolag specialiserat på separationsteknologi

Alfa Laval har per 3 juli 2015 förvärvat 100 procent av ett eftermarknadsbolag, specialiserat på separationsteknologin. Bolaget förblir en egen organisation som erbjuder service och reservdelar under eget varumärke. Förvärvet är i linje med

Alfa Laval-koncernens strategi, att genomföra förvärv som kompletterar den befintliga verksamheten genom att addera produkter, geografisk närvaro eller nya försäljningskanaler. I detta fall adderar Alfa Laval-koncernen en kompletterande eftermarknadskanal. "Med detta förvärv ökar vi närvaron inom en viktig nisch av eftermarknaden", säger Alfa Laval's VD och koncernchef, Lars Renström.

K-Bar Parts LLC

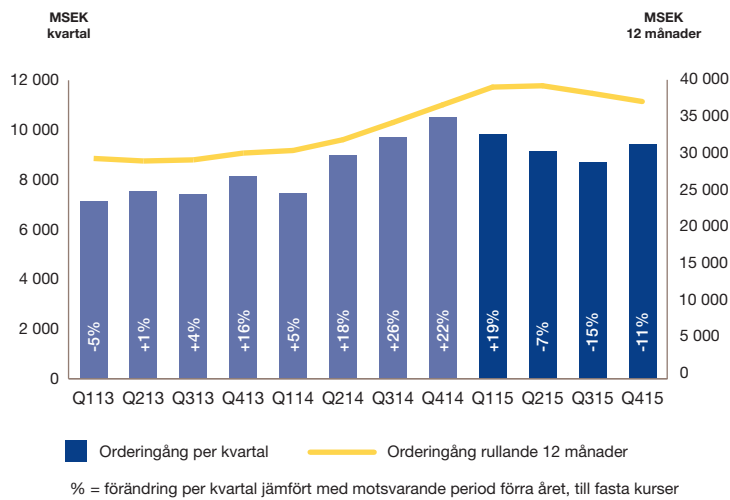
Alfa Laval har den 31 juli 2015 förvärvat 100 procent av K-Bar Parts LLC, vilket är ett litet eftermarknadsbolag i USA. Bolaget har sedan dess namnändrats till Alfa Laval Kathabar Inc.

Avyttring av fastigheter

Under 2015 har några mindre fastigheter i olika länder sålts för MSEK 9 (4) med en realiserad förlust om MSEK -7 (-12), vilken redovisats i övriga rörelsekostnader.

Den tomma fastigheten i Spijkenisse i Nederländerna skall säljas, men förväntas inte kunna säljas inom det närmaste året. En liten fastighet i Frankrike är tom och har varit till salu under flera år. Den förväntas inte kunna säljas inom det närmaste året. En fastighet i Lima i Peru är till salu och förväntas kunna säljas inom det närmaste året. Som en konsekvens av besparingsprogrammet under 2014 har vissa verksamheter omorganiserats och de berörda fastigheterna i Houston i USA, Qingdao i Kina, Artern i Tyskland och Groningen i Nederländerna kommer att säljas. Endast fastigheterna i Qingdao och Groningen förväntas kunna säljas inom det närmaste året och har därför tillsammans med fastigheten i Peru omklassificerats till omsättningstillgångar för försäljning med MSEK 9 (6). Verkligt värde för de fastigheter som skall säljas överstiger det bokförda värdet med cirka MSEK 60 (18).

Orderingång

Orderingången uppgick till MSEK 37 098 (36 660) under 2015.

Orderbrygga

Koncernen		
MSEK, om inte annat anges	2015	2014
Orderingång föregående år	36 660	30 202
Strukturförändringar ¹⁾	6,8%	14,1%
Organisk utveckling ²⁾	-11,6%	4,0%
Valutaeffekter	6,0%	3,3%
Totalt	1,2%	21,4%
Orderingång innevarande år	37 098	36 660

Orderingången från eftermarknaden Service ³⁾ utgjorde 28,6 (25,8) procent av koncernens totala orderingång för 2015. Exklusive valutaeffekter ökade orderingången för Service med 3,8 procent under 2015 jämfört med föregående år. Motsvarande organiska utveckling var en minskning med 1,5 procent.

1) Förvärvade verksamheter är:

K-Bar Parts LLC (namnändrat till Alfa Laval Kathabar Inc) i USA per 31 juli 2015, ett eftermarknadsbolag specialiserat på separationsteknologin per 3 juli 2015, CorHex Corp per 4 november 2014 och Frank Mohn AS per 22 maj 2014.

2) Förändring exklusive förvärv av verksamheter.

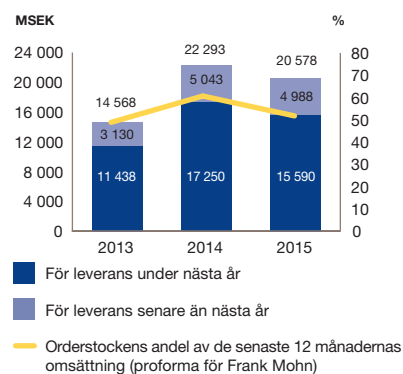
3) Reservdelar och service.

Stora order

Stora order är order med ett värde över MEUR 5. Volymen av stora order är en viktig indikator på efterfrågeläget och följs upp separat inom Alfa Laval. En stor volym stora order innebär normalt också en god beläggning i fabriker. Under 2015 har Alfa Laval fått följande stora order:

Stora order					
Division	Order	Leverans-	Order-	Totalt per segment	
Kundsegment	erhållen i	datum	värde	2015	2014
Leveransomfång				MSEK	
Process Technology					
Energy & Process					
Kompakta värmeväxlare till ett raffinaderi i USA	Q1	2016	80		
Luftkylarsystem till en amerikansk naturgasanläggning.	Q1	2015	85		
Kompakta värmeväxlare till ett kraftverk i Mellanöstern.	Q1	2015	55		
Luftkylarsystem till en brasiliansk naturgasanläggning.	Q1	2015	75		
Luftkylarsystem till en amerikansk naturgasanläggning.	Q1	2015/2016	70		
Alfa Laval OLM1 värmeväxlare till en petrokemisk anläggning i Turkmenistan.	Q1	2016	70		
Luftkylningssystem till ett kraftbolag i Mellanöstern.	Q2	2016	110		
Nya och innovativa separationsmoduler för ett FPSO (flytande produktions-, lagrings- och lossningsfartyg), som kommer att förankras utanför Brasiliens kust.	Q2	2015	85		
Olika typer av processutrustning till en ny petrokemisk anläggning i Slovakien.	Q3	2016	55		
Luftvärmeväxlare från ett raffinaderi i Spanien.	Q4	2016	65		
Luftkylare till ett kraftverk i USA.	Q4	2016	60		
Kompakta värmeväxlare till en anläggning för flytande naturgas i USA.	Q4	2016	60		
Alfa Laval Packinox värmeväxlare till en petrokemisk anläggning i Sydkorea.	Q4	2017	170	1 040	1 675
Food & Life Science					
En processlösning till en ledande multinationell bryggerikoncerns anläggning i Indien.	Q3	2016	60		
Två processlinjer för raffinering av matolja i Kina.	Q3	2016	75		
En komplett processlinje för utvinning av vegetabiliskt protein till en anläggning i Indien.	Q4	2016	50		
Diverse utrustning till en bryggerianläggning i Mexiko.	Q4	2016	210	395	125
Marine & Diesel					
Marine & Offshore Systems					
Alfa Laval Aalborg pannmoduler till ett FPSO fartyg som ska byggas i Kina.	Q3	2016	90	90	>180
Marine & Offshore Pumping Systems					
Framo pumpsystem till FPSO-projekt (flytande produktions-, lagrings- och lossningsfartyg) i Angola.	Q1	2015/2016	260		
Framo pumpsystem till ett FSO-projekt i Norge.	Q1	2016	115		
Framo pumpsystem till flera Statoil oljeplattformar i Nordsjön.	Q2	2016	200		
Framo kraftgenereringssystem till en oljeplattform vid Johan Sverdrup-fältet i Nordsjön.	Q4	2016	100		
Framo pumpsystem till en oljeplattform i Storbritannien.	Q4	2016	100	775	360
Equipment					
Industrial Equipment					
Alfa Laval värmeväxlare till ett fjärrvärmeverk i Kina.	Q2	2015/2016	100	100	-
Totalt				2 400	>2 340

Orderstock 31 december

Orderstocken per 31 december 2015 uppgick till MSEK 20 578 (22 293). Exklusive valuta-effekter och justerat för förvärv av verksamheter var orderstocken 11,9 procent mindre än orderstocken per utgången av 2014.

Nettoomsättning

Nettoomsättningen uppgick till MSEK 39 746 (35 067) under 2015.

Omsättningsbrygga		
Koncernen	2015	2014
MSEK, om inte annat anges		
Nettoomsättning föregående år	35 067	29 801
Strukturförändringar	8,1%	11,8%
Organisk utveckling	-1,2%	2,5%
Valutaeffekter	6,4%	3,4%
Totalt	13,3%	17,7%
Nettoomsättning innevarande år	39 746	35 067

Nettoomsättningen avseende Service utgjorde 26,6 (27,1) procent av koncernens totala nettoomsättning för 2015. Exklusive valuta-effekter ökade nettoomsättningen för Service med 3,3 procent under 2015 jämfört med föregående år. Motsvarande organiska utveckling var minskning med 0,1 procent.

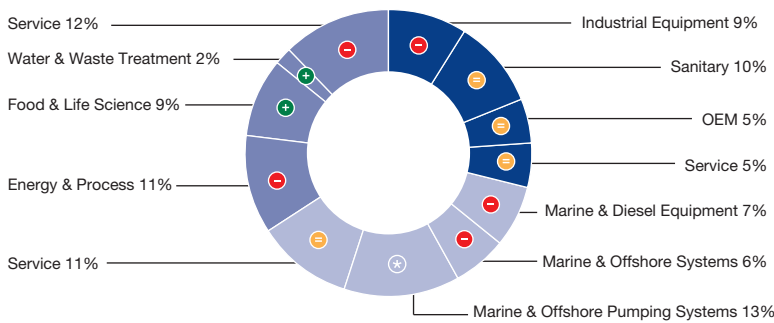

Rörelsesegment

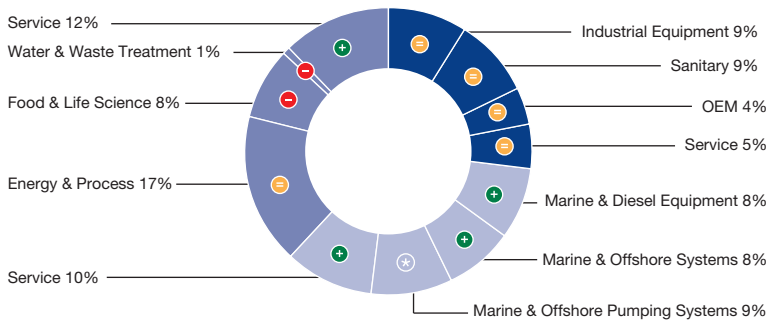
Förvärvet av Frank Mohn AS innebar att Marine & Diesel divisionen skapade ytterligare ett nyförsäljningssegment, Marine & Offshore Pumping Systems, vilket bara innehåller den nya affären. Därför finns inga jämförelsesiffror.

Orderingång per kundsegment

Orderingång per kundsegment 2015

Orderingång per kundsegment 2014

- Equipment
- Process Technology
- Marine & Diesel
- ⊕ ökning
- ⊖ minskning
- ⊙ oförändrat (+/- 3%)

Jämfört med föregående år, till fast kurs justerat för förvärv av verksamheter.

* Nytt kundsegment, inga jämförelsesiffror existerar.

EQUIPMENT-DIVISIONEN

Equipment-divisionen består av fyra kundsegment: Industrial Equipment, OEM (Original Equipment Manufacturers), Sanitary Equipment och eftermarknadssegmentet Service.

Orderingång

(samtliga kommentarer är exklusive valutaeffekter)

Utvecklingen för Equipment-divisionen under 2015 har varit som följer, kvartal för kvartal:

Orderingången för det **första kvartalet** minskade något jämfört med det föregående kvartalet. Medan marknader i Västeuropa totalt visade tillväxt, var efterfrågan från kunder i Asien, USA och Central- och Östeuropa lägre än under det fjärde kvartalet. För segmentet **Sanitary** var den totala efter-

frågan kvar på nivån från det föregående kvartalet, med en blandad bild i dess olika slutmarknader. Produkter för applikationer inom livsmedel, drycker och hygien hade en god utveckling, medan orderingången från kunder inom mejerisektorn minskade beroende på färre nya projekt. Produkter riktade mot applikationer inom läkemedelssektorn mötte också lägre efterfrågan.

Industrial Equipment erfor en liten minskning i ordervolym under det första kvartalet jämfört med det föregående kvartalet, främst inom områdena HVAC och industriell kylning. Detta uppvägdes delvis av ökad efterfrågan inom områdena kommersiell kylning och kylning av datarum. Inom **OEM** minskade orderingången något under det första kvartalet jämfört med det fjärde. Den främsta

förklaringsfaktorn var lägre efterfrågan från kunder som tillverkar luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning, eftersom ett antal stora kunder inom dessa områden minskade lagren. Som en kontrast upplevde marknaden för pannor en positiv trend. Efterfrågan för **Service** låg kvar på samma höga nivå som under det fjärde kvartalet.

Orderingången steg betydligt under det **andra kvartalet** jämfört med det första. Även om alla nyförsäljningssegment rapporterade tillväxt, var den beroende på säsongsvariationer särskilt tydlig inom Industrial Equipment och OEM. Efterfrågan på reservdelar och service låg kvar på samma höga nivå som under det föregående kvartalet. Traditionella marknader såsom Nordamerika och Europa rapporterade båda tillväxt jämfört med det föregående kvartalet. De överträffades dock av Kina som utvecklades särskilt väl. **Sanitary** segmentet växte genom efterfrågan från kunder inom mejeri-, bryggeri- och läkemedelsindustrier. Samtidigt minskade efterfrågan från kunder inom personlig hygien, eftersom större order bokade i det första kvartalet inte upprepades. För **Industrial Equipment** återkom högsäsongen med ett mycket bra kvartal. Den positiva utvecklingen förstärktes ytterligare av efterfrågan från kylningskunder liksom av en stor fjärrvärmeorder i Kina. **OEM** segmentet lyftes också av växande säsongsefterfrågan från luftkonditionerings- och värmepumpstillverkare. Ökad efterfrågan från tillverkare av dieselmotorer och kylutrustning bidrog också till den positiva utvecklingen.

Orderingången minskade under det **tredje kvartalet** jämfört med det andra. Även om alla nyförsäljningssegment rapporterade lägre orderingång, var det särskilt tydligt inom Industrial Equipment där en stor fjärrvärmeorder som togs under det andra kvartalet inte upprepades. Efterfrågan på reservdelar och service låg kvar på samma höga nivå som under det föregående kvartalet. Geografiskt minskade de flesta större marknader. Indien hade emellertid en god orderingång under kvartalet, speciellt inom Sanitary. **Sanitary** segmentet minskade beroende på lägre volymer inom livsmedel, medan efterfrågan från kunder inom personlig hygien och läkemedel var mycket god. Den främsta förklaringsfaktorn för minskningen inom **Industrial Equipment** var den icke upprepade stora fjärrvärmeordern inom affären för uppvärmning. Exklusive denna order, var volymerna inom uppvärmning bara något lägre. Luftprodukter minskade också, delvis beroende på lägre efterfrågan hos kunder, delvis som en effekt av stängningen av tillverkningen av luftprodukter i Nederländerna och flytten av densamma till Italien och Polen. **OEM** segmentet hade en lägre efterfrågan

Equipment-divisionen

Koncernen		
MSEK	2015	2014
Orderingång	10 472	9 867
Orderstock*	1 637	1 571
Nettoomsättning	10 500	9 787
Rörelseresultat**	1 321	1 320
Rörelsemarginal	12,6%	13,5%
Avskrivningar	218	188
Investeringar	61	59
Tillgångar*	6 339	6 424
Skulder*	973	764
Antal anställda**	2 552	2 667

* Vid slutet av perioden. ** I interna bokslut.

Förändring exklusive valutaeffekter

Koncernen						
%	Orderingång			Omsättning		
	Struktur- förändringar	Organisk utveckling	Totalt	Struktur- förändringar	Organisk utveckling	Totalt
2015/2014	-	-1,8	-1,8	-	-0,6	-0,6
2014/2013	-	0,8	0,8	-	0,1	0,1

jämfört med det andra kvartalet, främst beroende på lägre aktivitet hos kunder inom luftkonditionering, dieselmotorer och värmepumpar, i spåren av deras lageruppbyggnad av produkter redan under det andra kvartalet inför semesterperioden.

Totalt sett var orderingången oförändrad under det fjärde kvartalet jämfört med det tredje. Detta återspeglade god efterfrågan inom Sanitary, medan Industrial Equipment minskade något. OEM var oförändrat och efterfrågan på reservdelar och service låg kvar på samma höga nivå som under det föregående kvartalet. Geografiskt var utvecklingen god i Asien, USA, Norden, Frankrike och Adriatiska halvön, medan Kina, Central- och Östeuropa och Latinamerika minskade. **Sanitary** segmentet hade ett bra kvartal med ordertillväxt från kunder inom livsmedelsapplikationer liksom från kunder som köper produkter för läkemedelsproduktion. Den främsta förklaringsfaktorn för nedgången inom **Industrial Equipment** var situationen i Ryssland och förändringar från direkt försäljning till försäljning via distributörer. Samtidigt var orderingången god för produkter inom Kylning och Fluids & Utility rapporterade också tillväxt. Efterfrågan på luftprodukter återhämtade sig från det tredje kvartalet. **OEM** segmentet hade en god utveckling för många av dess traditionella produkter såsom lödda och fusionslödda värmeväxlare. Efterfrågan på produkter till anläggningsmaskiner minskade.

Rörelseresultat

(exklusive jämförelsestörande poster)

Utvecklingen av rörelseresultatet för 2015 jämfört med föregående år förklaras huvudsakligen av en högre försäljningsvolym och lägre försäljnings- och administrationskostnader samt positiva valutaeffekter, vilket nästan helt uppvägs av negativa pris/mix effekter, bland annat till följd av en förändrad struktur inom försäljningsorganisationen.

PROCESS TECHNOLOGY-DIVISIONEN

Process Technology-divisionen består av fyra kundsegment: Energy & Process, Food & Life Science, Water & Waste Treatment och eftermarknadssegmentet Service.

Orderingång

(samtliga kommentarer är exklusive valutaeffekter)

Utvecklingen för Process Technology-divisionen under 2015 har varit som följer, kvartal för kvartal:

Det första kvartalet innebar en minskning jämfört med det föregående kvartalet för Process Technology divisionen, främst beroende på lägre aktivitet inom segmentet Energy & Process. Både basaffären* och stora order påverkades. **Energy & Process** noterade en klar nedgång eftersom en majoritet av dess slutmarknader påverkades av det låga oljepriset. Den kraftrelaterade affären växte emellertid, tack vare några större order. Angående olja & gas visade de affärer som är exponerade mot prospektering, utvinning respektive transport en

nedgång, eftersom investeringsbegränsningar och prioritering av endast kritiska investeringar innebar en lägre aktivitetsnivå. Raffinaderi och petrokemi minskade också, eftersom aktörer inom dessa industrier intog en avvaktande hållning avseende nya investeringar när de fortsatte att bevaka och utvärdera den nuvarande utvecklingen. Segmentet **Food & Life Science** hade också lägre orderingång, beroende på färre stora order. Basaffären var emellertid oförändrad. Erbjudandet inom livsmedelsområdet utvecklades mycket väl, genom en stark efterfrågan inom de flesta regionerna. **Water & Waste Treatment** visade en svag nedgång jämfört med det fjärde kvartalet, men den viktiga USA marknaden växte. Inom **Service** var efterfrågan på reservdelar såväl som service oförändrad. Applikationer inom Food & Life Science liksom olja & gas minskade, medan god efterfrågan noterades för kraftindustrin liksom oorganiskt, metaller och papper.

Process Technology divisionen hade under det andra kvartalet en nedgång jämfört med det föregående kvartalet. Nedgången var helt relaterad till lägre aktivitet inom olje- och gasindustrin, vilket påverkade Energy & Process segmentet. För divisionen som helhet var det färre stora order, medan basaffären levererade tillväxt. Geografiskt minskade Nord- och Latinamerika, främst beroende på den lägre aktiviteten i olje- och gasindustrin, medan Asien rapporterade stark tillväxt. Minskningen inom **Energy & Process** jämfört med det föregående kvartalet återspeglade stämningen inom olje- och gasindustrin. Investeringsbegränsningar inom främst sektorerna prospektering, utvinning och transport ledde till en minskning för både borrar och produktion inom marknadsenheten Olja & Gas, vilket var speciellt tydligt i Nord- och Latinamerika. Samtidigt påverkades marknadsenheten Petrokemi negativt eftersom industrin, trots att den fortfarande är stark och lönsam, visade fortsatt osäkerhet inför de potentiella konsekvenserna från utvecklingen inom olje- och gassektorn. Andra marknadsenheter inom segmentet: Raffinaderi, Kraft och Oorganiskt, Metaller & Papper visade stark tillväxt. Basaffären, med undantag av Olja & Gas, presterade också mycket bra. Segmentet **Food & Life Science** var oförändrat från det föregående kvartalet, med en stabil utveckling för både basaffären och stora order. Marknadsenheterna Protein och Livsmedelslösningar utvecklades båda väl, medan minskningar noterades för Bryggeri och Biovetenskap & Förnyelsebara Resurser. Asien och Europa var oförändrade, Nordamerika rapporterade stark tillväxt, medan

* Basaffären och basorder avser order med ett ordervärde om mindre än MEUR 0,5.

Process Technology-divisionen

Koncernen			
MSEK	2015	2014	
Orderingång	12 795	14 271	
Orderstock*	7 226	8 440	
Nettoomsättning	14 511	14 410	
Rörelseresultat**	1 899	2 230	
Rörelsemarginal	13,1%	15,5%	
Avskrivningar	366	325	
Investeringar	156	111	
Tillgångar*	10 832	11 893	
Skulder*	3 812	4 237	
Antal anställda*	5 242	5 342	

* Vid slutet av perioden. ** I interna bokslut.

Förändring exklusive valutaeffekter

Koncernen							
%	Orderingång			Omsättning			
	Struktur- förändringar	Organisk utveckling	Totalt	Struktur- förändringar	Organisk utveckling	Totalt	
2015/2014	0,0	-17,2	-17,2	0,1	-6,4	-6,3	
2014/2013	3,0	-3,3	-0,3	0,8	0,5	1,3	

Latinamerika minskade. **Water & Waste Treatment** rapporterade mycket stark tillväxt, främst i Asien och Nordamerika. Både basaffären och stora order utvecklades mycket väl. **Service** segmentet hade tillväxt i efterfrågan jämfört med det föregående kvartalet. Värt att notera var att den totala efterfrågan inom eftermarknaden från hela olje- och gassektorn var stabil, men särskilt stark inom prospektering, utvinning och transport.

Orderingången i Process Technology divisionen ökade något under det **tredje kvartalet** jämfört med det andra kvartalet, på grund av segmentet Food & Life Science, medan segmentet Energy & Process var oförändrat. För divisionen som helhet utvecklades order med ett värde över MSEK 5 starkt, medan basaffären minskade. De mycket stora ordena med ett värde över MSEK 50 var på ungefär samma nivå som under det andra kvartalet. Geografiskt visade de flesta regioner tillväxt, med undantag för Nordamerika. Den oförändrade ordernivån i **Energy & Process** återspeglade en fortsatt låg aktivitetsnivå inom olje- och gasindustrin. En nedgång inom prospektering och utvinning mer än uppvägdes av en god utveckling inom affären för produktion och transport. I ett klimat med fortsatta begränsningar för rena kapacitetsinvesteringar, prioriterar kunderna effektivitetsinvesteringar och allmänna uppgraderingar. Inom raffinaderi och petrokemi visade marknadsenheten Petrokemi en stark återhämtning, främst i

Europa och Asien. Marknadsenheten Oorganiskt, metaller och papper utvecklades också väl. Marknadsenheterna Raffinaderi och Kraft minskade emellertid jämfört med det andra kvartalet. Basaffären minskade för segmentet som helhet, vilket speglade den rådande osäkerheten inom olje- och gassektorn generellt. Segmentet **Food & Life Science** hade en stark orderökning jämfört med det föregående kvartalet, genom stora kapacitetsrelaterade bryggeri- och vegetabiloljeorder från utvecklingsmarknader. Nordamerika och Europa minskade dock. Orderingången inom **Water & Waste Treatment** minskade under kvartalet, främst i Nordamerika. **Service** segmentet var oförändrat. Efterfrågan från hela olje- och gaskedjan gick upp något, genom aktivitet inom sektorerna för prospektering, utvinning och transport, medan Water & Waste Treatment noterade en något svagare utveckling.

Under det **fjärde kvartalet** hade divisionen en svag nedgång i orderingången jämfört med det tredje kvartalet. Energy & Process segmentet var något svagare. Water & Waste Treatment visade stark tillväxt, medan både Food & Life Science och Service var oförändrade. Geografiskt hade Europa, Asien liksom Latinamerika en svag nedgång, medan Nordamerika växte tack vare stora order. **Energy & Process** minskade i spåren av ett fortsatt försiktigt stämningsläge inom industrier relaterade till försörjningskedjan för kolväten. Segmentets basaffär

var oförändrad supporterad av marknadsenheten Oorganiskt, Metaller & Papper. Ett fortsatt fall i oljepriset hade en negativ påverkan på borrhningsrelaterade aktiviteter under kvartalet, medan den större produktions- och transportdelen bara hade en mindre nedgång. Raffinaderi minskade beroende på en icke upprepad stor order, medan Petrokemi låg kvar på samma nivå som under det tredje kvartalet. Samtidigt visade marknadsenheten Kraft en stark utveckling. I det på total nivå oförändrade **Food & Life Science** segmentet var bilden blandad. Segmentet hade stark tillväxt inom Protein och Bryggeri, den senare genom en mycket stor order i Latinamerika, medan de vegetabilolje- och livsmedelsrelaterade affärerna minskade. Utvecklingen av basaffären var mycket god och gynnade de flesta marknadsenheterna. Orderingången i segmentet **Water & Waste Treatment** visade stark tillväxt under kvartalet jämfört med föregående kvartal, främst beroende på Nordamerika. **Service** segmentet var oförändrat. Efterfrågan från prospektering och utvinning samt produktion och transport minskade, men aktiviteten inom raffinaderi och petrokemi var stark. Water & Waste Treatment noterade också en stark utveckling, medan Food & Life Science var oförändrad.

Rörelseresultat

(exklusive jämförelsestörande poster)

Minskningen i rörelseresultat under 2015 jämfört med föregående år förklaras huvudsakligen av en negativ pris-/mixvarians, delvis motverkat av en högre försäljningsvolym och lägre försäljnings- och administrationskostnader samt positiva valutaeffekter.

MARINE & DIESEL DIVISIONEN

Marine & Diesel divisionen består av fyra kundsegment: Marine & Diesel Equipment, Marine & Offshore Systems, Marine & Offshore Pumping Systems och eftermarknadssegmentet Service.

Orderingång

(samtliga kommentarer är exklusive valutaeffekter)

Utvecklingen för Marine & Diesel divisionen under 2015 har varit som följer, kvartal för kvartal:

Orderingången för Marine & Diesel divisionen minskade något under det **första kvartalet** jämfört med det fjärde kvartalet 2014, detta inklusive betydande omvärderingar av orderstocken både i det fjärde och första kvartalet. Den underliggande orderingången var något högre genom två stora offshore order, motverkat av lägre efterfrågan på avgasreningssystem och marina lastpumpningssystem. Segmentet **Marine &**

Diesel Equipment hade en svag ökning i orderingsgången från det föregående kvartalet, eftersom ökad efterfrågan på miljölösningar uppvägde den lägre efterfrågan på utrustning till nya fartyg. Utrustning för dieselmotorsystem låg kvar på ungefär samma nivå som i det fjärde kvartalet. Segmentet **Marine & Offshore Systems** hade en minskad orderingsgång, beroende på lägre efterfrågan på avgasreningssystem liksom på pannor för offshoreapplikationer. Efterfrågan på marina pannor var emellertid högre än under det föregående kvartalet. **Marine & Offshore Pumping Systems** hade en oförändrad nivå på orderingsgången under det första kvartalet jämfört med det fjärde, eftersom färre nya marinorder uppvägdes av två stora offshoreorder. **Service** hade en lägre orderingsgång än under det föregående kvartalet beroende på lägre aktivitet för reparationer och uppgraderingar.

Orderingsgången för Marine & Diesel divisionen minskade under det **andra kvartalet** jämfört med det första, främst som ett resultat av en nedgång i segmentet Marine & Offshore Pumping Systems. Segmentet **Marine & Diesel Equipment** rapporterade en ökning i orderingsgången jämfört med det föregående kvartalet, genom en ökad efterfrågan från marknaden för ombyggnad/eftermontering av utrustning för behandling av ballastvattnet. Efterfrågan på utrustning till nya fartyg låg kvar på samma nivå som det föregående kvartalet, medan utrustning för dieselmotorsystem minskade något. För segmentet **Marine & Offshore Systems** minskade orderingsgången något, främst be-

roende på lägre efterfrågan på avgasreningssystem liksom system för inerta gaser. Nedgången för gassystem uppvägdes delvis av högre efterfrågan på pannor för offshoreapplikationer, medan efterfrågan på marina pannor låg kvar på samma nivå som under det föregående kvartalet. **Marine & Offshore Pumping Systems** hade en lägre efterfråganivå under det andra kvartalet jämfört med det första, främst beroende på att färre nya marinorder bokades i kölvattnet av lägre varvskontraktering tidigare i år. Dessutom bokade segmentet enbart en stor offshoreorder under kvartalet jämfört med två under det föregående. Vidare var siffrorna som redovisades under det föregående kvartalet understödda av valutaomvärderingseffekter. **Service** minskade något jämfört med det föregående kvartalet beroende på lägre aktivitet för reservdelsförsäljning.

Orderingsgången för Marine & Diesel divisionen minskade under det **tredje kvartalet** jämfört med det andra, återspeglade lägre efterfrågan från kunder inom marin, offshore och dieselmotorsystem. Orderingsgången för segmentet **Marine & Diesel Equipment** minskade från det föregående kvartalet, påverkat av lägre skeppskontraktering tidigare under året och också mindre efterfrågan på dieselmotorsystem. Efterfrågan på miljölösningar minskade också, eftersom ett stort ramavtal för PureBallast resulterade i flera order under det andra kvartalet som inte upprepades under det tredje. Segmentet **Marine & Offshore Systems** rapporterade minskande orderingsgång för system som går

till nya liksom existerande fartyg. Nedgången uppvägdes delvis av en stor offshoreorder på pannor. **Marine & Offshore Pumping Systems** rapporterade en ökad orderingsgång, orsakat av en omvärdering av orderstocken beroende på en starkare dollar. Exklusive den omvärderingen, rapporterade segmentet en lägre orderingsgång eftersom tillväxt i den marina pumpaffären inte kunde kompensera för en icke upprepad order i offshoreaffären. **Service** rapporterade en ökning i orderingsgång jämfört med det föregående kvartalet beroende på både högre aktivitet för reservdelar liksom en ökning av service för pumpsystem.

Orderingsgången för Marine & Diesel divisionen ökade under det **fjärde kvartalet** jämfört med det tredje, vilket förklaras av högre efterfrågan för både nyförsäljning och service. **Marine & Diesel Equipment** segmentet hade en nedgång i orderingsgången jämfört med det föregående kvartalet till följd av lägre efterfrågan på utrustning till nya fartyg. Nedgången i marinorder uppvägdes bara delvis av ökad efterfrågan på utrustning för dieselmotorsystem på miljölösningar var oförändrad. Segmentet **Marine & Offshore Systems** rapporterade högre orderingsgång för system för nya fartyg, beroende på en fördelaktig mix bland de fartyg som beställts. Efterfrågan på offshore-system föll beroende på en icke upprepad stor order, som bokades i förra kvartalet.

Marine & Offshore Pumping Systems hade väsentligt högre efterfrågan på marina såväl som offshoreapplikationer. Högre varvskontraktering av kemikalietankers och produkttankers under den senare delen av 2015 resulterade i ökad orderingsgång. Den mycket höga orderingsgången för tankers förklaras av nya krav på fartyg från årsskiftet, som orsakat tidigare läggning av order. Dessutom bokades två stora offshoreorder. **Service** hade en högre orderingsgång än det föregående kvartalet beroende på högre aktivitet för reservdelsförsäljningen liksom service för pumpsystem.

Rörelseresultat

(exklusive jämförelsestörande poster)

Ökningen i rörelseresultat under 2015 jämfört med föregående år förklaras huvudsakligen av en högre försäljningsvolym, till stor del genom förvärvet av Frank Mohn, delvis motverkat av högre kostnader för försäljning och administration och högre avskrivningar på övervärden relaterade till förvärvet av Frank Mohn.

Marine & Diesel divisionen

Koncernen		
MSEK	2015	2014
Orderingsgång	13 831	12 522
Orderstock*	11 715	12 282
Nettoomsättning	14 735	10 870
Rörelseresultat**	2 999	2 019
Rörelsemarginal	20,4%	18,6%
Avskrivningar	806	591
Investeringar	131	84
Tillgångar*	22 905	25 299
Skulder*	4 966	4 132
Antal anställda*	3 176	3 127

* Vid slutet av perioden. ** I interna bokslut.

Förändring exklusive valutaeffekter

Koncernen						
%	Orderingsgång			Omsättning		
	Struktur- förändringar	Organisk utveckling	Totalt	Struktur- förändringar	Organisk utveckling	Totalt
2015/2014	20,6	-13,7	6,9	23,6	7,7	31,3
2014/2013	56,6	23,2	79,8	51,8	10,6	62,4

OPERATIONS & ÖVRIGT

Operations & Övrigt täcker inköp, produktion och logistik liksom företagsledning och icke kärnverksamheter.

Operations & Övrigt		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Orderingång	0	0
Orderstock*	0	0
Nettoomsättning	0	0
Rörelseresultat**	-438	-529
Avskrivningar	371	365
Investeringar	326	349
Tillgångar*	5 797	5 906
Skulder*	2 359	3 974
Antal anställda*	6 447	6 617

* Vid slutet av perioden. ** I interna bokslut.

Information om geografiska områden

Samtliga kommentarer återspeglar den kvartalsvisa utvecklingen under året och är exklusive valutaeffekter.

Västeuropa inklusive Norden

Orderingången minskade något under det första kvartalet jämfört med det föregående kvartalet, eftersom den rekordorder som togs under det fjärde kvartalet inte upprepades. Basaffären* var oförändrad, liksom Service. Energy & Process, var påverkat av den icke upprepade ordern, men underliggande fortsatte segmentet att utvecklas väl. Både Industrial Equipment och Sanitary hade en god utveckling. Från ett regionalt perspektiv utvecklades säljregionerna Norden, Iberiska halvön, Benelux och Mellaneuropa alla positivt, medan Frankrike, Storbritannien och Adriatiska regionen minskade beroende på färre stora kontrakt.

Orderingången ökade något under det andra kvartalet jämfört med det första, genom en god utveckling i regionerna Norden, Frankrike, Adriatiska halvön och Storbritannien. Både basaffären och stora projekt utvecklades positivt. De segment som utvecklades väl innefattade Industrial Equipment, OEM, Sanitary, Water & Waste Treatment och Marine & Diesel Equipment. Efterfrågan på Service var oförändrad för regionen jämfört med det föregående kvartalet.

Orderingången minskade under det tredje kvartalet jämfört med det andra, påverkat av färre stora kontrakt och en nedgång i basaffären. Energy & Process, Water & Waste Treatment och Marine & Offshore Systems utvecklades väl, medan OEM, Sanitary, Industrial Equipment, Marine & Diesel Equipment och Food & Life Science alla minskade. Från ett landsperspektiv växte Tyskland, medan övriga minskade.

Orderingången ökade under det fjärde kvartalet jämfört med det tredje för både stora projekt och basaffären. Bland seg-

menten hade Marine & Diesel Equipment och Food & Life Science en särskilt positiv utveckling. Efterfrågan på Service var också positiv över hela regionen. Från ett regionalt perspektiv utvecklades Norden, Benelux, Frankrike och Iberiska halvön väl, medan Mellaneuropa och Adriatiska halvön minskade.

Central- och Östeuropa

I Central- och Östeuropa minskade orderingången under det första kvartalet jämfört med det mycket starka fjärde kvartalet förra året. Detta berodde främst på en nedgång i stora order i Ryssland, men också som ett resultat av en minskning av basaffären i de flesta delarna av regionen. Den övervägande delen av nedgången i Ryssland avsåg projektaffären inom Process Technology divisionen, eftersom kundernas svårigheter att säkra finansiering dämpade investeringsklimatet. På den positiva sidan rapporterade Sydosteuropa tillväxt jämfört med det fjärde kvartalet och Turkiet hade ett rekordkvartal, med en stark basaffär för alla divisionerna liksom två stora order.

Regionen redovisade en ökning i orderingången under det andra kvartalet jämfört med det första kvartalet, främst beroende på en god utveckling för basaffären liksom Service i både Equipment and Process Technology divisionen. Stora order låg kvar på samma nivå som i det föregående kvartalet. Ryssland hade en positiv orderutveckling jämfört med det föregående kvartalet. De livsmedelsrelaterade affärerna inom både Equipment och Process Technology redovisade stark tillväxt genom ökat fokus i landet på att sträva efter lokal livsmedelsproduktion. Sydosteuropa redovisade också ett starkt andra kvartal, genom order från kroatiska varv liksom en stark utveckling för serviceverksamheten.

Regionen redovisade en ökning i orderingången under det tredje kvartalet jämfört med det andra kvartalet, genom en positiv

utveckling i Ryssland och Turkiet. Orderingången i Ryssland ökade till följd av ett mycket starkt kvartal för serviceaffären inom Marine & Diesel, liksom för Process Technology. Samtidigt växte Energy & Process segmentet, som återhämtade sig från de mycket låga nivåerna under både det första och det andra kvartalet. I Turkiet orsakades den positiva utvecklingen av Equipment divisionen, liksom av en stark serviceaffär inom Marine & Diesel och Process Technology divisionerna.

Regionen redovisade en minskning i orderingången under det fjärde kvartalet jämfört med det tredje, beroende på en svag basaffär och få stora order. Undantaget var Service, som rapporterade en mycket stark orderingång i alla tre divisionerna. Inom regionen rapporterade Polen/Baltikum och Centraleuropa tillväxt jämfört med det tredje kvartalet, medan Ryssland hade en betydande nedgång i spåren av en allmän nedgång i ekonomin.

Nordamerika

Orderingången minskade något under det första kvartalet jämfört med det fjärde, påverkat av en nedgång i OEM och en icke upprepade stor avgasreningsorder i USA. Samtidigt låg den totala efterfrågan i Kanada på samma nivå som under det föregående kvartalet, för både basaffären och stora order. Industrial Equipment, Energy & Process och Water & Waste Treatment gick bra i regionen som helhet och Service hade också en positiv utveckling.

Orderingången minskade under det andra kvartalet jämfört med det första, eftersom det var färre stora projekt, speciellt inom den olja- och gasrelaterade sektorn. Basaffären liksom eftermarknaden var också påverkade och visade mindre nedgångar. USA redovisade en god utveckling för Industrial Equipment, OEM, Water & Waste Treatment, Food & Life Science och Marine & Diesel Equipment.

Nordamerika rapporterade en minskning i orderingången under det tredje kvartalet jämfört med det andra, beroende på färre stora order och en nedgång i basaffären. Alla segment minskade, utom Service som rapporterade en oförändrad nivå. Från ett landsperspektiv rapporterade Kanada tillväxt, medan USA hade en nedgång, bland annat beroende på en icke upprepade större order inom Water & Waste Treatment.

Regionen rapporterade ordertillväxt under det fjärde kvartalet jämfört med det föregående kvartalet i spåren av en positiv utveckling för både stora projekt och basaffären i USA. Industrial Equipment, Sanitary, Food & Life Science och Water & Waste Treatment utvecklades alla väl och Energy & Process hade en generellt positiv utveckling inom såväl olja & gas och raffinaderi som petrokemi.

* Basaffären och basorder avser order med ett ordervärde om mindre än MEUR 0,5.

Latinamerika

Latinamerika rapporterade en minskning i orderingsgången under det första kvartalet jämfört med det fjärde, påverkat av Brasilien som inte upprepade den mycket höga nivån på stora order under det föregående kvartalet. Rent allmänt genomsyras landet av den politiska situationen kombinerat med de pågående korruptionsåtalen. Detta har en dämpande effekt på affärsklimatet, vilket påverkar de tre divisionerna. En stor order bokades dock inom olja & gas och Serviceaffären utvecklades väl inom både Equipment och Process Technology divisionerna. Argentina hade ett starkt kvartal tack vare en stor vegetabiloljeorder och en god utveckling rapporterades också för regionen Venezuela, Colombia & Panama.

Latinamerika rapporterade en minskning i orderingsgången under det andra kvartalet jämfört med det första, påverkat av Argentina

och Brasilien. I Brasilien fortsätter den politiska situationen och pågående korruptionsutredningar att dämpa affärsklimatet, vilket påverkade alla tre divisionerna. Samtidigt utvecklades regionen för Colombia, Venezuela och Panama väl, lyft av en god affär för marin service, liksom några livsmedelsprojekt. Mexiko stärktes av en raffinaderiorder.

Latinamerika hade under det tredje kvartalet en stark utveckling av orderingsgången och återhämtade sig från ett mycket svagt andra kvartal, lyft av en god basaffär inom Process Technology och Equipment, en ökning av större order och en god utveckling av service i alla tre divisionerna. Även om det fortfarande inte var någon förbättring av det allmänna affärsklimatet i Brasilien så ökade orderingsgången. Större order inom livsmedels- och processrelaterade industrier, liksom en positiv utveckling av basaffären bidrog till ökningen.

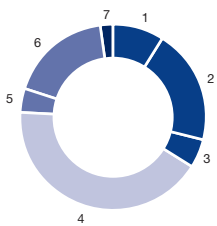
Orderingsgången minskade under det fjärde kvartalet jämfört med det tredje, främst beroende på en svag utveckling i Brasilien med annulleringar inom olja & gas. På den positiva sidan rapporterade Mexiko ett rekordstarkt kvartal tack vare en mycket stor bryggeriorder och god orderingsgång för Service inom Process Technology divisionen.

Asien

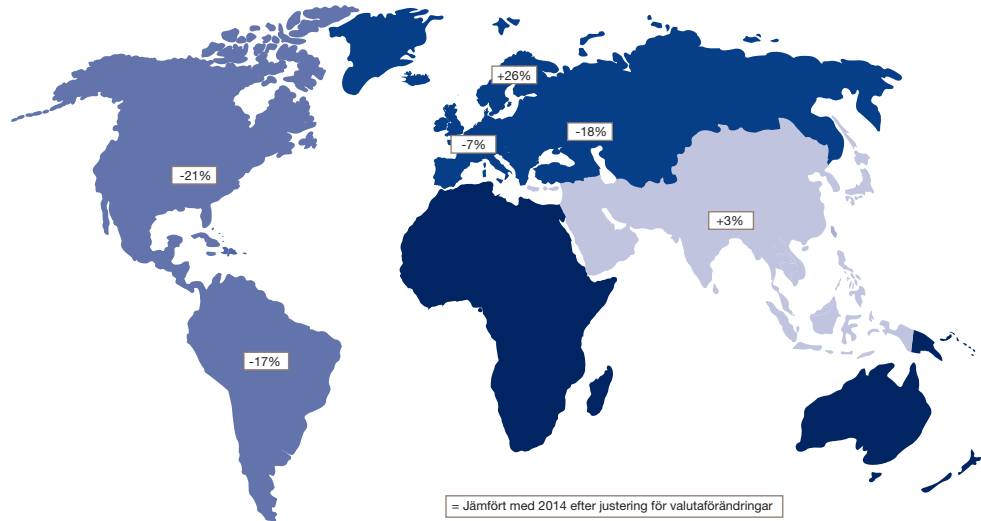
Orderingsgången visade en svagare utveckling under det första kvartalet 2015 jämfört med det fjärde kvartalet 2014. Det första kvartalet i Asien är traditionellt svagare, beroende på de kinesiska nyårsledigheterna. Samtidigt påverkades olja & gas, petrokemi och raffinaderi alla av lägre olje- och gaspriser. En stor raffinaderiorder bokad i det föregående kvartalet upprepades inte heller. Som en konsekvens visade Process Technology divisionen en svagare utveckling. Samtidigt

Information om geografiska områden

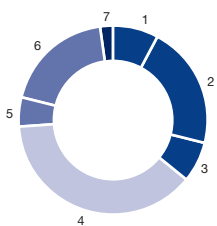
Orderingsgång 2015

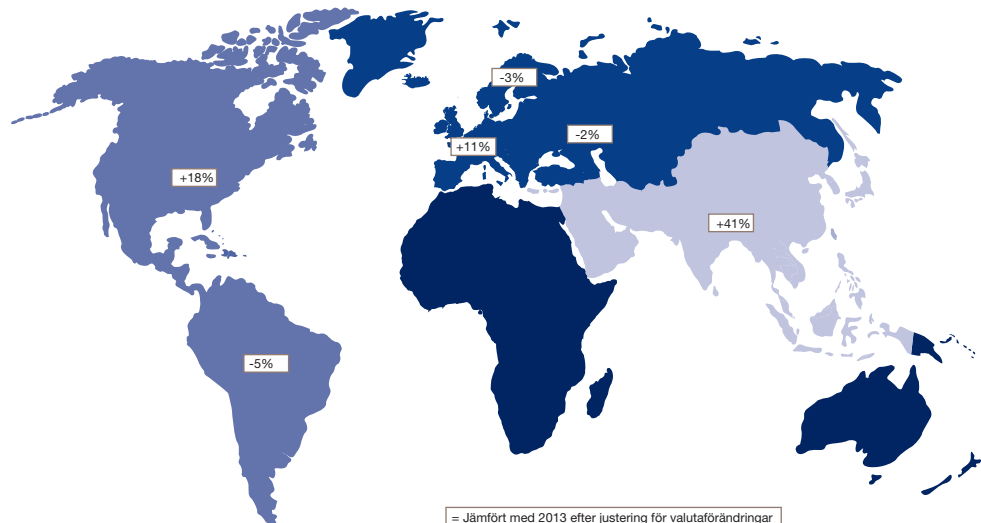
1	Norden	9%
2	Västeuropa	20%
3	Central- och Östeuropa	5%
4	Asien	42%
5	Latinamerika	4%
6	Nordamerika	18%
7	Övriga	2%

Orderingsgång 2014

1	Norden	8%
2	Västeuropa	21%
3	Central- och Östeuropa	7%
4	Asien	38%
5	Latinamerika	5%
6	Nordamerika	19%
7	Övriga	2%

gynnades Marine & Diesel divisionen av nybyggnadskontrakt för LNG fartyg vid koreanska varv. Medan Kina påverkades av nyårsledigheten liksom ett allmänt svalare affärsklimat, vilket ledde till en minskning i stora order, var basaffären oförändrad från det föregående kvartalet. Sydkorea låg också lägre än det föregående kvartalet, påverkat av ett svagare inflöde av stora order. Landets Marine & Diesel division lyftes dock av god efterfrågan på utrustning för nya fartyg såsom LNG. Japan hade den bästa landsutvecklingen, delvis som ett resultat av stark tillväxt inom Service i Process Technology och Marine & Diesel divisionerna, delvis beroende på god efterfrågan på utrustning för nya fartyg. Mellanöstern påverkades av lägre efterfrågan inom Process Technology divisionen, samtidigt som Service å andra sidan gick mycket bra inom alla tre divisionerna.

Orderingången visade en svagare utveckling under det andra kvartalet jämfört med det första, främst som ett resultat av en nedgång i segmentet Marine & Offshore Pumping Systems. Om man tittar på regionen och exkluderar det segmentet ökade orderingången, både för ny utrustning och service. Till viss del var det ett resultat av en återhämtning från det föregående kvartalet. Serviceaffären registrerade sitt bästa kvartal någonsin, med positiva bidrag från alla divisioner, efter en period då många kunder begränsat service och underhåll. Både Equipment och Process Technology divisionen växte, gynnade av bra tillväxt i basaffären liksom i projektaffären. Den bästa utvecklingen var i Industrial Equipment, som bokade en stor fjärrvärmeorder i Kina. Sanitary och OEM segmenten rapporterade också en positiv utveckling. Affären för projektering, utvinning och transport av olja och gas i Process Technology minskade under kvartalet, medan affären för raffinaderi och petrokemi redovisade god tillväxt inom både basaffären och projektaffären. Marine & Diesel minskade, påverkat av Marine & Offshore Pumping Systems. Segmentet hade en lägre efterfrågenivå under kvartalet jämfört med det föregående, främst beroende på lägre varvskontraktering tidigare under året. De bästa landsprestationerna rapporterades från Sydostasien, där livsmedelsteknikaffären och serviceaffären hade en stark utveckling. I Kina materialiserades en del uppdämd efterfrågan under det andra kvartalet, vilket ledde till tillväxt för alla nyförsäljningssegment liksom de flesta servicesegment. Totalt var emellertid kunderna fortfarande till stor del kvar i ett vänta och se läge. Sydkorea minskade något, påverkat av utvecklingen för Marine & Offshore Pumping Systems.

Orderingången visade en positiv utveckling

under det tredje kvartalet och lyftes av tillväxt i Kina, Indien, Japan och delar av Sydostasien. Den bästa utvecklingen rapporterades i Process Technology divisionen, med stora order avseende vegetabilolja i Kina liksom bryggeri i Indien. Orderingången för marknadsenheter Olja & gas och Petrokemi ökade också jämfört med de svaga nivåerna under det andra kvartalet. Marine & Diesel divisionen växte något, eftersom marinaffären inom segmentet Marine & Offshore Pumping Systems fortsatte att ha en positiv effekt från en gynnsam fartygskontrakteringsmix (hög andel kemikalie- och produkttankers) och omvärdering av orderstocken. Equipment divisionen visade en nedgång eftersom en stor fjärrvärmeorder under det andra kvartalet inte upprepades. Samtidigt utvecklades Sanitary och OEM affärerna båda väl. Sanitary ökade genom förbättrad efterfrågan från livsmedelsrelaterade industrier i Kina och Sydostasien, medan OEM gynnades av en ökning inom byggrelaterad efterfrågan i Japan. Kina växte något jämfört med det föregående kvartalet. Detta var delvis ett resultat av en positiv utveckling inom den landbaserade affären, där speciellt den livsmedelsrelaterade affären utvecklades väl. Service i Kina visade också god tillväxt för alla tre servicesegmenten jämfört med det föregående kvartalet.

Orderingången visade en mycket positiv utveckling under det fjärde kvartalet jämfört med det tredje. Detta berodde på en mycket stark efterfrågan på Framo pumpsystem i Kina, Sydkorea och Japan i spåren av en ökning i kontrakteringen av produkt- och kemikalietankers under andra halvan av 2015. Nyförsäljningen inom basaffären i regionen hade en positiv utveckling, medan Service var på samma nivå som under det tredje kvartalet. Exklusive pumpsystem var orderingången i regionen på samma nivå som under det föregående kvartalet. Energy & Process hade den starkaste utvecklingen, lyft av en stor petrokemiorder i Sydkorea. Segmentet gynnades också av några stora order i Thailand och Kina till petrokemi- och kärnkraftsapplikationer. Segmentet Marine & Offshore Systems utvecklades också väl under kvartalet, med en order på återvinningssystem för spillvärme till elva mycket stora containerfartyg i Sydkorea. Segmentet hade också god efterfrågan i Japan på system för inert gas till LNG fartyg, liksom i Kina på marinpannor till produktfartyg. De bästa landsprestationerna rapporterades för Sydkorea och Japan, där den senare inte bara lyftes av marinorder utan också av en allmänt positiv utveckling för basaffären inom Equipment och Process Technology. Kina minskade jämfört med det föregående kvartalet, eftersom en stor vegetabiloljeorder

under det tredje kvartalet inte upprepades. Totalt sett var efterfrågan blandad, med kunderna fortfarande mycket i ett vänta och se läge. Trots det var Service oförändrat från det föregående kvartalet, medan basaffären inom Process Technology divisionen visade en stark utveckling.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

Riktlinjerna för ersättning till ledande befattningshavare fastställs av årsstämman, se vidare beskrivning i not 6.

Årsstämman 2015 beslutade att implementera steg fem av ett kontantbaserat långsiktigt incitamentsprogram för maximalt 85 seniora chefer inom koncernen inklusive koncernchefen och de personer som definieras som ledande befattningshavare. Styrelsen kommer att föreslå årsstämman 2016 att implementera steg sex av det kontantbaserade långsiktiga incitamentsprogram för perioden 1 januari 2016 – 31 december 2018. Inga övriga förändringar i dessa riktlinjer föreslås av styrelsen.

Forskning och utveckling

Alfa Laval har genom en intensiv och konsekvent satsning under många år på forskning och utveckling uppnått en världsledande ställning inom områdena separation och värmeöverföring. Produktutvecklingen inom flödeshantering har resulterat i en stark marknadsställning för ett antal produkter. För att befästa ställningen och för att stödja den organiska tillväxten, genom att finna såväl nya användningsområden för existerande produkter som att utveckla nya produkter, är forskning och utveckling alltid en högprioriterad verksamhet. Forskning och utveckling bedrivs vid ett tjugotal anläggningar över hela världen.

Kostnaderna för forskning och utveckling har uppgått till MSEK 756 (790), motsvarande 1,9 (2,3) procent av nettoomsättningen. Exklusive valutaeffekter och förvärv av verksamheter minskade kostnaderna för forskning och utveckling med 8,2 procent jämfört med föregående år. Minskningen förklaras av det tidigare beslutade effektiviseringsprogrammet.

Personal

Moderbolaget har inte några anställda.

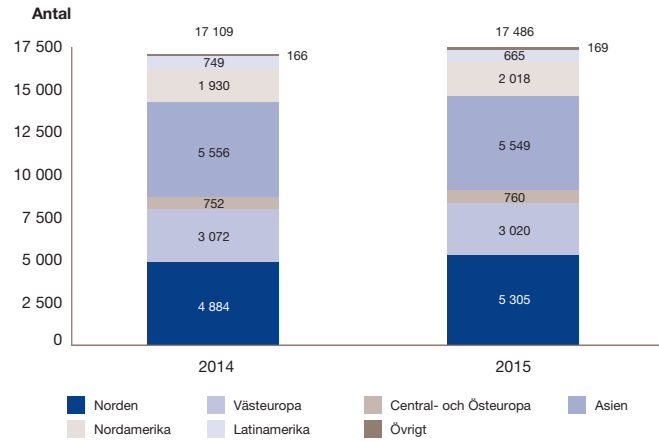
Koncernen har i medeltal haft 17 486 (17 109) anställda. Vid utgången av december 2015 hade koncernen 17 417 (17 753) anställda. Personalomsättningen för 2015 uppgår till 8,6 (7,5) procent och avser huvudsakligen anställda inom tillverkningsenheter, service och reparationsverkstäder samt lager- och logistikenheter.

Alfa Laval har ambitionen att utveckla de anställda på alla nivåer inom koncernen.

Anställda

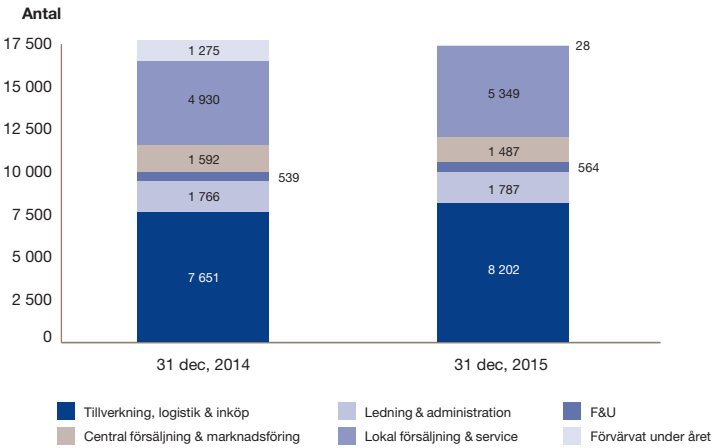
Fördelningen av antalet anställda per region är:

Genomsnittligt antal anställda – per region

Fördelningen av antalet anställda per personalkategori vid utgången av året är:

Anställda – per kategori

Produktiviteten per anställd har utvecklats enligt följande:

Anställda – produktivitetsutveckling

Hela perioden 2010-2013 har påverkats av förstärkningen av den svenska kronan. Utfallet under 2011 och 2012 har påverkats av förvärvet av Aalborg Industries samt Eurokrisen. Aalborg Industries har en lägre omsättning per anställd än Alfa Laval. Utfallet under 2014 och 2015 har påverkats av försvagningen av den svenska kronan och förvärvet av Frank Mohn.

En del sker genom lokala utbildningar och utvecklingsinsatser i de olika fabriker och säljbolagen runt om i världen, t.ex. ALPS (Alfa Laval Production System) som bygger på de välkända koncepten Lean och Six Sigma, medan de mer övergripande koncerngemensamma utbildningsprogrammen och utvecklingsprojekten sker inom ramen för Alfa Laval Academy. Exempel på dessa utbildningsprogram är Challenger (för unga talanger med internationell ledarpotential), Impact (för kvinnor mitt i karriären), Projektledning, Produktutbildningar, Information Security (obligatorisk utbildning via E-learning) och Pure Leadership (för mellanchefer).

Alfa Laval arbetar för att uppnå likvärdiga karriärmöjligheter oberoende av till exempel kön eller etnisk härkomst. Det senare är inte minst viktigt i ett internationellt verksamhetsföretag. Likaså skall antalet kvinnliga chefer öka så att det bättre reflekterar kvinnornas andel av det totala antalet anställda. För att underlätta detta har ett mentorprogram startats för kvinnor med kapacitet att bli framtida ledare.

Fördelningen av antalet anställda per land och per kommun i Sverige och mellan män och kvinnor framgår av not 5 i kommentarerna till bokslutet. Specifikation av löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader återfinns i not 6 i kommentarerna till bokslutet.

Etik och socialt ansvar

Två av Alfa Lavals fyra affärsprinciper är: "Respekt för mänskliga rättigheter är en naturlig grund" och "Höga etiska krav styr vårt sätt att agera". Med detta menas att Alfa Laval respekterar mänskliga rättigheter och de vitt skilda samhällskulturer i vilka företaget finns och levererar sina produkter och tjänster och att Alfa Laval skapar affärer på ett ärligt sätt, med integritet och respekt för andra.

Globaliseringen ger Alfa Laval nya affärsmöjligheter, såväl för ökad försäljning som lägre kostnader för att framställa produkterna. När delar av leverantörskedjan flyttar till länder med lägre kostnader konfronteras företaget dock ofta med etiska frågor på ett mer påtagligt sätt. Hälso-, säkerhets- och arbetsförhållandena för de anställda hos företagens leverantörer är några av Alfa Lavals huvudfrågor. När Alfa Laval köper in produkter från snabbt växande ekonomier som Kina och Indien är det viktigt att företaget försäkras om att möjligheterna att minska kostnaderna inte går ut över dem som utför arbetet i respektive land. Alfa Laval ser det som en skyldighet att se till att dess leverantörer utvecklas snabbt om inte arbets-, hälso- eller säkerhetsförhållandena ligger på acceptabla nivåer.

Alfa Laval har tagit fram ett internt utbild-

ningsprogram för att ge säljare och inköpare kunskap om laglig affärspraxis.

Miljö

En av Alfa Lavals fyra affärsprinciper är: "Att utnyttja jordens naturresurser på effektivaste sätt är Alfa Lavals affär." Företagets produkter bidrar på ett signifikant sätt till att minska industriella processers påverkan på miljön och används för att producera förnyelsebar energi.

Sedan 2004 driver koncernen ett projekt för att förbättra de interna miljöledningssystemen. Idag har alla anläggningar (utom de senaste nyförvärven) ett miljöledningssystem på plats. Vid utgången av 2015 stod 29 (28) produktionsanläggningar med ISO 14001 certifiering för cirka 92 (92) procent av utleveransvärdet. Målsättningen är att ha en certifieringsnivå på minst 95 procent.

Dotterbolaget Alfa Laval Corporate AB bedriver anmälningspliktig och tillståndspliktig verksamhet enligt den svenska miljöbalken. Tillstånden avser i huvudsak tillverkning av värmeväxlare i Lund och Ronneby samt tillverkning av separatorer i Tumba och Eskilstuna. Påverkan på den yttre miljön sker genom begränsade utsläpp i luft och vatten, genom avfall samt buller.

Vid de utländska tillverkningsenheterna inom Alfa Laval koncernen bedrivs verksamhet som har en liknande påverkan på den yttre miljön. I vilken utsträckning denna verksamhet är anmälningspliktig och/eller tillståndspliktig enligt lokal miljölagstiftning varierar från land till land. Alfa Laval har generell en avsikt att arbeta väl inom de ramar som lokal lagstiftning sätter upp.

Asbestrelaterade stämningar

Alfa Laval koncernen var per den 31 december 2015, instämt som en av många svaranden i sammanlagt 769 asbestrelaterade mål omfattande totalt cirka 770 kåranden. Alfa Laval är fast övertygat om att kraven är grundlösa och avser att kraftfullt bestrida varje krav.

Mot bakgrund av vad som är känt för Alfa Laval idag och den information som Alfa Laval har beträffande de asbestrelaterade målen, vidhåller Alfa Laval sin tidigare bedömning att kraven inte i väsentlig grad kommer att påverka koncernens finansiella ställning eller resultat.

Moderbolagets resultat

Moderbolagets resultat efter finansiella poster var MSEK 1 051 (1 659), varav utdelningar från dotterbolag MSEK 1 070 (1 630), netto räntor MSEK 0 (33), realiserade och orealiserade kursvinster och kursförluster MSEK -8 (10), börskostnader MSEK -4 (-4), styrelsearvodet MSEK -7 (-7), kostnader för årsredovisning och årsstämma MSEK -2 (-2)

och övriga rörelsekostnader resterande MSEK 2 (-1). Förändring av periodiseringsfond har gjorts med MSEK 156 (-65). Koncernbidrag uppgår till MSEK 59 (947). Skatt på årets resultat uppgår till MSEK -46 (-205). Årets nettoresultat uppgick till MSEK 1 220 (2 336).

Fritt eget kapital i moderbolaget

Det fria egna kapitalet i Alfa Laval AB (publ) uppgick till MSEK 9 557 (10 015).

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår en utdelning om SEK 4,25 (4,00) per aktie motsvarande totalt MSEK 1 783 (1 678) och att resterande disponibla vinstmedel i Alfa Laval AB (publ) om MSEK 7 774 (8 337) balanseras i ny räkning, se sida 134.

Enligt styrelsens uppfattning är den föreslagna utdelningen i linje med de krav som typen och storleken av verksamheten, de förknippade riskerna, kapitalbehovet, likviditet och finansiell ställning ställer på bolaget.

Upplysningar om aktierelaterad information

Paragraf 2a i kapitel 6 av den svenska årsredovisningslagen ålägger noterade bolag att lämna vissa upplysningar avseende bolagets aktier i förvaltningsberättelsen. Dessa upplysningar återfinns i följande stycken, i "Förändringar i koncernens egna kapital" och i not 6.

Händelser efter bokslutsdagen

Rapporterna över finansiell ställning och rapporterna över totalt resultat skall fastställas på ordinarie årsstämma den 25 april 2016.

Utsikter för det första kvartalet

I bokslutskommunikén som avgavs den 2 februari 2016 uppgav bolagets Verkställande Direktör och Koncernchef Lars Renström:

"Vi förväntar att efterfrågan under det första kvartalet 2016 kommer att vara något lägre än i det fjärde kvartalet, exklusivt en väsentligt minskad efterfrågan på pumpsystem."

Tidigare publicerade utsikter (27 oktober 2015): "Vi förväntar att efterfrågan under det fjärde kvartalet 2015 kommer att vara på samma nivå eller något högre än i det tredje kvartalet."

Datum för kommande rapporttillfällen 2016

Alfa Laval kommer att lämna delårsrapporter under 2016 vid följande tillfällen:

Rapport för första kvartalet	25 april
Rapport för andra kvartalet	18 juli
Rapport för tredje kvartalet	25 oktober

Koncernens kassaflöden

Koncernens kassaflöden			
MSEK	Not	2015	2014
Rörelseverksamheten			
Rörelseresultat		5 717	4 667
Återläggning av avskrivningar		1 761	1 469
Återläggning av andra icke kassaposter		-231	-83
		7 247	6 053
Betalda skatter		-1 577	-1 418
		5 670	4 635
Förändring av rörelsekapitalet:			
Ökning(-)/minskning(+) av fordringar		426	-282
Ökning(-)/minskning(+) av lager		347	-99
Ökning(+)/minskning(-) av skulder		-438	596
Ökning(+)/minskning(-) av avsättningar		-155	273
Ökning(-)/minskning(+) av rörelsekapitalet		180	488
		5 850	5 123
Investeringsverksamheten			
Investeringar i anläggningstillgångar		-674	-603
Försäljning av anläggningstillgångar		25	76
Förvärv av verksamheter	16	-73	-14 443
Avyttring av verksamheter	25	12	-
		-710	-14 970
Finansieringsverksamheten			
Erhållna räntor och utdelningar		124	114
Betalda räntor		-316	-281
Realiserade finansiella kursvinster		157	94
Realiserade finansiella kursförluster		-288	-360
Utdelningar till moderbolagets ägare		-1 678	-1 573
Utdelningar till innehav utan bestämmande inflytande		-18	-5
Ökning(-) av finansiella fordringar		-311	0
Minskning(+) av finansiella fordringar		0	54
Ökning av upplåning		3 400	17 634
Amortering av lån		-6 299	-5 427
		-5 229	10 250
Årets kassaflöde			
Likvida medel vid årets början		2 013	1 446
Omräkningsdifferens i likvida medel		-48	164
Likvida medel vid årets slut	25	1 876	2 013
Fritt kassaflöde per aktie (SEK) *		12,25	-23,48
Investeringar i relation till försäljningen		1,7%	1,7%
Genomsnittligt antal aktier		419 456 315	419 456 315

* Fritt kassaflöde är summan av kassaflödena från rörelse- och investeringsverksamheterna.

Kommentarer till koncernens kassaflöden

För närmare kommentarer kring vissa enskilda rader i kassaflödesanalysen hänvisas till not 16 och 25.

Kassaflöde från rörelseverksamheten

Ökningen i kassaflödet från rörelseverksamheten under 2015 förklaras av högre rörelseresultat före avskrivningar, motverkat av en lägre ökning av rörelsekapitalet och högre skattebetalningar.

Likvida medel

Posten likvida medel utgörs främst av banktillgodohavanden och likvida placeringar.

Kassaflöde

Kassaflödet från rörelse- och investeringsverksamheten uppgick till MSEK 5 140 (-9 847) under 2015. Av detta utgjorde företagsförvärv MSEK -73 (-14 443) medan avyttringar genererade MSEK 37 (76).

Återläggning av andra poster som inte påverkar kassaflödet

Poster som inte påverkar kassaflödet avser främst realiserade vinster och förluster i samband med försäljning av tillgångar. Dessa måste elimineras eftersom kassaeffekten av avyttringar av anläggningstillgångar och verksamheter rapporteras separat under kassaflöde från investeringsaktiviteter.

Rörelsekapital

Rörelsekapitalet minskade med MSEK 180 (488) under 2015.

Investeringar

Investeringar i anläggningstillgångar har uppgått till MSEK 674 (603) under 2015. Investeringarna för de enskilda produktgrupperna är som följer:

Värmeväxlare

Investeringar har gjorts i maskiner för ökad kapacitet och tillverkning av nya produkter och i produktivitetsförbättrande utrustning i Alonte i Italien, Ronneby i Sverige och Jiang Yin i Kina för lödda värmeväxlare. Investeringar har gjorts i Jiang Yin i Kina och i Lund i Sverige i utrustning för att bredda produktsortimentet och öka produktiviteten för packningsförsedda värmeväxlare. En större investering har gjorts för en ny typ av svetsade värmeväxlare i Fontanil i Frankrike. Omstruktureringen av tillverkningen av luftvärmeväxlare i Europa har genomförts och har inneburit större investeringar i Krakow i Polen.

Höghastighetsseparatorer

Investeringar i maskinkapacitet för insatsplåtar för separatorer har slutförts under året i Eskilstuna i Sverige. Modernisering av maskinutrustning för separatorer har genomförts i Krakow i Polen.

Flödesprodukter

Under 2015 har investeringar i produktivets- och kapacitetsökande utrustning gjorts avseende flödesprodukter i Kolding i Danmark liksom i Kunshan i Kina.

Avskrivningar

De planenliga avskrivningarna, exklusive allokerade övervärden, uppgick till MSEK 667 (565) under året.

Förvärv och avyttring av verksamheter

För en analys av den påverkan på kassaflödet som förvärv och avyttring av verksamheter har haft, se not 16.

Fritt kassaflöde per aktie

Det fria kassaflödet per aktie uppgår till SEK 12,25 (-23,48).

Koncernens totala resultat

Koncernens totala resultat			
MSEK	Not	2015	2014
Nettoomsättning	1, 2, 3, 4	39 746	35 067
Kostnad för sålda varor	9	-26 707	-23 347
Bruttoresultat		13 039	11 720
Försäljningskostnader	5, 6, 9	-4 107	-3 862
Administrationskostnader	5, 6, 7, 9	-1 813	-1 738
Forsknings- & utvecklingskostnader	9	-756	-790
Övriga rörelseintäkter *	8	495	554
Övriga rörelsekostnader *	8, 9	-1 149	-1 224
Andel av resultat i joint ventures	33	8	7
Rörelseresultat		5 717	4 667
Utdelningar och förändringar i verkligt värde	10	33	30
Ränteintäkter och finansiella kursvinster	11	404	420
Räntekostnader och finansiella kursförluster	11	-710	-1 000
Resultat efter finansiella poster		5 444	4 117
Skatt på årets resultat	15	-1 541	-1 125
Övriga skatter	15	-42	-24
Nettoresultat för året		3 861	2 968
Övrigt totalresultat:			
Poster som kommer att omklassificeras till nettoresultatet			
Kassaflödessäkringar		-195	-621
Marknadsvärdering av externa aktier		2	0
Omräkningsdifferens		-1 056	439
Uppskjuten skatt på övrigt totalresultat		20	220
Summa		-1 229	38
Poster som inte kommer att omklassificeras till nettoresultatet			
Omvärderingar av förmånsbestämda åtaganden		332	-476
Uppskjuten skatt på övrigt totalresultat	15	-47	71
Summa		285	-405
Totalt resultat för året		2 917	2 601
Nettoresultat hänförligt till:			
Moderbolagets ägare		3 839	2 946
Innehav utan bestämmande inflytande		22	22
Resultat per aktie (SEK)		9,15	7,02
Genomsnittligt antal aktier		419 456 315	419 456 315
Totalt resultat hänförligt till:			
Moderbolagets ägare		2 903	2 563
Innehav utan bestämmande inflytande		14	38

* Raden har påverkats av jämförelsestörande poster, se specifikation i not 8.

Kommentarer till koncernens totala resultat

För kommentarer till de enskilda raderna i rapporten över koncernens totala resultat hänvisas till not 1 till och med 15 samt not 28. För kommentarer kring rörelsesegmenten, se not 1.

Som en utgångspunkt för kommentarerna till de olika posterna i rapporten över koncernens totala resultat visas nedan en jämförelse för de två senaste åren:

Resultatanalys		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Nettoomsättning	39 746	35 067
Justerat bruttoresultat *	14 133	12 624
- i % av nettoomsättningen	35,6	36,0
Kostnader **	-6 655	-6 168
- i % av nettoomsättningen	16,7	17,6
Justerad EBITDA	7 478	6 456
- i % av nettoomsättningen	18,8	18,4
Avskrivningar	-667	-565
Justerad EBITA	6 811	5 891
- i % av nettoomsättningen	17,1	16,8
Avskrivning på övervärden	-1 094	-904
Jämförelsestörande poster	-	-320
Rörelseresultat	5 717	4 667

* Exklusive avskrivning på övervärden. ** Exklusive jämförelsestörande poster.

Bruttomarginalen har minskat med 0,4 procentenheter mellan 2014 och 2015. Minskningen förklaras av en negativ pris/mixeffekt, som delvis kompenseras av positiva valutakursförändringar.

Försäljnings- och administrationskostnaderna uppgick till MSEK 5 920 (5 600). Exklusive valutaeffekter och förvärv av verksamheter var försäljnings- och administrationskostnaderna 1,1 procent lägre än föregående år.

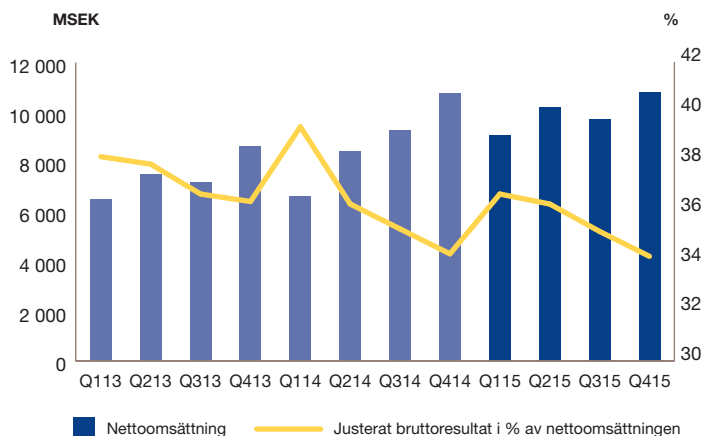
Kostnaderna för forskning och utveckling har uppgått till MSEK 756 (790), motsvarande 1,9 (2,3) procent av nettoomsättningen. Exklusive valutaeffekter och förvärv av verksamheter minskade kostnaderna för forskning och utveckling med 8,2 procent jämfört med föregående år. Minskningen förklaras av det tidigare beslutade effektiviseringsprogrammet.

Nettoresultatet hänförligt till moderbolagets ägare, exklusive avskrivning på övervärden och motsvarande skatt, uppgår till SEK 11,02 (8,56) per aktie.

I jämförelse med föregående år har Alfa Laval under 2015 påverkats av växelkursförändringar både genom omräkningsdifferenser och genom nettoexponeringen vid handel i främmande valutor. Påverkan på justerad EBITA har beräknats till totalt cirka MSEK 450 (70) för 2015 jämfört med föregående år. Effekten av valutakursförändringarna har kunnat begränsas genom valutasäkring och genom fördelning av bolagets låneskulder motsvarande bolagets nettotillgångar i olika valutor.

För att belysa den kvartalsmässiga utvecklingen visas de senaste tolv kvartalen nedan för fyra av parametrarna i resultatanalysen:

Nettoomsättning & justerat bruttomarginal

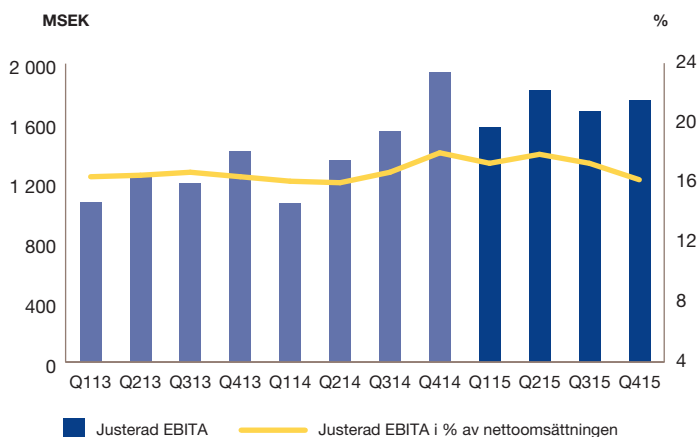
Rörelseresultatet har påverkats av jämförelsestörande poster om MSEK - (-320), vilka specificeras nedan. I rapporten över koncernens totala resultat redovisas dessa brutto som en del av övriga rörelseintäkter respektive övriga rörelsekostnader, se sammanställning i not 8.

Den jämförelsestörande kostnaden under 2014 bestod av två komponenter: MSEK -60 avsåg förvärvskostnader av engångskaraktär i samband med förvärvet av Frank Mohn AS. Resterande MSEK -260 avsåg ett kostnadsbesparings- och omstruktureringsprogram.

Det finansiella nettot har uppgått till MSEK -177 (-184), exklusive realiserade och orealiserade kursförluster och kursvinster. De huvudsakliga kostnadselementen var räntor på skulden till banksyndikatet och på den temporära finansieringen om MSEK -15 (-56), räntor på de bilaterala lånen om MSEK -77 (-79), räntor på den riktade låne-emissionen om MSEK -9 (-11), räntor på företagscertifikaten om MSEK -1 (-5), räntor på obligationslånen om MSEK -83 (-27) och ett netto av utdelningar samt övriga ränteintäkter och räntekostnader om MSEK 8 (-6).

Nettot av realiserade och orealiserade kursdifferenser har uppgått till MSEK -96 (-366), varav MSEK -440 av siffran för 2014 avsåg realiserade och orealiserade kursförluster i Frank Mohn avseende valutaaffärer som inte kunde hänföras direkt till verksamhetens operationella exponering.

Justerad EBITA

Kassaflödessäkringar i övrigt totalresultat förklaras av följande komponenter:

Förändringar i verkligt värde av kassaflödessäkringar		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Ingående balans	-498	123
Bokat in i övrigt totalresultat under året	-23	-617
Bokat ut ur övrigt totalresultat beroende på ineffektivitet:		
bokat mot kostnad sålda varor	-15	-2
Bokat ut ur övrigt totalresultat:		
bokat mot kostnad sålda varor	-166	-1
bokat mot ränteintäkter/räntekostnader	9	-1
Utgående balans	-693	-498
Förändring redovisad mot övrigt totalresultat	-195	-621

Koncernen har inte haft några kassaflödessäkringar som har påverkat anskaffningsvärdet vid anskaffningstidpunkten på icke-finansiella tillgångar.

Ackumulerade omräkningsdifferenser *				
Koncernen				
MSEK				
År	Huvudsaklig förklaring till omräkningsdifferenser	Förändring	Akkumulerat	Påverkan på förändringen av valutasäkringsåtgärder före skatt
Koncernens bildande				
2000	Euron apprecierades med 6 %, vilket påverkade de Euro baserade förvärvslånen	-94	-94	-312
2001	USD apprecierades med 10,7 %	97	3	-105
2002	USD deprecierades med 16,7 %	-190	-187	165
2003	USD deprecierades med 17,5 %	-38	-225	195
2004	USD deprecierades med 9,0 %	-103	-328	-19
2005	USD apprecierades med 20,3 % och EUR apprecierades med 4,8 %	264	-64	-65
2006	USD deprecierades med 13,5 % och EUR deprecierades med 4,0 %	-269	-333	56
2007	USD deprecierades med 5,7 % medan EUR apprecierades med 4,7 %	224	-109	13
2008	USD apprecierades med 20,5 % och EUR apprecierades med 16,2 %	850	744	-468
2009	USD deprecierades med 7,5 % och EUR deprecierades med 6,0 %	-392	352	220
2010	USD deprecierades med 5,7 % och EUR deprecierades med 12,9 %	-554	-202	99
2011	USD apprecierades med 1,4 % medan EUR deprecierades med 0,8 %	-254	-456	34
2012	USD deprecierades med 5,8 % medan EUR deprecierades med 3,6 %	-798	-1 254	214
2013	USD apprecierades med 0,3 % medan EUR apprecierades med 4,1 %	39	-1 215	-83
2014	USD apprecierades med 20,5 % medan EUR apprecierades med 6,3 %	439	-776	-1 033
2015	USD apprecierades med 6,6 % medan EUR deprecierades med 4,0 %	-1 056	-1 832	301

* Redovisat mot övrigt totalresultat. Innan 2009 redovisades dessa omräkningsdifferenser mot eget kapital.

Koncernens finansiella ställning

Koncernens finansiella ställning			
TILLGÅNGAR			
MSEK	Not	2015	2014
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar 16, 17			
Patent och icke patenterat kunnande		2 467	2 932
Varumärken		4 048	4 920
Licenser, hyresrätter samt liknande rättigheter		41	46
Goodwill		19 498	20 408
		26 054	28 306
Materiella anläggningstillgångar 16, 18			
Byggnader och mark		2 447	2 602
Maskiner och andra tekniska anläggningar		1 578	1 597
Inventarier, verktyg och installationer		604	601
Pågående nyanläggningar och förskott till leverantörer avseende materiella anläggningstillgångar		144	204
		4 773	5 004
Övriga anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	13, 14, 19	28	30
Pensionstillgångar	26	4	6
Derivatstillgångar	13, 14	7	70
Uppskjuten skattefordran	15	1 765	1 986
		1 804	2 092
Summa anläggningstillgångar		32 631	35 402
Omsättningstillgångar			
Varulager 20			
		7 405	7 883
Tillgångar för försäljning			
Byggnader och mark	18	9	6
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	13, 21	5 796	6 684
Aktuella skattefordringar		1 164	1 357
Övriga fordringar	13, 22	1 558	1 393
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13, 23	279	245
Derivatstillgångar	13, 14	158	106
		8 955	9 785
Kortfristiga placeringar			
Övriga kortfristiga placeringar	13, 24	1 021	697
Likvida medel 13, 25			
		1 876	2 013
Summa omsättningstillgångar		19 266	20 384
SUMMA TILLGÅNGAR		51 897	55 786

Koncernens finansiella ställning, fortsatt

EGET KAPITAL OCH SKULDER			
MSEK	Not	2015	2014
Eget kapital			
Hänförligt till moderbolagets ägare			
Aktiekapital		1 117	1 117
Övrigt tillskjutet kapital		2 770	2 770
Övriga reserver		-3 268	-2 332
Balanserad vinst		17 683	15 522
		18 302	17 077
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande			
	12	121	125
Totalt eget kapital		18 423	17 202
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut etc	13, 28	12 484	16 454
Avsättningar till pensioner och liknande	26	1 931	2 221
Avsättning för uppskjuten skatt	15	2 925	3 074
Övriga avsättningar	27	418	543
Derivatskulder	13, 14	103	117
Summa långfristiga skulder		17 861	22 409
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut etc	13, 28	2 019	1 251
Förskott från kunder		3 136	3 796
Leverantörsskulder	13	2 492	2 706
Växelskulder	13	172	198
Aktuella skatteskulder		1 214	1 399
Övriga skulder	13, 29	1 973	2 003
Övriga avsättningar	27	1 798	1 862
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	13, 30	2 237	2 105
Derivatskulder	13, 14	572	855
Summa kortfristiga skulder		15 613	16 175
Summa skulder		33 474	38 584
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		51 897	55 786
POSTER INOM LINJEN			
Ställda säkerheter	31	11	18
Eventualförpliktelser	31	2 490	2 430

Kommentarer till koncernens finansiella ställning

För kommentarer till de enskilda raderna i rapporten över finansiell ställning hänvisas till not 12 till och med 34. För kommentarer kring rörelsesegmenten, se not 1.

Sysselsatt kapital

Genomsnittligt sysselsatt kapital inklusive goodwill och övervärden uppgick till MSEK 31 512 (27 259) under året.

Avkastning på sysselsatt kapital

Avkastningen på genomsnittligt sysselsatt kapital inklusive goodwill och övervärden uppgick till 21,6 (20,4) procent under året.

Kapitalomsättningshastighet

Kapitalomsättningshastigheten räknat på genomsnittligt sysselsatt kapital inklusive goodwill och övervärden uppgick till 1,3 (1,3) gånger för året.

Avkastning på eget kapital

Nettoresultatet i förhållande till genomsnittligt eget kapital uppgick till 21,7 (17,6) procent under året.

Soliditet

Soliditeten, det vill säga eget kapital i förhållande till totala tillgångar, uppgick till 35,5 (30,8) procent vid årets utgång.

Nettoskuld

Nettoskulden uppgick till MSEK 11 688 (15 068) per utgången av året.

Nettoskuld jämfört med EBITDA

Nettoskulden i relation till EBITDA var 1,56 (2,46) gånger i slutet av december.

Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgraden, det vill säga nettoskulden i förhållande till eget kapital, uppgick till 0,63 (0,88) gånger vid utgången av december.

Förändringar i koncernens egna kapital

Förändringar i koncernens egna kapital												
Hänförligt till:	Moderbolagets ägare								Innehav utan bestämmande inflytande			Totalt
	Aktie-kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Kassaflödes-säkringar	Övriga reserver				Balanserad vinst	Deltotal	Omräknings-differens	Balanserad vinst	
Marknads-värdering av externa aktier				Omräknings-differens	Om-värderingar							
MSEK												
Per 31 december 2013	1 117	2 770	91	0	-1 183	-857	14 149	16 087	-13	88	75	16 162
2014												
Totalt resultat												
Nettoresultat	-	-	-	-	-	-	2 946	2 946	-	22	22	2 968
Övrigt totalresultat	-	-	-484	0	506	-405	-	-383	16	-	16	-367
Totalt resultat	-	-	-484	0	506	-405	2 946	2 563	16	22	38	2 601
Transaktioner med aktieägare												
Innehav utan bestämmande inflytande i förvärvade bolag	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	17	17
Utdelningar till moderbolagets ägare	-	-	-	-	-	-	-1 573	-1 573	-	-	-	-1 573
Utdelningar till innehav utan bestämmande inflytande	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-5	-5	-5
Per 31 december 2014	1 117	2 770	-393	0	-677	-1 262	15 522	17 077	3	122	125	17 202
2015												
Totalt resultat												
Nettoresultat	-	-	-	-	-	-	3 839	3 839	-	22	22	3 861
Övrigt totalresultat	-	-	-152	1	-1 070	285	-	-936	-8	-	-8	-944
Totalt resultat	-	-	-152	1	-1 070	285	3 839	2 903	-8	22	14	2 917
Transaktioner med aktieägare												
Utdelningar till moderbolagets ägare	-	-	-	-	-	-	-1 678	-1 678	-	-	-	-1 678
Utdelningar till innehav utan bestämmande inflytande	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-18	-18	-18
Per 31 december 2015	1 117	2 770	-545	1	-1 747	-977	17 683	18 302	-5	126	121	18 423

Specifikation över förändringen av antalet aktier och aktiekapitalet

År	Händelse	Datum	Förändring antal aktier	Totalt antal aktier	Förändring aktiekapital MSEK	Totalt aktiekapital MSEK
2000	Bolagets bildande	27 mars 2000	10 000 000	10 000 000	0,1	0,1
	Nyemission	24 augusti 2000	27 496 325	37 496 325	0,3	0,4
2002	Fondemission	3 maj 2002	37 496 325	74 992 650	0,4	1
	Fondemission	16 maj 2002	–	–	749	750
	Nyemission	16 maj 2002	3 712 310	78 704 960	37	787
	Nyemission	17 maj 2002	32 967 033	111 671 993	330	1 117
2008	Indragning av återköpta aktier	27 maj 2008	-4 323 639	107 348 354	-43	
	Fondemission	27 maj 2008	–	107 348 354	43	1 117
	Split 4:1	10 juni 2008	322 045 062	429 393 416	–	1 117
2009	Indragning av återköpta aktier	9 juli 2009	-7 353 950	422 039 466	-19	
	Fondemission	9 juli 2009	–	422 039 466	19	1 117
2011	Indragning av återköpta aktier	16 maj 2011	-2 583 151	419 456 315	-7	
	Fondemission	16 maj 2011	–	419 456 315	7	1 117

Kommentarer till förändringar i koncernens egna kapital

Bolagsordningen för Alfa Laval AB anger att aktiekapitalet skall vara mellan SEK 745 000 000 och 2 980 000 000 och att antalet aktier skall vara mellan 298 000 000 och 1 192 000 000.

Vid årets ingång fördelades aktiekapitalet om SEK 1 116 719 930 på 419 456 315 aktier. Sedan dess har inga förändringar ägt rum.

Bolaget har bara utgivit ett slag av aktier och alla dessa har lika rättigheter. Det finns inga begränsningar enligt lag eller i bolagsordningen i aktiernas överlåtbarhet.

Den enda aktieägaren som innehar mer än 10 procent av aktierna är Tetra Laval B.V., Nederländerna som äger 26,1 (26,1) procent. De anställda i bolaget äger inga aktier i bolaget genom pensionsstiftelser.

Det existerar inga begränsningar i hur många röster som varje aktieägare kan representera vid en bolagsstämma. Bolaget har ingen vetskap om några avtal mellan aktieägare som kan medföra begränsningar i rätten att överlåta deras aktier.

Bolagsordningen anger att ledamöterna av styrelsen väljs vid årsstämman. Tillsättande eller entledigande av styrelseledamöter regleras i övrigt av bestämmelserna i den svenska aktiebolagslagen och svensk kod för bolagsstyrning. Enligt aktiebolagslagen beslutas ändringar i bolagsordningen vid bolagsstämmor.

Lånet med banksyndikatet, den riktade låneemissionen, obligationslånen och de bilaterala låneavtalen med Svensk Exportkredit och Europeiska Investeringsbanken innehåller villkor som ger långivarna möjlighet att säga upp lånen till betalning om kontrollen över bolaget ändras som en följd av ett förvärv av mer än 30 procent av det totala antalet aktier.

Möjligheterna att föra över disponibla vinstmedel från utländska dotterbolag begränsas i vissa länder av valutabestämmelser och övrig lagstiftning.

Moderbolagets kassaflöden och resultat

Moderbolagets kassaflöden			
MSEK		2015	2014
Kassaflöde från rörelseverksamheten			
Rörelseresultat		-11	-14
Betalda skatter		-139	-212
		-150	-226
Förändring av rörelsekapitalet:			
Ökning(-)/minskning(+) av fordringar		827	-1 733
Ökning(+)/minskning(-) av skulder		-17	14
Ökning(-)/minskning(+) av rörelsekapitalet		810	-1 719
		660	-1 945
Kassaflöde från investeringsverksamheten			
Investeringar i dotterbolag		-	-
		-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			
Erhållna räntor		1	39
Betalda räntor		-1	-5
Erhållna utdelningar från dotterbolag		1 070	1 630
Betalda utdelningar		-1 678	-1 573
Erhållet koncernbidrag		1 061	936
Betalat koncernbidrag		-114	-81
Ökning av upplåning		-	2 599
Amortering av lån		-999	-1 600
		-660	1 945
Årets kassaflöde			
Likvida medel vid årets början		-	-
Likvida medel vid årets slut		-	-
Moderbolagets resultat *			
MSEK	Not	2015	2014
Administrationskostnader		-13	-13
Övriga rörelseintäkter		2	3
Övriga rörelsekostnader		0	-4
Rörelseresultat		-11	-14
Utdelningar från dotterbolag		1 070	1 630
Ränteintäkter och liknande resultatposter	11	7	51
Räntekostnader och liknande resultatposter	11	-15	-8
Resultat efter finansiella poster		1 051	1 659
Förändring av periodiseringsfond		156	-65
Koncernbidrag		59	947
Resultat före skatt		1 266	2 541
Skatt på årets resultat		-46	-205
Nettoresultat för året		1 220	2 336

* Rapporten över moderbolagets resultat utgör tillika dess rapport över totalt resultat.

Moderbolagets finansiella ställning

Moderbolagets finansiella ställning			
MSEK	Not	2015	2014
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	19	4 669	4 669
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos koncernföretag		9 581	10 120
Aktuella skattefordringar		140	47
Övriga fordringar		3	4
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader		0	–
		9 724	10 171
Likvida medel		–	–
Summa omsättningstillgångar		9 724	10 171
SUMMA TILLGÅNGAR		14 393	14 840
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		1 117	1 117
Reservfond		1 270	1 270
		2 387	2 387
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst		8 337	7 679
Årets nettoresultat		1 220	2 336
		9 557	10 015
Totalt eget kapital		11 944	12 402
Obeskattade reserver			
Periodiseringsfond, tax 2010		–	224
Periodiseringsfond, tax 2011		313	313
Periodiseringsfond, tax 2012		140	140
Periodiseringsfond, tax 2014		320	320
Periodiseringsfond, tax 2015		304	304
Periodiseringsfond, tax 2016		68	–
		1 145	1 301
Kortfristiga skulder			
Företagscertifikat		–	999
Skulder till koncernföretag		1 304	138
Leverantörsskulder		0	0
		1 304	1 137
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		14 393	14 840
POSTER INOM LINJEN			
Ställda säkerheter och eventalförpliktelser			
STÄLLDA SÄKERHETER			
EVENTUALFÖRPLIKTELSE (för dotterbolags räkning):		Inga	Inga
Fullgörandegarantier		Inga	Inga
Övriga eventalförpliktelser		Inga	Inga

Förändringar i moderbolagets egna kapital

Förändringar i moderbolagets egna kapital				
MSEK	Aktiekapital	Reservfond	Fritt eget kapital	Totalt
Per 31 december 2013	1 117	1 270	9 253	11 640
2014				
Totalt resultat				
Nettoresultat	–	–	2 336	2 336
	–	–	2 336	2 336
Transaktioner med aktieägare				
Utdelningar	–	–	-1 573	-1 573
Per 31 december 2014	1 117	1 270	10 015	12 402
2015				
Totalt resultat				
Nettoresultat	–	–	1 220	1 220
	–	–	1 220	1 220
Transaktioner med aktieägare				
Utdelningar	–	–	-1 678	-1 678
Per 31 december 2015	1 117	1 270	9 557	11 944

Aktiekapitalet om SEK 1 116 719 930 (1 116 719 930) fördelas på 419 456 315 (419 456 315) aktier.

Kommentarer till boksluten

Redovisningsprinciper

De redovisningsprinciper som nämns nedan är endast de som är relevanta för moderbolaget och koncernen.

Värderingsgrund

Koncernredovisningen har upprättats baserat på historiska anskaffningsvärden, utom för vissa finansiella instrument inklusive derivat, som har värderats till verkligt värde. Redovisningen presenteras i MSEK, om inget annat anges.

Uttalande om överensstämmelse

Från och med den 1 januari 2005 tillämpar Alfa Laval International Financial Reporting Standards (IFRS) såsom antagna av EU. Vidare tillämpas Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 "Kompletterande redovisningsregler för koncerner".

Moderbolagets redovisnings- och värderingsprinciper följer årsredovisningslagen samt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 "Redovisning för juridiska personer".

Förändrade/implementerade redovisningsprinciper

Bolaget har valt att endast kommentera de ändrade redovisningsprinciper som är relevanta för bolagets redovisning.

Under 2015 har ändringen i IAS 19 "Ersättning till anställda" implementerats. Ändringen avser hur anställdas bidrag till förmånsbestämda planer skall redovisas. Redovisningen beror på om storleken på de anställdas bidrag är oberoende av tjänstgöringstiden eller inte.

Standarden ska tillämpas retroaktivt i enlighet med IAS 8.

Under 2014 implementerades IFRS 10 "Koncernredovisning". IFRS 10 ersatte avsnittet i IAS 27 "Koncernredovisning och separata finansiella rapporter" som behandlade upprättandet av koncernredovisning. Reglerna avseende hur koncernredovisning skall upprättas förändrades inte. Förändringen avsåg snarare hur ett företag skall gå tillväga för att avgöra om bestämmande inflytande föreligger och således huruvida ett företag skall konsolideras. Kontroll (bestämmande inflytande) föreligger när investeraren:

- har makt över investeringsobjektet, vilket beskrivs som att ha rättigheter att styra verksamheten vilket på ett betydande sätt påverkar möjligheten till avkastning,
- är utsatt för, eller har rättighet till, variabel

- avkastning från investeringsobjektet och
- har möjlighet att utöva sin makt för att påverka storleken på avkastningen.

En investerare är en part som har ett potentiellt bestämmande inflytande över ett företag. Ett bestämmande inflytande behöver inte enbart uppstå genom aktieinnehav (rösträtt). En investerare kan, trots att majoriteten av utestående aktier inte innehas, ha ett bestämmande inflytande över en annan enhet (så kallad de facto kontroll). Ett företag skall konsolideras tills den dagen kontrollen upphör, även om kontroll endast föreligger under en kortare period.

Standarden skulle tillämpas retroaktivt i enlighet med IAS 8, med vissa modifikationer, som bl.a. innebar lättnader från att konsolidera retroaktivt där det inte var praktiskt möjligt.

Under 2014 implementerades IFRS 11 "Samarbetsarrangemang". Samarbetsarrangemang definieras som ett kontraktuellt arrangemang där två eller fler parter har ett gemensamt bestämmande inflytande. IFRS 11 ersatte IAS 31 "Andelar i Joint ventures" och SIC 13 "Överföring av icke-monetära tillgångar från en samägare till ett gemensamt styrt företag".

Det är avgörande att kunna bedöma huruvida en part har kontroll över en annan part, det vill säga bestämmande inflytande eller om det snarare rör sig om ett betydande eller gemensamt inflytande. Om det rör sig om det sistnämnda handlar det om ett så kallat gemensamt arrangemang vilket kan röra sig om endera:

- gemensamma verksamheter (joint operations) eller
- gemensamt styrda företag (joint ventures).

Gemensamt ägda tillgångar och gemensamma verksamheter benämns "gemensamma verksamheter". Varje delägare (eller part) redovisar sin andel av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader.

Gemensamt styrda företag (joint ventures) får inte längre konsolideras i enlighet med klyvningsmetoden (proportionell konsolidering) utan kapitalandelsmetoden skall tillämpas. Detta innebär att andelen redovisas på en rad i koncernens rapport över finansiell ställning samt att andelen av resultatet redovisas på en rad i koncernens rapport över totalresultat.

Tillämpningen av kapitalandelsmetoden innebär att nettoresultatet före skatt i de gemensamt ägda företagen bokas in på en

rad i övrigt rörelseresultat och motsvarande skatt på skatteraden. Motposten blir en ökning eller minskning av värdet på aktier i joint ventures. Försäljningsvolym och övriga resultatposter samt balansposterna i de gemensamt styrda företagen kommer inte längre att redovisas i de konsoliderade rapporterna över totalt resultat och finansiell ställning hos något av de två ägarbolagen. I Alfa Lavals fall är dock verksamheten i dessa bolag för närvarande ganska begränsad, varför IFRS 11 åtminstone inledningsvis kommer att ha begränsad påverkan på Alfa Lavals finansiella rapporter och upplysningarna i dem.

Standarden skulle tillämpas retroaktivt med vissa specifika övergångsregler.

Under 2014 implementerades IFRS 12 "Upplysningar om andelar i andra företag". Företag som äger andelar i dotterföretag, intresseföretag, gemensamma arrangemang och icke konsoliderade strukturerade enheter skall upplysa om dessa i enlighet med IFRS 12. Syftet med dessa upplysningar är att ge användarna av de finansiella rapporterna en möjlighet att förstå:

- koncernens struktur,
- effekterna av innehaven på de finansiella rapporterna och
- eventuella risker med de aktuella innehaven.

Betydande kvalitativa och kvantitativa upplysningar skall lämnas om respektive innehav. Upplysningskraven innefattar bland annat följande:

- Finansiell information avseende dotterföretag med betydande andel icke bestämmande inflytande.
- Upplysningar om de bedömningar och uppskattningar som har gjorts vid bedömningen av huruvida ett företag skall konsolideras eller inte, samt om ett intressebolag skall redovisas eller huruvida ett gemensamt arrangemang är att betrakta som gemensam verksamhet eller gemensamt styrt företag.
- Finansiella upplysningar om innehav i väsentliga intressebolag samt gemensamma arrangemang.
- Upplysningar om vilka risker och förmåner som är förknippade med "strukturerade enheter" respektive innehav och vad som skulle bli effekten om riskerna förändrades.

Standarden skulle tillämpas retroaktivt i enlighet med IAS 8.

Under 2014 implementerades ändringarna i IAS 32 "Finansiella instrument: Klassificering". Ändringen innebar förtydliganden avseende legal rätt att kvitta och poster reglerade med ett nettobelopp. Standarden skulle tillämpas retroaktivt i enlighet med IAS 8.

Under 2014 implementerades IFRIC 21 "Avgifter". IFRIC 21 är en tolkning som tydliggör när en skuld för avgifter skall redovisas. Avgifter avser avgifter/skatter som statliga eller motsvarande organ påför företag i enlighet med lagar eller förordningar med undantag av inkomstskatter, straffavgifter och böter. Tolkningen skulle tillämpas retroaktivt i enlighet med IAS 8.

Redovisningsprinciper som är kritiska för bolagets resultat och ställning

IFRS 3 "Rörelseförvärv" innebär att goodwill och immateriella tillgångar med obestämbart nyttjandeperiod inte skrivs av. Istället testas de för eventuellt nedskrivningsbehov både årligen och när det finns en indikation. Effekten av IFRS 3 kan bli omfattande för koncernen om lönsamheten inom koncernen eller delar av koncernen går ned i framtiden, eftersom detta kan utlösa en väsentlig nedskrivning av goodwillen i enlighet med IAS 36 Nedskrivningar. En sådan nedskrivning kommer att påverka nettoresultatet och därmed den finansiella ställningen för koncernen. Den redovisade goodwillen är MSEK 19 498 (20 408) vid utgången av året. Det finns inga immateriella tillgångar med obestämbart nyttjandeperiod annat än goodwill.

Koncernen har förmånsbestämda planer som redovisas enligt IAS 19 "Ersättningar till anställda". Detta innebär att förvaltnings-tillgångarna värderas till verkligt värde och att nuvärdet av utfästelserna enligt de förmånsbestämda planerna fastställs genom årliga aktuarieberäkningar av oberoende aktuarier. Om värdet på förvaltningstillgångarna börjar minska samtidigt som de aktuariella antagandena ökar utfästelserna kan den kombinerade effekten resultera i ett betydande underskott. Den monetära omfattningen kommer från det faktum att underskottet är skillnaden mellan två stora tal. Risken för att detta skall hända har ökat i och med implementeringen av nya IAS 19. Resultateffekten påverkar dock bara övrigt totalresultat och inte nettoresultatet. Risken har begränsats av att många av dessa förmånsbestämda planer är stängda för nya deltagare och ersatta av premiebestämda planer.

Koncernens redovisning av avsättningar enligt IAS 37 innebär att MSEK 2 216 (2 405)

redovisas som övriga avsättningar. Detta utgör 4,3 (4,3) procent av koncernens balansomsättning och är viktigt för bedömningen av koncernens finansiella ställning, inte minst i och med att avsättningar i regel baseras på bedömningar av sannolikhet och uppskattningar av kostnader och risker. Om redovisningsprinciperna för avsättningar skulle ändras någon gång i framtiden skulle detta kunna ha en väsentlig påverkan på bolagets ställning.

IAS 39 "Finansiella instrument: Redovisning och värdering" har en avsevärd effekt på koncernens totala resultat och egna kapital och kan ha en betydande effekt på nettoresultatet om de använda derivaten visar sig vara ineffektiva.

Huvudsakliga källor till osäkerhet i uppskattningar

Den huvudsakliga källan till osäkerhet i uppskattningar hänför sig till testet av eventuellt nedskrivningsbehov av goodwill, eftersom testningen grundas på vissa antaganden om framtida kassaflöden. Se avsnittet om redovisningsprinciper som är kritiska för bolagets resultat och ställning ovan för ytterligare detaljer.

Bedömningar

Vid tillämpning av redovisningsprinciperna har ledningen gjort olika bedömningar, skilda från dem som innefattar uppskattningar, som avsevärt kan påverka de belopp som redovisas i de finansiella rapporterna. Dessa bedömningar avser huvudsakligen:

- klassificering av finansiella instrument,
- sannolikhet i samband med affärsrisker,
- fastställande av färdigställandegrad i pågående arbeten,
- möjligheten att driva in kundfordringar,
- inkurans i lager och
- om ett leasingavtal ingånget med en extern uthyrare är en finansiell lease eller en operationell lease.

Intresseföretag

Koncernen äger inte andelar i några väsentliga företag som uppfyller definitionen på ett intresseföretag i IAS 28 "Innehav i intresseföretag", det vill säga att ägarandelen ligger mellan 20 och 50 procent.

Lånekostnader

Redovisning av lånekostnader sker enligt IAS 23 "Lånekostnader", det vill säga att lånekostnaderna belastar resultatet för den period till vilken de hänförs.

Transaktionskostnader som uppstår i samband med upplåning kapitaliseras och periodiseras över lånets löptid enligt IAS 39 "Finansiella instrument: Redovisning och värdering". Det kapitaliserade beloppet redovisas netto mot det upptagna lånet.

Rörelseförvärv - konsolideringsprinciper

Koncernredovisningen har upprättats enligt IFRS 3 "Rörelseförvärv" och IFRS 10 "Koncernredovisning".

Ett företag skall konsolideras om ett bestämmande inflytande föreligger. Kontroll (bestämmande inflytande) föreligger när Alfa Laval:

- har makt över investeringsobjektet, vilket beskrivs som att ha rättigheter att styra verksamheten vilket på ett betydande sätt påverkar möjligheten till avkastning,
- är utsatt för, eller har rättighet till, variabel avkastning från investeringsobjektet och
- har möjlighet att utöva sin makt för att påverka storleken på avkastningen.

Ett bestämmande inflytande behöver inte enbart uppstå genom aktieinnehav (rösträtt). En investerare kan, trots att majoriteten av utestående aktier inte innehas, ha ett bestämmande inflytande över en annan enhet (så kallad de facto kontroll). Ett företag skall konsolideras tills den dagen kontrollen upphör, även om kontroll endast föreligger under en kortare period.

Koncernboks slutet omfattar moderbolaget Alfa Laval AB (publ) och de bolag där Alfa Laval har ett bestämmande inflytande.

Rapporten över koncernens finansiella ställning har upprättats enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att det bokförda värdet på aktier i dotterbolag elimineras mot det redovisade egna kapital som fanns i dotterbolagen vid förvärvstillfället. Detta innebär att det egna kapital som fanns i bolagen vid förvärvet ej har inräknats i koncernens egna kapital.

Skillnaden mellan erlagd köpeskilling och de förvärvade bolagens nettotillgångar redovisas på de övervärden som kan hänföras till respektive tillgångsslag, medan residualen redovisas som goodwill.

Under de första 12 månaderna efter förvärvet är värdet på goodwillen ofta preliminärt. Anledningen till detta är att det erfarenhetsmässigt häftar en viss osäkerhet vid de olika komponenterna i förvärvsanalysen gällande:

- främst beräkningen av allokeringen till olika immateriella övervärden, som är beroende av olika bedömningsfrågor och estimeringar,

- beräkningen av materiella övervärden, som är beroende av externa marknadsvärderingar, vilka kan dra ut i tiden innan de kan slutföras,
- kontraktsmässigt betingade justeringar av köpeskillingen, som är beroende av den slutgiltiga storleken på rörelsekapitalet per förvärvsdatumet, efter att detsamma har reviderats och utfallet har godkänts av parterna och
- det slutgiltiga värdet på det förvärvade egna kapitalet, som ju även det är beroende av revisionen av förvärvsbalansräkningen.

Eftersom goodwillen är en residualpost som framkommer när alla övriga parametrar i förvärvsanalysen har fastställts så kommer den att vara preliminär och kunna ändras ända tills övriga värden är slutgiltiga.

Vid förvärv av verksamheter där goodwill uppstår skall det anges vad goodwillen hänförs till. Eftersom goodwill per definition är en residualpost så är detta inte alltid helt lätt. Rent allmänt brukar goodwillen hänföra sig till bedömda synergier i inköp, logistik och allmänna omkostnader. Det kan också hävdas att goodwillen hänförs till den förvärvade enhetens förmåga att över tiden återskapa sina immateriella tillgångar. Eftersom värdet av de immateriella tillgångarna vid förvärvstillfället bara kan beräknas på de tillgångar som existerar då, kan inget värde fästas på de patent etc. som verksamheten lyckas ta fram i framtiden, delvis som ersättning för de nuvarande, och dessa får därmed hänföras till goodwill.

Goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod skrivs inte av. Dessa tillgångar testas istället för nedskrivningsbehov både årligen och när det finns en indikation. Testen av nedskrivningsbehovet görs enligt IAS 36 Nedskrivningar.

Transaktionskostnader redovisas i nettoresultatet. Om värdet av tilläggsköpeskillning ändras redovisas förändringen i nettoresultatet. Vid successiva förvärv beräknas och värderas goodwillen då förvärvaren erhåller kontrollen över ett bolag. Om förvärvaren tidigare har redovisat ett innehav i bolaget skall ackumulerade värdeförändringar på innehavet redovisas i nettoresultatet vid förvärvstidpunkten. Förändringar av ägarandelar i dotterbolag, där majoritetsägaren inte förlorar det bestämmande inflytandet, redovisas i eget kapital. Detta innebär att dessa transaktioner inte ger upphov till goodwill eller leder till några vinster eller förluster. Transaktionen ger dessutom upphov till en överföring mellan moderbolagets

ägare och innehav utan bestämmande inflytande i eget kapital. Om innehavet utan bestämmande inflytandes andel av redovisad förlust överstiger dess redovisade andel av eget kapital redovisas ett negativt innehav utan bestämmande inflytande.

Jämförelsestörande poster

Poster som inte har direkt med koncernens normala verksamhet att göra eller som är av engångskaraktär klassificeras som jämförelsestörande poster. I rapporten över koncernens totala resultat redovisas dessa brutto som en del av de närmast berörda resultatraderna, men specificeras separat i not 8. En redovisning tillsammans med övriga poster i rapporten över koncernens totala resultat utan denna separata redovisning i not hade givit en jämförelsestörande påverkan som hade gjort det svårare att bedöma utvecklingen av den normala verksamheten för en utomstående betraktare. Jämförelsestörande poster som påverkar rörelseresultatet redovisas som en del av rörelseresultatet, medan jämförelsestörande poster som påverkar resultatet efter finansiella poster redovisas som en del av finansnettot.

Totalt resultat

Alfa Laval har valt att redovisa posterna i övrigt totalresultat som en del av en rapport över totalt resultat istället för att redovisa resultatet ner till nettoresultat för året i en rapport och resultatet därifrån ner till totalt resultat i en separat rapport.

Övrigt totalresultat avser poster som inte utgör transaktioner med aktieägare och relaterar till exempel till kassaflödessäkringar, marknadsvärdering av externa aktier, omräkningsdifferenser och omvärderingar samt uppskjuten skatt hänförligt till dessa.

Upplysningar om andelar i andra företag

Information om andelar i dotterföretag, intresseföretag, gemensamma arrangemang och icke konsoliderade strukturerade enheter skall lämnas i enlighet med IFRS 12 "Upplysningar om andelar i andra företag". Syftet med dessa upplysningar är att ge användarna av de finansiella rapporterna en möjlighet att förstå:

- koncernens struktur,
- effekterna av innehaven på de finansiella rapporterna och
- eventuella risker med de aktuella innehaven.

Betydande kvalitativa och kvantitativa upplysningar skall lämnas om respektive

innehav. Upplysningskraven innefattar bland annat följande:

- Finansiell information avseende dotterföretag med betydande andel icke bestämmande inflytande.
- Upplysningar om de bedömningar och uppskattningar som har gjorts vid bedömningen av huruvida ett företag skall konsolideras eller inte, samt om ett intressebolag skall redovisas eller huruvida ett gemensamt arrangemang är att betrakta som gemensam verksamhet eller gemensamt styrt företag.
- Finansiella upplysningar om innehav i väsentliga intressebolag samt gemensamma arrangemang.
- Upplysningar om vilka risker och förmåner som är förknippade med "strukturerade enheter" respektive innehav och vad som skulle bli effekten om riskerna förändrades.

Upplysningar om bolagets aktier

Paragraf 2a i kapitel 6 av den svenska årsredovisningslagen ålägger noterade bolag att lämna vissa upplysningar avseende bolagets aktier i förvaltningsberättelsen. Dessa upplysningar återfinns i slutet av förvaltningsberättelsen, i "Förändringar i koncernens egna kapital" och i not 6.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda redovisas enligt IAS 19 "Ersättningar till anställda".

Nuvärdet av utfästelserna enligt de förmånsbestämda planerna fastställs genom årliga aktuarieberäkningar av oberoende aktuarier. Förvaltningstillgångarna värderas till verkligt värde. Planens nettotillgång eller nettoskuld framkommer på följande sätt.

+	nuvärdet av förmånsbestämda utfästelser per 31 december
-	verkligt värde på förvaltningstillgångarna per 31 december
=	nettoutfästelse om positiv / nettotillgång om negativ

Om beräkningen per plan ger ett negativt belopp, alltså en nettotillgång, skall det belopp som skall redovisas som tillgång för denna plan utgöras av det lägre av följande två belopp:

- Ovanstående negativa nettobelopp
- Nuvärdet av eventuella ekonomiska fördelar tillgängliga i form av återbetalningar från planen eller reduktioner av framtida avsättningar till planen. Detta kallas tillgångstaket.

De poster som är hänförliga till intjäningen av förmånsbestämda pensioner samt vinster och förluster som uppkommer vid reglering av en pensionsskuld samt det finansiella nettot avseende den förmånsbestämda planen redovisas i resultaträkningen ovanför nettoresultatet. Kostnader för tidigare tjänstgöring redovisas i resultaträkningen redan när planen utökas eller reduceras.

Aktuariella vinster och förluster redovisas löpande i övrigt totalresultat. Förändringar i utfästelserna som avser förändringar i de aktuariella antagandena redovisas i övrigt totalresultat. Inga av dessa aktuariella poster kommer någonsin att redovisas över rörelse-resultatet utan kommer att stanna kvar i övrigt totalresultat.

Avkastningen på förvaltningstillgångarna beräknas med samma räntesats som diskonteringsräntan. Skillnaden mellan den verkliga avkastningen på förvaltningstillgångarna och ränteintäkten i föregående mening redovisas i övrigt totalresultat.

Förvaltningstillgångarna specificeras på olika typer av tillgångar.

Känslighetsanalyser skall upprättas med avseende på rimliga förändringar i samtliga antaganden som gjorts vid beräkningen av pensionsskulden.

Skillnaden mellan kort- och långfristiga ersättningar tar sin utgångspunkt i när förpliktelsen förväntas regleras snarare än kopplingen till den anställdes intjäning av förpliktelsen.

Ersättningar vid uppsägning redovisas vid det tidigare av följande: tillfället för när erbjudandet om ersättning inte kan dras tillbaks alternativt i enlighet med IAS 37 som en del av exempelvis omstrukturering av verksamheten.

För svenska enheter omfattar de aktuariella beräkningarna även framtida betalningar av särskild löneskatt. Den svenska avkastnings-skatten redovisas löpande som en kostnad i resultatet och innefattas inte i skuldberäkningen för förmånsbestämda pensionsplaner.

Diskonteringsräntan som används för beräkning av utfästelserna fastställs utifrån marknadsräntan i respektive land per bokslutsdatum på förstklassiga företagsobligationer med en löptid som är förenlig med förpliktelseernas uppskattade löptid. I länder som saknar en fungerande marknad för sådana obligationer används landets statsobligationer istället.

Kostnaderna för avgiftsbestämda planer redovisas i not 6.

Den svenska ITP planen är en plan som omfattar flera arbetsgivare försäkrad av Alecta. Det är en förmånsbestämd plan, men eftersom förvaltningstillgångarna och

förpliktelseerna inte kan allokeras till varje arbetsgivare redovisas den som en avgiftsbestämd plan enligt punkt 30 i IAS 19. Utformningen av planen medger inte Alecta att förse varje arbetsgivare med dess andel av tillgångarna och förpliktelseerna eller den information som skall lämnas upplysningar om. Kostnaden för planen redovisas tillsammans med kostnaderna för övriga avgiftsbestämda planer i not 6. Alecta redovisade en kollektiv konsolideringsnivå den 31 december 2015 om 153 (143) procent. Den kollektiva konsolideringsnivån definieras som verkligt värde på Alectas förvaltnings-tillgångar i procent av de försäkrade pensionsförpliktelseerna beräknade enligt Alectas försäkringstekniska antaganden, vilka inte är i enlighet med IAS 19. Ett sådant överskott kan fördelas bland arbetsgivarna eller de försäkrade, men det finns inget avtal om detta som möjliggör för företaget att redovisa en fordran på Alecta.

Händelser efter bokslutsdagen

Händelser efter bokslutsdagen redovisas enligt IAS 10 under separat rubrik i förvaltningsberättelsen.

Värdering till verkligt värde

IFRS 13 "Värdering till verkligt värde" beskriver hur ett verkligt värde skall fastställas när ett sådant skall eller får användas i enlighet med respektive IFRS standard. I enlighet med IFRS definieras ett verkligt värde som priset som skulle erhållas vid värderingstidpunkten vid försäljning av en tillgång eller överlåtelse av en skuld genom en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer (det vill säga ett "exit price").

I standarden presenteras förtydliganden vad avser begreppet verkligt värde inkluderande följande områden:

- Koncept såsom "highest and best use" och "valuation premise" beskrivs. Dessa är enbart tillämpliga på icke finansiella tillgångar.
- Marknadsaktörer antas agera på ett sätt som maximerar värdet för inblandade parter i situationer då det inte föreligger vägledning avseende beräkning av verkligt värde i enskilda IFRS-standarder.
- Effekten av så kallade blockrabatter (stor position relativt marknaden) får aldrig inkluderas i beräkningen av ett verkligt värde.
- Bestämmande av verkligt värde när aktiviteten på marknaden sjunker.

Upplysningar skall lämnas för att förtydliga vilka värderingsmodeller som tillämpas och vilken information som används i dessa

modeller samt vilka effekter värderingen har gett upphov till i resultatet.

Finansiella instrument

Redovisningen av finansiella instrument styrs av följande fyra redovisningsstandards:

- IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering,
- IAS 32 Finansiella instrument: Klassificering,
- IFRS 7 Finansiella instrument: Upplysningar och
- IFRS 13 Värdering till verkligt värde.

IAS 39 innebär att finansiella derivat, innehav av obligationer och externa aktier skall värderas till verkligt värde. IFRS 7 innehåller utbyggda upplysningskrav avseende betydelsen av finansiella instrument för företagets ekonomiska ställning och utveckling samt karaktären och omfattningen av de finansiella instrumentens risker.

IFRS 13 beskriver hur ett verkligt värde skall fastställas när ett sådant skall eller får användas i enlighet med respektive IFRS standard. Upplysningar skall lämnas för att förtydliga vilka värderingsmodeller som tillämpas samt vilken information som används i dessa modeller samt vilka effekter värderingen har gett upphov till i resultatet.

Både IAS 39 och IFRS 7 innehåller formellt en betydande mängd uppgifter som skall presenteras. Enligt IFRS 7.B3 skall företaget dock avgöra hur pass detaljerade uppgifter som skall lämnas för att inte tynga de finansiella rapporterna med allt för detaljerade uppgifter.

Finansiella tillgångar klassificeras i fyra olika portföljer:

- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet,
- Investeringar som innehas till förfall,
- Lånefordringar och kundfordringar samt
- Finansiella tillgångar som kan säljas.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet delas upp i:

- Identifierade vid första redovisningstillfället,
- Innehav för handel och
- Derivat använda för säkringsredovisning.

Finansiella skulder klassificeras i två portföljer:

- Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet och
- Lån.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet delas upp i:

- Identifierade vid första redovisningstillfället,
- Innehav för handel och
- Derivat använda för säkringsredovisning.

Klassificeringen i olika portföljer har en direkt inverkan på värderingen av instrumenten, det vill säga om instrumentet värderas till verkligt värde eller till upplupet anskaffningsvärde. "Lånefordringar och kundfordringar", "Investeringar som innehåller till förfall" och "Lån" värderas till upplupet anskaffningsvärde, medan "Finansiella tillgångar och Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet" och "Finansiella tillgångar som kan säljas" värderas till verkligt värde. Derivat klassificeras alltid i portföljerna "Finansiella tillgångar och Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet".

Det upplupna anskaffningsvärdet är normalt lika med det belopp som redovisats vid anskaffningstillfället efter avdrag för återbetalning av nominella belopp plus eller minus eventuella justeringar för effektiv ränta.

Förutbetalda kostnader, förutbetalda intäkter och förskott från kunder definieras inte som finansiella instrument i och med att de inte kommer att resultera i framtida kassaflöden.

Upplysningar skall lämnas om de metoder och, om en värderingsmetod använts, de antaganden som använts för att bestämma det verkliga värdet på varje klass av finansiella tillgångar och skulder. Metoderna skall klassificeras i en hierarki bestående av tre nivåer:

1. Noterade priser på aktiva marknader,
2. Andra indata än noterade priser, som är direkt observerbara (priser) eller indirekt observerbara (härledda från priser) och
3. Icke observerbara marknadsdata.

Det verkliga värdet på innehav av obligationer framkommer genom att använda marknadspriser enligt nivå 1. Effekten av värderingen till verkligt värde redovisas i nettoresultatet. Justeringen till verkligt värde av dessa instrument återspeglas direkt i posten obligationer i rapporten över finansiell ställning.

Det verkliga värdet på aktier i externa bolag framkommer genom att använda marknadspriser enligt nivå 1 eller andra indata enligt nivå 2. Effekten av värderingen till verkligt värde redovisas i övrigt totalresultat. Justeringen till verkligt värde av dessa instrument återspeglas direkt i posten andra långfristiga värdepappersinnehav i rapporten över finansiell ställning.

Det verkliga värdet för koncernens valutaterminer, valutaoptioner, ränteswapar, metallterminer och elderivat framkommer genom att använda marknadspriser enligt nivå 1. Förändringen i verkligt värde framkommer genom att jämföra villkoren för det derivat som ingåtts med marknadspriset för samma instrument på balansdagen och med samma förfallodatum. Effekten av värderingen till verkligt värde redovisas i övrigt totalresultat om derivatet utgör en effektiv kassaflödes-säkring och annars på berörd rad ovanför nettoresultatet. Justeringen till verkligt värde av dessa instrument redovisas som derivattillgångar eller derivat-skulder i rapporten över finansiell ställning.

För varje klass av finansiella instrument skall upplysningar lämnas om kreditrisk samt en analys av förfallna eller nedskrivna finansiella tillgångar. Inom Alfa Laval avser kreditrisk i realiteten bara kundfordringar. Nyss nämnda upplysningar återfinns därför i not 21. De faktorer som beaktas om kundfordringen skall reserveras som osäker är:

- Om kunden trots påminnelser inte betalar, trots att kunden inte rest några invändningar mot fakturan eller delar av den,
- Hur länge fordran varit förfallen,
- Om kunder har ställt in betalningarna,
- Om kunden begärt ackord och
- Om kunden begärts i konkurs.

Utifrån detta görs den erfarenhetsmässigt bästa bedömningen av vilket belopp som sannolikt kommer att erhållas och mellanskillnaden reserveras som osäker.

Endast vid konstaterad förlust skrivs kundfordringen bort.

Koncernbidrag till och från moderbolaget

Moderbolaget redovisar koncernbidrag enligt alternativregeln i RFR 2 utgivet av Rådet för finansiell rapportering i Sverige. Detta innebär att såväl mottagna som lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner i resultaträkningen.

Säkringsredovisning

Alfa Laval tillämpar bara två typer av säkringsredovisning: kassaflödessäkringar och säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter.

Kassaflödessäkringar

Alfa Laval har implementerat dokumentationskraven för att kvalificera för säkringsredovisning för derivat.

Effekten av värderingen till verkligt värde

av derivat redovisas via övrigt totalresultat för de derivat där säkringsredovisning sker (enligt kassaflödessäkringsmetoden) och ovanför nettoresultatet först när den underliggande transaktionen har realiserats. För att säkringsredovisning skall kunna ske måste derivatet vara effektivt inom ett intervall om 80 – 125 procent. För den del av ett effektivt derivat som överskrider 100 procents effektivitet redovisas värderingen till verkligt värde ovanför nettoresultatet. För de derivat där säkringsredovisning inte sker redovisas värderingen till verkligt värde ovanför nettoresultatet. Värderingen till verkligt värde av derivat redovisas fristående från det underliggande instrumentet som en egen post kallad derivattillgångar/derivat-skulder i rapporten över finansiell ställning.

Säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter

För att finansiera förvärv av utländska verksamheter tas om möjligt lån upp i samma valuta som nettoinvesteringen. Lånen utgör därmed en säkring av nettoinvesteringen i respektive valuta. Kursdifferanser avseende dessa lån bokas därför mot övrigt totalresultat.

Inkomstskatter

Inkomstskatter redovisas enligt IAS 12 "Inkomstskatter".

Aktuell skatt är den inkomstskatt som skall betalas (återfås) avseende det skattepliktiga resultatet för perioden. Skatteskulder (fordringar) avseende aktuell skatt för innevarande och tidigare perioder värderas till det belopp varmed de förväntas betalas till (återfås från) skattemyndigheterna, med användande av de skattesatser (och skatteregler) som beslutats eller aviserats per bokslutsdagen. I sammandrag innebär detta att aktuell skatt beräknas enligt de regler som gäller i de länder där vinsten genererades.

Uppskjutna skatteskulder är de inkomstskatter som skall betalas i framtiden avseende skattepliktiga temporära skillnader. Uppskjutna skatteskulder redovisas för alla skattepliktiga temporära skillnader, utom för goodwill.

Uppskjutna skattefordringar är de framtida reduktioner i inkomstskatter som hänförs till: (a) avdragsgilla temporära skillnader, (b) skattemässiga underskottsavdrag och (c) andra skatteavdrag. Uppskjutna skattefordringar redovisas för alla avdragsgilla temporära skillnader i den mån det är sannolikt (>50 procent) att det kommer att finnas skattepliktiga vinster mot vilka de avdragsgilla temporära skillnaderna kan utnyttjas. Uppskjutna skattefordringar redovisas för

skattemässiga underskottsavdrag och andra skatteavdrag i den mån det är sannolikt (>50 procent) att det kommer att finnas skattepliktiga vinster mot vilka de skattemässiga underskottsavdragen och de andra skatteavdragen kan utnyttjas.

Uppskjutna skattefordringar och skattekulder värderas till de skattesatser som förväntas gälla under den period tillgången återvinnes eller skulden regleras, baserat på de skattesatser (och skatteregler) som har beslutats eller aviserats per bokslutsdagen.

Om det inte längre är sannolikt att tillräckliga skattepliktiga vinster kommer att finnas mot vilka en uppskjuten skattefordran kan utnyttjas, då reduceras den uppskjutna skattefordran motsvarande.

Varulager

Koncernens varulager har redovisats efter avdrag för internvinster. Varulagren har värderats enligt "Först-In-Först-Out" (FIFO) metoden till det lägsta av anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde, varvid hänsyn även tagits till övertalighet.

Detta innebär att råvaror och inköpta halvfabrikat normalt värderas till anskaffningsvärdet, om inte marknadspriset har sjunkit. Produkter i arbete värderas till summan av värdet på direkt material och direkta arbetskostnader med tillägg för produktens andel av kapitalkostnader i produktionen och övriga indirekta tillverkningskostnader baserat på ett prognostiserat antagande om kapacitetsutnyttjandet i fabriken. Färdigvaror värderas normalt till utleveransvärdet (det vill säga till upparbetad kostnad) från fabriken om leveransen är nära förestående. Reservdelar som kan finnas på lagret under längre tid redovisas normalt till nettoförsäljningsvärde.

Joint ventures/samriskföretag

Joint ventures/samriskföretag konsolideras enligt IFRS 11 "Samarbetsarrangemang". Samarbetsarrangemang definieras som ett kontraktuellt arrangemang där två eller fler parter har ett gemensamt bestämmande inflytande.

Det är avgörande att kunna bedöma huruvida en part har kontroll över en annan part, det vill säga bestämmande inflytande eller om det snarare rör sig om ett betydande eller gemensamt inflytande. Om det rör sig om det sistnämnda handlar det om ett så kallat gemensamt arrangemang vilket kan röra sig om endera:

- gemensamma verksamheter (joint operations) eller
- gemensamt styrda företag (joint ventures).

Gemensamt ägda tillgångar och gemensamma verksamheter benämns "gemensamma verksamheter". Varje delägare (eller part) redovisar sin andel av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader.

Gemensamt styrda företag (joint ventures) får inte längre konsolideras i enlighet med klyvningsmetoden (proportionell konsolidering) utan kapitalandelsmetoden skall tillämpas. Detta innebär att andelen redovisas på en rad i koncernens rapport över finansiell ställning samt att andelen av resultatet redovisas på en rad i koncernens rapport över totalresultat.

Tillämpningen av kapitalandelsmetoden innebär att nettoresultatet i de gemensamt ägda företagen bokas in på en rad i rörelse-resultatet. Motposten blir en ökning eller minskning av värdet på aktier i joint ventures. Mottagna utdelningar reducerar värdet på aktierna i joint ventures. Försäljningsvolym och övriga resultatposter samt balansposterna i de gemensamt styrda företagen redovisas inte längre i de konsoliderade rapporterna över totalt resultat och finansiell ställning hos något av de två ägarbolagen.

Leasing

Leasing redovisas enligt IAS 17 "Leasingavtal".

Uthyrda anläggningstillgångar som klassificerats som finansiella leasar redovisas som en finansiell fordran mot leasetagaren i rapporten över finansiell ställning. Leasingavgiften från leasetagaren redovisas dels som en finansiell intäkt beräknad som en ränta på utestående fordran och till resterande del som en amortering av fordran.

Förhyrda anläggningstillgångar som klassificerats som finansiella leasar aktiveras och en motsvarande finansiell skuld till lease-givaren redovisas i rapporten över finansiell ställning. Leasingavgiften till lease-givaren redovisas dels som en finansiell kostnad beräknad som en ränta på utestående skuld och till resterande del som en amortering av skulden. På det aktiverade värdet görs planerliga avskrivningar på samma sätt som på köpta anläggningstillgångar.

Förhyrda anläggningstillgångar som klassificerats som operationella leasar aktiveras inte utan leasingavgifterna redovisas löpande.

Avgifter

Avgifter avser avgifter/skatter som statliga eller motsvarande organ påför företag i enlighet med lagar eller förordningar med undantag av inkomstskatter, straffavgifter och böter. IFRIC 21 "Avgifter" är en tolkning som tydliggör när en skuld för avgifter skall redovisas. Den förpliktiggande händelse som

ger upphov till att en skuld ska redovisas är den verksamhet som utlöser att avgiften ska betalas. IFRIC 21 behandlar bara redovisningen av skuldsidan och inte huruvida debetsidan är en kostnad eller en tillgång. Ett exempel på avgift är svensk fastighets-skatt, som påförs den som är ägare till en fastighet den 1 januari. Vid ingången av året bokas skulden upp och en motsvarande förutbetalad kostnad, som sedan periodiseras ut som kostnad under året.

Pågående arbeten

Vinstavräkningen av projekt görs enligt principen om successiv vinstavräkning i IAS 11 "Entreprenadavtal". Detta innebär att när utfallet av ett pågående arbete kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, redovisas den inkomst och de utgifter som är hänförliga till uppdraget som intäkt respektive kostnad i förhållande till uppdragets färdigställandegrad på bokslutsdagen. En befarad förlust redovisas omedelbart som kostnad. Färdigställandegraden för ett pågående arbete fastställs normalt sett genom en bedömning av förhållandet mellan nedlagda uppdragsutgifter för utfört arbete på balansdagen och beräknade totala uppdragsutgifter.

Upplysningar skall lämnas om:

- intäktsförda uppdragsersättningar,
- summan av uppdragsutgifter och redovisade vinster efter avdrag för redovisade förluster,
- av kunden innehållna belopp,
- fordringar på kunder för pågående arbeten,
- förskott och
- skulder till kunder för pågående arbeten.

Intäktsförda uppdragsersättningar är det belopp som redovisas i koncernens totala resultat som en återspeglning av den successiva vinstavräkningen av projekten. Det har ingenting att göra med volymen av delfaktureringen i perioden. Siffran visar hur mycket av koncernens nettoutsättning som härstammar från projektförsäljning.

Summan av uppdragsutgifter och redovisade vinster efter avdrag för redovisade förluster visar den totala volymen av nedlagt arbete på pågående projekt per bokslutsdagen. Det har ingenting att göra med redovisade kostnader i rapporten över koncernens totala resultat.

Av kunden innehållna belopp avser belopp som har delfakturerats enligt fastställd plan och som kunden innehåller enligt kontraktsvillkoren tills samtliga i kontraktet angivna villkor har uppfyllts eller fel åtgärdats. Detta

har en negativ effekt på lönsamheten av projektet. Delfakturerering enligt fastställd plan avser fakturerering som sker på basis av utfört arbete, oavsett om betalning erhållits från kunden eller inte.

Fordringar på kunder för pågående arbeten i anläggningsprojekt är nettot av:

1. + uppdragsutgifter
2. + redovisade vinster
3. - redovisade förluster
4. - delfakturerade belopp

för varje pågående projekt där nettot av de första tre punkterna är större än punkt 4. Siffran visar hur mycket delfaktureringen släpar efter nedlagt arbete.

Förskott är belopp som erhållits från kunden innan motsvarande arbete utförts och är vanligen mycket viktigt för den totala lönsamheten på projektet.

Skulder till kunder för pågående arbeten i anläggningsprojekt är nettot av:

1. + uppdragsutgifter
2. + redovisade vinster
3. - redovisade förluster
4. - delfakturerade belopp

för varje pågående projekt där nettot av de första tre punkterna är mindre än punkt 4. Siffran visar i vilken omfattning delfaktureringen sker innan arbete läggs ned.

Anläggningstillgångar (materiella och immateriella)

Anläggningar har redovisats till anskaffningsvärdet efter avdrag för ackumulerade planenliga avskrivningar. De planenliga avskrivningarna baseras på anläggningarnas anskaffningsvärden och beräknas med hänsyn till uppskattad nyttjandeperiod.

Följande nyttjandeperioder har använts:

Materiella:

Datorprogram, datorer	3,3 år
Kontorsmaskiner	4 år
Fordon	5 år
Maskiner och inventarier	7–14 år
Markanläggningar	20 år
Byggnader	25–33 år

Immateriella:

Patent och icke patenterat kunnande	10–20 år
Varumärken	10–20 år
Licenser, hyresrätter samt liknande rättigheter	10–20 år

Avskrivningarna sker enligt den linjära metoden.

Några tillägg till köpeskillingen i samband med investeringar i anläggningstillgångar eller förvärv av verksamheter skrivs av över samma period som den ursprungliga köpeskillingen. Detta innebär att tidpunkten när tillgången är fullt ut avskriven är identisk oberoende av när betalningarna gjordes. Detta är en återspeglning av det faktum att den förväntade nyttjandeperioden för tillgången är den samma.

Vid försäljning eller utträngning av anläggningar beräknas resultatet i förhållande till det planenliga restvärdet. Resultatet av försäljning av anläggningstillgångar ingår i rörelseresultatet.

Nedskrivning av tillgångar

När det finns indikationer om att värdet på en materiell tillgång eller en immateriell tillgång med en ändlig nyttjandeperiod har minskat sker en värdering om den behöver skrivas ned enligt IAS 36 "Nedskrivningar". Om det redovisade värdet överstiger återvinningsvärdet sker en nedskrivning som belastar nettoresultatet. När tillgångar är till försäljning, till exempel fastigheter, erhålles en tydlig indikation om återvinningsvärdet, vilket kan utlösa en nedskrivning.

Goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod skrivs inte av. Dessa tillgångar testas istället för nedskrivningsbehov både årligen och när det finns en indikation. Testen av nedskrivningsbehovet görs enligt IAS 36 "Nedskrivningar".

För goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod fastställs återvinningsvärdet utifrån nyttjandevärdet på basis av diskonterade framtida kassaflöden. För övriga tillgångar fastställs återvinningsvärdet normalt utifrån verkligt värde minus försäljningskostnader baserat på ett observerbart marknadspris.

För testen av nedskrivningsbehov av goodwill har tre av Alfa Laval's rörelsesegment, divisionerna "Equipment", "Process Technology" och "Marine & Diesel" identifierats som de kassagenererande enheterna inom Alfa Laval. Tekniskt kan en nyligen förvärvad affärsverksamhet följas fristående under en inledande period, men förvärvade affärsverksamheter tenderar att integreras in i divisionerna i snabb takt. Detta innebär att den oberoende spårbarheten förloras ganska snart och då blir en fristående mätning och testning ogenomförbar. Nuvärdet baseras på de prognostiserade EBITDA siffrorna för de kommande tjugo åren, med avdrag för prognostiserade investeringar och föränd-

ringar i rörelsekapitalet under samma period. Den använda diskonteringsräntan är den vägda genomsnittliga kapitalkostnaden (WACC) före skatt. Tillväxttakten för divisionerna under perioden är den uppskattade förväntade genomsnittliga tillväxttakten inom industrin. Inget evigt värde har beräknats i och med att detta skulle resultera i ett mycket stort och osäkert värde, som skulle kunna ge ett felaktigt intryck att inget nedskrivningsbehov existerar.

Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter

Koncernen tillämpar IFRS 5 "Anläggnings-tillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter". IFRS 5 anger hur anläggningstillgångar som innehas för försäljning skall redovisas och vilka upplysningar som skall lämnas om avvecklade verksamheter.

Tillgångar som innehas för försäljning ska värderas till det lägre av bokfört värde och verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader. Ingen avskrivning görs av sådana tillgångar. En tillgång som innehas för försäljning är en tillgång vars bokförda värde kommer att återvinnas huvudsakligen genom en försäljning snarare än genom fortsatt bruk. Den måste vara tillgänglig för omedelbar försäljning i sitt nuvarande skick. Försäljningen måste vara högst sannolik, det vill säga att ett beslut måste ha fattats och en aktiv försäljningsansträngning måste ha initierats. Försäljningen måste förväntas kunna slutföras inom ett år. Anläggningstillgångar omklassificeras till omsättningstillgångar och redovisas separat i rapporten över finansiell ställning.

Mål, riktlinjer och processer för förvaltning av kapital

IAS 1 "Utformning av finansiella rapporter" punkterna 134 och 135 innehåller upplysningskrav om företagets mål, riktlinjer och processer för förvaltning av kapital. Denna information redovisas under ett separat avsnitt efter beskrivningen av redovisningsprinciperna.

Övriga rörelseintäkter och övriga rörelsekostnader

Övriga rörelseintäkter avser till exempel kommissions-, royalty- och licensintäkter. Övriga rörelsekostnader avser främst omstruktureringskostnader, men också royaltykostnader.

Jämförelsestörande poster som påverkar rörelseresultatet redovisas under övriga rörelseintäkter och övriga rörelsekostnader.

Avsättningar

Koncernen tillämpar IAS 37 "Avsättningar, eventalförpliktelser och eventualtillgångar" för redovisning av avsättningar, eventalförpliktelser och eventualtillgångar.

En avsättning redovisas när, och endast när:

- det finns ett aktuellt legalt eller informellt åtagande som en följd av en inträffad händelse,
- det är sannolikt att en kostnad kommer att uppstå för att reglera åtagandet och
- en tillförlitlig uppskattning kan göras av åtagandets belopp.

Det belopp som redovisas som en avsättning är den bästa uppskattningen av den kostnad som krävs för att reglera det aktuella åtagandet per bokslutsdagen.

Vid beräkning av avsättningen skall:

- risk och osäkerhet beaktas,
- avsättningen nuvärdesberäknas om effekten av pengars tidsvärde är materiell. När diskontering sker, redovisas ökningen av avsättningen över tiden som en räntekostnad,
- hänsyn tas till framtida händelser, såsom ändringar i lagstiftning och teknologi, när det finns tillräckliga objektiva omständigheter som talar för att de kommer att inträffa och
- vinster vid en förväntad försäljning av tillgångar inte beaktas, även om den förväntade avyttringen är nära förknippad med den händelse som ger upphov till avsättningen.

Om en gottgörelse för delar av eller hela kostnaden för att reglera avsättningen förväntas (till exempel genom försäkringsavtal, ansvarsfrihetsklausuler eller leverantörs-garantier) skall gottgörelsen redovisas:

- när, och endast när, det är så gott som säkert att gottgörelsen kommer att erhållas om åtagandet regleras. Det belopp som redovisas för gottgörelsen får ej överstiga avsättningen och
- som en separat tillgång (brutto). I rapporten över koncernens totala resultat kvittas intäkten avseende gottgörelsen emellertid mot kostnaden för avsättningen.

Avsättningar prövas vid varje bokslutsdag och justeras för att återspegla den nuvarande bästa uppskattningen. Om det inte längre är troligt att en utbetalning kommer att uppstå för att reglera åtagandet återförs avsättningen.

En avsättning får endast användas för det ändamål den ursprungligen gjordes för. Avsättningar görs inte för framtida rörelse-

förluster. En förväntan om framtida rörelse-förluster är dock en indikation på att det kan finnas ett nedskrivningsbehov för vissa tillgångar i verksamheten. Om ett kontrakt är förlustbringande, görs en avsättning för det aktuella åtagandet enligt kontraktet, efter det att tillgångarna som används i syfte att färdig-ställa kontraktet testats för nedskrivning.

En avsättning för omstruktureringskostnader görs endast när de allmänna kriterierna är uppfyllda. Ett informellt åtagande att omstrukturera uppstår endast när det finns:

- en detaljerad fastställd plan för omstruk-tureringen, av vilken det åtminstone framgår:
  - a) den verksamhet eller del av en verksamhet som omfattas,
  - b) vilka anläggningar som berörs,
  - c) vilka platser och vilka funktioner planen avser och det ungefärliga antalet anställda som kommer att erhålla uppsägningslön,
  - d) kostnaderna som kommer att vidtas och
  - e) när planen kommer att genomföras
- en välgrundad förväntan hos dem som berörs att omstruktureringen kommer att genomföras.

Ett beslut i företagsledningen eller styrelsen om att omstrukturera ger inte upphov till ett informellt åtagande på bokslutsdagen om inte bolaget före bokslutsdagen har:

- börjat genomföra omstruktureringsplanen eller
- meddelat huvuddragen i omstrukturerings-planen till dem som berörs av den på ett tillräckligt detaljerat sätt så att det ger upp-hov till välgrundad förväntan hos dem att omstruktureringen kommer att genomföras.

När en omstrukturering involverar en avyttring av en verksamhet uppstår inget åtagande att sälja förrän bolaget är förbundet att sälja, t.ex. genom ett bindande försäljningsavtal.

En avsättning för omstrukturering inne-håller endast de direkta kostnader som uppstår i samband med omstruktureringen, vilket är de som både:

- är betingade av omstruktureringen och
- saknar samband med bolagets pågående verksamheter.

Forskning och utveckling

Forskningskostnaderna belastar resultatet det år de uppstår. Utvecklingskostnader

belastar resultatet det år de uppstår förutsatt att de inte uppfyller villkoren för att istället aktiveras enligt IAS 38 "Immateriella tillgångar".

Intäktsredovisning

Intäktsredovisningen sker enligt IAS 18 "Intäkter" och IAS 11 "Entreprenadavtal".

Intäkterna av försäljning av varor, tjänster och projekt redovisas som "Nettoomsättning" i rapporten över koncernens totala resultat.

Försäljning av varor

Intäkter från försäljning av varor redovisas när samtliga av följande villkor är uppfyllda:

- säljaren har överfört de väsentliga risker och förmåner som är förknippade med varornas ägande till köparen,
- säljaren behåller inte något engagemang i den löpande förvaltningen som vanligtvis förknippas med ägande och utövar heller inte någon reell kontroll över de sålda varorna,
- intäkten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt,
- det är sannolikt att säljaren kommer att få betalt och
- de utgifter som uppkommit eller kommer att uppkomma avseende transaktionen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Intäktsredovisningen styrs normalt av de leve-ransvillkor som används i försäljningen. Netto-omsättningen avser försäljningsvärdet med avdrag för varuskatter, returerna och rabatter.

Försäljning av tjänster

I den utsträckning Alfa Laval också levererar tjänster gäller de tre sista villkoren ovan tillsammans med:

- färdigställandegraden på bokslutsdagen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Projektförsäljning

Vinstavräkningen av projekt görs enligt principen om successiv vinstavräkning i IAS 11 "Entreprenadavtal", se ovan under "Pågående arbeten".

Rörelsesegment

IFRS 8 innebär att redovisningen av rörelsesegment skall ske enligt hur den högste verkställande beslutsfattaren följer upp verksamheten, vilket kan avvika från IFRS. Vidare skall information enligt IFRS för företaget som helhet lämnas om produkter och tjänster liksom geografiska områden samt information om större kunder.

Skillnaden mellan rörelseresultatet för rö-relsesegmenten och rörelseresultatet enligt

IFRS för bolaget som helhet förklaras av två avstämningsposter.

Alfa Lavals rörelsesegment utgörs av dess divisioner. Den högste verkställande beslutsfattaren inom Alfa Laval utgörs av bolagets styrelse.

Transaktioner i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

I koncernen förs kursvinster och kursföruster avseende lån i utländsk valuta, som finansierar förvärv av utländska dotterbolag, om till övrigt totalresultat som en justering av omräkningsdifferensen i den mån lånen fungerar som en kurssäkring för de förvärvade nettotillgångarna. Där möter de den omräkningsdifferens som framkommer vid konsolideringen av de utländska dotterbolagen. I moderbolaget redovisas dessa kursdifferenser ovanför nettoresultatet.

IAS 21 "Effekterna av ändrade valutakurser" täcker bland annat förekomsten av funktionella valutor. Nästan alla Alfa Lavals dotterbolag påverkas av förändringar i valutakurser för sina inköp inom koncernen. De säljer emellertid varligen i sin lokala valuta och de har mer eller mindre alla sina icke produktrelaterade kostnader och sina personalrelaterade kostnader i sin lokala valuta. Detta innebär att inga av Alfa Lavals dotterbolag kvalificerar för användande av en annan funktionell valuta än den lokala valutan, med följande undantag. Dotterbolag i höginflationsländer rapporterar boksluten i den funktionella hårdvaluta som gäller i respektive land, vilket i samtliga fall är USD. Under 2015 anses Venezuela som ett höginflationsland.

Utlandsbolagen har omräknats enligt dagskursmetoden. Denna metod innebär att tillgångarna och skulderna omräknas till balansdagskurs och intäkter och kostnader till årets genomsnittskurs. Den omräkningsdifferens som uppstår är en effekt av att nettotillgångarna i utlandsföretagen omräknas med en annan kurs vid årets början än vid dess slut och att resultatet omräknas till genomsnittskurs. Omräkningsdifferensen är del av övrigt totalresultat.

Nya redovisningsrekommendationer

International Accounting Standards Board (IASB) har utgivit följande nya eller omarbetade redovisningsrekommendationer som kan vara tillämpliga på Alfa Laval och som träder i kraft för redovisningsår som inleds den 1 januari 2016 eller senare. Alfa Laval har valt att inte tillämpa någon av dessa rekommendationer i förtid.

IFRS 9

IFRS 9 "Finansiella instrument: Redovisning och värdering" är första steget i en fullständig omarbetning av den nuvarande standarden IAS 39. Standarden innebär en minskning av antalet värderingskategorier för finansiella tillgångar och innehåller huvudkategorierna redovisning till anskaffningsvärde (upplupet anskaffningsvärde) respektive verkligt värde via resultatet. IFRS 9 har ännu inte godkänts av EU.

Alfa Lavals bedömning är att IFRS 9 kommer att innebära en omallokering av de finansiella tillgångarna på färre kategorier än idag, men i övrigt ha begränsad påverkan på Alfa Lavals finansiella rapporter och upplysningarna i dem.

IFRS 15

IFRS 15 "Intäkter från kundkontrakt" behandlar hur intäktsredovisningen skall ske av kontrakt med kunder. IFRS 15 ersätter främst IAS 11 "Entreprenadavtal" och IAS 18 "Intäkter". Intäktsredovisningen baseras på fem steg:

1. Identifiera kontraktet med kunden.
2. Identifiera de olika åtagandena i kontraktet.
3. Fastställ transaktionspriset.
4. Fördela transaktionspriset till de olika åtagandena.
5. Redovisa intäkten vid uppfyllandet av respektive åtagande.

Två eller flera kontrakt som ingås med samma kund vid ett tillfälle eller i nära anslutning till varandra skall redovisas som ett kontrakt om:

- kontrakten är förhandlade som ett paket och/eller
- ersättningsarna i kontrakten är länkade till varandra och /eller
- varorna eller tjänsterna i kontrakten utgör ett åtagande.

En kontraktsändring skall hanteras som ett separat kontrakt om adderade produkter eller tjänster:

- är särskiljbara och
- har ett fristående försäljningspris.

Företaget skall redovisa intäkten när det uppfyllt åtagandet genom överföring av kontrollen över den utlovade varan eller servicen till kunden.

Åtaganden kan uppfyllas antingen över tid eller vid en tidpunkt.

Företaget överför kontroll över en vara

eller tjänst över tid och uppfyller därmed ett åtagande över tid och intäktsredovisar över tid om:

- kunden erhåller och förbrukar fördelarna samtidigt som företaget presterar, eller
- kunden kontrollerar tillgången medan företaget skapar eller förbättrar den, eller
- företags prestation skapar inte en tillgång för vilken företaget har en alternativ användning och det finns en aktuell rätt till betalning för uppfyllda åtaganden.

För att fastställa prestationen över tid kan företaget använda sig av en metod baserad på output (besiktning/undersökning, uppnådda milstolpar eller levererade enheter) eller en metod baserad på input (nedlagda utgifter, arbetade timmar eller maskintimmar).

Om ett åtagande inte uppfylls över tid så uppfylls det vid en tidpunkt. För att fastställa tidpunkten när kunden uppnår kontroll av en utlovad tillgång och företaget uppfyller sitt åtagande skall följande kontrollkriterier bedömmas:

- Företaget har en aktuell rätt till betalning för tillgången.
- Kunden har en juridisk rättighet till tillgången.
- Kunden innehar fysisk besittning av tillgången.
- Kunden har de väsentliga riskerna och fördelarna med ägandet av tillgången.
- Kunden har accepterat tillgången.

IFRS 15 har ännu inte godkänts av EU. Det finns tre alternativ för övergången, med varierande grad av retroaktivitet. Förtidstillämpning är tillåten.

Alfa Lavals bedömning är att IFRS 15 kommer att ha begränsad påverkan på Alfa Lavals finansiella rapporter och upplysningarna i dem i och med att den inte innebär någon egentlig förändring i intäktsredovisningen utan bara vägen dit.

International Accounting Standards Board (IASB) har inte utgivit några redovisningstolkningar framtagna av International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) som kan vara tillämpliga på Alfa Laval och som träder i kraft för redovisningsår som inleds den 1 januari 2016 eller senare.

I övrigt kommer Alfa Laval att närmare utvärdera effekterna av tillämpningen av de nya eller omarbetade redovisningsrekommendationerna eller tolkningarna inför respektive tillämpningstidpunkt.

Mål, riktlinjer och processer för förvaltning av kapital

Alfa Laval definierar det förvaltade kapitalet som summan av koncernens nettoskuld och eget kapital inklusive den del som är hänförlig till innehav utan bestämmande inflytande. Vid utgången av 2015 var det förvaltade kapitalet MSEK 30 111 (32 270).

Koncernens mål med kapitalförvaltningen är att säkerställa koncernens förmåga att fortsätta som en fortlevande verksamhet och ge en relevant avkastning till aktieägarna och fördelar till övriga intressenter.

Vid förvaltning av kapitalet följer koncernen upp flera mätvärden som inkluderar:

	Mål	Rikt- värden	Riktvärden inte satta	Utfall		Genomsnitt över senaste		
				2015	2014	3 år	5 år	8 år
Faktureringsstillväxt per år *	≥8%			13,3%	17,7%	11,1%	12,2%	7,5%
Rörelsemarginal - justerad EBITA *	15%			17,1%	16,8%	16,8%	17,1%	18,0%
Avkastning på sysselsatt kapital	≥20%			21,6%	20,4%	22,8%	25,4%	31,5%
Nettoskulden i förhållande till EBITDA		≤2,0		1,56	2,46	1,5	1,2	0,8
Kassaflöde från rörelseverksamheten inklusive investeringar i anläggningstillgångar **		10%		13,0%	12,9%	12,8%	11,7%	13,0%
Investeringar **		2,0%		1,7%	1,7%	1,7%	1,8%	1,9%
Avkastning på eget kapital			X	21,7%	17,6%	19,1%	20,6%	24,3%
Soliditet			X	35,5%	30,8%	37,5%	39,6%	41,3%
Skuldsättningsgrad			X	0,63	0,88	0,56	0,44	0,30
Räntetäckningsgrad			X	22,3	18,2	20,9	22,9	24,0
Kreditvärdering			X	BBB+	BBB+			

* Genomsnitt över en konjunkturcykel ** i % av omsättningen

Alla dessa mätvärden hänger ihop som mer eller mindre kommunicerande kärl. Detta innebär att om åtgärder sätts in som primärt inriktar sig på ett visst mätvärde så påverkar det också övriga mätvärden i varierande grad. Det är därför viktigt att se på helheten.

För att upprätthålla en bra kapitalstruktur kan koncernen till exempel ta upp nya lån eller amortera av på befintliga lån, justera nivån på utdelningarna som betalas till aktieägarna, betala tillbaka kapital till aktieägarna, återköpa egna aktier, ge ut nya aktier eller sälja anläggningstillgångar.

Som exempel på koncernens aktiva arbete med förvaltningen av kapitalet kan nämnas:

- Två obligationslån om totalt MEUR 800 emitterades i september 2014.
- Ett företagscertifikatsprogram som uppgår till MSEK 2 000 med en löptid om 3–5 månader startades våren 2014.

- De bilaterala låneavtalen med Svensk Exportkredit från juni 2011 och juni 2014.

- Låneavtalet med ett nytt banksyndikat från juni 2014.

- Avtalen med Europeiska Investeringsbanken från september 2009 och december 2013, där bilaterala lån avropades i mars 2011 respektive i juni 2014.

- Den riktade låneemissionen i USA under 2006.

- Återköpen av aktier under 2007, 2008 och 2010.

Återköpen av aktier får ses i ljuset av att koncernens kassaflöde från rörelseverksamheten är så stort att det finansierar uppbyggnaden av rörelsekapital och de mellanstora företagsförvärv som gjorts liksom utdelningen till aktieägarna.

Finansiella risker

Finansiella risker avser finansiella instrument.

Finansiella instrument

Alfa Laval har följande finansiella instrument: likvida medel, placeringar, handelsfordringar, lån från kreditinstitut, handelsskulder och ett begränsat antal derivat för att säkra främst valutakurser och räntor, men även priset på metaller och el. Dessa inkluderar valutaterminer, valutoptioner, ränteswapar, metallterminer och elderivat. Se not 13 och 14 för mer information om dessa finansiella instrument.

Finanspolicy

För att kontrollera och begränsa de finansiella riskerna har styrelsen för koncernen fastställt en finanspolicy. Koncernen har en aversiv inställning till finansiella risker, vilken tar sig uttryck i policyn. Denna fastställer ansvarsfördelningen mellan de lokala bolagen och den centrala finansfunktionen i Alfa Laval Treasury International, vilka finansiella risker koncernen kan acceptera samt anger hur riskerna skall begränsas.

Prisrisker

Det finns tre olika typer av prisrisker: valutarisker, ränterisker och marknadsrisker. Se nedan.

Valutarisker

Beroende på Alfa Laval koncernens internationella affärsverksamhet och geografiska spridning är koncernen utsatt för valutarisker. Kursrörelserna i de större valutorna för koncernen under de senaste åren framgår nedan (SEK/utländsk valuta):

Valutarisker delas in i transaktionsexponering som avser kursförändringar som påverkar de valutaflöden som uppstår på grund av affärsverksamheten och omräkningsexponering som avser omräkningen av dotterbolagens rapporter över finansiell ställning från lokal valuta till SEK.

Transaktionsexponering

Under 2015 uppgick Alfa Lavals försäljning till länder utanför Sverige till 97,8 (97,7) procent av den totala försäljningen.

Alfa Lavals lokala säljbolag säljer normalt i lokal valuta till lokala slutkunder och har sin lokala kostnadsbas i lokal valuta. Export från tillverknings- och logistikcentra till andra koncernbolag faktureras i de exporterande bolagens lokala valutor, utom för Sverige, Danmark och Storbritannien där exporten är denominerad i EUR.

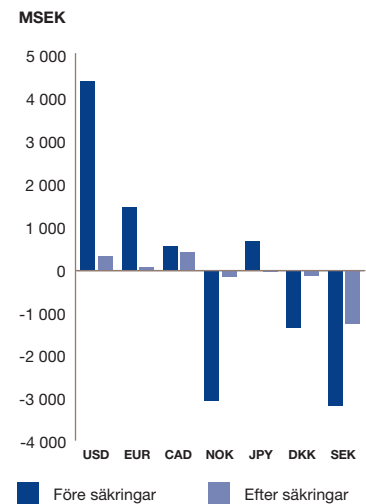
Koncernen är huvudsakligen utsatt för valutarisk från potentiella förändringar av kontrakterade och bedömda flöden av utbetalningar och inbetalningar. Målsättningen för riskhantering avseende valutakurser är att minska påverkan av förändringar i valutakurser på koncernens resultat och finansiella ställning.

Koncernen har i normalfallet en naturlig risktäckning genom försäljning så väl som kostnader i lokal valuta. Finanspolicyn anger att de lokala bolagen är ansvariga för att identifiera och säkra valutakursexponeringar på alla kommersiella flöden via Alfa Laval Treasury International. Kontraktbaserade flöden måste säkras i sin helhet. Dessutom måste nettot av prognostiserade flöden de närmaste 12 månaderna säkras till minst hälften. Resterande del av de prognostiserade flödena kan till viss del säkras efter samråd med koncernens centrala finansfunktion. Alfa Laval Treasury International kan öka eller minska den totala säkringen som initierats av de lokala bolagen för de valutor där Alfa Laval har en kommersiell exponering upp

till, men ej överstigande, 100 procent av ett års kommersiella exponering för varje valuta.

Koncernens netto transaktionsexponering den 31 december 2015 i olika valutor före och efter säkringar för de kommande 12 månaderna uppgår till:

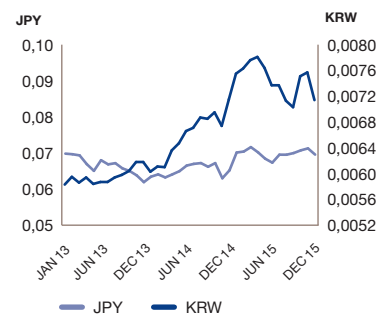
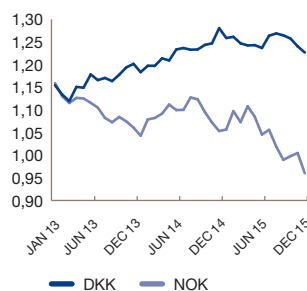
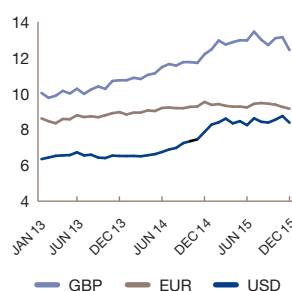
Netto transaktionsexponering per valuta den 31 december 2015 för de kommande 12 månaderna

Staplarna för SEK, DKK och NOK är en återspeglning av att en stor del av tillverkningen inom koncernen är lokaliserad till Sverige, Danmark och Norge med kostnader denominerade i lokala valutor.

Valutakontrakt för prognostiserade flöden ingås fortlöpande under året med 12 månader som den maximala löptiden. För kontraktbaserade flöden följer derivaten löptiden på det underliggande kontraktet. Detta innebär att bolaget erfar effekten från rörelserna i marknadskurserna för valutorna med en varierande grad av fördröjning.

Valutakursförändringar

Om valutakurserna mellan SEK och de väsentligaste utländska valutorna ändras med +/- 10 % får det följande effekt på rörelseresultatet, om inga säkringsåtgärder vidtagits:

Påverkan på rörelseresultatet av valutakursförändringar exklusive säkringsåtgärder

Koncernen				
MSEK	2015		2014	
Valutakursförändring mot SEK	+ 10%	- 10%	+ 10%	- 10%
USD	439	-439	468	-468
EUR	147	-147	123	-123
CAD	58	-58	56	-56
NOK	-303	303	-301	301
DKK	-134	134	-120	120
JPY	69	-69	57	-57
Övriga	61	-61	74	-74
Totalt	337	-337	357	-357

Utestående valutaterminer och valutoptioner för koncernen uppgick vid utgången av året till:

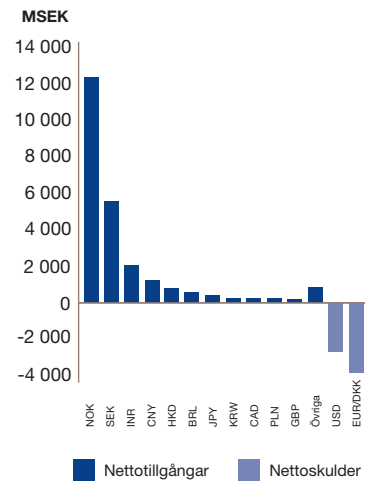
Utestående valutaterminer och valutoptioner

Koncernen				
Miljoner	2015		2014	
	Original- valuta	SEK	Original- valuta	SEK
Utflyden:				
USD	-451	-3 775	-752	-5 907
EUR	-152	-1 395	-163	-1 551
SEK	-904	-904	-	-
CAD	-7	-40	-49	-331
CHF	-	-	-6	-46
JPY	-15 783	-1 098	-16 978	-1 107
SGD	-16	-98	-	-
RUB	-29	-3	-201	-27
GBP	-1	-12	-3	-42
NZD	-3	-17	-1	-6
Övriga	-	-2	-	-11
Totalt		-7 344		-9 028
Inflyden:				
SEK	-	-	1 426	1 426
DKK	831	1 020	408	523
NOK	5 911	5 676	6 035	6 357
CNY	160	206	-	-
SGD	-	-	9	52
AUD	22	134	17	109
Övriga	-	0	-	0
Totalt		7 036		8 467

Omräkningsexponering

När dotterbolagens rapporter över finansiell ställning i lokal valuta omräknas till svenska kronor uppstår en omräkningsdifferens, som beror på att innevarande år omräknas till en annan bokslutskurs än föregående år och att totalresultaträkningen omräknas till genomsnittskursen under året medan rapporten över finansiell ställning omräknas till kursen den 31 december. Omräkningsdifferensen förs till övrigt totalresultat. Omräkningsexponeringen utgörs av den risk som omräkningsdifferensen representerar i form av påverkan på totalt resultat. Risken är störst för de valutor där koncernen har störst nettotillgångar och där kursrörelserna mot svenska kronor är störst. Koncernens nettotillgångar eller nettoskulder för de största valutorna fördelas på följande sätt:

Nettotillgångar och skulder per valuta

Tillgångarna och skulderna i EUR och DKK ses sammantaget i och med att kursen för DKK är låst mot EUR.

Omräkningsdifferenserna är ett centralt ansvar och hanteras dels genom att upplåningen fördelats på olika valutor utifrån nettotillgångarna i respektive valuta och dels med cross currency swappar. Lån som tas upp i samma valuta som det finns nettotillgångar i koncernen, minskar dessa nettotillgångar och därmed minskar omräkningsexponeringen.

Dessa säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter fungerar på följande sätt. Kursvinster och kursförluster avseende lån i utländsk valuta, som finansierar förvärv av utländska dotterbolag, redovisas som en del av övrigt totalresultat i den mån lånen fungerar som en kurssäkring för de förvärvade nettotillgångarna. I övrigt totalresultat möter de den omräkningsdifferens som framkommer vid konsolideringen av de utländska dotterbolagen. I koncernen har redovisade kursdifferenser om netto MSEK 301 (-1 033) avseende skulder i utländsk valuta omförts till övrigt totalresultat såsom säkring av nettoinvesteringarna i utlandsverksamheter. De lån som säkrar nettoinvesteringar i utlandsverksamheter är denominerade i EUR och USD, eftersom dessa utländska valutor har störst påverkan på rapporten över finansiell ställning. Eftersom koncernen använder delar av sitt kassaflöde till att amortera ner på lånen för att förbättra finansnettot, så tenderar omfattningen av denna säkring över tiden att minska. En förändring i det utländska dotterbolagets nettotillgångar över tiden kan ha samma effekt.

Ränterisker

Med ränterisk avses hur förändringar i räntenivån påverkar koncernens finansiella netto och hur värdet på finansiella instrument varierar beroende på förändringar i marknadsräntorna. Koncernen försöker hantera ränterisken genom att matcha ränteperioder till fast ränta för finansiella tillgångar och skulder och genom att använda finansiella derivat såsom ränteswappar.

Finanspolicyen kräver att ränterisken och räntebindningsperioden mäts för varje huvudvaluta. Den kortaste räntebindningsperioden för lånen skall vara 10 månader och den längsta räntebindningsperioden skall vara 24–48 månader beroende på vilken valuta lånet är upptaget i enligt policyen.

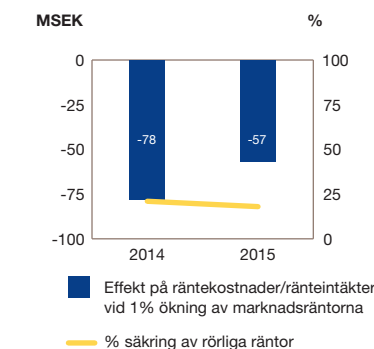
Lånet med banksyndikatet, de bilaterala låneavtalen, företagscertifikaten och obligationslånet om MEUR 300 löper med rörlig ränta. Koncernen har valt att säkra 18 (21) procent av lånen till fast ränta, med en löptid om 10,0 (14,5) månader.

Den genomsnittliga ränte- och valuta-

bindningsperioden för alla lån inklusive derivat uppgick till 28,4 (28,5) månader vid utgången av 2015.

Räknat på en generell ökning av marknadsräntorna med 100 räntepunkter (1 procentenhet) skulle koncernens räntenetto förändras enligt nedanstående stapeldiagram.

Räntekänslighetsanalys kontra % säkring av rörliga räntor

Marknadsrisk

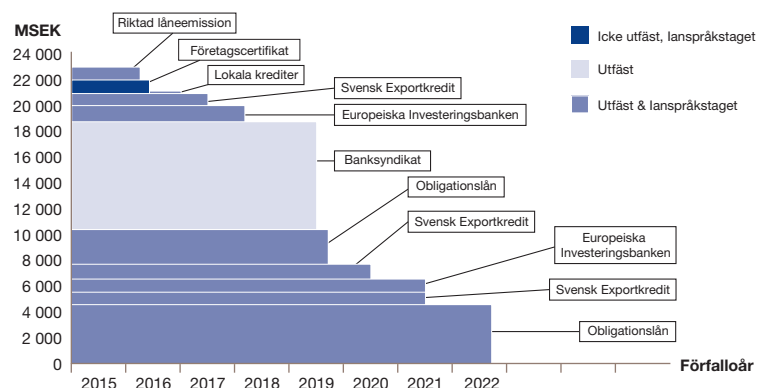
Marknadsrisk definieras som risken för förändringar i värdet på ett finansiellt instrument beroende på förändrade marknadspriser. Detta gäller bara finansiella instrument som är noterade eller annars handlas, vilket för Alfa Laval del avser obligationer och andra värdepapper samt andra långfristiga värdepappersinnehav om totalt MSEK 778 (540). Marknadsrisken för dessa bedöms som låg. För övriga finansiella instrument består prisrisken bara av valutarisk och ränterisk.

Likviditetsrisk och refinansieringsrisk

Likviditetsrisk definieras som risken att koncernen drabbas av ökade kostnader på grund av brist på likviditet.

Sammanfattningsvis ser förfallostrukturen för lånen och lånefaciliteterna ut på följande sätt:

Förfallostrukturen på koncernens upplåning

Med refinansieringsrisk avses risken att refinansiering av förfallande lån försäkras eller blir kostsam. Koncernens lån är huvudsakligen långfristiga och förfaller bara i samband med att den avtalade lånetiden går ut. Genom att förfallotidpunkterna är spridda över tiden minskar refinansieringsrisken.

2006 gjorde Alfa Laval en riktad låneemission i USA. Erbjudandet blev övertecknat och stängdes på MUSD 110 motsvarande MSEK 921. Lånet förfaller i april 2016.

Alfa Laval har ett låneavtal om MEUR 400 och MUSD 544, motsvarande MSEK 8 217 med ett banksyndikat. Per 31 december 2015 utnyttjades inte faciliteten. Faciliteten löper till juni 2019, med två ettåriga förlängningsoptioner.

Under 2014 emitterade Alfa Laval obligationer till ett värde av MEUR 800, motsvarande MSEK 7 259. Obligationslånen är noterade på den irländska börsen och består av ett lån på MEUR 300 som förfaller i september 2019 och ett lån på MEUR 500 som förfaller i september 2022.

Alfa Laval har ett bilateralt banklån från Svensk Exportkredit fördelat på ett lån om MEUR 100 som förfaller i juni 2017 och ett lån om MEUR 100 som förfaller i juni 2021 samt ett lån om MUSD 136 som förfaller i juni 2020, totalt motsvarande MSEK 2 970.

Alfa Laval har också ett bilateralt banklån från Europeiska Investeringsbanken om MEUR 130 som förfaller i mars 2018 samt ett ytterligare lån om MEUR 115 som förfaller i juni 2021, totalt motsvarande MSEK 2 240.

Alfa Laval har ett företagscertifikatsprogram som uppgår till MSEK 2 000, varav nominellt MSEK 1 000 med en löptid om 3–5 månader utnyttjades per 31 december 2015.

Kassaflödesrisk

Kassaflödesrisk definieras som risken att storleken på framtida kassaflöden förknippade med finansiella instrument varierar. Denna risk är mest kopplad till ändrade räntesatser och valutakurser. Till den del detta upplevs som ett problem, används olika derivat för att låsa satser och kurser. Se beskrivning av exponering och säkringsåtgärder under ränterisk. Se förfallostrukturen för valuta-derivat, räntederivat, metallderivat och elderivat nedan.

Motpartsrisiker

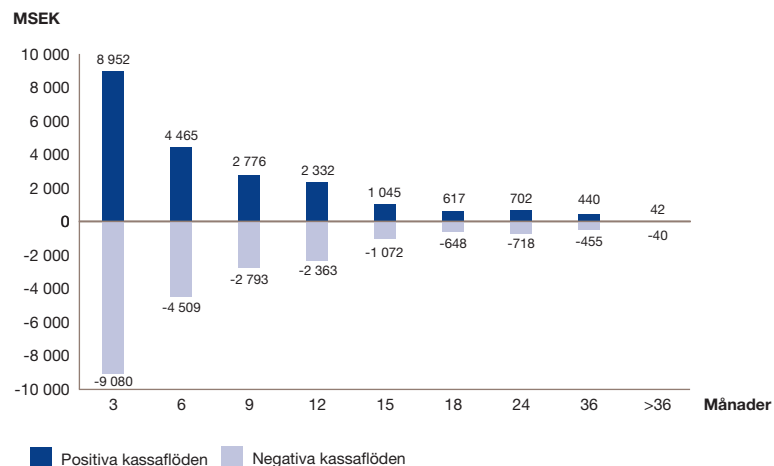
Finansiella instrument som potentiellt utsätter koncernen för betydande förekomster av kreditrisker består huvudsakligen av likvida medel, placeringar och derivat.

Koncernen har likvida medel samt kort- och långfristiga placeringar hos olika finansiella institutioner som godkänts av koncernen. Dessa finansiella institutioner är lokaliserade i större länder över hela världen och koncernens policy är utformad för att begränsa risken hos en enskild institution. Risken för att en motpart inte fullgör sina förpliktelser begränsas genom val av kreditvärdiga motparter och genom att engagemanget per motpart begränsas. Koncernen genomför med jämna mellanrum utvärderingar av kreditvärdigheten hos de finansiella institutioner som finns i dess placeringsstrategi. Koncernen kräver inte säkerheter för dessa finansiella instrument.

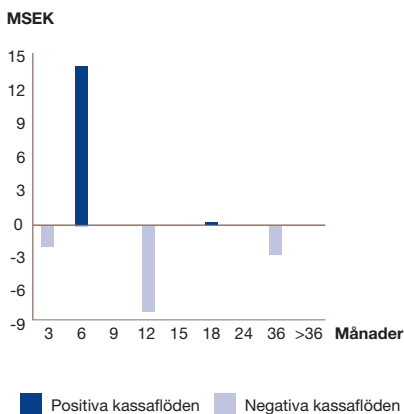
Koncernen är utsatt för kreditrisk ifall någon motpart i derivativa instrument inte fullföljer sitt åtagande. Koncernen begränsar denna exponering genom att diversifiera mellan motparter med hög kreditvärdighet och genom att begränsa transaktionsvolymen med varje motpart. Vidare har koncernen ingått ISDA-avtal (International Swaps and Derivatives Association) med motparterna för att kunna kvitta fordringar och skulder i händelse av betalningsinställelse hos motparten. Alfa Laval har aldrig råkat ut för någon betalningsinställelse hos någon motpart, varför någon sådan kvittning aldrig har behövt göras.

Sammantaget är det koncernens bedömning att motpartsriskerna är begränsade och att det inte finns någon koncentration av risk i dessa finansiella instrument.

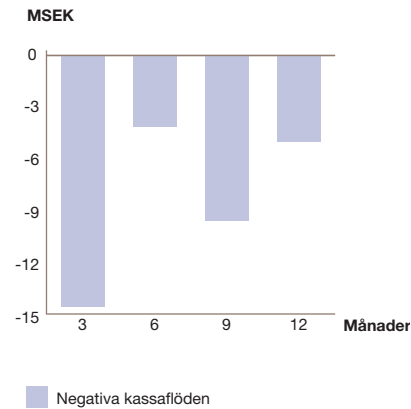
Förfallostruktur för valutaderivat

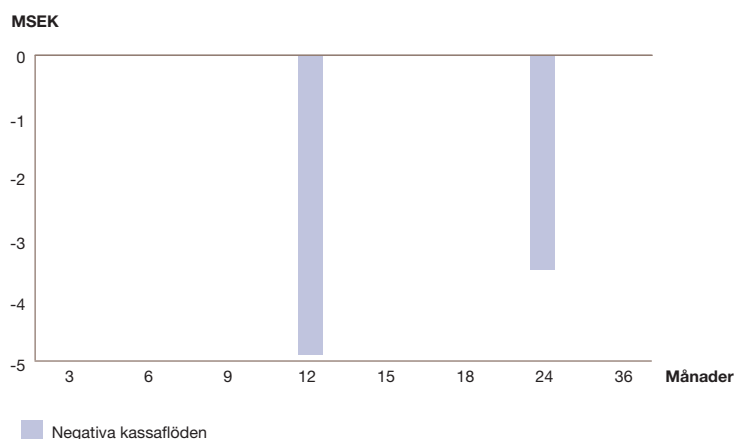
Förfallostruktur för räntederivat

Förfallostruktur för metallderivat

Förfallostruktur för elderivat

Operationella risker

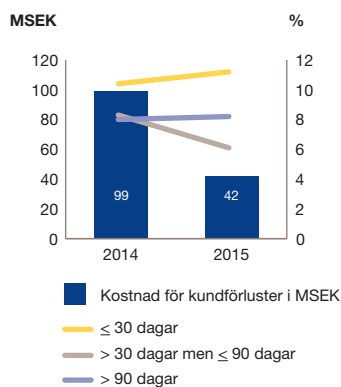
Risk för kundförluster

Risken för kundförluster avser risken att kunden inte kan betala levererade produkter på grund av finansiella problem. Koncernen säljer till ett stort antal kunder i länder över hela världen. Att några av dessa kunder emellanåt drabbas av betalningsproblem eller går i konkurs hör dessvärre till verkligheten i en verksamhet av Alfa Laval's omfattning. Alla kunder utom Tetra Laval representerar mindre än 1 procent av omsättningen och representerar därför en begränsad risk. Alfa Laval tar regelmässigt in kreditupplysningar på nya kunder och vid behov på gamla kunder. Tidigare betalningsbeteende påverkar om nya order skall accepteras. På marknader med politiska eller ekonomiska risker eftersträvas kreditförsäkringslösningar. Kundfordringar utgör den enskilt största finansiella tillgången enligt not 13. Mot bakgrund av ovanstående beskrivning är det ledningens uppfattning att det inte finns någon väsentlig koncentration av risker i denna finansiella tillgång.

Beloppet av förfallna kundfordringar är en indikation på risken bolaget löper att i slutändan hamna i en situation med osäkra fordringar.

Koncernens kostnader för kundförluster och förfallna kundfordringar i procent av totala kundfordringar presenteras i följande graf:

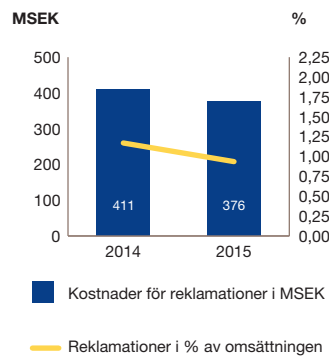
Kostnad för kundförluster/förfallna kundfordringar i % av totala

Risk för reklamationer

Risken för reklamationer avser de kostnader som Alfa Laval drabbas av för att rätta till uppkomna fel i produkter eller systemlösningar samt eventuella skadeståndskostnader. Alfa Laval strävar efter att hålla nere dessa kostnader genom en ISO certifierad kvalitetssäkring. De största reklameringsriskerna uppstår i samband med nya tekniska lösningar eller nya applikationer. Genom omfattande tester på fabriken och hos kunden begränsas riskerna. Koncernens reklameringskostnader och deras relation till omsättningen framgår av följande graf:

Reklameringskostnader i MSEK och i % av omsättningen

Risk förknippad med teknisk utveckling

Denna risk avser risken för att någon konkurrent tar fram en ny teknisk lösning som gör Alfa Laval's produkter tekniskt obsoleta och därmed svåra att sälja. Alfa Laval möter denna risk genom en medveten satsning på forskning och utveckling med sikte på att ligga i absoluta frontlinjen vad avser teknisk utveckling.

Ekonomisk risk

Konkurrens

Koncernen är verksam inom konkurrensutsatta marknader. För att möta denna konkurrens har koncernen till exempel:

- organiserat verksamheten i divisioner baserade på kundsegment för att få en kundnära bearbetning av marknaden,
- en strategi för förvärv av verksamheter för att till exempel förstärka närvaron på vissa marknader eller bredda koncernens produktbjudande,

- arbetat med att utifrån sin internationella närvaro skapa en konkurrenskraftig kostnadsbild och

- arbetat med att säkra tillgången till strategiska metaller och komponenter för att upprätthålla leveransförmågan.

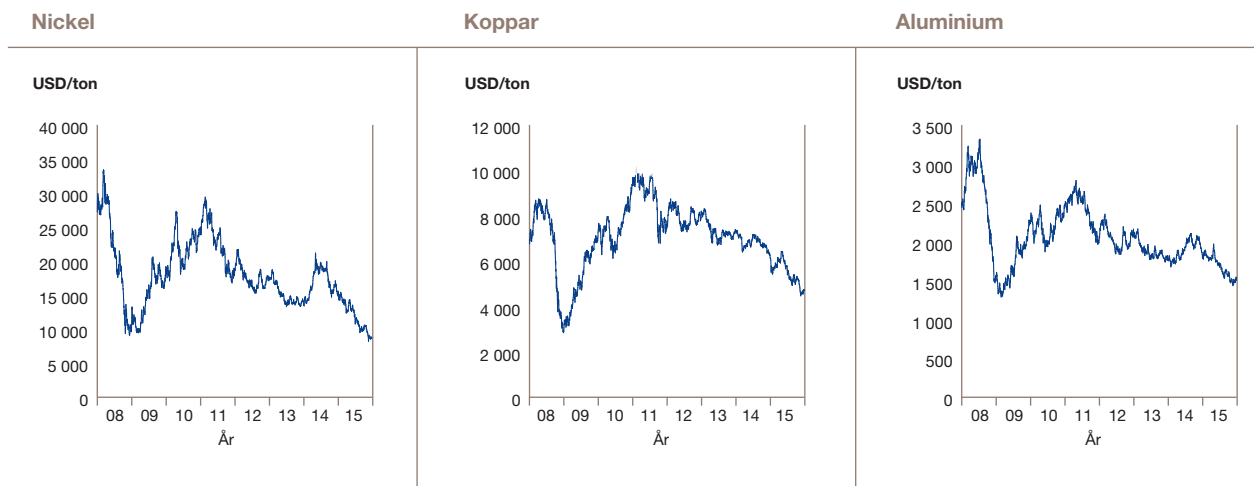
Konjunkturläge

Vid en generell ekonomisk nedgång tenderar koncernen att påverkas med en eftersläpning om sex till tolv månader beroende på kundsegment. Samma sak gäller vid en ekonomisk uppgång. Det faktum att koncernen är verksam på ett stort antal geografiska marknader och inom ett vitt spektrum av kundsegment innebär en diversifiering som begränsar effekten av fluktuationer i det ekonomiska klimatet. Historiskt har fluktuationer i det ekonomiska klimatet inte genererat minskningar i orderingen större än 10 procent. Konjunkturedgången under 2009 och 2010 innebar dock en betydligt större nedgång i orderingen. Detta berodde delvis på att nedgången skedde abrupt från en mycket hög efterfrågenivå som utgjorde kulmen på en långvarig högkonjunktur samt att prisnivån i samband med denna topp var inflaterad av kraftiga prisökningar på råmaterial.

Råvarupriser

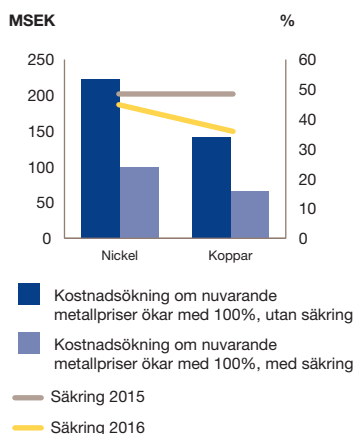
Koncernen är beroende av leveranser av rostfritt stål, gjutgods, koppar och titan med mera för tillverkningen av produkter. Priserna på vissa av dessa marknader är volatila och ett bristande utbud har förekommit för titan. När det gäller titan är antalet möjliga leverantörer begränsat. Risken för kraftigt höjda priser eller bristande tillgång utgör allvarliga risker för verksamheten. Möjligheterna att föra högre insatspriser vidare till slutkund varierar från tid till annan och mellan olika marknader beroende på hur konkurrensläget ser ut. Koncernen möter denna risk genom att säkra långsiktiga leveransåtaganden och genom fasta priser från leverantörerna under sex till tolv månaders tid. Under perioder av kraftig prisuppgång har kundens pris på titanprodukter kopplats till Alfa Laval's inköpspriser på titan. Framför allt under perioden 2007 till 2011 har koncernen erfarit stora prisfluktuationer för många råmaterial, men i synnerhet för rostfritt stål, gjutgods, koppar och titan.

Prisvolatiliteten för de viktigaste metallerna visas nedan:

Koncernen använder metallterminer för att säkra priset på strategiska metaller. Nedanstående graf visar hur stor andel av inköpen av nickel och koppar som har säkrats under 2015 respektive hur mycket av de förväntade inköpen under 2016 som var säkrade vid utgången av 2015. Koncernen slutade att säkra inköpen av aluminium under 2014, beroende på att exponeringen är låg. Grafen visar också hur mycket koncernens kostnader under 2016 för dessa inköp skulle påverkas om priserna skulle fördubblas från nuvarande nivåer.

Känslighetsanalys och säkring av metallpriser

Miljörisker

Denna risk avser de kostnader som koncernen kan drabbas av för att reducera utsläpp enligt ny eller strängare miljölagstiftning, att sanera mark vid tidigare eller nu ägda industri-fastigheter, ordna effektivare avfallshantering, erhålla fortsatta eller nya etableringstillstånd etc. Koncernen har en ambition att ligga väl inom de ramar som lokal lagstiftning ger, vilket torde reducera riskerna. Koncernens verksamhet kan inte heller betecknas som tungt miljöpåverkande. För mer information om Alfa Laval's miljöpåverkan, se avsnittet om "Hållbarhet" på sidan 42.

Politisk risk

Politisk risk avser risken att myndigheterna, i de länder där koncernen verkar, genom politiska beslut eller myndighetsutövning försvårar, fördyrar eller omöjliggör fortsatt verksamhet för koncernen. Koncernen är huvudsakligen verksam i länder där den politiska risken bedöms som försumbar eller ringa. Den verksamhet som bedrivs i länder där den politiska risken bedöms som högre är marginell.

Risk för och i samband med rättstvister

Denna risk avser de kostnader som koncernen kan drabbas av för att driva rättsprocesser, kostnader i samband med förlikning och kostnader för utdömda skadestånd. Koncernen är inblandad i en handfull rättsliga tvister, huvudsakligen med kunder. Eventuella bedömda förlustrisker är reserverade.

Asbestrelaterade stämningar

Alfa Laval koncernen var per den 31 december 2015, instämt som en av många svaranden i sammanlag 769 asbestrelaterade mål omfattande totalt cirka 770 kändan. Alfa Laval är fast övertygat om att kraven är grundlösa och avser att kraftfullt bestrida varje krav.

Mot bakgrund av vad som är känt för Alfa Laval idag och den information som Alfa Laval har beträffande de asbestrelaterade målen, vidhåller Alfa Laval sin tidigare bedömning att kraven inte i väsentlig grad kommer att påverka koncernens finansiella ställning eller resultat.

Risk för teknikrelaterade skador

Denna risk avser de kostnader Alfa Laval kan drabbas av i samband med att någon produkt som koncernen har levererat havererar och orsakar skador på liv och egendom. Den största risken i detta sammanhang rör höghastighetsseparatorer, på grund av de stora krafter som är inblandade när kulan i separatorn roterar med mycket höga varvtal. Vid ett haveri kan skadorna bli omfattande. Alfa Laval motverkar dessa risker genom ett omfattande testarbete och en ISO certifierad kvalitetssäkring. Koncernen har en produktansvarsförsäkring. Antalet skador är lågt och få skador har förekommit historiskt.

Risk för driftsavbrott

Denna risk handlar om risken att enskilda enheter eller funktioner inom koncernen kan drabbas av driftsavbrott på grund av:

- strejker och andra konflikter på arbetsmarknaden,
- brand, naturkatastrofer etc.,
- dataintrång, avsaknad av backuper etc. och
- motsvarande problem hos större underleverantörer.

Alfa Laval har en väl utbyggd dialog med de lokala fackliga organisationerna, vilket minskar risken för konflikter och strejker där Alfa Laval är direkt inblandat. Konflikter på övriga delar av arbetsmarknaden är det däremot svårare att skydda företaget mot, till exempel inom transporter.

Alfa Laval minimerar de två följande riskerna genom att bedriva ett aktivt förebyggande arbete på varje anläggning enligt de inom varje område framtagna globala riktlinjerna under övervakning av tillverkningsansvariga, koncernens Risk Management funktion, fastighetsansvariga, IT och HR.

Problem hos större underleverantörer minimeras genom att Alfa Laval försöker använda flera leverantörer av insatsvaror som vid behov kan täcka upp för produktionsbortfall någon annan stans. Önskemålet om långsiktiga och konkurrenskraftiga leveransavtal sätter dock restriktioner för vilken flexibilitet som kan uppnås. Vid brist-situationer kan det totala utbudet vara för begränsat för att medge utbytarhet.

HPR står för "Highly Protected Risk" och är försäkringsindustrins högsta betyg för riskkvalitet. Betyget är reserverat för kommersiella fastigheter där exponeringen mot en fysisk skada är reducerad till ett minimum med hänsyn taget till byggkonstruktion, verksamhet och lokala förutsättningar.

HPR innebär att alla fysiska risker i och runt anläggningen är dokumenterade och att dessa hålls under vissa gränser. Alfa Lavals produktionsanläggning i Lund i Sverige, som är koncernens största och viktigaste anläggning, har HPR klassning, liksom produktionsanläggningarna i Richmond, Lykens, Chesapeake, Sarasota och Newburyport i USA. Ett antal andra viktiga produktionsanläggningar utvärderas och kan komma att slutligen bli HPR klassade.

En HPR klassning innebär att anläggningen har bästa tänkbara brand- och maskinskydd och att ansvarig personal har adekvata säkerhetsrutiner för att se till att dessa skydd underhålls och är i funktion. Dessutom är möjliga tändkällor noggrant kontrollerade för att förhindra att en brand kan starta. För en HPR anläggning är risken för en fysisk skada minimerad, vilket minimerar risken för att råka ut för ett avbrott i produktion som skulle kunna få omfattande konsekvenser för Alfa Laval och dess kunder. För andra produktionsanläggningar, som inte är HPR klassade, är målet också att reducera risken för skador och produktionsavbrott till ett minimum genom att bland annat hålla antändningskällor under strikt kontroll. Besök för förebyggande skadearbete genomförs enligt ett schema baserat på storlek och vikt för Alfa Laval.

Försäkringsrisker

Dessa risker avser de kostnader Alfa Laval kan erfaras på grund av ett otillräckligt försäkringsskydd avseende egendom, avbrott, ansvar, transport, liv och pensioner. Koncernen strävar efter att upprätthålla ett försäkringsskydd som håller risknivån på en acceptabel nivå för en koncern av Alfa Lavals storlek och som samtidigt är kostnads-effektivt. Som en del i detta har Alfa Laval ett eget återförsäkringsbolag. Samtidigt pågår ett ständigt arbete med att minimera riskerna i verksamheten genom förebyggande åtgärder.

Risker förknippade med kreditvillkor

Denna risk avser den begränsade handlingsfrihet som koncernen kan påföras genom restriktioner som är förknippade med kreditvillkoren i låneavtal.

Noter

Not 1. Rörelsesegment

Alfa Lavals verksamhet är indelad i tre affärsdivisioner "Equipment", "Process Technology" och "Marine & Diesel" som säljer till externa kunder och en division "Operations & Övrigt" som täcker inköp, produktion och logistik liksom företagsledning och icke kärnverksamheter. Dessa fyra divisioner utgör Alfa Lavals fyra rörelsesegment.

De tre affärsdivisionerna (rörelsesegmenten) är i sin tur indelade i ett antal kundsegment. Kunderna till Equipment divisionen köper produkter, medan kunderna till Process Technology divisionen köper system för processapplikationer. Kunderna till Marine & Diesel divisionen köper produkter och system för marina och offshore applikationer samt för dieselmotorer. Equipment divisionen består av fyra kundsegment: Industrial Equipment, OEM (Original Equipment Manufacturers), Sanitary Equipment och eftermarknadssegmentet Service. Process Technology divisionen består av fyra kundsegment: Energy &

Process, Food & Life Science, Water & Waste Treatment och eftermarknadssegmentet Service. Marine & Diesel divisionen består av fyra kundsegment: Marine & Diesel Equipment, Marine & Offshore Systems, Marine & Offshore Pumping Systems och eftermarknadssegmentet Service.

Rörelsesegmenten är bara ansvariga för resultatet ner till och med rörelseresultatet exklusive jämförelsestörande poster och för det rörelsekapital som de förvaltar. Detta innebär att finansiella tillgångar och skulder, pensionstillgångar, avsättningar till pensioner och liknande och aktuella och uppskjutna skattefordringar och skatteskulder är ett ansvar för företaget som helhet (Corporate) och inte ett ansvar för rörelsesegmenten. Detta betyder också att finansnettot och inkomstskatter är ett ansvar för företaget som helhet och inte ett ansvar för rörelsesegmenten.

Rörelsesegmenten mäts endast utifrån sina transaktioner med externa parter.

Orderingång		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Equipment	10 472	9 867
Process Technology	12 795	14 271
Marine & Diesel	13 831	12 522
Operations & Övrigt	0	0
Totalt	37 098	36 660

Orderstock		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Equipment	1 637	1 571
Process Technology	7 226	8 440
Marine & Diesel	11 715	12 282
Operations & Övrigt	0	0
Totalt	20 578	22 293

Nettoomsättning		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Equipment	10 500	9 787
Process Technology	14 511	14 410
Marine & Diesel	14 735	10 870
Operations & Övrigt	0	0
Totalt	39 746	35 067

Tillgångar / Skulder				
Koncernen	Tillgångar		Skulder	
	2015	2014	2015	2014
MSEK				
Equipment	6 339	6 424	973	764
Process Technology	10 832	11 893	3 812	4 237
Marine & Diesel	22 905	25 299	4 966	4 132
Operations & Övrigt	5 797	5 906	2 359	3 974
Deltotal	45 873	49 522	12 110	13 107
Corporate	6 024	6 264	21 364	25 477
Totalt	51 897	55 786	33 474	38 584

Corporate avser poster i rapporten över finansiell ställning som är räntebärande eller har med skatter att göra.

Investeringar		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Equipment	61	59
Process Technology	156	111
Marine & Diesel	131	84
Operations & Övrigt	326	349
Totalt	674	603

Rörelseresultat i interna bokslut		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Equipment	1 321	1 320
Process Technology	1 899	2 230
Marine & Diesel	2 999	2 019
Operations & Övrigt	-438	-529
Totalt	5 781	5 040
Avstämning mot koncernens total:		
Jämförelsestörande poster	-	-320
Konsolideringsjusteringar *	-64	-53
Totalt rörelseresultat	5 717	4 667
Finansiellt netto	-273	-550
Resultat efter finansiella poster	5 444	4 117

* Skillnad mellan interna bokslut och IFRS.

Rörelseresultatet i interna bokslut är mycket nära rörelseresultatet enligt IFRS. Det är bara två skillnader. Rörelseresultatet i interna bokslut inkluderar inte jämförelsestörande poster och inte heller alla konsolideringsjusteringar som görs i det officiella bokslutet.

Avskrivningar		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Equipment	218	188
Process Technology	366	325
Marine & Diesel	806	591
Operations & Övrigt	371	365
Totalt	1 761	1 469

Not 2. Information om geografiska områden

Länder med mer än 10 procent av nettoomsättningen, anläggningstillgångarna respektive investeringarna redovisas separat.

Nettoomsättning				
Koncernen				
	2015		2014	
	MSEK	%	MSEK	%
Till kunder i:				
Sverige	864	2,2	820	2,3
Övriga EU	9 490	23,9	9 153	26,2
Övriga Europa	2 950	7,4	2 575	7,3
USA	6 725	16,9	5 446	15,5
Övriga Nordamerika	1 031	2,6	1 105	3,2
Latinamerika	1 826	4,6	2 205	6,3
Afrika	337	0,8	364	1,0
Kina	4 879	12,3	3 838	10,9
Sydkorea	5 172	13,0	3 952	11,3
Övriga Asien	5 991	15,1	5 122	14,6
Oceanien	481	1,2	487	1,4
Totalt	39 746	100,0	35 067	100,0

Nettoomsättningen rapporteras per land baserat på faktureringsadressen, vilket normalt är det samma som leveransadressen.

Anläggningstillgångar				
Koncernen				
	2015		2014	
	MSEK	%	MSEK	%
Sverige	1 337	4,1	1 440	4,1
Danmark	4 374	13,4	4 680	13,3
Övriga EU	3 992	12,2	4 216	11,9
Norge	12 986	39,8	14 747	41,7
Övriga Europa	166	0,5	194	0,5
USA	4 510	13,8	4 434	12,5
Övriga Nordamerika	123	0,4	122	0,3
Latinamerika	271	0,8	371	1,0
Afrika	2	0,0	1	0,0
Asien	2 986	9,2	3 086	8,7
Oceanien	87	0,3	89	0,3
Deltotal	30 834	94,5	33 380	94,3
Andra långfristiga värdepappersinnehav	28	0,1	30	0,1
Pensionstillgångar	4	0,0	6	0,0
Uppskjutna skattefordringar	1 765	5,4	1 986	5,6
Totalt	32 631	100,0	35 402	100,0

Investeringar				
Koncernen				
	2015		2014	
	MSEK	%	MSEK	%
Sverige	63	9,4	122	20,3
Frankrike	99	14,6	58	9,6
Övriga EU	163	24,2	136	22,7
Norge	81	12,0	32	5,3
Övriga Europa	5	0,8	7	1,2
USA	101	15,0	66	10,9
Övriga Nordamerika	20	2,9	4	0,6
Latinamerika	10	1,5	14	2,4
Afrika	1	0,1	1	0,1
Kina	67	10,0	102	16,9
Övriga Asien	58	8,7	55	9,1
Oceanien	6	0,8	6	1,0
Totalt	674	100,0	603	100,0

Not 3. Information om produkter och tjänster

Nettoomsättning per produkt/tjänst		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Egna produkter inom:		
Separering	7 886	7 222
Värmeöverföring	17 372	16 587
Flödeshantering	9 866	6 933
Övrigt	1 194	862
Relaterade produkter	1 786	1 915
Service	1 642	1 548
Totalt	39 746	35 067

Uppdelningen av egna produkter inom separering, värmeöverföring och flödeshantering är en återspeglning av de nuvarande tre huvudteknologierna. Övrigt är egna produkter utanför dessa huvudteknologier. Relaterade produkter är huvudsakligen köpta produkter som kompletterar Alfa Laval produktbudande. Service täcker alla typer av service, serviceavtal etc.

Not 4. Information om större kunder

Alfa Laval har inte någon kund som svarar för 10 procent eller mer av nettoomsättningen. Tetra Pak inom Tetra Laval gruppen är Alfa Laval's enskilt största kund med en volym som representerar 4,2 (3,7) procent av nettoomsättningen. Se not 32 för mer information.

Not 5. Anställda

Medeltal anställda – totalt				
Koncernen				
	Antal anställda kvinnor		Totalt antal anställda	
	2015	2014	2015	2014
Moderbolaget	–	–	–	–
Dotterbolag i Sverige (8)	496	479	2 125	2 133
Sverige totalt (8)	496	479	2 125	2 133
Utlandet totalt (134)	2 921	2 821	15 361	14 976
Totalt (142)	3 417	3 300	17 486	17 109

Siffrorna inom parentes i textkolumnen anger hur många bolag under varje rubrik som hade anställd personal och därmed löner och ersättningar 2015.

Medeltal anställda – i Sverige per kommun		
Koncernen		
	2015	2014
Botkyrka	457	448
Eskilstuna	209	213
Lund	1 043	1 045
Ronneby	253	260
Vänersborg	100	113
Övrigt*	63	54
Totalt	2 125	2 133

* "Övrigt" avser kommuner med färre än 10 anställda och inkluderar även anställda vid utländska representationskontor.

Medeltal anställda – per land

Koncernen	Antal anställda kvinnor		Totalt antal anställda	
	2015	2014	2015	2014
Argentina	11	11	38	38
Australien	19	18	109	106
Belgien	1	2	24	27
Brasilien	57	58	496	576
Bulgarien	7	7	20	19
Chile	6	7	28	32
Colombia	10	9	24	23
Danmark	419	415	1 792	1 802
Filippinerna	4	4	14	13
Finland	43	44	241	250
Frankrike	155	157	865	888
Förenade Arabemiraten	23	20	191	191
Grekland	8	8	23	21
Hong Kong	5	6	21	22
Indien	74	80	1 384	1 435
Indonesien	21	21	93	92
Iran	0	0	5	5
Italien	171	165	902	901
Japan	55	57	279	278
Kanada	21	21	103	100
Kina	632	629	2 779	2 768
Korea	58	63	320	316
Lettland	6	5	12	12
Malaysia	40	38	121	121
Mexiko	8	10	41	42
Nederländerna	77	70	370	363
Norge	202	130	1 147	699
Nya Zeeland	4	4	16	17
Panama	3	3	12	10
Peru	8	7	24	25
Polen	45	45	254	233
Portugal	4	3	15	9
Qatar	–	–	9	8
Rumänien	4	3	14	12
Ryssland	141	126	337	352
Schweiz	5	5	16	18
Singapore	58	54	234	207
Slovakien	1	2	10	11
Spanien	25	20	82	81
Storbritannien	55	56	340	347
Sverige	496	479	2 125	2 133
Sydafrika	12	10	44	43
Taiwan	13	13	42	42
Thailand	14	11	55	56
Tjeckien	8	8	40	40
Turkiet	9	9	46	45
Tyskland	77	74	364	394
Ukraina	5	7	14	15
Ungern	3	4	13	13
USA	290	296	1 915	1 830
Venezuela	1	1	2	3
Vietnam	–	–	2	2
Österrike	3	5	19	23
Totalt	3 417	3 300	17 486	17 109

Könsfördelningen bland ledande befattningshavare

Koncernen	2015			2014		
	Totalt antal	Män %	Kvinnor %	Totalt antal	Män %	Kvinnor %
Styrelsemedlemmar (exklusive suppleanter)	12	66,7	33,3	12	75,0	25,0
Verkställande direktören & koncernledningen	11	90,9	9,1	11	90,9	9,1
Chefer i Sverige	288	77,1	22,9	285	79,3	20,7
Chefer utanför Sverige	1 969	85,0	15,0	1 836	85,1	14,9
Chefer totalt	2 257	84,0	16,0	2 121	84,3	15,7
Anställda i Sverige	2 125	76,7	23,3	2 133	77,5	22,5
Anställda utanför Sverige	15 361	81,0	19,0	14 976	81,2	18,8
Anställda totalt	17 486	80,5	19,5	17 109	80,7	19,3

Not 6. Löner och ersättningar

Löner och ersättningar – totalt		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Styrelser, VD:ar och vVD:ar	272	245
- varav rörliga lönedelar	42	44
Övriga	7 315	6 426
Summa löner och ersättningar	7 587	6 671
Sociala kostnader	1 216	1 100
Pensionskostnader, förmånsbestämda planer	144	110
Pensionskostnader, premiebestämda planer	530	480
Totala personalkostnader	9 477	8 361

Koncernens pensionskostnader och pensionsutfästelser avseende styrelser, VD:ar och vVD:ar uppgår till MSEK 45 (43) respektive MSEK 317 (314). MSEK 113 (116) av pensionsutfästelserna tryggas av Alfa Lavals Pensionsstiftelse.

Aktierelaterade ersättningar

Under perioden 2014 till 2015 existerade inga aktierelaterade ersättningar inom Alfa Laval.

Rörliga ersättningar

Alla anställda har antingen en fast lön eller en fast baslön. För vissa personalkategorier innehåller ersättningspaketet också en rörlig del. Detta avser personalkategorier där det är sedvanligt eller del av ett marknadsmässigt erbjudande att betala en rörlig del. Rörliga ersättningar är mest vanliga i försäljningsrelaterade jobb och för högre chefsbefattningar. Normalt utgör den rörliga delen en mindre del av det totala ersättningspaketet.

Kontantbaserat långsiktigt incitamentsprogram

Årsstämmorna 2012 till 2015 beslutade att implementera steg två till fem av ett kontantbaserat långsiktigt incitamentsprogram. Det långsiktiga incitamentsprogrammet riktar sig till maximalt 85 seniora chefer inom koncernen inklusive koncernchefen och de personer som definieras som ledande befattningshavare.

Varje steg löper över tre år och med en separat tilldelning för varje år, som fastställs oberoende av de övriga två åren. Eftersom varje steg löper över tre år kommer tre steg av programmet alltid att löpa parallellt. Under 2015 har steg tre, fyra och fem av programmet löpt parallellt.

Den slutgiltiga tilldelningen för varje steg beräknas på den anställdes baslön per år vid slutet av treårsperioden. Den maximala tilldelningen är länkad till den anställdes årliga maximala rörliga ersättning och sätts som en procentsats av baslönen enligt följande:

Maximalt långsiktigt incitament		
Maximal rörlig ersättning per år i procent av baslönen	Maximalt långsiktigt incitament i procent av baslönen	
	Per år och steg	Totalt över treårsperioden per steg
60%	15%	45%
40%	10%	30%
30%	8,3%	25%
25%	6,7%	20%
15%	4%	12%

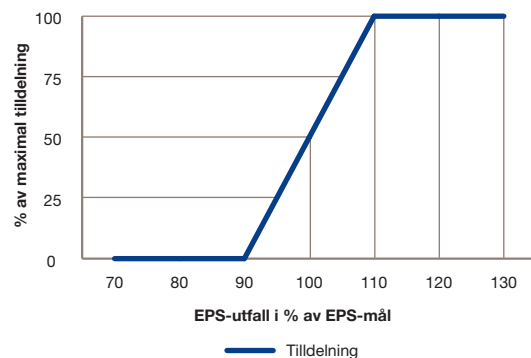
Kolumnen "Per år och steg" visar maximal tilldelning per steg och år. I och med att tre steg löper parallellt under varje år så kan den maximala tilldelningen i procent under ett visst år bli lika stor som den maximala tilldelningen i procent för ett visst steg under hela treårsperioden.

Utfallet av programmet är kopplat till utvecklingen av resultatet per aktie (EPS) för Alfa Laval. EPS-målen för de enskilda åren inom varje steg fastställs av styrelsen vid inledningen av treårsperioden och framgår av nedanstående tabell för de steg som utbetalats under 2015 (två) eller pågår (tre-fem). I tabellen visas också EPS-utfallet för respektive år.

Resultat per aktie				
Koncernen				
SEK	Mål och utfall			
	2015	2014	2013	2012
EPS-mål för steg:				
Två	N/A	8,32	7,62	6,93
Tre	7,80	7,15	6,50	N/A
Fyra	7,94	7,22	N/A	N/A
Fem	8,45	N/A	N/A	N/A
EPS-utfall	9,15	7,39*	7,22	7,61

* Justerat för Frank Mohn förvärvet.

Tilldelningen beräknas på följande sätt. När EPS-utfallet är inom intervallet 90 procent till 110 procent av EPS-målet får den anställda den andel av maximal tilldelning som framgår av nedanstående graf. EPS-utfall på 90 procent eller lägre av EPS-målet ger ingen tilldelning och EPS-utfall på 110 procent eller mer ger maximal tilldelning.

För att vara berättigade till utbetalning måste de anställda vara i tjänst på tilldelningsdatumet och utbetalningsdatumet (utom i fall av avslutad anställning beroende på pensionering, dödsfall eller sjukdom). Om den anställda säger upp sig eller blir uppsagd före slutet av treårsperioden förfaller tilldelningarna och den anställda blir inte berättigad till någon utbetalning. Om den anställda byter till en befattning som inte är berättigad att delta i detta program utbetalas de delar som redan har tjänats in i samband med befattningsbytet. Utbetalda ersättningar från det långsiktiga incitamentsprogrammet påverkar inte den pensionsgrundande lönen eller semesterlönen.

108 Finansiella rapporter

Baserat på utfallet av EPS under perioden 2012 till 2015 har de olika stegen resulterat i följande tilldelningar:

Kontantbaserat långsiktigt incitamentsprogram

Koncernen					Per år					Ackumulerat			
MSEK, om inget annat anges					Faktiskt utfall i % av maximalt utfall					Betaling i procent av baslönen baserat på 15% i rörlig ersättning		Tilldelningar	
Steg	Beslutat av årsstämman	Avseende perioden		Betalas i april	2015	2014	2013	2012	Hittills			Betalda	Bedömda
Två	2012	2012	2014	2015	N/A	0,00%	23,57%	99,06%	40,88%	4,91%		12	N/A
Tre	2013	2013	2015	2016	100,00%	66,78%	100,00%	N/A	88,93%	10,67%		N/A	28
Fyra	2014	2014	2016	2017	100,00%	61,77%	N/A	N/A	80,89%	6,47%		N/A	21
Fem	2015	2015	2017	2018	91,42%	N/A	N/A	N/A	91,42%	3,66%		N/A	13
Tilldelning per år					36	15	13	10	Totalt			12	62

Kostnaderna för tilldelningarna per steg och per år är baserat på bedömda baslöner vid det framtida utbetalningstillfället.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

Ersättningarna till koncernchefen/verkställande direktören bestäms av styrelsen baserat på förslag från ersättningsutskottet enligt riktlinjerna som fastställts av årsstämman. Ersättningarna till övriga medlemmar i koncernledningen bestäms av ersättningsutskottet enligt samma riktlinjer. Den princip som tillämpas vid fastställande av ersättningen till ledande befattningshavare är att erbjuda en marknadsmässig ersättning där ersättningspaketet i huvudsak baseras på en fast månadslön, med möjlighet till tjänstestabil och därutöver en rörlig ersättning på upp till 40 procent av lönen (verkställande direktören upp till 60 procent av lönen). Storleken på den utfallande rörliga lönedelen beror på utfallet av ett antal finansiella mått samt resultatet av speciella projekt,

allt jämfört med de mål som ställts upp för året. Riktlinjerna för pension, uppsägning och avgångsvederlag skiljer sig åt mellan koncernchefen/verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare och framgår av nedanstående tabell.

Årsstämmorna 2012 till 2015 beslutade att implementera steg två till fem av ett kontantbaserat långsiktigt incitamentsprogram för maximalt 85 seniora chefer inom koncernen inklusive koncernchefen och de personer som definieras som ledande befattningshavare. Styrelsen kommer att föreslå årsstämman 2016 att implementera steg sex av det kontantbaserade långsiktiga incitamentsprogrammet för perioden 1 januari 2016 – 31 december 2018. Inga övriga förändringar i dessa riktlinjer föreslås av styrelsen.

Löner och ersättningar till Koncernledningen

Koncernen	Koncernledning			
	Koncernchefen/ verkställande direktören		Andra ledande befattningshavare	
kSEK	2015	2014	2015	2014
Löner och ersättningar				
Baslön	10 815	10 300	31 485	28 823
Rörlig lön ¹⁾	4 020	5 160	7 180	8 639
Kontantbaserat långsiktigt incitamentsprogram ¹⁾	1 895	3 253	3 445	5 742
Övriga förmåner ²⁾	719	898	3 248	3 037
Totala löner och ersättningar	17 449	19 611	45 358	46 241
Pensionskostnader				
Ålders- och efterlevandepension	6 689	6 364	19 995	18 284
Liv-, sjuk- och sjukvårdsförsäkring	50	49	239	215
Totala pensionskostnader	6 739	6 413	20 234	18 499
Summa inklusive pensioner	24 188	26 024	65 592	64 740
Antal andra ledande befattningshavare			10	10
Rörlig lön				
Omfattas	Ja	Ja	Ja	Ja
Icke garanterat mål av baslönen	30%	30%	Icke satt	Icke satt
Maximum av baslönen	60%	60%	40%	40%
Kontantbaserat långsiktigt incitamentsprogram				
Omfattas	Ja	Ja	Ja	Ja
Årets tilldelning (SEK) ³⁾	4 866	2 076	9 066	3 827
Intjänade obetalda tilldelningar per 31 december (SEK)	8 605	5 563	16 031	10 166
Utfästelse om förtida pension ⁴⁾	Nej	Nej	8 av 10	8 av 10
Utfästelse om avgångsvederlag	Ja ⁵⁾	Ja	Ja ⁶⁾	Ja
Utfästelse om ålders- och efterlevandepension				

¹⁾ Avser vad som under året har utbetalats.

²⁾ Värdet av tjänstestabil, skattepliktiga traktamenten, semesterersättning, kontant utbetald semester och tjänstebostad för 1 (1) annan ledande befattningshavare.

³⁾ Baserat på bedömd baslön vid det framtida utbetalningstillfället.

⁴⁾ Från 62 års ålder. En premiebaserad förtida pensionslösning med en premie om 15 procent av den pensionsgrundande lönen.

⁵⁾ 24 månaders ersättning reducerad med antalet månader som har passerat sedan han fyllde 63.

⁶⁾ Maximum 2 årslöner. Utfästelserna definierar de förutsättningar som skall vara uppfyllda för att vederlag skall utgå.

⁷⁾ Den ordinarie ITP:n upp till en lön om 30 basbelopp betalas så att full ITP erhålls vid 65 års ålder. Ovanpå den ordinarie ITP:n har han en premiebästa förmån omfattande 50 procent av baslönen. Därutöver har han möjlighet att avsätta lön och rörliga lönedelar för en temporär ålders- och familjepension.

⁸⁾ För löner över 30 basbelopp finns en premiebaserad lösning, med en premie om 30 procent av den pensionsgrundande lönen över 30 basbelopp. De ledande befattningshavarna hade också fram till den 1 maj 2012 en särskild familjepension som utgjorde en utfyllnad mellan ålderspensionen och familjepensionen enligt ITP. För de personer som var ledande befattningshavare den 1 maj 2012 har den särskilda familjepensionen omvandlats till en premiebaserad kompletterande ålderspension baserat på premienivån för december 2011. Därutöver har de möjlighet att avsätta lön och rörliga lönedelar för en temporär ålders- och familjepension.

Styrelsen

För 2015 uppstår styrelsen ett fast arvode om totalt kSEK 5 350 (5 075), vilket fördelas mellan de ledamöter som utses av årsstämman och som inte är anställda i bolaget. Dessa ledamöter erhåller inga rörliga ersättningar.

Ersättningar till styrelseledamöter *

Koncernen		
kSEK	2015	2014
Arvode per uppdrag:		
Styrelsens ordförande	1 350	1 250
Övriga styrelseledamöter	500	475
Tillägg till:		
Ordföranden i revisionsutskottet	150	150
Övriga ledamöter i revisionsutskottet	100	100
Ordföranden i ersättningsutskottet	50	50
Övriga ledamöter i ersättningsutskottet	50	50
Arvode per namn:		
Anders Narvinger Ordförande	1 400	1 300
Gunilla Berg Ledamot	600	575
Arne Frank Ledamot	550	525
Björn Hägglund Ledamot	–	475
Ulla Litzén Ledamot	600	575
Finn Rausing Ledamot	650	625
Jörn Rausing Ledamot	550	525
Ulf Wiinberg Ledamot	500	475
Margareth Övrum Ledamot	500	–
Totalt	5 350	5 075

* Valda vid årsstämman och inte anställda i bolaget

De redovisade ersättningarna avser perioden mellan två årsstämmor.

Styrelsens ordförande har inget avtal om framtida pension eller avgångsvederlag med Alfa Laval.

Revisionsutskottet och ersättningsutskottet har haft följande ledamöter under de senaste två åren:

	2015	2014
Revisionsutskottet:		
Ordförande	Finn Rausing	Finn Rausing
Övrig ledamot	Gunilla Berg	Gunilla Berg
Övrig ledamot	Ulla Litzén	Ulla Litzén
Ersättningsutskottet:		
Ordförande	Anders Narvinger	Anders Narvinger
Övrig ledamot	Arne Frank	Arne Frank
Övrig ledamot	Jörn Rausing	Jörn Rausing

Ledamöterna i utskotten väljs vid konstituerande styrelsemöte direkt efter årsstämman.

Not 7. Upplysning om revisorer och revisorers arvoden

Raden "Koncernrevisorer" i nedanstående tabell avser de revisorer som väljs vid årsstämman för Alfa Laval AB (publ). Årsstämmorna 2015 och 2014 beslutade att välja KPMG som koncernens revisorer för det kommande året.

Arvoden och kostnadsersättning

Koncernen		
MSEK	2015	2014
Revisionsuppdrag		
Koncernrevisorer	34	29
Övriga revisionsbyråer	1	1
Totalt	35	30
Andra revisionstjänster		
Koncernrevisorer	1	1
Övriga revisionsbyråer	1	5
Totalt	2	6
Skatterådgivning		
Koncernrevisorer	4	4
Övriga revisionsbyråer	3	3
Totalt	7	7
Övriga tjänster		
Koncernrevisorer	1	1
Övriga revisionsbyråer	4	5
Totalt	5	6
Omkostnader		
Koncernrevisorer	1	0
Övriga revisionsbyråer	0	0
Totalt	1	0
Totalt		
Koncernrevisorer	41	35
Övriga revisionsbyråer	9	14
Totalt	50	49

Ett revisionsuppdrag innefattar att granska årsredovisningen, att värdera de använda redovisningsprinciperna och väsentliga bedömningar som gjorts av företagsledningen liksom att utvärdera den övergripande presentationen i årsredovisningen. Det innefattar också en granskning för att kunna ge ett utlåtande om styrelsens ansvarsfrihet. Andra revisionstjänster är sådana som ligger utanför revisionsuppdraget. Skatterådgivning avser rådgivning med anknytning till diverse skattefrågor. Alla andra uppdrag definieras som övriga tjänster. Omkostnader avser ersättning för utlägg såsom resekostnader, sekreterartjänster etc.

Not 8. Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster redovisas brutto i rapporten över koncernens totala resultat som en del av övriga rörelseintäkter respektive övriga rörelsekostnader.

Jämförelsestörande poster		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Operativa		
Övriga rörelseintäkter	495	554
Jämförelsestörande poster	–	–
Totala övriga rörelseintäkter	495	554
Övriga rörelsekostnader	-1 149	-904
Jämförelsestörande poster	–	-320
Totala övriga rörelsekostnader	-1 149	-1 224

Specifikation av jämförelsestörande poster		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Kostnad för:		
Omstruktureringsprogram	–	-260
Förvärvskostnader Frank Mohn	–	-60
Deltotal förluster/kostnader	–	-320
Totalt netto	–	-320

Den jämförelsestörande kostnaden under 2014 bestod av två komponenter. MSEK -60 avsåg förvärvskostnader av engångskaraktär i samband med förvärvet av Frank Mohn AS. Resterande MSEK -260 avsåg ett kostnadsbesparings- och omstruktureringsprogram avseende försörjningskedjan liksom FoU, försäljning och administration.

Not 9. Avskrivningar

Fördelat per funktion		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Kostnad sålda varor	-1 553	-1 293
Försäljning	-54	-35
Administration	-78	-72
Forskning och utveckling	-7	-5
Övriga intäkter och kostnader	-69	-64
Totalt	-1 761	-1 469

Fördelat per tillgångsslag		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Patent och icke patenterat kunnande, varumärken, etc.	-1 079	-858
Maskiner och inventarier	-482	-459
Finansiell leasing maskiner och inventarier	-3	-3
Byggnader och markanläggningar	-190	-143
Finansiell leasing byggnader	-7	-6
Totalt	-1 761	-1 469

Not 10. Utdelningar och förändringar i verkligt värde av finansiella instrument

Fördelat per typ		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Utdelningar från övriga	0	8
Förändring i verkligt värde av värdepapper	33	22
Totalt	33	30

Not 11. Ränteintäkter/kostnader och finansiella kursvinster/förluster

Fördelat på typ av intäkt/kostnad eller vinst/förlust			Fördelat på typ av intäkt/kostnad eller vinst/förlust		
Koncernen			Moderbolaget		
MSEK	2015	2014	MSEK	2015	2014
Ränteintäkter			Ränteintäkter		
Finansiell leasing	-	0	Externa bolag	0	1
Övriga räntor	129	110	Dotterbolag	1	38
Kursvinster			Kursvinster		
Orealiserade	118	216	Orealiserade	6	12
Realiserade	157	94	Totalt	7	51
Totalt	404	420	Räntekostnader		
Räntekostnader			Externa bolag	-1	-5
Finansiell leasing	-1	0	Kursförluster		
Övriga räntor	-338	-324	Orealiserade	-14	-3
Kursförluster			Totalt	-15	-8
Orealiserade	-84	-247			
Realiserade	-287	-429			
Totalt	-710	-1 000			

I koncernen har redovisade kursdifferenser om netto MSEK 301 (-1 033) avseende skulder i utländsk valuta omförts till övrigt totalresultat. Dessa skulder finansierar förvärven av aktier i utländska dotterbolag och fungerar som en kurssäkring för de förvärvade nettotillgångarna. Beloppet belastas med skatt, vilket resulterar i en netto efter skatt effekt på övrigt totalresultat om MSEK 235 (-806).

Not 12. Innehav utan bestämmande inflytande

Alfa Laval har följande dotterbolag med innehav utan bestämmande inflytande. Inget av dessa innehav utan bestämmande inflytande är väsentligt.

Specifikation över aktier i dotterbolag med innehav utan bestämmande inflytande							
MSEK, om inte annat anges		Innehav utan bestämmande inflytande %		Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande			
				Nettoresultat		Eget kapital	
Bolagsnamn	Land för säte	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Frank Mohn Mexico Sa de CV *	Mexiko	0,01	0,01	0	0	0	0
Alfa Laval Aalborg Indústria e Comércio Ltda	Brasilien	0,5	0,5	0	0	1	1
Frank Mohn do Brasil Ltda. *	Brasilien	4,67	4,67	0	0	0	1
Liyang Sifang Stainless Steel Products Co., Ltd.	Kina	35	35	11	9	87	74
Alfa Laval (India) Ltd	Indien	1,8047	1,8047	4	3	24	20
Kenus LLP	Kazakhstan	10	10	0	0	0	0
Chang San Engineering Co. Ltd. *	Korea	25	25	7	5	7	24
Aalborg Industries Water Treatment Pte. Ltd.,	Singapore	40	40	0	0	0	0
Ziepack SA	Frankrike	49	49	0	5	2	5
Fusatun AS **	Norge	0,65	0,65	0	0	-	0
AO Alfa Laval Potok	Ryssland	0,0007	0,0007	0	0	0	0
Totalt				22	22	121	125

* Förvärvat 21 maj 2014. ** Sål till extern köpare 1 september 2015.

Not 13. Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar										
Koncernen										
Värderings- hierarki nivå	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet:						Lånefordringar och kundfordringar		Finansiella tillgångar som kan säljas	
	Identifierade vid första redovisningstillfället		Innehav för handel		Derivat använda för säkringsredovisning		2015	2014	2015	2014
MSEK	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Anläggningstillgångar										
Övriga anläggningstillgångar										
Andra långfristiga värdepappersinnehav	1 och 2	-	-	-	-	-	-	-	28	30
Derivatillgångar	2	-	-	-	63	7	7	-	-	-
Omsättningstillgångar										
Kortfristiga fordringar	*									
Kundfordringar	*	-	-	-	-	-	-	5 796	6 684	-
Växelfordringar	*	-	-	-	-	-	-	461	292	-
Övriga fordringar	*	-	-	-	-	-	-	1 060	1 091	-
Upplupna intäkter	*	-	-	-	-	-	-	107	52	-
Derivatillgångar	2	-	-	51	13	107	93	-	-	-
Kortfristiga placeringar										
Placeringar hos banker	*	-	-	-	-	-	-	244	155	-
Obligationer och andra värdepapper	1	768	532	-	-	-	-	-	-	-
Övriga placeringar	*	-	-	-	-	-	-	9	10	-
Likvida medel	*	-	-	-	-	-	-	1 876	2 013	-
Summa finansiella tillgångar		768	532	51	76	114	100	9 553	10 297	28

* Värderade till upplupet anskaffningsvärde. Det bokförda värdet är det samma som det verkliga värdet. Värderingshierarki nivå 1 är enligt noterade priser på en aktiv marknad för identiska tillgångar och skulder. Värderingshierarki nivå 2 är utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata utanför nivå 1.

Koncernen har inga finansiella tillgångar som utgör investeringar som hålls till förfall.

Finansiella skulder								
Koncernen								
Värderings- hierarki nivå	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet:				Lån			
	Innehav för handel		Derivat använda för säkringsredovisning		2015		2014	
MSEK	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Långfristiga skulder								
Skulder till kreditinstitut etc	*	-	-	-	-	-	12 484	16 454
Derivatskulder	2	4	7	99	110	-	-	-
Kortfristiga skulder								
Skulder till kreditinstitut etc	*	-	-	-	-	2 019	1 251	
Leverantörsskulder	*	-	-	-	-	2 492	2 706	
Växelskulder	*	-	-	-	-	172	198	
Övriga skulder	*	-	-	-	-	1 891	1 930	
Upplupna kostnader	*	-	-	-	-	2 229	2 076	
Derivatskulder	2	105	277	467	578	-	-	
Summa finansiella skulder		109	284	566	688	21 287	24 615	

* Värderade till upplupet anskaffningsvärde. Det bokförda värdet är det samma som det verkliga värdet. Värderingshierarki nivå 1 är enligt noterade priser på en aktiv marknad för identiska tillgångar och skulder. Värderingshierarki nivå 2 är utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata utanför nivå 1.

Koncernen har inga finansiella skulder som värderas till verkligt värde via resultatet och som identifierats vid första redovisningstillfället.

Derivat använda för säkringsredovisning avser i samtliga fall bara kassa-flödessäkringar.

Samtliga ovanstående finansiella instrument summerar antingen direkt till motsvarande post i rapporten över finansiell ställning eller till den post som specificeras i de noter som rapporten över finansiell ställning hänvisar till. De risker som förknippas med dessa finansiella instrument inklusive eventuella koncentrationer av risk presenteras i riskavsnitten på sida 97-103.

Resultat av finansiella instrument

Resultatet för finansiella tillgångar identifierade vid första redovisningstillfället återfinns i not 10 som förändring i verkligt värde av värdepapper.

Resultatet för finansiella tillgångar som innehas för handel om MSEK 32 (4) har påverkat kursvinster i not 11 med MSEK 32 (4).

Resultatet för tillgångarna under lånefordringar och kundfordringar presenteras i not 11 som övriga räntetäckter för placeringar hos banker, övriga placeringar och likvida medel. Övriga tillgångar under lånefordringar och kundfordringar genererar inte något resultat utan bara en inbetalning av det nominella beloppet.

Resultatet för finansiella tillgångar som kan säljas redovisas som en del av övrigt totalresultat i rapporten över koncernens totala resultat.

Resultatet för finansiella skulder som innehas för handel om MSEK -95 (-215) har påverkat kostnad sålda varor med MSEK -12 (-54) och kursförluster i not 11 med MSEK -83 (-161).

Resultatet för skulderna under lån presenteras i not 11 som övriga räntekostnader för skulderna till kreditinstitut och den riktade låneemissionen. Övriga skulder under lån genererar inte något resultat utan bara en utbetalning av det nominella beloppet.

Resultatet för derivattillgångar och derivatskulder använda för säkringsredovisning redovisas som en del av övrigt totalresultat i rapporten över koncernens totala resultat.

Not 14. Verkligt värde av finansiella instrument

Förändringen i verkligt värde av aktier i externa bolag görs under övrigt totalresultat och uppgår till MSEK 2 (-0), se rapporten över koncernens totala resultat.

Förändringen i verkligt värde av noterade värdepapper görs på raden utdelningar och förändringar i verkligt värde i rapporten över koncernens totala resultat och uppgår till MSEK 33 (22), se not 10.

Verkligt värde av derivat				
Koncernen				
		Skillnad mellan kontrakterad kurs och nuvarande kurs		
MSEK	Valutapar	2015	2014	
Derivat tillgångar /derivatskulder				
Terminskontrakt i utländsk valuta:				
	EUR USD	-28	-99	
	EUR SEK	65	-70	
	EUR AUD	0	0	
	EUR CAD	2	-7	
	EUR DKK	-1	-	
	EUR JPY	-2	3	
	USD CAD	1	6	
	USD DKK	-54	-36	
	USD GBP	-	0	
	USD SEK	9	18	
	USD JPY	0	-3	
	USD KRW	-	-	
	USD SGD	-1	-2	
	DKK SEK	1	-1	
	NOK EUR	7	0	
	NOK SEK	-72	22	
	NOK USD	-309	-564	
	CNY USD	5	-	
	AUD USD	-7	2	
	JPY NOK	-95	-41	
	RUB EUR	1	10	
	RUB USD	-	1	
	Övriga Övriga	1	-3	
Deltotal		-477	-764	
Valutaoptioner		6	-12	
Ränteswapar		2	15	
Terminskontrakt i metaller		-33	-31	
Elderivat		-8	-4	
Totalt, motsvarande en netto derivattillgång (+) eller skuld (-)		-510	-796	

För valutaoptioner och elderivat har säkringsredovisning inte tillämpats. För terminskontrakt i utländsk valuta, ränteswapar och terminskontrakt i metaller har säkringsredovisning tillämpats när förutsättningarna för säkringsredovisning varit uppfyllda.

Justeringen till verkligt värde av derivat görs via övrigt totalresultat om säkringsredovisning kan tillämpas och derivaten är effektiva. I alla andra fall görs justeringen till verkligt värde ovanför nettoresultatet. Motsvarande bokningar görs på derivattillgångar och derivatskulder och inte på de underliggande finansiella instrumenten i rapporten över finansiell ställning.

Not 15. Aktuella och uppskjutna skatter

Skatt på årets nettoresultat och övriga skatter

Koncernen		
MSEK	2015	2014
Följande komponenter ingår i koncernens skattekostnad:		
Aktuell skattekostnad för perioden	-1 727	-1 320
Justering av aktuell skatt för tidigare perioder	74	-27
Uppskjuten skattekostnad/intäkt hänförlig till temporära skillnader	175	205
Uppskjuten skattekostnad/intäkt hänförlig till förändrade skattesatser eller införandet av nya skatter	-4	13
Tidigare inte utnyttjade skattefordringar som nu utnyttjas för att minska aktuell skattekostnad	0	2
Tidigare inte redovisad skatt avseende skattefordringar som används för att minska uppskjuten skattekostnad	0	0
Uppskjuten skattekostnad avseende reduktion av uppskjuten skattefordran eller uppskjuten skatteintäkt avseende återföring av tidigare reduktion	-59	2
Övriga skatter	-42	-24
Total skattekostnad	-1 583	-1 149

Skatt på årets övrigt totalresultat

Koncernen		
MSEK	2015	2014
Följande komponenter ingår:		
Uppskjuten skatt på:		
Kassaflödessäkringar	43	136
Marknadsvärdering av externa aktier	-1	0
Omräkningsdifferens	-22	84
Omvärderingar av förmånsbestämda åtaganden	-47	71
Total skattekostnad	-27	291

Skillnaden mellan koncernens faktiska skattekostnad och skattekostnaden baserad på gällande skattesatser består av följande komponenter:

Avstämning av skattekostnaden

Koncernen		
MSEK	2015	2014
Resultat efter finansiella poster	5 444	4 117
Skatt enligt gällande skattesats	-1 539	-1 088
Skatteeffekten av:		
Ej avdragsgilla kostnader	-112	-96
Ej beskattningsbara intäkter	101	59
Skillnader mellan rapporterade bokföringsmässiga avskrivningar och skattemässiga avskrivningar	-6	-3
Skillnader mellan övriga rapporterade bokslutsdispositioner och övriga skattemässiga bokslutsdispositioner	-18	24
Skatteavdrag från tidigare år	-41	6
Justering av aktuell skatt för tidigare perioder	74	-27
Övrigt	-42	-24
Total skattekostnad	-1 583	-1 149

Övriga skatter avser framförallt förmögenhetsskatt.

114 Finansiella rapporter

Temporära skillnader föreligger i de fall tillgångarnas eller skuldernas redovisade värde respektive skattemässiga värden är olika. Koncernens temporära skillnader har resulterat i en uppskjuten skattefordran eller uppskjuten skatteskuld avseende följande balansposter:

Uppskjutna skattefordringar och -skulder				
Koncernen				
MSEK	2015		2014	
	fordran	skuld	fordran	skuld
Avseende:				
Immateriella anläggnings-tillgångar	7	1 666	18	1 986
Materiella anläggnings-tillgångar	41	208	120	240
Lager	176	35	258	37
Övriga omsättnings-tillgångar	4	4	1	3
Finansiella tillgångar	114	0	56	0
Kortfristiga skulder	1 491	165	1 600	224
Förlustavdrag *	39	-	46	2
Andra poster	9	963	34	729
Deltotal	1 881	3 041	2 133	3 221
Kvittning inom bolag	-116	-116	-147	-147
Totala uppskjutna skatter	1 765	2 925	1 986	3 074

* De förlustavdrag som denna uppskjutna skattefordran avser uppgår till MSEK 168 (93). Dessa förlustavdrag är i allt väsentligt tidsmässigt obegränsade.

I koncernen finns temporära skillnader och förlustavdrag om MSEK 934 (637) som ej har renderat motsvarande uppskjutna skattefordran, då bedömningen är att dessa sannolikt ej kommer att kunna utnyttjas. De temporära skillnaderna avser huvudsakligen pensioner, där utbetalningstidpunkten ligger så långt fram i tiden att det med hänsyn till diskontering och osäkerhet i framtida resultatnivåer inte ansetts föreligga någon tillgång. Förlustavdragen är i allt väsentligt tidsmässigt obegränsade, men det förlustavdrag som kan utnyttjas per år kan vara begränsat till en viss andel av det skattepliktiga resultatet.

Den nominella skattesatsen har ändrats i följande länder mellan 2014 och 2015.

Skattesats per land		
Koncernen		
Procent	2015	2014
Chile	23	21
Danmark	24	25
Grekland	29	26
Indien	35	34
Japan	36	38
Malaysia	24	25
Pakistan	32	34
Peru	28	30
Spanien	28	30
Storbritannien	20	21

Koncernens normala effektiva skattesats är cirka 28 (28) procent baserat på beskattningsbart resultat, och den är beräknad som ett viktat medeltal baserat på respektive i koncernen ingående bolags andel av resultat före skatt.

Not 16. Goodwill och övervärden – företagsförvärv

Allokeringen av övervärden till materiella och immateriella tillgångar och den resulterande goodwillen innebär i realiteten att alla förvärv värderas till verkligt värde. För att separera ut denna värderingseffekt fokuserar Alfa Laval på EBITA, där eventuella avskrivningar på övervärden är exkluderade. Utvecklingen av dessa övervärden och eventuell goodwill visas i nedanstående tabell.

Förändring under året						
Koncernen						
MSEK	Ingående balans 2015	Justering av föregående års förvärvsanalyser	Förvärvat	Planenlig avskrivning	Omräkningsdifferens	Utgående balans 2015
Byggnader	417	-	-	-32	-16	369
Mark och markförbättringar	-47	-	-	-	-12	-59
Patent och icke patenterat kunskande	2 881	-	-	-441	-15	2 425
Varumärken	4 920	-	35	-621	-286	4 048
Deltotal övriga övervärden	8 171	-	35	-1 094	-329	6 783
Goodwill	20 408	1	19	-	-930	19 498
Totalt	28 579	1	54	-1 094	-1 259	26 281

Koncernen har under 2015 redovisat nedskrivningar av övervärden avseende byggnader med MSEK - (6) och mark och markanläggningar med MSEK - (9). I övrigt har koncernen inte redovisat några nedskrivningar avseende vare sig goodwill eller några andra övervärden.

På goodwillen räknas ingen uppskjuten skatteskuld. På övriga övervärden uppgår den uppskjutna skatteskulden till MSEK 1 528 (1 881).

Nettovinsten eller förlusten för sålda tillgångar redovisas baserat på anskaffningsvärdet inklusive eventuella övervärden.

Nästa tabell visar varje förvärv separat. Eventuella senare justeringar av allokeringarna hänförs till det ursprungliga förvärvsåret. Siffrorna för allokeringarna är baserade på de gällande kurserna när transaktionerna ägde rum och eventuella förändringar i valutakurser tills den 31 december 2015 visas som en omräkningsdifferens. I not 17 och 18 finns motsvarande redovisning uppdelat per tillgångsslag.

Förvärv av verksamheter sedan 2000

Koncernen									
MSEK År/Företag	Byggnader	Mark och markför- bättringar	Lager	Patent och icke patenterat kunnande	Varumärken	Övrigt	Total övriga övervärden	Goodwill	Totalt
2000									
Alfa Laval Holding	1 058	-228	340	1 280	461	1 112	4 023	3 683	7 706
2002									
Danish Separation Systems	-	-	-	-	-	-	-	118	118
2003									
Toftejorg	1	-	-	-	-	-	1	35	36
2005									
Packinox	-	-	6	99	183	-	288	253	541
2006									
Tranter	17	-	6	180	265	-	468	530	998
2007									
AGC Engineering	-	-	-	-	12	-	12	20	32
Helpman	9	8	-	36	-	-	53	4	57
Publikt erbjudande Alfa Laval (India)	-	-	-	-	-	-	-	441	441
DSO Fluid Handling	-	-	-	-	39	-	39	42	81
Fincoil	-	-	-	233	-	-	233	241	474
2008									
Hoyer Promix A/S	-	-	-	-	-	-	-	16	16
Nitrile India Pvt Ltd	-	-	-	-	-	-	-	6	6
Standard Refrigeration	-	-	5	166	-	-	171	152	323
Pressko AG	-	-	1	-	-	-	1	69	70
Hutchison Hayes Separation	-	-	1	95	49	-	145	46	191
P&D's Plattvärmeväxlarservice	-	-	-	-	-	-	-	10	10
Ageratec	-	-	-	-	-	-	-	44	44
2009									
Två leverantörer av reservdelar och service	-	-	-	-	291	-	291	210	501
Onnuri Industrial Machinery	-	-	-	40	39	-	79	48	127
HES Heat Exchanger Systems	-	-	-	83	-	-	83	59	142
Publikt erbjudande Alfa Laval (India)	-	-	-	-	-	-	-	311	311
Termatrans	-	-	-	-	7	-	7	6	13
Tranter-förvärv i Latinamerika	-	-	-	-	20	-	20	16	36
ISO Mix	-	-	-	22	-	-	22	-	22
LHE	-	-	-	298	297	-	595	344	939
2010									
Champ Products	-	-	-	15	14	-	29	2	31
En ledande serviceleverantör i USA	-	-	-	-	134	-	134	82	216
G.S Anderson	-	-	-	35	-	-	35	23	58
Astepo	-	-	-	24	15	-	39	8	47
Si Fang Stainless Steel Products	-	-	-	27	16	-	43	42	85
Definox	-	-	-	4	5	-	9	2	11
Olmi	-	-	37	58	32	-	127	-	127
2011									
Servicebolag i USA	-	-	-	-	150	-	150	126	276
Aalborg Industries	248	-	-	430	860	-	1 538	3 630	5 168
2012									
Vortex Systems	-	-	-	148	-	-	148	225	373
Ashbrook Simon-Hartley	-	-	-	86	-	-	86	55	141
Gamajet Cleaning Systems	-	-	-	47	-	-	47	37	84
Air Cooled Exchangers (ACE)	-	-	-	585	-	-	585	346	931
2013									
Niagara Blower Company	-	-	-	202	-	-	202	203	405
2014									
Frank Mohn AS	-	-	38	1 160	3 793	-	4 991	9 831	14 822
CorHex Corp	-	-	-	15	-	-	15	-	15
2015									
Eftermarknadsbolag (separation)	-	-	-	-	19	-	19	19	38
K-Bar Parts LLC	-	-	-	-	16	-	16	-	16
Ackumulerat under perioden									
Realiserat	-524	122	-435	-	-	-123	-960	-	-960
Nedskrivning	-6	-9	-	-	-	-	-15	-48	-63
Planenlig avskrivning	-408	-	-	-3 102	-2 268	-993	-6 771	-612	-7 383
Omräkningsdifferens	-26	48	1	159	-401	4	-215	-1 177	-1 392
Utgående balans	369	-59	-	2 425	4 048	-	6 783	19 498	26 281

Förvärvet av Alfa Laval Holding AB koncernen i samband med Industri Kapitals förvärv av Alfa Laval koncernen från Tetra Laval den 24 augusti 2000 visas på den första raden.

"Övrigt" avser övervärden från 2000 för "Maskiner" om MSEK 548 och "Inventarier" om MSEK 452 som har avskrivits eller realiserats fullt ut, för "Forskning och utveckling" om MSEK 54 och "Reavinst (Industriell Flödeshantering)" om MSEK 42 som har realiserats fullt ut och för "Pågående nyanläggningar" MSEK 116 som har förts till "Maskiner".

Företagsförvärv Under 2015

Ett eftermarknadsbolag specialiserat på separationsteknologi

Alfa Laval har per 3 juli 2015 förvärvat 100 procent av ett eftermarknadsbolag, specialiserat på separationsteknologi. Bolaget förblir en egen organisation som erbjuder service och reservdelar under eget varumärke. Förvärvet är i linje med Alfa Laval-koncernens strategi, att genomföra förvärv som kompletterar den befintliga verksamheten genom att addera produkter, geografisk närvaro eller nya försäljningskanaler. I detta fall adderar Alfa Laval-koncernen en kompletterande eftermarknadskanal. "Med detta förvärv ökar vi närvaron inom en viktig nisch av eftermarknaden", säger Alfa Laval VD och koncernchef, Lars Renström. Köpeskillingen uppgår till MSEK 94, varav MSEK 56 har betalats kontant och MSEK 38 innehålls under en period av 2–5 år. Den innehållna delen av köpeskillingen är villkorad av att vissa garantier i avtalet inte utlöses. Utfallet kan bli allt mellan MSEK 0 och MSEK 38, men det sannolika utfallet är MSEK 38, vilket också är det verkliga värdet i och med att den villkorade köpeskillingen skall erläggas kontant. Kostnaderna direkt hänförliga till förvärvet (arvodet för advokater, due diligence och rådgivningsbiträde) kommer i tillägg till detta och har uppgått till MSEK 1, vilket rapporteras som övriga rörelsekostnader. Påverkan på kassaflödet uppgår därmed till MSEK -57. Av skillnaden mellan köpeskillingen och de förvärvade nettotillgångarna har MSEK 19 allokaterats till varumärket, medan resterande MSEK 19 har hänförs till goodwill. Goodwillen hänförs till bedömda synergier i inköp, logistik och allmänna omkostnader samt företagets förmåga att över tiden återskapa sina immateriella tillgångar. Värdet på goodwillen är fortfarande preliminärt i och med att förvärvsanalysen fortfarande är preliminär. Övervärdet i varumärket skrivs av under 10 år. Från tidpunkten för förvärvet har bolaget tillfört Alfa Laval en ordergång om MSEK 30, fakturering om MSEK 31 och justerad EBITA om MSEK 6. Om bolaget hade förvärvats den 1 januari 2015 hade motsvarande siffror varit MSEK 64, MSEK 65 respektive MSEK 4. Antalet anställda vid utgången av december 2015 uppgick till 15.

K-Bar Parts LLC

Alfa Laval har den 31 juli 2015 förvärvat 100 procent av K-Bar Parts LLC, vilket är ett litet eftermarknadsbolag i USA. Bolaget har sedan dess namnändrats till Alfa Laval Kathabar Inc. Köpeskillingen uppgår till MSEK 17, varav MSEK 15 har betalats kontant och MSEK 2 innehålls under en period av 1–2 år. Den innehållna delen av köpeskillingen är villkorad av att vissa garantier i avtalet inte utlöses. Utfallet kan bli allt mellan MSEK 0 och MSEK 2, men det sannolika utfallet är MSEK 2, vilket också är det verkliga värdet i och med att den villkorade köpeskillingen skall erläggas kontant. Kostnaderna direkt hänförliga till förvärvet (arvodet för advokater, due diligence och rådgivningsbiträde) kommer i tillägg till detta och har uppgått till MSEK 1, vilket rapporteras som övriga rörelsekostnader. Påverkan på kassaflödet uppgår därmed till MSEK -16. Av skillnaden mellan köpeskillingen och de förvärvade nettotillgångarna har MSEK 16 allokaterats till varumärket, medan inget har hänförs till goodwill. Förvärvsanalysen är fortfarande preliminär. Övervärdet i varumärket skrivs av under 10 år. Från tidpunkten för förvärvet har bolaget tillfört Alfa Laval en ordergång om MSEK 4, fakturering om MSEK 4 och justerad EBITA om MSEK 1. Om bolaget hade förvärvats den 1 januari 2015 hade motsvarande siffror varit MSEK 10, MSEK 10 respektive MSEK 2. Antalet anställda vid utgången av december 2015 uppgick till 13.

Utbetalning av innehållna köpeskillningar från tidigare förvärv utgör resterande del av kassaflödet avseende förvärv av verksamheter.

Förvärven under 2015 kan sammanfattas på följande sätt. Observera att förvärvsanalyserna för de två förvärven under 2015 fortfarande är preliminära.

Förvärv 2015

MSEK	Totalt		
	Bokfört värde	Justering till verkligt värde	Verkligt värde
Varumärken ¹⁾	–	35	35
Varulager	50	–	50
Kundfordringar och övriga fordringar	2	–	2
Övriga fordringar	12	–	12
Leverantörsskulder	-1	–	-1
Övriga skulder	-40	–	-40
Uppskjuten skatteskuld	–	-6	-6
Förvärvade nettotillgångar	23	29	52
Goodwill ²⁾			19
Köpeskillning			-71
Kostnader direkt hänförliga till förvärven ³⁾			-2
Betalning av innehållna belopp från tidigare år			0
Påverkan på koncernens likvida medel			-73

¹⁾ Övervärdet i varumärken skrivs av under 10 år.

²⁾ Goodwillen hänförs till bedömda synergier i inköp, logistik och allmänna omkostnader samt företagets förmåga att över tiden återskapa sina immateriella tillgångar. Värdet på goodwillen är fortfarande preliminärt.

³⁾ Avser arvodet för advokater, due diligence och rådgivningsbiträde. Har kostnadsförts som övriga rörelsekostnader.

Samtliga förvärvade tillgångar och skulder rapporterades enligt IFRS vid tiden för förvärven.

De två små förvärven under 2015 redovisas inte per förvärv i och med att en sådan redovisning hade blivit alltför fragmenterad och snarare hade tyngt presentationen än ökat tydligheten. Istället redovisas de sammanräknade.

Under 2014

Frank Mohn AS

I ett pressmeddelande den 7 april 2014 meddelade Alfa Laval att bolaget hade tecknat ett avtal om att förvärva Frank Mohn AS, en ledande leverantör av dränkta pumpsystem till den marina industrin och offshoremarknaden. Efter godkännande av konkurrensmyndigheter slutfördes förvärvet den 21 maj 2014. Förvärvet stärker Alfa Lavals produktportfölj inom flödeshantering, genom att addera en unik teknologi för pumpsystem, samt befäster Alfa Lavals position som en ledande leverantör till marin och offshore. Alfa Laval har förvärvat 100 procent av Frank Mohn AS ("Frank Mohn"), med produktnamnet Framo, för en total, kontant köpeskilling om NOK 13 miljarder, på skuldfri basis, från Wimoh AS, ett bolag som kontrolleras av familjen Mohn. Frank Mohn har huvudkontor i Bergen, Norge. Dess rörelsemarginal är väsentligt högre än Alfa Lavals. Lars Renström, VD och koncernchef för Alfa Laval, kommenterade förvärvet: "Frank Mohn är ett utomordentligt företag som vi har följt under flera år. Bolaget har mycket skickliga medarbetare, högkvalitativa produkter och en marknadsledande position inom segment som erbjuder attraktiva, långsiktiga tillväxtpotentialer. Kombinationen Frank Mohn och Alfa Laval skapar ett attraktivt erbjudande av produkter, system och tjänster och det stärker vår position som ledande leverantör av kritiska system till fartyg och produktionsenheter för olja och gas, offshore, med en ojämförlig servicekapacitet." Förvärvet av Frank Mohn finansierades med existerande lånelöften samt en säkerställd temporär finansiering. Den temporära finansieringen har ersatts av två obligationslån som Alfa Laval har emitterat. De årliga synergierna från förvärvet beräknas bli cirka NOK 120 miljoner, gradvis realiserade över en treårsperiod. Alfa Laval har inkluderat Frank Mohn och produktnamnet Framo i Marine & Diesel divisionen i ett nytt nyförsäljningssegment, Marine & Offshore Pumping Systems. Verksamheten kommer att hållas ihop under befintlig ledning. Aktiviteterna i Bergenområdet i Norge: huvudkontoret samt försäljnings- och servicecentrumet i Askøy – liksom produktionsenheterna i Fusa, Flatøy och Frekhaug – blir Alfa Lavals kompetenscenter för marin- och offshore-pumpsystem. Köpeskillingen uppgår till MSEK 14 782, varav allt har betalats kontant. Kostnaderna direkt hänförliga till förvärvet (arvoden för advokater, due diligence och rådgivningsbiträde) kommer i tillägg till detta och har uppgått till MSEK 51, vilket rapporteras som övriga rörelsekostnader. Likvida medel om MSEK 504 övertogs i det förvärvade bolaget. Påverkan på kassaflödet uppgår därmed till MSEK -14 329. Av skillnaden mellan köpeskillingen och

de förvärvade nettotillgångarna har MSEK 1 160 allokaterats till patent och icke patenterat kunnande, MSEK 3 793 till produktnamnet Framo och MSEK 9 830 har upparbetad vinst i lagret, medan resterande del om MSEK 9 830 har hänförs till goodwill. Goodwillen hänför sig till bedömda synergier i inköp, logistik och allmänna omkostnader samt företagets förmåga att över tiden återskapa sina immateriella tillgångar. I samband med att förvärvsanalysen fastställdes under 2015 har värdet på goodwillen ökat med MSEK 1 till MSEK 9 831. Övervärdet i patent och icke patenterat kunnande och övervärdet i produktnamnet Framo skrivs i båda fallen av under 10 år. Övervärdet avseende upparbetad vinst i lagret realiserar enligt lagrets omsättningshastighet. Från tidpunkten för förvärvet har bolaget tillfört Alfa Laval en orderingång om MSEK 3 781, fakturering om MSEK 3 333 och justerad EBITA om MSEK 1 008. Om bolaget hade förvärvats den 1 januari 2014 hade motsvarande siffror varit MSEK 5 696, MSEK 5 131 respektive MSEK 1 087. Antalet anställda vid utgången av december 2014 uppgick till 1 263.

CorHex Corp

Den 4 november 2014 förvärvade Alfa Laval 100 procent av det koreanska bolaget CorHex Corp. Bolaget är ett litet utvecklingsbolag inom värmeöverföringsteknologi. Köpeskillingen uppgår till MSEK 10, varav allt har betalats kontant. Kostnaderna direkt hänförliga till förvärvet (arvoden för advokater, due diligence och rådgivningsbiträde) kommer i tillägg till detta och har uppgått till MSEK 1, vilket rapporteras som övriga rörelsekostnader. Likvida medel om MSEK 0 övertogs i det förvärvade bolaget. Påverkan på kassaflödet uppgår därmed till MSEK -11. Av skillnaden mellan köpeskillingen och de förvärvade nettotillgångarna har MSEK 15 allokaterats till patent och icke patenterat kunnande, medan inget har hänförs till goodwill. I samband med att förvärvsanalysen fastställdes under 2015 har värdet på goodwillen fastställdes till MSEK -. Övervärdet i patent och icke patenterat kunnande skrivs av under 10 år. Från tidpunkten för förvärvet har bolaget tillfört Alfa Laval en orderingång om MSEK 6, fakturering om MSEK 1 och justerad EBITA om MSEK -2. Om bolaget hade förvärvats den 1 januari 2014 hade motsvarande siffror varit MSEK 13, MSEK 7 respektive MSEK -5. Antalet anställda vid utgången av december 2014 uppgick till 12.

Utbetalning av innehållna köpeskillingar från tidigare förvärv utgör resterande del av kassaflödet avseende förvärv av verksamheter.

Förvärven under 2014 kan sammanfattas på följande sätt. Observera att förvärvsanalyserna för Frank Mohn och CorHex fortfarande var preliminära per utgången av 2014.

Förvärv 2014

Koncernen	Frank Mohn			Övriga			Totalt
	Bokfört värde	Justering till verkligt värde	Verkligt värde	Bokfört värde	Justering till verkligt värde	Verkligt värde	Verkligt värde
MSEK							
Materiella anläggningstillgångar	1 100	-	1 100	1	-	1	1 101
Patent och icke patenterat kunnande ¹⁾	0	1 160	1 160	2	15	17	1 177
Varumärken ²⁾	-	3 793	3 793	-	-	-	3 793
Övriga anläggningstillgångar	95	-	95	-	-	-	95
Varulager	847	38	885	1	-	1	886
Kundfordringar och övriga fordringar	981	-	981	1	-	1	982
Övriga fordringar	255	-	255	-	-	-	255
Kortfristiga placeringar	51	-	51	1	-	1	52
Likvida medel	504	-	504	0	-	0	504
Avsättningar till pensioner och liknande åtaganden	-47	-	-47	-	-	-	-47
Övriga avsättningar	-142	-	-142	-	-	-	-142
Eget kapital hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	-17	-	-17	-	-	-	-17
Lån	-	-	-	-4	-	-4	-4
Leverantörsskulder	-235	-	-235	-1	-	-1	-236
Förskott	-1 260	-	-1 260	-	-	-	-1 260
Övriga skulder	-563	-	-563	-2	-	-2	-565
Skatteskulder	-257	-	-257	-	-	-	-257
Uppskjuten skatteskuld	-3	-1 348	-1 351	-	-4	-4	-1 355
Förvärvade nettotillgångar	1 309	3 643	4 952	-1	11	10	4 962
Goodwill ³⁾			9 830			-	9 830
Köpeskilling			-14 782			-10	-14 792
Kostnader direkt hänförliga till förvärven ⁴⁾			-51			-1	-52
Likvida medel i de förvärvade verksamheterna			504			0	504
Betalning av innehållna belopp från tidigare år			-			-103	-103
Påverkan på koncernens likvida medel			-14 329			-114	-14 443

¹⁾ Övervärdet i patent och icke patenterat kunnande skrivs av under 10 år.

²⁾ Övervärdet i produktnamnet Framo skrivs av under 10 år.

³⁾ Goodwillen hänför sig till bedömda synergier i inköp, logistik och allmänna omkostnader samt företagets förmåga att över tiden återskapa sina immateriella tillgångar. Värdet på goodwillen är fortfarande preliminärt.

⁴⁾ Avser arvoden för advokater, due diligence och rådgivningsbiträde. Har kostnadsförts som övriga rörelsekostnader.

Samtliga förvärvade tillgångar och skulder rapporterades enligt IFRS vid tiden för förvärvet.

Test för nedskrivningsbehov

Ett test för nedskrivningsbehov har gjorts per utgången av 2015, som visar att det inte finns något behov av att skriva ned goodwillen.

Tre av Alfa Laval's rörelsesegment, de tre divisionerna "Equipment", "Process Technology" och "Marine & Diesel" har identifierats som de kassagenererande enheterna inom Alfa Laval. Tekniskt kan en nyligen förvärvad affärsverksamhet följas fristående under en inledande period, men förvärvade affärsverksamheter integreras normalt in i divisionerna i snabb takt. Detta innebär att den oberoende spårbarheten förloras ganska snart och då blir en fristående mätning och testning ogenomförbar.

De kassaflödesgenererande enheternas återvinningsvärde baseras på deras nyttjandevärde, vilket fastställs genom att beräkna nuvärdet av framtida kassaflöden. Nuvärdet baseras på de prognostiserade EBITDA siffrorna för de kommande tjugo åren, med avdrag för prognostiserade investeringar och förändringar i rörelsekapitalet under samma period. Denna prognos för de kommande 20 åren baseras på följande komponenter:

- Prognosen för 2016 baseras på koncernens normala rullande 12 månaders "Forecast" rapportering. Denna bygger på en mycket stor mängd ganska detaljerade antaganden genom hela organisationen avseende den ekonomiska konjunkturen, volymtillväxt, marknadsinitiativ, produktmix, valutakurser, kostnadsutveckling, kostnadsstruktur, F&U etc.
- Prognosen för åren 2017 och 2018 baseras på företagsledningens övergripande antaganden avseende den ekonomiska konjunkturen, volymtillväxt, marknadsinitiativ, produktmix, valutakurser, kostnadsutveckling, kostnadsstruktur, F&U etc.
- Prognosen för åren 2019 till 2035 baseras på den uppskattade förväntade genomsnittliga tillväxttakten inom industrin.

Anledningen till att en längre period än 5 år har använts för nuvärdesberäkningen är att företagsledningen anser att 5 år är en för kort period att använda för en verksamhet där rimligen fortlevnadsprincipen kan appliceras.

De antaganden som använts för prognoserna återspeglar tidigare erfarenheter eller information från externa källor.

Den använda diskonteringsräntan är den vägda genomsnittliga kapitalkostnaden (WACC) före skatt om 8,95 (7,88) procent.

Det existerar inte någon rimligt möjlig förändring i ett viktigt antagande i nedskrivningstestet som skulle innebära att det redovisade värdet skulle överstiga återvinningsvärdet. Anledningen är att återvinningsvärdena med mycket god marginal överstiger de redovisade värdena. Därför redovisas ingen känslighetsanalys.

Alfa Laval har inte några immateriella tillgångar med obegränsade nyttjandeperioder annat än goodwill.

De tre kassagenererande enheterna har allokerats följande goodwillbelopp:

Goodwill		
Koncernen	2015	2014
MSEK		
Equipment	2 703	2 697
Process Technology	3 819	3 753
Marine & Diesel	12 976	13 958
Totalt	19 498	20 408

Not 17. Immateriella anläggningstillgångar**Patent och icke patenterat kunnande**

Koncernen		
MSEK	2015	2014
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	5 769	4 158
Företagsförvärv	–	2
Omklassificeringar	2	-1
Övervärden	–	1 175
Omräkningsdifferens	-33	435
Utgående balans	5 738	5 769
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-2 837	-2 231
Omklassificeringar	0	0
Avskrivning på övervärden	-441	-375
Årets avskrivningar	-9	-5
Omräkningsdifferens	16	-226
Utgående balans	-3 271	-2 837
Utgående planenligt restvärde	2 467	2 932

Varumärken

Koncernen		
MSEK	2015	2014
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	6 702	2 793
Övervärden	35	3 793
Omräkningsdifferens	-345	116
Utgående balans	6 392	6 702
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-1 782	-1 175
Avskrivning på övervärden	-621	-470
Omräkningsdifferens	59	-137
Utgående balans	-2 344	-1 782
Utgående planenligt restvärde	4 048	4 920

Licenser, hyresrätter samt liknande rättigheter

Koncernen		
MSEK	2015	2014
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	220	224
Inköp	6	8
Försäljningar/utrangeringar	-4	-39
Omklassificeringar	0	0
Omräkningsdifferens	-5	27
Utgående balans	217	220
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-174	-187
Försäljningar/utrangeringar	-1	25
Omklassificeringar	0	-5
Årets avskrivningar	-8	-8
Omräkningsdifferens	7	1
Utgående balans	-176	-174
Utgående planenligt restvärde	41	46

Alfa Laval har inte några internt upparbetade immateriella tillgångar.

Goodwill		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	20 980	10 583
Goodwill vid förvärv av verksamheter	20	9 797
Omräkningsdifferens	-933	600
Utgående balans	20 067	20 980
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-572	-522
Omräkningsdifferens	3	-50
Utgående balans	-569	-572
Utgående planenligt restvärde	19 498	20 408

Not 18. Materiella anläggningstillgångar

Byggnader och mark		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	4 679	2 853
Inköp	86	101
Företagsförvärv	-	1 556
Sålda verksamheter	-11	-
Försäljningar/utrangeringar	-23	-32
Nedskrivning	-	-41
Omklassificeringar	26	20
Omklassificering till tillgångar för försäljning	-56	-19
Nedskrivning av övervärden	-	-6
Omräkningsdifferens	-183	247
Utgående balans	4 518	4 679
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-2 196	-1 309
Försäljningar/utrangeringar	7	14
Företagsförvärv	-	-636
Sålda verksamheter	6	-
Omklassificeringar	19	2
Omklassificering till tillgångar för försäljning	53	13
Avskrivning på övervärden	-32	-32
Årets avskrivningar	-158	-111
Omräkningsdifferens	100	-137
Utgående balans	-2 201	-2 196
Utgående planenligt restvärde	2 317	2 483

Anläggningstillgångar för försäljning

Inom Alfa Laval avser dessa tillgångar normalt sett fastigheter.

Den tomma fastigheten i Spijkenisse i Nederländerna skall säljas, men förväntas inte kunna säljas inom det närmaste året. En liten fastighet i Frankrike är tom och har varit till salu under flera år. Den förväntas inte kunna säljas inom det närmaste året. En fastighet i Lima i Peru är till salu och förväntas kunna säljas inom det närmaste året. Som en konsekvens av besparingsprogrammet under 2014 har vissa verksamheter omorganiserats och de berörda fastigheterna i Houston i USA, Qingdao i Kina, Artern i Tyskland och Groningen i Nederländerna kommer att säljas. Endast fastigheterna i Qingdao och Groningen förväntas kunna säljas inom det närmaste året och har därför tillsammans med fastigheten i Peru omklassificerats till omsättningstillgångar för försäljning med MSEK 9 (6).

Maskiner och andra tekniska anläggningar		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	6 689	4 738
Inköp	281	213
Företagsförvärv	2	1 371
Försäljningar/utrangeringar	-243	-105
Omklassificeringar	46	51
Omräkningsdifferens	-166	421
Utgående balans	6 609	6 689
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-5 103	-3 315
Försäljningar/utrangeringar	207	92
Företagsförvärv	-2	-1 294
Omklassificeringar	64	8
Årets avskrivningar	-339	-306
Omräkningsdifferens	134	-288
Utgående balans	-5 039	-5 103
Utgående planenligt restvärde	1 570	1 586

Inventarier, verktyg och installationer		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	2 630	2 086
Inköp	158	131
Företagsförvärv	-	376
Försäljningar/utrangeringar	-140	-103
Omklassificeringar	16	9
Omräkningsdifferens	-62	131
Utgående balans	2 602	2 630
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-2 031	-1 539
Försäljningar/utrangeringar	126	90
Företagsförvärv	-	-320
Omklassificeringar	-9	-4
Avskrivning på övervärden	-	-27
Årets avskrivningar	-143	-126
Omräkningsdifferens	57	-105
Utgående balans	-2 000	-2 031
Utgående planenligt restvärde	602	599

Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

Koncernen		
MSEK	2015	2014
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	204	137
Inköp	143	150
Omklassificeringar	-202	-105
Omräkningsdifferens	-1	22
Utgående balans	144	204
Utgående planenligt restvärde	144	204

Leasade fastigheter		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	157	153
Försäljningar/utrangeringar	-7	-5
Omklassificeringar	28	-
Omräkningsdifferens	-6	9
Utgående balans	172	157
Akkumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-38	-33
Försäljningar/utrangeringar	2	3
Årets avskrivningar	-7	-6
Omräkningsdifferens	1	-2
Utgående balans	-42	-38
Utgående planenligt restvärde	130	119

Leasade maskiner		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	37	34
Omräkningsdifferens	-2	3
Utgående balans	35	37
Akkumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-26	-22
Årets avskrivningar	-3	-3
Omräkningsdifferens	2	-1
Utgående balans	-27	-26
Utgående planenligt restvärde	8	11

Leasade inventarier, verktyg och installationer		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	3	3
Inköp	1	1
Försäljningar/utrangeringar	-	0
Omklassificeringar	0	0
Omräkningsdifferens	0	-1
Utgående balans	4	3
Akkumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-1	-1
Försäljningar/utrangeringar	0	-
Omklassificeringar	0	0
Årets avskrivningar	0	-
Omräkningsdifferens	-1	0
Utgående balans	-2	-1
Utgående planenligt restvärde	2	2

Leasade fastigheter, maskiner och inventarier avser anläggningstillgångar som leasas och där leasingavtalet ansetts utgöra en finansiell lease. Dessa finansiella leasar kapitaliseras i rapporten över finansiell ställning.

Not 19. Övriga anläggningstillgångar

Aktier i dotterbolag, joint ventures och övriga bolag				
MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Aktier i dotterbolag	-	-	4 669	4 669
Aktier i joint ventures	18	22	-	-
Aktier i övriga bolag	10	8	-	-
Totalt	28	30	4 669	4 669

Alfa Laval har inte några andelar i icke-konsoliderade strukturerade företag. Koncernbokslutet omfattar moderbolaget Alfa Laval AB (publ) och de bolag där Alfa Laval har ett bestämmande inflytande, vilket i samtliga fall avser bolag där moderbolaget under perioden har haft en ägarandel om mer än 50 procent. Dessa konsolideras enligt förvärvsmetoden och benämns dotterbolag. De allra flesta dotterbolagen ägs till 100 procent och bara 10 (11) bolag har intressen med icke bestämmande inflytande, se not 12. Dotterbolagen visas i den första tabellen nedan. I och med att alla konsoliderade bolag ägs till mer än 50 procent finns ingen risk för att bedömningar av om ett bestämmande inflytande finns eller inte finns vid ägarandelar mindre än 50 procent innebär att bolag från tid till annan ingår respektive inte ingår i konsolideringen.

Alfa Laval har också andelar i fyra små joint ventures/samriskbolag som konsolideras enligt kapitalandelsmetoden i och med att bestämmande inflytande saknas. Dessa visas i en separat tabell nedan. De risker som är förknippade med joint ventures är huvudsakligen affärsmässiga och avviker inte på ett väsentligt sätt från de risker som finns med dotterbolag, med ett undantag. Undantaget gäller risken för att inte komma överens med den andra joint venture partnern om till exempel större investeringar, finansiering och framtida inriktning för marknadsbearbetning och produktutveckling, vilket kan göra att verksamheten inte utvecklas optimalt. Eftersom Alfa Lavals joint ventures är av marginell betydelse för koncernen totalt så bedöms denna risk som liten.

Kapitalandelen i nedanstående tabeller är i samtliga fall densamma som andelen röstberättigade aktier.

Nedanstående aktiespecifikation innehåller vissa förenklingar, t.ex. vid ägande i många led eller när ägandet är uppdelat på flera ägare eller vid korsvis ägande. Detta för att inte i onödan tynga framställningen. En komplett aktiespecifikation kan beställas hos Alfa Laval's huvudkontor i Lund eller via Bolagsverket.

Specifikation över aktier i dotterbolag

Bolagsnamn	Organisations-nummer	Säte	Antal andelar	Kapital andel %	Bokfört värde MSEK
Alfa Laval Holding AB	556587-8062	Lund, Sverige	8 191 000	100	4 461
Alfa Laval NV		Maarssen, Nederländerna	887 753	100	–
Alfa Laval Inc.		Newmarket, Kanada	1 000 000	67	–
Alfa Laval S.A. DEC.V.		Tlalnepantla, Mexiko	45 057 057	100	–
Alfa Laval S.A.		San Isidro, Argentina	1 223 967	95	–
Alfa Laval Ltda		Sao Paulo, Brasilien	21 129 066	99,98	–
Alfa Laval SpA		Santiago, Chile	2 735	100	–
Ashbrook Chile S.A.		Santiago, Chile	579 999	100	–
Alfa Laval S.A.		Bogota, Colombia	12 195	100	–
Alfa Laval S.A.		Lima, Peru	4 346 832	100	–
Inmobiliaria Tanguis S.A.C.		Lima, Peru	1 499	100	–
Alfa Laval Venezolana S.A.		Caracas, Venezuela	10 000	100	–
Alfa Laval Oilfield C.A.		Caracas, Venezuela	203	81	–
Alfa Laval Taiwan Ltd		Taipei, Taiwan	1 499 994	100	–
Alfa Laval (China) Ltd		Hong Kong, Kina	79 999	100	–
Alfa Laval (Jiangyin) Manufacturing Co Ltd		Jiang Yin, Kina		100	–
Alfa Laval Flow Equipment (Kunshan) Co Ltd		Jiangsu, Kina		75	–
Alfa Laval Flow Equipment (Kunshan) Co Ltd		Jiangsu, Kina		25	–
Alfa Laval (Shanghai) Technologies Co Ltd		Shanghai, Kina		100	–
Wuxi MCD Gasket Co Ltd		Jiang Yin, Kina		100	–
Tranter Heat Exchangers (Beijing) Co Ltd		Beijing, Kina		100	–
Liyang Sifang Stainless Steel Products Co., Ltd		Liyang City, Kina		65	–
Alfa Laval Iran Ltd		Teheran, Iran	32 983	100	–
Alfa Laval Industry (PVT) Ltd		Lahore, Pakistan	119 110	100	–
Alfa Laval Philippines Inc.		Makati, Filippinerna	72 000	100	–
Alfa Laval Singapore Pte Ltd		Singapore	5 000 000	100	–
Alfa Laval (Thailand) Ltd		Bangkok, Thailand	1 199 999	100	–
Alfa Laval Middle East Ltd		Nicosia, Cypren	40 000	100	–
Alfa Laval Service Operations Qatar LLC		Doha, Qatar	9 800	49	–
Alfa Laval Benelux NV/SA		Bryssel, Belgien	98 284	100	–
Alfa Laval EOOD		Sofia, Bulgarien	100	100	–
Alfa Laval Slovakia S.R.O.		Bratislava, Slovakien		1	–
Alfa Laval Spol S.R.O.		Prag, Tjeckien		20	–
Alfa Laval Nordic OY		Esbo, Finland	20 000	100	–
Alfa Laval Vantaa OY		Vanda, Finland	7 000	100	–
Alfa Laval Nederland BV		Maarssen, Nederländerna	10 000	100	–
Alfa Laval Benelux BV		Maarssen, Nederländerna	20 000	100	–
Helpman Capital BV		Breda, Nederländerna	35 578	100	–
Helpman Holding BV		Naarden, Nederländerna	80	100	–
Alfa Laval Groningen BV		Groningen, Nederländerna	15 885	100	–
PHE Holding AB	556306-2404	Lund, Sverige	2 500	100	–
Tranter Heat Exchangers Canada Inc.		Edmonton, Kanada	100	100	–
Tranter Latin America S.A. de C.V.		Queretaro, Mexiko	49 999	100	–
Tranter Indústria e Comércio de Equipamentos Ltda		Sao Paulo, Brasilien	2 018 370	100	–
MCD Nitrile India Pvt Ltd		Falta, Indien	2 432	9	–
Tranter India Pvt Ltd		Poona, Indien	3 009 999	100	–
Alfa Laval Korea Ltd		Seoul, Sydkorea	36 400	10	–
Alfa Laval Korea Holding Company Ltd		Chungnam, Sydkorea	13 318 600	100	–
Alfa Laval Korea Ltd		Seoul, Sydkorea	327 600	90	–
Alfa Laval Corhex Ltd		Daejeon, Sydkorea	50 000	100	–
LHE Co. Ltd		Gim Hae, Sydkorea	4 560 000	100	–
LHE (Qingdao) Heat Exchanger Co. Ltd		Jiaozhou City, Kina		100	–
Kenus LLP		Almaty, Kazakstan		90	–
Tranter Heat Exchangers Middle East (Cyprus) Ltd		Nicosia, Cypren	20 000	100	–
MCD SAS		Guny, Frankrike	7 130	10	–
Tranter International AB	556559-1764	Vänersborg, Sverige	100 000	100	–
Multbran AB	556662-3988	Lund, Sverige	2 723	100	–
Breezwind AB	556773-6532	Lund, Sverige	1 000	100	–
OOO Tranter CIS		Moskva, Ryssland		100	–
Alfa Laval Nordic AB	556243-2061	Tumba, Sverige	1 000	100	–
Alfa Laval Corporate AB	556007-7785	Lund, Sverige	13 920 000	100	–
Alfa Laval S.A.		San Isidro, Argentina	64 419	5	–
Tranter Latin America S.A. de C.V.		Queretaro, Mexiko	1	0	–
Definox (Beijing) Stainless Steel Equipment Ltd		Beijing, Kina		100	–
Alfa Laval (Kunshan) Manufacturing Co Ltd		Kunshan, Kina		100	–
Alfa Laval (India) Ltd		Poona, Indien	17 832 739	98,2	–
Alfa Laval Support Services Pvt Ltd		Poona, Indien	10	0	–
Tranter India Pvt Ltd		Poona, Indien	1	0	–

122 Finansiella rapporter

Specifikation över aktier i dotterbolag, fortsättning

Bolagsnamn	Organisations- nummer	Säte	Antal andelar	Kapital andel %	Bokfört värde MSEK
PT Alfa Laval Indonesia		Jakarta, Indonesien	1 249	100	–
Alfa Laval Malaysia Sdn Bhd		Shah Alam, Malaysia	10 000	100	–
Alfa Laval Kolding A/S		Kolding, Danmark	40	100	–
Alfa Laval Nordic A/S		Rödovre, Danmark	1	100	–
Alfa Laval Copenhagen A/S		Söborg, Danmark	1	100	–
Alfa Laval Nakskov A/S		Nakskov, Danmark	242 713	100	–
Alfa Laval Aalborg A/S		Aalborg, Danmark	2 560 972	100	–
Alfa Laval Aalborg Indústria e Comércio Ltda		Petrópolis, Brasilien	5 969 400	99,5	–
Aalborg Industries Ltda		Itu, Brasilien	4 644 373	100	–
Alfa Laval Aalborg Ltd		Shanghai, Kina		100	–
Alfa Laval Qingdao Ltd		Jiaozhou City, Kina		100	–
Alfa Laval Aalborg Ltd		Hong Kong, Kina	99	100	–
Aalborg Industries Engineering Bhd		Kuala Lumpur, Malaysia		100	–
Aalborg Industries Water Treatment Pte Ltd		Singapore	4 800 000	60	–
Alfa Laval HaiPhong Co. Ltd		HaiPhong, Vietnam		100	–
Alfa Laval Aalborg Oy		Rauma, Finland	3 000	100	–
Alfa Laval Nijmegen BV		Nijmegen, Nederländerna	182	100	–
Alfa Laval Aalborg Holding Pty Ltd		North Wyong, Australien	11 500 000	100	–
Alfa Laval Aalborg Pty Ltd		North Wyong, Australien	225 000	100	–
Alfa Laval SAS		Saint-Priest, Frankrike	46 700	7,7	–
Alfa Laval Olmi SpA		Suisio, Italien	500 000	100	–
Alfa Laval Italy Srl		Milano, Italien		33,3	–
Alfa Laval Nordic A/S		Oslo, Norge	100	100	–
Framo AS		Nesttun, Norge	95 347 695	100	–
Framo Bombas Mexico SA de CV		Mexico City, Mexiko	49 999	99,99	–
Frank Mohn do Brasil Ltda.		Rio de Janeiro, Brasilien	303 002	95,33	–
Framo Shanghai Ltd.		Shanghai, Kina	0	100	–
Frank Mohn China Ltd.		Hong Kong, Kina	50 000	100	–
Framo Nippon KK		Tokyo, Japan	600	100	–
Chang San Engineering Co. Ltd.		Busan, Sydkorea	15 000	75	–
Framo Singapore PTE Ltd.		Singapore	1 000 000	100	–
Framo Nederland BV		Spijkenisse, Nederländerna	500	100	–
Framo Fusa AS		Fusa, Norge	86 236	100	–
Framo Holsnøy AS		Frekhaug, Norge	25 000	100	–
Framo Flatøy AS		Frekhaug, Norge	45 330	100	–
Framo Services AS		Nesttun, Norge	10 000	100	–
PHE Holding AS		Nesttun, Norge	45 000	100	–
Alfa Laval Oilfield C.A.		Caracas, Venezuela	47	19	–
Alfa Laval Treasury International AB	556432-2484	Lund, Sverige	50 000	100	–
Alfa Laval Europe AB	556128-7847	Lund, Sverige	500	100	–
Alfa Laval Lund AB	556016-8642	Lund, Sverige	100	100	–
Alfa Laval International Engineering AB	556039-8934	Lund, Sverige	4 500	100	–
Alfa Laval Tumba AB	556021-3893	Tumba, Sverige	1 000	100	–
Alfa Laval Makine Sanayii ve Ticaret Ltd Sti		Istanbul, Turkiet	27 001 755	99	–
Alfa Laval SIA		Riga, Lettland	125	100	–
Alfa Laval Australia Pty Ltd		Homebush, Australien	2 088 076	100	–
Tranter Heat Exchanger Pty Ltd		Sydney, Australien	600 000	100	–
Alfa Laval New Zealand Pty Ltd		Hamilton, Nya Zeeland	1 000	100	–
Alfa Laval Holding BV		Maarsse, Nederländerna	60 035 631	100	–
Alfa Laval (Pty) Ltd		Isando, Sydafrika	2 000	100	–
Alfa Laval Slovakia S.R.O.		Bratislava, Slovakien		99	–
Alfa Laval Spol S.R.O.		Prag, Tjeckien		80	–
Alfa Laval France SAS		Saint-Priest, Frankrike	2 000 000	100	–
Alfa Laval SAS		Saint-Priest, Frankrike	560 000	92,3	–
Alfa Laval Moatti SAS		Elancourt, Frankrike	24 000	100	–
Alfa Laval Spiral SAS		Nevers, Frankrike	79 999	100	–
MCD SAS		Guny, Frankrike	64 170	90	–
Alfa Laval Vicarb SAS		Grenoble, Frankrike	200 000	100	–
Canada Inc.		Newmarket, Kanada	480 000	100	–
Alfa Laval Inc.		Newmarket, Kanada	481 600	33	–
SCI du Companil		Grenoble, Frankrike	32 165	100	–
Alfa Laval HES SAS		Pontcharra sur Turdine, Frankrike	150 000	100	–
Alfa Laval Packinox SAS		Paris, Frankrike	348 115	100	–
Ziepack SA		Paris, Frankrike	37 701	51	–
Tranter SAS		Nanterre, Frankrike		100	–
Definox SAS		Gétigné, Frankrike	10 000	100	–
Alfa Laval Holding GmbH		Glinde, Tyskland	1	100	–
Alfa Laval Mid Europe GmbH		Wiener Neudorf, Österrike	1	100	–
Tranter Warmetauscher GmbH		Guntramsdorf, Österrike		100	–
Alfa Laval Mid Europe GmbH		Glinde, Tyskland	1	100	–
Alfa Laval Stormarn GmbH		Glinde, Tyskland	1	100	–

Specifikation över aktier i dotterbolag, fortsättning

Bolagsnamn	Organisations-nummer	Säte	Antal andelar	Kapital andel %	Bokfört värde MSEK
Tranter GmbH		Artern, Tyskland	1	100	–
Tranter Solarice GmbH		Artern, Tyskland		100	–
Alfa Laval Mid Europe AG		Dietlikon, Schweiz	647	100	–
Alfa Laval AEBE		Holargos, Grekland	807 000	100	–
Alfa Laval Kft		Budapest, Ungern	1	100	–
Alfa Laval SpA		Monza, Italien	1 992 276	99	–
Alfa Laval Italy Srl		Milano, Italien		66,7	–
Alfa Laval Polska Sp.z.o.o.		Warszawa, Polen	7 600	100	–
Alfa Laval Kraków Sp.z.o.o.		Krakow, Polen	80 080	100	–
Alfa Laval (Portugal) Ltd		Linda-A-Velha, Portugal		1	–
Alfa Laval SRL		Bukarest, Rumänien	38 566	100	–
Alfa Laval Iberia SA		Madrid, Spanien	99 999	99,999	–
Alfa Laval (Portugal) Ltd		Linda-A-Velha, Portugal	1	99	–
Alfa Laval Holdings Ltd		Camberley, Storbritannien	14 053 262	100	–
Alfa Laval Ltd		Camberley, Storbritannien	11 700 000	100	–
Tranter Ltd		Doncaster, Storbritannien	10 000	100	–
Alfa Laval Eastbourne Ltd		Eastbourne, Storbritannien	10 000	100	–
Ashbrook Simon-Hartley Ltd		Newcastle-under-Lyme, Storbritannien	2	100	–
Alfa Laval Makine Sanayii ve Ticaret Ltd Sti		Istanbul, Turkiet	1	1	–
Alfa Laval USA Inc.		Richmond, Virginia, USA	1 000	100	–
Alfa Laval US Holding Inc.		Richmond, Virginia, USA	180	100	–
Alfa Laval Inc.		Richmond, Virginia, USA	44 000	100	–
Niagara Blower Company Inc		Buffalo, New York, USA	4 000 200	100	–
Framo Houston Inc.		La Porte, Texas, USA	5 000	100	–
Alfa Laval US Treasury Inc.		Richmond, Virginia, USA	1 000	100	–
DSO Fluid Handling Inc.		Irvington, New Jersey, USA	100	100	–
AGC Heat Transfer Inc.		Bristow, Virginia, USA	1 000	100	–
Tranter Inc.		Wichita Falls, Texas, USA	1 000	100	–
MCD Gaskets Inc.		Richmond, Virginia, USA	1 000	100	–
Hutchison Hayes Separation Inc.		Houston, Texas, USA	1 000	100	–
Definox Inc.		New Berlin, Wisconsin, USA	1 000	100	–
Alfa Laval Aalborg Inc.		Miramar, Florida, USA	200	100	–
Alfa Laval Ashbrook Simon-Hartley Inc		Houston, Texas, USA	1	100	–
Alfa Laval Tank Equipment Inc		Exton, Pennsylvania, USA	1 000	100	–
Alfa Laval Kathabar Inc.		Elizabethtown, North Carolina, USA	1 000	100	–
AO Alfa Laval Potok		Koroljov, Ryssland	31 077 504	100	–
Alfa Laval Försäkrings AB	516406-0682	Lund, Sverige	50 000	100	–
Alfa Laval Ltda		Sao Paulo, Brasilien	2	0,02	–
Tranter Indústria e Comércio de Equipamentos Ltda		Sao Paulo, Brasilien	1	0	–
Alfa Laval Support Services Pvt Ltd		Poona, Indien	99 990	100	–
MCD Nitrile India Pvt Ltd		Falta, Indien	24 593	91	–
Alfa Laval Benelux NV/SA		Bryssel, Belgien	2	0	–
Alfa Laval SpA		Monza, Italien	20 124	1	–
Alfa Laval Iberia SA		Madrid, Spanien	1	0,001	–
Alfa Laval Ukraine		Kiev, Ukraina		100	–
Alfa Laval KK		Tokyo, Japan	1 200 000	100	208
Totalt					4 669

Specifikation över aktier i joint ventures

Bolagsnamn	Organisations-nummer	Säte	Antal andelar	Kapital andel %	Bokfört värde MSEK
Alfa Laval Holding AB					
Alfdex AB	556647-7278	Botkyrka, Sverige	1 000	50	18
Alfa Laval Corporate AB					
AlfaWall AB	556723-6715	Botkyrka, Sverige	500	50	–
Frank Mohn Services AS					
Halaas og Mohn AS		Kristiansund, Norge	800	50	0
Alfa Laval Ltd					
Rolls Laval Heat Exchangers Ltd		Wolverhampton, Storbritannien	5 000	50	0
Totalt					18

124 Finansiella rapporter

Specifikation över aktier i övriga bolag

Bolagsnamn	Säte	Antal andelar	Kapital andel %	Bokfört värde kSEK
Alfa Laval Aalborg Ltda				
Tractebel	Brasilien	1 268		93
Elektrobras	Brasilien	7 107		126
Alfa Laval Philippines Inc.				
Philippine Long Distance Telephone	Filippinerna	820		15
Alfa Laval Nordic OY				
As Oy Koivulantie 7A	Finland	1		284
Helsinki Halli	Finland	4		128
Alfa Laval Vantaa OY				
Länsi-Vantaan Tenniskeskus	Finland	4		0
Mikkelin Puhelin Oyj	Finland	5		18
Alfa Laval Aalborg OY				
Finda OY	Finland	1		55
Alfa Laval HES SA				
Thermothec	Frankrike	9 130		0
Alfa Laval Benelux BV				
Bordewes	Nederländerna	1		156
Helpman Holding BV				
Helpman Sofia OOD	Bulgarien	500	49	6 125
Alfa Laval NV				
Dalian Haven Automation Co Ltd	Kina	102	43	814
Frank Mohn Nederland BV				
Triangle Logistics BV	Nederländerna	12	33	1 831
Frank Mohn Flatøy AS				
Nordhordaland handverk og industrilag AS	Norge	50	4	24
Meland arbeids- og kompetansesenter	Norge	3	3	3
Alfa Laval Tumba AB				
Smedhälsan Ekonomisk Förening	Sverige			0
Alfa Laval Corporate AB				
European Development Capital Corporation (EDCC) NV	Curacao	36 129		0
Multiprogress	Ungern	100	3	0
Kurose Chemical Equipment Ltd	Japan	180 000	11	0
Poljopriveda	forna Jugoslavien			0
Tecnica Argo-Industrial S.A.	Mexiko	490	49	0
Adela Investment Co S.A. (preference)	Luxemburg	1 911	0	0
Adela Investment Co S.A.	Luxemburg	1 911	0	0
Mas Dairies Ltd	Pakistan	125 000	5	0
Totalt				9 672

Inget av dessa övriga bolag med en kapitalandel om 20 procent eller mer redovisas som intressebolag i och med att de är vilande och Alfa Laval inte har ett betydande inflytande enligt IAS 28 punkt 6.

Not 20. Varulager

Typ av varulager

Koncernen	2015	2014
MSEK		
Råvaror och förnödenheter	2 565	2 528
Varor under tillverkning	2 180	2 586
Färdiga varor och handelsvaror, nyförsäljning	1 616	1 743
Färdiga varor och handelsvaror, reservdelar	925	874
Förskott till leverantörer	119	152
Totalt	7 405	7 883

En väsentlig del av reservdelslagret redovisas till nettoförsäljningsvärde.

Inkuransen som belöper på lagret uppgår till och har förändrats enligt följande:

Inkurans

Koncernen	1 januari	Omräkningsdifferens	Förvärvat	Nedskrivning	Återföring av tidigare nedskrivning	31 december
MSEK						
År:						
2014	882	57	136	199	-155	1 119
2015	1 119	-14	0	259	-188	1 176

Koncernens varulager redovisas efter avdrag för internvinster i lager på grund av leveranser inom koncernen. Internvinstreserven vid utgången av 2015 uppgår till MSEK 488 (482).

Not 21. Kundfordringar

Kundfordringar med en återstående löptid överstigande ett år om MSEK 174 (228) redovisas inte som anläggningstillgångar i och med att de inte är avsedda för stadigvarande bruk.

Kundfordringar redovisas netto efter avdrag för osäkra fordringar. Reserven för osäkra fordringar uppgår till och har förändrats enligt följande:

Osäkra fordringar

Koncernen									
MSEK	1 januari	Omräknings- differens	Förvärvat	Nya avsättningar och ökning av be- fintliga avsättningar	lanspråk- tagna belopp	Outnyttjade belopp som åter- förts	Ändringar i diskonterings- räntan	31 December	
År:									
2014	354	22	98	162	-68	-63	0	505	
2015	505	-17	0	121	-57	-79	0	473	

Beloppet av förfallna kundfordringar är en indikation på risken bolaget löper att i slutändan hamna i en situation med osäkra fordringar. Procentsatsen är i relation till det totala beloppet av kundfordringar.

Kundfordringar – förfallna

Koncernen				
MSEK	2015	%	2014	%
Förfallna:				
Maximalt 30 dagar	647	11,2	696	10,4
Mer än 30 dagar men maximalt 90 dagar	357	6,1	556	8,3
Mer än 90 dagar	475	8,2	534	8,0
Totalt	1 479	25,5	1 786	26,7

Not 22. Övriga kortfristiga fordringar

Fördelat på typ och förfall

Koncernen			
MSEK	2015	2014	
Växelfordringar	461	292	
Finansiell leasingfordran	37	10	
Övriga fordringar	1 060	1 091	
Totalt	1 558	1 393	
Varav fordringar med en återstående löptid överstigande ett år:			
Växelfordringar	12	9	
Övriga fordringar	26	32	
Totalt	38	41	

Not 23. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Fördelat på typ

Koncernen			
MSEK	2015	2014	
Förutbetalda kostnader	172	193	
Upplupna intäkter	107	52	
Totalt	279	245	

Not 24. Övriga kortfristiga placeringar

Fördelat på typ och förfall		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Placeringar hos banker	244	155
Obligationer och andra värdepapper	768	532
Övriga placeringar	9	10
Totalt	1 021	697
Varav fordringar med en återstående löptid överstigande ett år:		
Placeringar hos banker	8	13
Övriga placeringar	0	6
Totalt	8	19

Not 25. Likvida medel

Posten likvida medel i rapporten över finansiell ställning och i kassafödesrapporten utgörs främst av banktillgodohavanden och likvida placeringar.

Not 26. Förmånsbestämda utfästelser

Koncernen har förmånsbaserade utfästelser till anställda och före detta anställda och deras efterlevande. Förmånerna avser ålderspension, efterlevandepension, sjukpension, hälsovård och uppsägningslön.

Dessa förmånsbestämda planer finns i Österrike, Belgien, Kanada, Frankrike, Tyskland, Indien, Indonesien, Italien, Japan, Mexiko, Nederländerna, Norge, Filippinerna, Sydafrika, Sverige, Schweiz, Taiwan, Storbritannien och USA. De flesta planerna har stängts för nya deltagare och ersatts med premiebaserade planer för nyanställda.

Risker

Kostnaden för förmånsbestämda utfästelser påverkas av flera faktorer som ligger utanför bolagets kontroll, såsom diskonteringsräntan, avkastningen på förvaltningstillgångarna, framtida löneökningar, medellivslängdens utveckling och skadefrekvensen i sjukvårdsplaner. Storleken på och utvecklingen för dessa kostnader är därför svåra att förutsäga. Enligt nya IAS 19 redovisas samtliga dessa omvärderingar i övrigt totalresultat och inte i nettoresultatet.

Den följande tabellen visar hur den förmånsbestämda nettoutfästelsen framkommer som nuvärdet av de olika förmånsbestämda planerna, med avdrag för förvaltningstillgångarnas verkliga värde.

Förmånsbestämd nettoskuld		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Nuvärde av förmånsbestämda utfästelser, ej tryggade	-1 167	-1 300
Nuvärde av förmånsbestämda utfästelser, tryggade	-5 225	-5 496
Nuvärdet av förmånsbestämda utfästelser vid årets slut	-6 392	-6 796
Verkligt värde av förvaltningstillgångar	4 465	4 598
Bruttoutfästelse	-1 927	-2 198
Avdrag för ej kvalificerade tillgångar beroende på tillgångstaket	-	-17
(-) skuld/(+) tillgång vid årets slut	-1 927	-2 215

Nettokostnaden för de förmånsbestämda planerna beskriver de olika kostnadselementen i planerna. Nettokostnaden redovisas i rapporten över koncernens totala resultat på de rader där personalkostnader redovisas. Räntekostnaden/intäkten är inte del av finansnettot, utan bara ett sätt att kategorisera komponenterna i nettokostnaden. Alla omvärderingar redovisas i övrigt totalresultat och kommer aldrig att omklassificeras till nettoresultatet.

Totalkostnad för planerna		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Nettokostnad för planerna		
Kostnader för tjänstgöring under innevarande år	-118	-62
Netto räntekostnad/-intäkt	-61	-73
Kostnader för tjänstgöring under tidigare år beroende på ändringar i planen och reduceringar och vinster och förluster från regleringar	-1	16
Netto (-) kostnad/(+) intäkt	-180	-119
Omvärderingar		
Aktuariella förluster/vinster från förändringar i demografiska antaganden	-2	-61
Aktuariella förluster/vinster från förändringar i finansiella antaganden	252	-657
Aktuariella förluster/vinster från förändringar i erfarenhet	219	-22
Avkastning på förvaltningstillgångar minus ränta på förvaltningstillgångar	-153	283
Förändring i ej kvalificerade tillgångar beroende på tillgångstaket	16	-17
Övrigt totalresultat (OCI)	332	-474
Totalkostnad för planerna	152	-593

Följande tabell visar hur nuvärdet av de förmånsbestämda utfästelserna har förändrats under året och listar de olika komponenterna i förändringen.

Nuvärdet av förmånsbestämda utfästelser		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Nuvärdet av utfästelser vid årets början	-6 796	-4 420
Förvärvade verksamheter	-	-963
Omräkningsdifferens	-54	-616
Kostnader för tjänstgöring under innevarande år	-118	-62
Räntekostnader	-205	-219
Avgifter från anställda	-5	-11
Aktuariella förluster/vinster från förändringar i demografiska antaganden	-2	-61
Aktuariella förluster/vinster från förändringar i finansiella antaganden	252	-657
Aktuariella förluster/vinster från förändringar i erfarenhet	219	-22
Kostnader/intäkter för tjänstgöring under tidigare år beroende på ändringar i planen och reduceringar och vinster och förluster från regleringar	-1	16
Utbetalda ersättningar	280	219
Utbetalda regleringar	38	0
(-) skuld vid årets slut	-6 392	-6 796

Skulden har följande duration och förfall:

Duration och förfall		
Koncernen		
	2015	2014
Vägd genomsnittlig löptid för den förmånsbestämda utfästelsen (år)	12	13
Löptidsanalys av betalningar av ersättningar (icke diskonterade belopp) MSEK		
löptid ≤ 1 år	293	303
löptid > 1 ≤ 5 år	1 107	1 091
löptid > 5 ≤ 10 år	1 494	1 455
löptid > 10 ≤ 20 år	3 026	2 813
löptid > 20 år	4 572	4 494

Följande tabell visar hur det verkliga värdet av förvaltningstillgångarna har utvecklats under året och listar komponenterna i förändringen.

Verkligt värde av förvaltningstillgångar		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Verkligt värde av förvaltningstillgångar vid årets början	4 598	2 937
Förvärvade verksamheter	-	916
Omräkningsdifferens	-2	358
Avgifter från arbetsgivaren	143	125
Avgifter från anställda	5	11
Ränta på förvaltningstillgångar	144	146
Avkastning på förvaltningstillgångar minus ränta på förvaltningstillgångar	-153	283
Utbetalda ersättningar	-232	-178
Utbetalda regleringar	-38	0
(+) tillgång vid årets slut	4 465	4 598

Förvaltningstillgångarna fördelas på följande typer av tillgångar:

Fördelning av förvaltningstillgångar		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Likvida medel	794	839
Egetkapitalinstrument	1 308	1 444
Skuldinstrument	1 440	1 738
Fastigheter	254	198
Investeringsfonder	669	379
Verkligt värde vid årets slut	4 465	4 598

Förvaltningstillgångarna är i allt väsentligt värderade till aktuellt noterat pris på aktiva marknader.

128 Finansiella rapporter

Nedanstående tabell visar hur den förmånsbestämda nettoskulden har ändrats och de faktorer som påverkat förändringen.

Förmånsbestämd netto skuld/tillgång		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Förmånsbestämd netto skuld/tillgång vid årets början	-2 215	-1 483
Förvärvade verksamheter	-	-47
Omräkningsdifferens	-55	-258
Nettokostnader	-180	-119
Avgifter från arbetsgivaren	143	125
Omvärderingar (övrigt totalresultat)	332	-474
Utbetalda ersättningar, ej tryggade planer	48	41
Utbetalda regleringar, ej tryggade planer	0	0
(-) skuld/(+) tillgång vid årets slut	-1 927	-2 215

Förvaltningsbruttotillgångarna och de förmånsbestämda bruttoutfästelserna i varje plan skall rapporteras som ett nettobelopp. Följande tabell visar hur nettotillgången och nettoskulden beräknas.

Förmånsbestämd brutto skuld/tillgång		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Tillgångar		
Verkligt värde av planens tillgångar	4 465	4 598
Avdrag för ej kvalificerade tillgångar beroende på tillgångstaket	-	-17
	4 465	4 581
Nettning	-4 461	-4 575
Tillgång i rapporten över finansiell ställning	4	6
Skulder		
Nuvärdet av förmånsbestämda utfästelser vid årets slut	-6 392	-6 796
Nettning	4 461	4 575
Avsättning i rapporten över finansiell ställning	-1 931	-2 221

De vägda genomsnitten för de mer väsentliga aktuariella antaganden som använts på balansdagen innefattar:

Aktuariella antaganden		
Koncernen		
	2015	2014
Diskonteringsränta (%)	3,4	3,1
Förväntad genomsnittlig pensionsålder (år)	63	63
Förväntad livslängd för en 45-årig man (år)	82	82
Förväntad livslängd för en 45-årig kvinna (år)	86	85
Skadeprocent i sjukvårdsplaner (%)	5	5
Förväntad löneökningstakt (%)	3	3
Förändring av sjukvårdskostnader (%)	5	5
Index för framtida ökning av ersättningar (%)	3	3

Framtida avgifter		
Koncernen		
MSEK	2016	2015
Förväntad avgift till planen för arbetsgivaren för nästa kalenderår	-164	-164
Förväntad avgift för arbetsgivaren för nästa kalenderår till planer som omfattar flera arbetsgivare redovisade som avgiftsbestämda planer	-46	-46

Följande tabell visar hur de förmånsbaserade pensionsplanerna fördelar sig mellan olika länder.

Regional fördelning									
Koncernen									
MSEK, om inte annat anges	USA	Stor-britannien	Neder-länderna	Tyskland	Norge	Italien	Belgien	Övriga	Totalt
Förmånsbestämda nettoutfästelser									
Nuvärde av förmånsbestämda utfästelser, ej tryggade	-687	-	-	-181	-8	-31	-	-260	-1 167
Nuvärde av förmånsbestämda utfästelser, tryggade	-1 014	-2 343	-547	-	-869	-	-88	-364	-5 225
Nuvärdet av förmånsbestämda utfästelser vid årets slut	-1 701	-2 343	-547	-181	-877	-31	-88	-624	-6 392
Verkligt värde av förvaltningsstillgångarna	889	1 887	516	-	781	-	57	335	4 465
Bruttoutfästelse	-812	-456	-31	-181	-96	-31	-31	-289	-1 927
Avdrag för ej kvalificerade tillgångar beroende på tillgångstaket	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(-) skuld/(+) tillgång	-812	-456	-31	-181	-96	-31	-31	-289	-1 927
Nettokostnad för planerna	-48	-35	-34	-4	-27	7	-3	-36	-180
Omvärderingar (OCI)	228	132	15	5	-15	-	-6	-27	332
Känslighetsanalys*									
Diskonteringsräntan minskade med 1 procentenhet	-181	-413	-70	-23	-86	-	-5	-43	-821
Förväntad livslängd ökade med 1 år	-59	-91	-11	-9	-	-	0	-8	-178
Förväntad genomsnittlig pensionsålder minskade med 1 år	-16	-	-	0	0	-	-1	-3	-20
Skadeutfall i sjukvårdsplaner ökade med 1 procentenhet	-4	-	-	-	-	-	-	-	-4
Förväntad löneökningstakt ökade med 1 procentenhet	0	-33	-6	-	-43	-	-14	-20	-116
Sjukvårdskostnader ökade med 1 procentenhet	-41	-	-	-	-	-	-	0	-41
Index för framtida öknings av ersättningar ökade med 1 procentenhet	0	-73	-2	-21	-86	-	-	-18	-200
Kostnad för aktuariella tjänster	-2	0	0	0	-1	0	0	-1	-4
Antal deltagare i planerna vid årets utgång									
Nuvarande anställda (med pågående intjänning)	1 116	119	151	0	320	-	26	2 647	4 379
Nuvarande anställda (bara fribrev för stängda planer)	31	-	-	6	-	240	-	10	287
Tidigare anställda som inte pensionerats ännu	128	482	215	13	-	-	46	4	888
Pensionärer	1 983	614	82	226	269	-	-	121	3 295
Totalt	3 258	1 215	448	245	589	240	72	2 782	8 849
Återstående tjänstgöringsperiod									
Återstående tjänstgöringstid för nuvarande anställda med pågående intjänning (år)	10	9	11	7	7	-	17	8	9

* Hur mycket skulle nuvärdet av den förmånsbestämda utfästelsen per 31 december öka om (allt annat lika):

Not 27. Övriga avsättningar

Förändring under året							
Koncernen							
MSEK	1 januari	Omräknings- differens	Förvärvat	Nya avsättningar och ökning av befintliga avsättningar	lan- språktagna belopp	Outnyttjade belopp som återförts	31 december
2014							
Reklamationer	1 067	55	87	519	-451	-108	1 169
Eftersläpande kostnader	190	5	-	130	-65	-59	201
Omstrukturering	107	-1	13	220	-100	-4	235
Förlustorder	85	3	36	46	-16	-8	146
Stämningar	205	0	-	99	-20	0	284
Övrigt	308	25	-	182	-127	-18	370
Totalt	1 962	87	136	1 196	-779	-197	2 405
Varav:							
kortfristigt	1 539						1 862
långfristigt	423						543
2015							
Reklamationer	1 169	-24	-	495	-396	-119	1 125
Eftersläpande kostnader	201	-7	-	118	-72	-22	218
Omstrukturering	235	0	-	71	-151	-15	140
Förlustorder	146	-3	-	40	-59	-4	120
Stämningar	284	-5	-	87	-108	-4	254
Övrigt	370	26	-	213	-235	-15	359
Totalt	2 405	-13	-	1 024	-1 021	-179	2 216
Varav:							
kortfristigt	1 862						1 798
långfristigt	543						418

Outnyttjade belopp som återförts avser bland annat ändrade klassificeringar och återföring av under tidigare år avsatta reserver som ej utnyttjats.

Varje typ av avsättning omfattar alltifrån ett fåtal till ett stort antal olika poster. Det är därför inte görligt eller speciellt meningsfullt att specificera avsättningarna post för post. Som framgår ovan förväntas den klart övervägande delen av avsättningarna leda till utbetalningar inom det närmaste året.

Reklamationer avser reklamationer från kunder enligt villkoren i utställda garantier. Reklamationerna gäller tekniska problem med de levererade produkterna eller att utlovad prestanda inte kunnat uppnås.

Eftersläpande kostnader är dels kostnader som är kända men inte debiterade vid faktureringsstillfället, dels kostnader som är okända men förväntade vid faktureringsstillfället. Reserven för eftersläpande kostnader belastar kostnad sålda varor för att få en korrekt periodisering av bruttomarginalen.

Reserver för omstrukturering avser i regel nedläggning av anläggningar eller nedläggning eller flyttning av produktionslinjer, verksamheter, funktioner etc. eller nerdragning av antalet anställda i samband med en konjunkturedgång. Avsättningarna för omstrukturering påverkar ungefär 190 (575) anställda.

Reserven för förlustorder avser order där en negativ bruttomarginal förväntas. Reservering sker så snart en slutlig förlust på ordern kan förväntas. Detta kan i undantagsfall ske redan vid det tillfälle ordern tas. Normalt avser denna reserv större och komplexa order där den slutgiltiga marginalen är mer osäker.

Reserven för stämningar avser pågående eller förväntade rättstvister. Reserven täcker förväntade juridiska kostnader och förväntade belopp för skadestånd eller förlikningar.

Övrigt avser diverse avsättningar som inte faller under någon av ovanstående kategorier.

Not 28. Skuldsättning och nettoskuld

Nettoskuld		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Kreditinstitut	107	2 981
Svensk Exportkredit	2 970	2 975
Europeiska Investeringsbanken	2 240	2 332
Riktad låneemission	921	864
Företagscertifikat	1 000	999
Obligationslån	7 265	7 554
Kapitaliserade finansiella leasar	82	73
Räntebärande pensionsskulder	0	0
Total låneskuld	14 585	17 778
Likvida medel och kortfristiga placeringar	-2 897	-2 710
Finansiell nettoskuld	11 688	15 068

Lånen fördelas på valutor enligt följande:

Förfall av lån per valuta				
Koncernen				
MSEK	Kortfristigt		Långfristigt	
	2015	2014	2015	2014
Valuta:				
BRL	4	8	-	-
CNY	2	37	-	-
DKK	1	1	3	5
EUR	252	94	11 341	13 108
INR	8	13	-	-
KRW	-	-	1	1
SEK	1 000	1 067	-	-
USD	752	31	1 139	3 340
Övrigt	0	0	-	-
Totalt	2 019	1 251	12 484	16 454
Varav förfallande efter fem år:			6 505	10 596

Förfallostrukturen för lånen framgår av stapeldiagrammet i avsnittet "Likviditetsrisk och refinansieringsrisk" under Finansiella risker.

Lån med rörlig ränta

Lån från kreditinstitut

Alfa Laval har ett låneavtal om MEUR 400 och MUSD 544, motsvarande MSEK 8 217 med ett banksyndikat. Per 31 december 2015 utnyttjades inte faciliteten. Faciliteten löper till juni 2019, med två ettåriga förlängningsoptioner.

Räntan baseras på tillämplig IBOR plus ett tillägg som baseras på relationen mellan nettoskulden och EBITDA och hur mycket av lånefaciliteten som utnyttjas.

Tillägget är vid utgången av året 40 (50) räntepunkter.

Bilaterala lån från övriga kreditgivare

Alfa Laval har ett bilateralt banklån från Svensk Exportkredit fördelat på ett lån om MEUR 100 som förfaller i juni 2017 och ett lån om MEUR 100 som förfaller i juni 2021 samt ett lån om MUSD 136 som förfaller i juni 2020, totalt motsvarande MSEK 2 970. Lånen löper med rörlig ränta baserad på tillämplig IBOR plus ett tillägg om 45, 95 respektive 80 räntepunkter.

Alfa Laval har också ett bilateralt banklån från Europeiska Investeringsbanken om MEUR 130 som förfaller i mars 2018 samt ett ytterligare lån om MEUR 115 som förfaller i juni 2021, totalt motsvarande MSEK 2 240. Lånen löper med rörlig ränta baserad på EURIBOR plus ett tillägg om 70 respektive 45 räntepunkter.

Obligationslån

Alfa Laval har emitterat obligationer till ett värde av MEUR 300, motsvarande MSEK 2 740, med rörlig ränta och en löptid på fem år. Den rörliga räntan är baserad på EURIBOR plus ett tillägg om 55 räntepunkter.

Räntenivån på lån med rörlig ränta

Lånet med banksyndikatet, de bilaterala låneavtalen och obligationslånet om MEUR 300 löper med rörlig ränta. Per utgången av 2015 löpte lånen med räntor i intervallet 0,41 % - 0,91 % (0,52 % - 1,13 %). Den genomsnittliga räntan uppgick vid årsskiftet 2015 till 0,93 (1,10) procent. Koncernen har valt att säkra 18 (21) procent av lånen till fast ränta, med en löptid om 10,0 (14,5) månader.

Lån med fast ränta

Riktad låneemission

2006 gjorde Alfa Laval en riktad låneemission i USA. Erbjudandet blev övertecknat och stängdes på MUSD 110 motsvarande MSEK 921. Lånet förfaller i april 2016. Räntan baserades på amerikanska statsobligationer plus en marginal om 95 räntepunkter, vilket gav en fast ränta om 5,75 procent. Lånet lyftes den 27 april 2006.

Obligationslån och företagscertifikat

Alfa Laval har emitterat obligationer till ett värde av MEUR 500, motsvarande MSEK 4 525, med fast ränta om 1,495 procent och en löptid på åtta år.

Alfa Laval har ett företagscertifikatsprogram som uppgår till MSEK 2 000, varav nominellt MSEK 1 000 med en löptid om 3-5 månader utnyttjades per 31 december 2015. Räntan fastställs vid utgivandet baserat på STIBOR utan räntetillägg.

Transaktionskostnader

Transaktionskostnaderna vid upptagandet av lånen eller utgivande av obligationerna har kapitaliserats och periodiseras över lånens löptid. Vid utgången av året uppgick kapitalbeloppet till MSEK 49 (73). Årets periodiserade kostnad uppgår till MSEK -14 (-10).

Genomsnittlig ränte- och valutabindningsperiod

Den genomsnittliga ränte- och valutabindningsperioden för alla lån inklusive derivat uppgick till 28,4 (28,5) månader vid utgången av 2015.

Finansiella villkor

Till det syndikerade lånet och de bilaterala banklånen från Svensk Exportkredit och Europeiska Investeringsbanken är länkat ett finansiellt villkor som måste vara uppfyllt under lånens löptid. Villkoret avser relationen mellan nettoskulden och EBITDA i kombination med Alfa Lavals aktuella officiella rating.

Till den riktade låneemissionen är länkat två finansiella villkor som måste vara uppfyllda under lånets löptid. Dessa villkor avser relationen mellan nettoskulden och EBITDA och mellan EBITDA och total räntekostnad.

Om villkoren inte är uppfyllda äger långivarna rätt att säga upp lånen, förutsatt att villkorsbrottet inte är tillfälligt. Alfa Laval har uppfyllt villkoren med god marginal alltsedan lånen togs upp.

Not 29. Övriga kortfristiga skulder

Fördelat per typ

Koncernen		
MSEK	2015	2014
Finansiell leasingsskuld	82	73
Momsskulder, personalens källskatt	177	232
Övriga ej räntebärande kortfristiga skulder	1 714	1 698
Totalt	1 973	2 003

Not 30. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Fördelat på typ och förfall

Koncernen		
MSEK	2015	2014
Upplupna sociala kostnader	314	316
Upplupna avgångsvederlag	168	171
Upplupna räntekostnader	32	34
Övriga upplupna kostnader	1 715	1 555
Förutbetalda intäkter	8	29
Totalt	2 237	2 105
Varav med en återstående löptid överstigande ett år:		
Upplupna sociala kostnader	31	31
Upplupna avgångsvederlag	96	100
Övriga upplupna kostnader	102	99
Totalt	229	230

Not 31. Ställda panter och eventalförpliktelser

Fördelat på typ

Koncernen		
MSEK	2015	2014
Ställda säkerheter		
Övriga ställda panter	11	18
Totalt	11	18
Eventalförpliktelser		
Diskonterade växlar	44	30
Fullgörandegarantier	1 724	1 885
Övriga eventalförpliktelser	722	515
Totalt	2 490	2 430

Per den 31 december 2015 har koncernen sålt fordringar med regressrätt om totalt MSEK 44 (30). Dessa visas som diskonterade växlar ovan.

Övriga eventalförpliktelser avser bland annat anbudsgarantier, betalningsgarantier till leverantörer och garantier för av kunden innehållna belopp.

Not 32. Transaktioner med närstående

Tetra Pak inom Tetra Laval gruppen är Alfa Lavals enskilt största kund med 4,2 (3,7) procent av nettoomsättningen. Tetra Pak ingick i juni 1999 ett inköpsavtal med Alfa Laval som reglerar distribution, forskning och utveckling, marknads- och försäljningsinformation och bruk av varumärken och immateriella rättigheter. Följande områden skall löpande överenskommas mellan företrädare för parterna: produkter som täcks av avtalet, priser och rabatter på dessa produkter, geografiska områden och produktområden där Tetra Pak är Alfa Lavals primära distributör, rätten för Tetra Pak att sätta sitt varumärke på Alfa Lavals produkter, försäljningsmål för Tetra Pak i angivna geografiska områden, produkter och teknologier som är föremål för gemensam forskning och utveckling och rätten till forskningsresultatet samt användandet av marknads- och försäljningsinformation. Avtalet tar sikte på de applikationer inom flytande livsmedel där Tetra Pak har en naturlig marknadsnärvaro genom leveranser av förpackningsutrustning och förpackningsmaterial.

Avtalet förlängdes med två år från 31 december 2014. Det löper med 12 månaders uppsägningstid. De priser som Tetra Pak erhåller är inte lägre än de priser som Alfa Laval kunde ha fått vid försäljning till en jämförbar tredje part. Priserna sätts kalenderårsvis.

Alfa Laval hyr ut lokaler till DeLaval i Ryssland. Den totala hyresintäkten för detta uppgår till MSEK 2 (2).

I Alfa Laval AB:s styrelse sitter två företrädare för Tetra Laval – Jörn Rausing och Finn Rausing.

Alfa Laval koncernen har vid utgången av året följande balansposter mot bolag inom Tetra Laval gruppen (Tetra Pak och DeLaval).

Fordringar på/skulder till närstående		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Fordringar:		
Kundfordringar	177	167
Övriga fordringar	0	0
Skulder:		
Leverantörsskulder	0	0

Alfa Laval koncernen har haft följande transaktioner med bolag inom Tetra Laval gruppen (Tetra Pak och DeLaval).

Intäkter/kostnader från närstående		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Nettoomsättning	1 664	1 289
Övriga rörelseintäkter	2	2

Not 33. Andelar i joint ventures

Alfa Laval äger 50 procent i fyra olika samriskföretag: Rolls Laval Heat Exchangers Ltd med Rolls Royce som partner, Alfdex AB med Haldex som partner, AlfaWall AB med Wallenius som partner och Halaas og Mohn AS med Halaas Holding AS som partner. Inget av dessa joint ventures är av väsentlig betydelse och därför lämnas inga upplysningar om respektive enskilt joint venture. Istället lämnas sammanlagda upplysningar om det redovisade värdet av Alfa Lavals andel i dessa enskilt oväsentliga joint ventures. Se nedanstående tabeller.

I och med att joint ventures/samriskföretag sedan 2014 tas in i koncernredovisningen enligt kapitalandelsmetoden i IFRS 11 "Samarbetsarrangemang" har samtliga belopp i följande två tabeller försvunnit ur Alfa Lavals konsoliderade rapporter över totalt resultat och finansiell ställning.

Tillgångar/skulder		
Joint ventures		
MSEK	2015	2014
Omsättningstillgångar	55	65
Anläggningstillgångar	10	14
Kortfristiga skulder	37	40
Långfristiga skulder	11	9
Eventualförpliktelser	39	38

Intäkter/kostnader		
Joint ventures		
MSEK	2015	2014
Nettoomsättning	193	176
Kostnad sålda varor	-122	-118
Övriga rörelseintäkter	27	26
Övriga rörelsekostnader	-87	-73
Finansiellt netto	0	0
Resultat före skatt	11	11
Skatter	-3	-4
Nettoresultat	8	7
Övrigt totalresultat	0	0
Totalresultat	8	7

Istället innebär tillämpningen av kapitalandelsmetoden att nettoresultatet i de gemensamt ägda företagen bokas in på en rad i rörelseresultatet. Motposten blir en ökning eller minskning av värdet på aktier i joint ventures. Mottagna utdelningar reducerar värdet på aktierna i joint ventures.

Andelar i joint ventures		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Rörelseresultat	11	11
Skatter	-3	-4
Nettoresultat	8	7
Erhållna utdelningar	12	12
Aktier i joint ventures	18	22

Effekten på totalresultatet är densamma som nettoresultatet.

Not 34. Pågående arbeten i anläggningsprojekt

Effekt av successiv vinstavräkning		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Resultatposter		
Intäktsförda uppdragsersättningar	2 402	3 433
Nedlagt arbete på pågående projekt		
Summan av uppdragsutgifter och redovisade vinster (med avdrag för redovisade förluster)	2 753	3 495
Tillgångar		
Av kunden innehållna belopp	61	39
Fordringar på kunder för pågående arbeten	249	797
Skulder		
Erhållna förskott	948	1 252
Skulder till kunder för pågående arbeten	285	209

Not 35. Leasing

Alfa Laval har ingått icke uppsägningsbara operationella leasingavtal huvudsakligen avseende lokaler och finansiella leasingavtal gällande maskiner och inventarier med avtalstider om 1–20 år. Leasingavgiften avseende icke uppsägningsbara operationella hyresavtal avseende lokaler har uppgått till MSEK 404 (365).

Koncernen har under året ingått finansiella leasar med ett kapitaliserat värde om MSEK 1 (1). Se not 18 för upplysning om kapitaliserat värde på finansiella leasar.

De framtida minimileasingavgifterna avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal, fördelat på förfalltidpunkter uppgår till:

Framtida minimileasingavgifter för operationella leasar		
Koncernen		
MSEK	2015	2014
Förfall under år:		
2015	N/A	384
2016	392	345
2017	351	278
2018	295	230
2019	218	167
2020	174	N/A
Senare	781	782
Totalt	2 211	2 186

De framtida minimileasingavgifterna avseende finansiella leasingavtal och dessa nuvärden, fördelat på förfalltidpunkter uppgår till:

Finansiella leasar				
Koncernen				
MSEK	Framtida minimileasing- avgifter för finansiella leasar		Nuvärdet av finansiella leasar	
	2015	2014	2015	2014
Förfall under år:				
2015	N/A	16	N/A	16
2016	20	14	20	13
2017	17	12	16	11
2018	16	11	16	10
2019	16	11	15	10
2020	13	N/A	12	N/A
Senare	0	9	0	8
Totalt	82	73	79	68

Förslag till vinstdisposition

Det fria egna kapitalet i Alfa Laval AB (publ) uppgår till SEK:	
Balanserad vinst	8 337 475 037
Nettoreultat 2015	1 219 593 357
	9 557 068 394

Styrelsen föreslår en utdelning om SEK 4,25 (4,00) per aktie motsvarande totalt SEK 1 782 689 339 (1 677 825 260) och att resterande vinstmedel om SEK 7 774 379 055 (8 337 475 037) balanseras i ny räkning.

Rättvisande bild

Undertecknade försäkrar att årsredovisningen för koncernen och moderbolaget har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder (IFRS), sådana de antagits av EU, respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat, samt att förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som koncernens företag står inför.

Lund, den 1 mars 2016

Anders Narvinger
Ordförande

Gunilla Berg
Ledamot

Arne Frank
Ledamot

Bror García Lantz
Arbetsstagarledamot

Ulla Litzén
Ledamot

Henrik Nielsen
Arbetsstagarledamot

Susanna Holmqvist Norrby
Arbetsstagarledamot

Finn Rausing
Ledamot

Jörn Rausing
Ledamot

Ulf Wiinberg
Ledamot

Margareth Øvrum
Ledamot

Lars Renström
Ledamot

Vår revisionsberättelse avseende denna årsredovisning har avgivits den 4 mars 2016.

Håkan Olsson Reising
Auktoriserad revisor

Helene Willberg
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Alfa Laval AB (publ), org. nr 556587-8054

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Alfa Laval AB (publ) för år 2015. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 61–135.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards (IFRS) såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av

den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget samt rapport över totalresultat och rapport över finansiell ställning för koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen

och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Alfa Laval AB (publ) för år 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Lund den 4 mars 2016

Håkan Olsson Reising
Auktoriserad revisor
KPMG AB

Helene Willberg
Auktoriserad revisor
KPMG AB

Tioårsöversikt

Tioårsöversikt										
Koncernen										
MSEK, om inget annat anges	2015	2014	2013 *	2012 **	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Resultat										
Nettoomsättning	39 746	35 067	29 801	29 813	28 652	24 720	26 039	27 850	24 849	19 802
Jämförelsestörande poster	–	-320	0	-51	-170	90	-225	-168	54	-120
Rörelseresultat	5 717	4 667	4 353	4 396	4 691	4 401	4 030	5 736	4 691	2 552
Finansnetto	-273	-550	-181	133	-15	-37	-270	-395	-134	-177
Resultat efter finansiella poster	5 444	4 117	4 172	4 529	4 676	4 364	3 760	5 341	4 557	2 375
Skatt	-1 583	-1 149	-1 132	-1 306	-1 425	-1 248	-1 023	-1 534	-1 377	-650
Nettoresultat för året	3 861	2 968	3 040	3 223	3 251	3 116	2 737	3 807	3 180	1 725
Finansiell ställning										
Goodwill	19 498	20 408	10 061	9 792	9 543	5 952	6 143	5 383	4 459	3 706
Övriga immateriella anläggningstillg.	6 556	7 898	3 582	3 807	3 502	2 581	2 490	1 890	1 275	1 191
Materiella anläggningstillgångar	4 773	5 004	3 785	3 823	3 936	3 512	3 548	3 546	2 824	2 514
Övriga anläggningstillgångar	1 804	2 092	1 447	1 509	1 664	1 568	1 542	1 376	1 128	784
Varulager	7 405	7 883	6 312	6 176	6 148	4 769	4 485	5 972	5 086	3 793
Kortfristiga fordringar	8 964	9 791	7 671	8 050	7 663	6 884	6 584	9 238	7 420	5 987
Kortfristiga placeringar	1 021	697	605	427	483	575	302	544	190	229
Likvida medel	1 876	2 013	1 446	1 404	1 564	1 328	1 112	1 083	856	546
SUMMA TILLGÅNGAR	51 897	55 786	34 909	34 988	34 503	27 169	26 206	29 032	23 238	18 750
Eget kapital	18 423	17 202	16 162	14 453	15 144	13 582	12 229	10 493	7 937	6 831
Avsättningar till pensioner etc.	1 931	2 221	1 494	1 727	852	847	920	990	877	941
Avsättning för skatter	2 925	3 074	1 758	1 932	1 930	1 617	1 390	1 161	1 090	949
Övriga långfristiga skulder	521	660	423	473	520	632	439	403	409	318
Långfristiga lån	12 484	16 454	3 529	5 393	5 060	1 041	1 626	3 394	3 068	2 006
Kortfristiga skulder	15 613	16 175	11 543	11 010	10 997	9 450	9 602	12 591	9 857	7 705
SUMMA EGET KAPITAL & SKULDER	51 897	55 786	34 909	34 988	34 503	27 169	26 206	29 032	23 238	18 750

* Omräknad till IFRS 11. ** Omräknad till nya IAS 19. *** Siffrorna för 2008 till och med 2006 har omräknats beroende på spliten 4:1.

Förändringar i redovisningsregler

En läsare av tioårsöversikten bör observera att redovisningsreglerna har ändrats upprepade gånger under denna tidsperiod. De större förändringarna är de följande.

Under 2014 har IFRS 11 "Samarbetsarrangemang" implementerats per 1 januari 2013, vilket har inneburit en omräkning av jämförelsesiffrorna för 2013.

Under 2013 har den reviderade IAS 19 "Ersättning till anställda" implementerats per 1 januari 2012, vilket har inneburit en omräkning av jämförelsesiffrorna för 2012.

Tioårsöversikt

Koncernen										
MSEK, om inget annat anges	2015	2014	2013 *	2012 **	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Nyckeltal										
Orderingång	37 098	36 660	30 202	30 339	28 671	23 869	21 539	27 464	27 553	24 018
Orderstock vid utgången av året	20 578	22 293	14 568	14 468	13 736	11 552	11 906	14 310	14 730	12 359
EBITA	6 811	5 571	4 914	4 883	5 117	4 772	4 360	5 992	5 034	2 891
EBITDA	7 478	6 136	5 360	5 330	5 566	5 197	4 751	6 296	5 299	3 153
EBITA-marginal %	17,1%	15,9%	16,5%	16,4%	17,9%	19,3%	16,7%	21,5%	20,3%	14,6%
EBITDA-marginal %	18,8%	17,5%	18,0%	17,9%	19,4%	21,0%	18,2%	22,6%	21,3%	15,9%
Justerad EBITA	6 811	5 891	4 914	4 934	5 287	4 682	4 585	6 160	4 980	3 010
Justerad EBITDA	7 478	6 456	5 360	5 381	5 736	5 107	4 976	6 464	5 245	3 273
Justerad EBITA-marginal %	17,1%	16,8%	16,5%	16,5%	18,5%	18,9%	17,6%	22,1%	20,0%	15,2%
Justerad EBITDA-marginal %	18,8%	18,4%	18,0%	18,0%	20,0%	20,7%	19,1%	23,2%	21,1%	16,5%
Vinstmarginal %	13,7%	11,7%	14,0%	15,2%	16,3%	17,7%	14,4%	19,2%	18,3%	12,0%
<i>Exkl. goodwill och övervärden:</i>										
Kapitalomsättningshastighet, ggr	10,6	7,9	6,4	6,7	6,3	5,6	5,2	5,6	6,4	6,3
Sysselsatt kapital	3 734	4 447	4 657	4 430	4 560	4 399	5 052	4 973	3 863	3 137
Avkastning på sysselsatt kapital %	182,4%	125,3%	105,5%	110,2%	112,2%	108,5%	86,3%	120,5%	130,3%	92,2%
<i>Inkl. goodwill och övervärden:</i>										
Kapitalomsättningshastighet, ggr	1,3	1,3	1,6	1,7	1,8	1,9	2,0	2,5	2,7	2,5
Sysselsatt kapital	31 512	27 259	18 598	17 833	16 324	12 752	12 976	11 144	9 289	8 062
Avkastning på sysselsatt kapital %	21,6%	20,4%	26,4%	27,4%	31,3%	37,4%	33,6%	53,8%	54,2%	35,9%
Avkastning på eget kapital %	21,7%	17,6%	17,9%	22,9%	22,9%	24,4%	24,5%	42,8%	44,1%	25,3%
Soliditet %	35,5%	30,8%	46,3%	41,3%	43,9%	50,0%	46,7%	36,1%	34,2%	36,4%
Nettoskuld	11 688	15 068	2 611	4 270	3 264	-551	533	2 074	2 397	1 478
Nettoskuld jämfört med EBITDA, ggr	1,56	2,46	0,49	0,80	0,59	-0,11	0,11	0,33	0,45	0,47
Skuldsättningsgrad, ggr	0,63	0,88	0,16	0,30	0,22	-0,04	0,04	0,20	0,30	0,22
Räntetäckningsgrad, ggr	22,3	18,2	22,1	23,2	28,6	35,9	15,2	26,2	23,7	14,4
Kassaflöde från:										
rörelseverksamheten	5 850	5 123	4 233	3 586	3 429	4 098	5 347	4 062	3 264	2 619
investeringsverksamheten	-710	-14 970	-951	-3 260	-5 497	-1 417	-2 620	-1 333	-1 676	-1 578
finansieringsverksamheten	-5 229	10 250	-3 191	-407	2 317	-2 431	-2 667	-2 599	-1 291	-935
Investeringar	674	603	492	531	555	429	451	747	556	373
Medeltal anställda	17 486	17 109	16 238	16 060	14 667	12 078	11 773	11 821	10 804	9 923
Resultat per aktie, SEK ***	9,15	7,02	7,22	7,64	7,68	7,34	6,42	8,83	7,12	3,78
Fritt kassaflöde per aktie, SEK ***	12,25	-23,48	7,82	0,78	-4,93	6,38	6,46	6,38	3,60	2,33

* Omräknad till IFRS 11. ** Omräknad till nya IAS 19. *** Siffrorna för 2008 till och med 2006 har omräknats beroende på spliten 4:1.

Alfa Laval AB (publ)

Box 73
221 00 Lund
Organisationsnummer:
556587-8054

Besöksadress:
Rudeboksvägen 1
Tel: + 46 46 36 65 00
Hemsida: www.alfalaval.com

Definitioner

Nettoomsättning

Intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i koncernens normala verksamhet, efter avdrag för lämnade rabatter, mervärdesskatt och annan skatt som är direkt knuten till omsättningen.

Jämförelsestörande poster

Poster som inte har direkt med koncernens normala verksamhet att göra eller som är av engångskaraktär, där en redovisning tillsammans med övriga poster i rapporten över koncernens totala resultat hade givit en jämförelsestörande påverkan som hade gjort det svårare att bedöma utvecklingen av den normala verksamheten för en utomstående betraktare.

Orderingång

Order som har inkommit under kalenderåret, beräknat på samma sätt som nettoomsättningen. Orderingången ger en hänvisning om den aktuella efterfrågan på koncernens produkter och tjänster, som med varierande fördröjning visar sig i nettoomsättningen.

Orderstock vid utgången av året

Order som inkommit som ännu inte har blivit fakturerade. Orderstocken vid årets slut är lika med summan av orderstocken vid årets ingång med tillägg för orderingången under året och med avdrag för nettoomsättningen under året. Ger en indikation om hur nettoomsättningen kan förväntas utvecklas framöver.

EBITA

"Earnings Before Interest, Taxes and Amortisation" eller rörelseresultat före avskrivningar på övervärden. Detta resultatmått är fullt jämförbart över tiden oberoende av vilka finansieringskostnader och vilken avskrivning på övervärden som från tid till annan belastar koncernen.

EBITDA

"Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortisation" eller rörelseresultat före avskrivningar och avskrivningar på övervärden. Detta resultatmått är fullt jämförbart över tiden oberoende av vilka finansieringskostnader och vilka avskrivningar och avskrivningar på övervärden som från tid till annan belastar koncernen.

EBITA-marginal %

Rörelseresultat före avskrivningar på övervärden (EBITA) i förhållande till nettoomsättning, uttryckt i procent.

EBITDA-marginal %

Rörelseresultat före avskrivningar och avskrivningar på övervärden (EBITDA) i förhållande till nettoomsättning, uttryckt i procent.

Justerad EBITA

Samma som EBITA, men justerad för jämförelsestörande poster.

Justerad EBITDA

Samma som EBITDA, men justerad för jämförelsestörande poster.

Justerad EBITA-marginal %

Samma som EBITA-marginal, men justerad för jämförelsestörande poster.

Justerad EBITDA-marginal %

Samma som EBITDA-marginal, men justerad för jämförelsestörande poster.

Vinstmarginal %

Resultat efter finansiella poster i förhållande till nettoomsättning, uttryckt i procent.

Kapitalomsättningshastighet, ggr

Nettoomsättning i förhållande till genomsnittligt sysselsatt kapital, uttryckt i gånger. Visas exklusive respektive inklusive goodwill, övervärden och motsvarande uppskjuten skatteskuld.

Sysselsatt kapital

Genomsnittliga totala tillgångar med avdrag för likvida medel, andra långfristiga värdepappersinnehav, upplupna ränteintäkter, rörelseskulder samt övriga ej räntebärande skulder, inklusive skatt och uppskjuten skatt men exklusive upplupna räntekostnader. Visas exklusive respektive inklusive goodwill och övervärden och motsvarande uppskjuten skatt. Visar det kapital som används i den löpande verksamheten. Sysselsatt kapital för koncernen skiljer sig från nettokapitalet för segmenten avseende skatter, uppskjutna skatter och pensioner.

Avkastning på sysselsatt kapital %

EBITA i förhållande till genomsnittligt sysselsatt kapital, uttryckt i procent. Visas exklusive respektive inklusive goodwill och övervärden och motsvarande uppskjuten skatteskuld.

Avkastning på eget kapital %

Nettoresultatet för året i förhållande till genomsnittligt eget kapital, uttryckt i procent.

Soliditet %

Eget kapital i förhållande till totala tillgångar, uttryckt i procent.

Nettoskuld

Räntebärande skulder inklusive räntebärande pensionsskulder och kapitaliserade finansiella leasor med avdrag för likvida medel.

Nettoskuld jämfört med EBITDA, ggr

Nettoskulden i relation till EBITDA är ett av de finansiella villkoren till Alfa Laval's lån och ett viktigt nyckeltal för att bedöma den föreslagna utdelningen.

Skuldsättningsgrad, ggr

Nettoskuld i förhållande till eget kapital, uttryckt i gånger.

Räntetäckningsgrad, ggr

EBITDA plus finansnettot ökat med räntekostnader i förhållande till räntekostnader. Uttrycks i antalet gånger som resultat före räntekostnader överstiger räntekostnader. Ger uttryck för koncernens förmåga att betala räntor. Anledningen till att EBITDA används som utgångspunkt är att detta bildar utgångspunkten för ett kassaflödesperspektiv på förmågan att betala räntor. Finansiella poster som klassificerats som jämförelsestörande är exkluderade i beräkningen.

Kassaflöde från rörelseverksamheten

Visar koncernens kassaflöde från den operativa verksamheten, det vill säga vad den dagliga rörelseverksamheten genererar kassamässigt.

Kassaflöde från investeringsverksamheten

Visar koncernens kassaflöde från investeringsverksamheten, det vill säga vad framförallt koncernens avyttringar och förvärv av verksamheter och försäljning av fastigheter genererar kassamässigt.

Kassaflöde från finansieringsverksamheten

Visar koncernens kassaflöde från finansieringsverksamheten, det vill säga vad framförallt koncernens upplåning kräver kassamässigt i form av räntebetalningar och amorteringar.

Investeringar

Investeringar representerar en viktig komponent i koncernens kassaflöde. Investeringarnas nivå under några år i följd ger en bild av koncernens kapacitets- och uppbyggnad.

Medeltal anställda

De kostnader som har med antalet anställda att göra representerar en stor del av koncernens totala kostnader. Utvecklingen av medeltal anställda över tiden i förhållande till utvecklingen av nettoomsättningen ger därför en indikation på den kostnadsrationalisering som sker.

Resultat per aktie

Nettoresultatet för året hänförligt till aktieägarna i moderbolaget dividerat med genomsnittligt antal aktier.

Fritt kassaflöde per aktie

Summan av kassaflödena från rörelse- och investeringsverksamheterna under året dividerat med genomsnittligt antal aktier. Detta representerar det tillgängliga kassaflödet för räntebetalningar, amorteringar och utdelningar till investerare.

Finansiell information

Alfa Laval använder flera kanaler för att informera om bolagets verksamhet och finansiella utveckling. Hemsidan – www.alfalaval.com/sv/investerare – uppdateras kontinuerligt med årsredovisningar, kvartalsrapporter, pressmeddelanden och presentationer. Vidare skickas årsredovisningen ut till de aktieägare som anmält att de så önskar.

Telefonkonferenser för analytiker, investerare och press anordnas i samband med offentliggörandet av bolagets kvartalsrapporter. En gång om året arrangeras en kapitalmarknadsdag då representanter för den finansiella marknaden erbjuds fördjupad information kring företagets verksamhet.

Därutöver träffar representanter för koncernledningen analytiker, investerare och journalister löpande för att säkerställa att dessa har korrekt och aktuell information. I enlighet med avtalet med Nasdaq OMX Stockholm lämnas aldrig kurspåverkande information, som inte redan är allmänt känd, vid denna typ av möten eller kontakter. Alfa Laval tillämpar en tyst period som omfattar de tre sista veckorna innan en kvartalsrapport offentliggörs. VD och ekonomidirektör varken träffar eller pratar med representanter för finansmarknaden under denna period.

Finansiell information under 2016

Alfa Laval kommer att publicera kvartalsrapporter vid följande tillfällen:

Bokslutskommuniké 2015,	2 februari
Rapport för det första kvartalet,	25 april
Rapport för det andra kvartalet,	18 juli
Rapport för det tredje kvartalet,	25 oktober

Aktieägarinformation

Gabriella Grotte
Investor Relations Manager
Tel: 046-36 74 82
Mobil: 0709-78 74 82
e-post: gabriella.grotte@alfalaval.com eller investor.relations@alfalaval.com

Analysiter som följer Alfa Laval

ABG Sundal Collier
Anders Idborg
anders.idborg@abgsc.se
Tel: 08-5662 8674

ALPHAVALUE
Marzio Foa
m.foa@alphavalue.eu
Tel: + 33 1 70 61 10 71

Bank of America Merrill Lynch
Michael Kaloghiros
michael.kaloghiros@baml.com
Tel: +44 207 9961 226

Barclays Capital
Lars Brorson
lars.brorson@barclays.com
Tel: +44 20 3134 1156

Carnegie
Natalie Falkman
natalie.falkman@carnegie.se
Tel: 08-5886 92 36

Citi Investment Research
Klas Bergelind
klas.bergelind@citigroup.com
Tel: +44 207 986 4018

Commerzbank
Sebastian Grove
sebastian.grove@commerzbank.com
Tel: +49 69 136 89800

Credit Suisse
Max Yates
max.yates@credit-suisse.com
Tel: +44 20 7883 8501

Danske Bank
Oscar Stjerngren
oscar.stjerngren@danskebank.se
Tel: 08-568 806 06

Deutsche Bank
Andreas Koski
andreas.koski@db.com
Tel: +44 20 754 565 80

DNB Markets
Christer Magnergård
christer.magnergard@dnb.no
Tel: 08 - 473 48 44

Goldman Sachs International
Jonathan Hanks
jonathan.hanks@gs.com
Tel: +44 20 7051 0928

Handelsbanken Capital Markets
Peder Frölin
pefr15@handelsbanken.se
Tel: 08-701 12 51

Jefferies International
Peter Reilly
peter.reilly@jefferies.com
Tel: +44 20 7029 8632

JP Morgan
Glen Liddy
glen.liddy@jpmorgan.com
Tel: +44 20 7155 6113

Kepler Cheuvreux
Markus Almerud
malmerud@keplercheuvreux.com
Tel: 08-723 51 43

Morgan Stanley | Research
Ben Maslen
ben.maslen@morganstanley.com
Tel: +44 20 7425 3837

Nomura International plc
Felix Wien
felix.wien@nomura.com
Tel: +44 20 7102 5758

Nordea Bank
Fredrik Agardh
fredrik.agardh@nordea.com
Tel: 08-534 919 20

Pareto Securities
David Jacobsson
djc@paretosec.com
Tel: 08-402 52 72

SEB
Daniel Schmidt
daniel.schmidt@enskilda.se
Tel: 08-522 296 75

Swedbank
Anders Roslund
anders.roslund@swedbank.se
Tel: 08-585 900 93

UBS
Sven Weier
sven.weier@ubs.com
Tel: +49 69 1369 8278

Årsstämma 2016

Årsstämma i Alfa Laval AB (publ) hålls måndagen den 25 april 2016 klockan 16.00 i Sparbanken Skåne Arena, Klostergårdens idrottsområde, Stattenavägen, i Lund. Efteråt bjuds det på lättare förtäring. Kallelsen till årsstämman införs, i enlighet med bolagsordningen, som en kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar samt på bolagets webbplats tidigast sex och senast fyra veckor innan stämman. Att kallelse skett annonseras i Dagens Nyheter. Som en service till befintliga aktieägare kan de även få information om årsstämman hemskickad per post. Informationen nedan utgör inte någon legal kallelse.

Anmälan om deltagande

För rätt att delta och rösta vid stämman måste aktieägare dels vara införd i den av Euroclear AB förda aktieboken senast tisdagen den 19 april 2016, dels anmäla sin avsikt att delta – eventuellt jämte biträde – senast tisdagen den 19 april 2016, gärna före kl. 12.00. Aktieägare som har förvaltarregistrerade aktier måste senast den 19 april tillfälligt ha registrerat aktierna i eget namn. Sådan registrering bör begäras ett par arbetsdagar i förväg hos den som förvaltar aktierna.

Anmälan om deltagande lämnas till:

- Alfa Laval AB, Koncernstab Juridik, Box 73, 221 00 Lund
- genom e-post till: arsstamma.lund@alfalaval.com
- på hemsidan: www.alfalaval.com
- per telefon: 046-36 74 00 eller 36 65 00.

Vid anmälan skall namn, personnummer och telefonnummer uppges. Sker deltagande med stöd av fullmakt skall fullmakten insändas till bolaget före årsstämman.

Stämmoprogram

- Kl. 13.30 Buss avgår från Sparbanken Skåne Arena till Alfa Lavals produktionsanläggning för värmeväxlare i Lund
- Kl. 15.30 Inregistrering påbörjas
- Kl. 16.00 Årsstämman börjar

Visning av produktionsanläggningen i Lund

Innan årsstämman startar kommer det att finnas möjlighet att se produktionen av plattvärmeväxlare vid anläggningen i Lund. Visningen börjar med samling vid Sparbanken Skåne Arena, Klostergårdens idrottsområde, Stattenavägen, Lund, senast klockan 13.30. Bussar kommer att transportera besökarna till produktionsanläggningen och därefter tillbaka till stämmolokalen. Anmälan till visningen skall göras i samband med anmälan till årsstämman. OBS! Deltagarantalet är begränsat.

Utdelning

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att det till aktieägarna utdelas 4:25 SEK per aktie. Som avstämningsdag för utdelningen föreslås onsdagen den 27 april 2016. Beslutet om årsstämman enligt förslaget, beräknas utdelningen komma att skickas ut måndagen den 2 maj 2016. Avstämningsdag respektive utdelningsdag kan komma att senareläggas till följd av det tekniska förfarande som krävs för verkställande av utbetalningen.

Om Alfa Laval

Alfa Laval är en ledande, global leverantör av specialprodukter och processtekniska lösningar.

Företagets utrustning, system och service bidrar till att förbättra prestanda i kundernas processer. Om och om igen.

Med Alfa Lavals hjälp värmer, koler, separerar och transporterar Alfa Lavals kunder produkter som olja, vatten, kemikalier, drycker, mat, läkemedel och stärkelse.

Alfa Lavals världsomspännande organisation arbetar nära kunderna i 100 länder och hjälper dem att optimera sina processer.

Mer information på Internet:

Alfa Lavals hemsida uppdateras kontinuerligt med ny information. Där finns även upplysningar om företagets kontaktuppgifter världen över.

Läs mer på www.alfalaval.com samt www.alfalaval.com/sv/investerare